

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/20-10/11
URBROJ: 613-02-11-21-4
Zagreb, 5. studenoga 2021.

Izvješće o obavljenoj reviziji učinkovitosti

**Upravljanje komunalnom
infrastrukturom u
jedinicama lokalne
samouprave na području
Krapinsko-zagorske
županije**

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	3
METODE REVIZIJE.....	3
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI.....	4
UPRAVLJANJE KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM.....	8
Podaci o komunalnoj infrastrukturi	16
Grad Donja Stubica	22
Grad Klanjec	34
Grad Krapina	46
Grad Oroslavje	59
Grad Pregrada	71
Grad Zabok	83
Grad Zlatar	94
Općina Bedekovčina	106
Općina Budinščina	119
Općina Desinić	131
Općina Đurmanec	143
Općina Gornja Stubica	155
Općina Hrašćina	168
Općina Hum na Sutli	179
Općina Jesenje	190
Općina Konjščina	201
Općina Kraljevec na Sutli	213
Općina Krapinske Toplice	225
Općina Kumrovec	238
Općina Lobor	250
Općina Mače	263
Općina Marija Bistrica	275
Općina Mihovljan	287
Općina Novi Golubovec	299
Općina Petrovsko	311
Općina Radoboj	322
Općina Stubičke Toplice	335
Općina Sveti Križ Začretje	348
Općina Tuhelj	360
Općina Veliko Trgovišće	372
Općina Zagorska Sela	383
Općina Zlatar Bistrica	395
OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE	407
Prilog 1	411
Prilog 2	413
Prilog 3	414
Prilog 4	415
Prilog 5	417

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA
KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM U JEDINICAMA
LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 8. srpnja 2020. do 5. studenoga 2021.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije je upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Prema odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), jedinice lokalne samouprave u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana i to osobito poslove koji se, između ostalog, odnose i na komunalno gospodarstvo. Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20), komunalno gospodarstvo je cjelovit sustav obavljanja komunalnih djelatnosti, građenja i održavanja komunalne infrastrukture te održavanja komunalnog reda na području jedinica lokalne samouprave, a temelji se na načelima zaštite javnog interesa, solidarnosti, javne službe, neprofitnosti, univerzalnosti i jednakosti pristupa, kontinuiteta i kakvoće obavljanja komunalnih djelatnosti, ekonomičnosti i učinkovitosti, zaštite korisnika, prostora, okoliša i kulturnih dobara, sigurnosti, javnosti, prihvatljivosti cijene komunalnih usluga, zaštite ugroženih kategorija građana i drugim načelima.

Revizijom je obuhvaćena provedba aktivnosti iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave u vezi s vođenjem evidencija o komunalnoj infrastrukturi, normativnim uređenjem upravljanja komunalnom infrastrukturom, upravljanjem komunalnom infrastrukturom te obavljanjem nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom u 2019. i 2020.

U svrhu ocjene učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom, utvrđeni su sljedeći ciljevi:

- provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu
- provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom
- provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima
- ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom
- ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim međunarodnim revizijskim standardima vrhovnih revizijskih institucija, revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje revizijskih ciljeva.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije proučena je pravna regulativa kojom je uređeno komunalno gospodarstvo i stručne publikacije o komunalnom gospodarstvu te su analizirani podaci iz izvješća o prije obavljenim revizijama jedinica lokalne samouprave, podaci iz financijskih izvještaja jedinica lokalne samouprave i drugi dostupni podaci.

U postupku revizije:

- obavljen je uvid u unutarnje akte i dokumentaciju jedinica lokalne samouprave
- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te unutarnjih akata
- analizirani su podaci prikupljeni putem upitnika
- pribavljena su obrazloženja od odgovornih osoba o aktivnostima u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te unutarnjih akata, kao i poduzetih aktivnosti jedinica lokalne samouprave u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

- Upravlja li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom učinkovito?

Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća potpitanja:

- Imaju li jedinice lokalne samouprave cjelovite podatke o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu?
- Jesu li jedinice lokalne samouprave normativno uredile upravljanje komunalnom infrastrukturom?
- Upravlja li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima?
- Jesu li jedinice lokalne samouprave uspostavile učinkovit sustav nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te jesu li osigurale učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo?

U tablici 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom, prema područjima revizije.

Tablica 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti, prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
1.	Evidentiranje komunalne infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi ○ odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi dostavljaju se nadležnom sudu radi provedbe upisa statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige ○ jedinica lokalne samouprave pribavlja geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavlja nadležnom tijelu za katastar, zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi, radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru ○ jedinica lokalne samouprave ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži propisane podatke i akte ○ građevine komunalne infrastrukture evidentirane su u poslovnim knjigama jedinice lokalne samouprave i iskazane su im vrijednosti ○ građevine komunalne infrastrukture obuhvaćene su godišnjim popisom imovine i obveza na kraju 2019. te su im knjigovodstvena stanja usklađena sa stvarnim stanjima utvrđenim popisom ○ podaci o komunalnoj infrastrukturi u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji i evidenciji komunalne infrastrukture su usklađeni
2.	Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom	<ul style="list-style-type: none"> ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnim djelatnostima kojom su pobliže određeni poslovi koji se smatraju obavljanjem propisanih komunalnih djelatnosti i drugih djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na području jedinice lokalne samouprave te se smatraju komunalnim djelatnostima ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave pri povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti vlastitim trgovačkim društvima donijelo je propisane odluke s propisanim elementima ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave pri osnivanju vlastitog pogona za obavljanje komunalnih djelatnosti donijelo je odluku o osnivanju koja sadrži propisane odredbe ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju koncesije ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020., u skladu s predvidivim i raspoloživim sredstvima i izvorima financiranja, koji sadrže propisane elemente ○ doneseni programi objavljeni su u službenom glasilu ○ gradonačelnici odnosno općinski načelnici podnijeli su predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture odnosno programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ○ podnesena izvješća objavljena su u službenom glasilu ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnom doprinosu ○ odluka o komunalnom doprinosu objavljena je u službenom glasilu ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnoj naknadi ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku kojom je određena vrijednost boda komunalne naknade ○ odluka o komunalnoj naknadi i odluka o vrijednosti boda komunalne naknade objavljene su u službenom glasilu

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
		<ul style="list-style-type: none"> ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnom redu
3.	Upravljanje komunalnom infrastrukturom	<ul style="list-style-type: none"> ○ komunalne djelatnosti obavljaju se na način utvrđen donesenim odlukama ○ opći uvjeti isporuke komunalnih usluga doneseni su uz suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga ○ jedinica lokalne samouprave osigurala je objavu općih uvjeta isporuke komunalnih usluga u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama ○ cjenik komunalnih usluga te njegove izmjene i dopune donesene su uz suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga ○ jedinica lokalne samouprave organizirala je zajedničko obavljanje komunalnih djelatnosti s drugim jedinicama lokalne samouprave radi smanjenja troškova upravljanja komunalnom infrastrukturom ○ je li u slučaju zajedničkog obavljanja komunalnih djelatnosti predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave o tome donijelo odluku te jesu li međusobna prava i obveze jedinica lokalne samouprave uređene ugovorom ○ jedinica lokalne samouprave koja ne može samostalno niti zajednički osigurati obavljanje komunalne djelatnosti na svom području te je djelatnosti povjerila drugoj jedinici lokalne samouprave ○ u slučaju povjeravanja komunalnih djelatnosti drugoj jedinici lokalne samouprave, međusobna prava i obveze jedinica lokalne samouprave uređene su ugovorom ○ jedinica lokalne samouprave ustrojila je zajedničko obavljanje poslova komunalnih redara s drugim jedinicama lokalne samouprave radi smanjenja troškova održavanja komunalnog reda na svom području ○ u slučaju ustrojavanja zajedničkog obavljanja poslova komunalnih redara zaključen je ugovor
4.	Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo	<ul style="list-style-type: none"> ○ jedinica lokalne samouprave propisala je ovlasti i odgovornosti svojih zaposlenika u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom ○ jedinica lokalne samouprave analizira i vrednuje učinke upravljanja komunalnom infrastrukturom kako bi se osiguralo učinkovito zadovoljavanje javnih potreba građana u području komunalnog gospodarstva te poduzima mjere u slučaju lošeg obavljanja poslova i neispunjavanja zadanih ciljeva ○ unutarnjim revizijama obuhvaćene su aktivnosti i procesi u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **učinkovitim**, ako jedinice lokalne samouprave imaju cjelovite podatke o komunalnoj infrastrukturi, ako su normativno uredile upravljanje komunalnom infrastrukturom, ako komunalnom infrastrukturom upravljaju pažnjom dobrog gospodara te ako je uspostavljen učinkovit sustav nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i ostvarena učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđeni određeni propusti koji ne utječu bitno na upravljanje komunalnom infrastrukturom.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti u vezi s evidentiranjem i vođenjem podataka o komunalnoj infrastrukturi, normativnim uređenjem upravljanja komunalnom infrastrukturom, upravljanjem komunalnom infrastrukturom te funkcioniranjem sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na evidentiranje i vođenje podataka o komunalnoj infrastrukturi, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, upravljanje komunalnom infrastrukturom te funkcioniranje sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i nije ostvarena učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

UPRAVLJANJE KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna infrastruktura je javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili osobe koja obavlja komunalnu djelatnost, a odnosi se na **nerazvrstane ceste** (ceste koje se koriste za promet vozilima i koje svatko može slobodno koristiti na propisani način i pod propisanim uvjetima, a koje nisu razvrstane kao javne ceste), **javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila** (trgovi, pločnici, javni prolazi, javne stube, prečaci, šetališta, uređene plaže, biciklističke i pješačke staze, pothodnici, podvožnjaci, nadvožnjaci, mostovi i tuneli, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste), **javna parkirališta** (uređene javne površine koje se koriste za parkiranje motornih vozila i/ili drugih cestovnih vozila s pripadajućom opremom na zemljištu u vlasništvu jedinice lokalne samouprave), **javne garaže** (podzemne i nadzemne građevine koje se koriste za parkiranje motornih vozila s pripadajućom opremom, čiji je investitor odnosno vlasnik jedinica lokalne samouprave ili osoba koja obavlja komunalnu djelatnost pružanja usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama), **javne zelene površine** (parkovi, drvoredi, živice, cvjetnjaci, travnjaci, skupine ili pojedinačna stabla, dječja igrališta s pripadajućom opremom, javni športski i rekreacijski prostori, zelene površine uz ceste i ulice, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste odnosno ulice i slično), **građevine i uređaje javne namjene** (nadstrešnice na stajalištima javnog prometa, javni zdenci, vodokoci, fontane, javni zahodi, javni satovi, ploče s planom naselja, oznake kulturnih dobara, zaštićenih dijelova prirode i sadržaja turističke namjene, spomenici i skulpture te druge građevine, uređaji i predmeti javne namjene lokalnog značaja), **javnu rasvjetu** (građevine i uređaji za rasvjetljavanje nerazvrstanih cesta, javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih cesta koje prolaze kroz naselje, javnih parkirališta, javnih zelenih površina te drugih javnih površina školskog, zdravstvenog i drugog društvenog značaja u vlasništvu jedinice lokalne samouprave), **groblja i krematorije na grobljima** (ograđena zemljišta na kojima se nalaze grobna mjesta, prostori i zgrade za obavljanje ispraćaja i pokopa umrlih, pješačke staze te uređaji, predmeti i oprema na površinama groblja) te na **građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza** (tramvajske pruge, građevine za smještaj i održavanje vozila kojima se obavlja djelatnost javnog prijevoza, građevine za prihvat i otpremanje vozila i putnika u javnom prijevozu te izgrađene i označene prometne površine određene za zaustavljanje vozila i siguran ulazak i izlazak putnika, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste). Osim navedenih građevina, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti i **druge građevine komunalne infrastrukture**, ako služe za obavljanje komunalne djelatnosti.

Komunalna infrastruktura može biti u pravnom prometu isključivo između jedinica lokalne samouprave i pravnih osoba koje obavljaju komunalne djelatnosti te druge osobe na toj infrastrukturi ne mogu stjecati stvarna prava, osim prava služnosti i prava građenja u skladu s odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave. Komunalna infrastruktura ne može biti predmet ovrhe ni stečaja. Evidentira se u katastru i upisuje u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao vlasništvo odnosno suvlasništvo jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, osim ako je izgrađena na pomorskom dobru i/ili na zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske. Jedinica lokalne samouprave odnosno javni isporučitelj koji upravlja komunalnom infrastrukturom pribavlja geodetski elaborat izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ga dostavlja nadležnom tijelu za katastar zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi radi njezina evidentiranja u katastru. Potvrda jedinice lokalne samouprave mora sadržavati katastarske i zemljišnoknjižne oznake zemljišta na kojem se komunalna infrastruktura nalazi i tvrdnju da se radi o komunalnoj infrastrukturi.

Odluku o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i odluku o ukidanju tog statusa, ako je trajno prestala potreba za njezinim korištenjem, donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Navedene odluke, uz ostalo, moraju sadržavati naziv i vrstu komunalne infrastrukture, podatke o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se infrastruktura nalazi te nalog nadležnom sudu, kojem se odluka dostavlja, radi provedbe upisa statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige odnosno brisanja tog statusa.

Jedinica lokalne samouprave ustrojava i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se nalazi, o vlasniku i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture te aktima s tim u vezi. Spomenuti akti, uključujući projekte odnosno snimke izvedenog stanja, pohranjuju se u evidenciji komunalne infrastrukture. Podaci o komunalnoj infrastrukturu, kao i o drugoj imovini, evidentiraju se i u knjigovodstvu jedinice lokalne samouprave, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20).

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i uslužne djelatnosti kojima se pojedinačnim korisnicima pružaju usluge nužne za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave. Propisano je osam komunalnih djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pet uslužnih komunalnih djelatnosti.

Komunalne djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture su **održavanje nerazvrstanih cesta** (skup mjera i radnji koje se obavljaju tijekom cijele godine na nerazvrstanim cestama, uključujući i svu opremu, uređaje i instalacije, sa svrhom održavanja prohodnosti i tehničke ispravnosti cesta i prometne sigurnosti na njima (redovito održavanje), kao i mjestimičnog poboljšanja elemenata ceste, osiguravanja sigurnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata i povećanja sigurnosti prometa (izvanredno održavanje)), **održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima** (održavanje i popravci navedenih površina kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost), **održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda** (upravljanje i održavanje građevina koje služe prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih voda iz građevina i površina javne namjene u građevinskom području, uključujući i građevine koje služe zajedničkom prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih i drugih otpadnih voda, osim građevina u vlasništvu javnih isporučitelja vodnih usluga koje, prema posebnim propisima o vodama, služe zajedničkom prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih i drugih otpadnih voda), **održavanje javnih zelenih površina** (košnja, obrezivanje i skupljanje biološkog otpada s javnih zelenih površina, obnova, održavanje i njega drveća, ukrasnog grmlja i drugog bilja, popločenih i nasipanih površina u parkovima, opreme na dječjim igralištima, fitosanitarna zaštita bilja i biljnog materijala za potrebe održavanja i drugi poslovi potrebni za održavanje tih površina), **održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene** (održavanje, popravci i čišćenje navedenih građevina, uređaja i predmeta), **održavanje groblja i krematorija unutar groblja** (održavanje prostora i zgrada za obavljanje ispraćaja i ukopa pokojnika te uređivanje putova, zelenih i drugih površina unutar groblja), **održavanje čistoće javnih površina** (čišćenje površina javne namjene, osim javnih cesta, koje obuhvaća ručno i strojno čišćenje i pranje javnih površina od otpada, snijega i leda, kao i postavljanje i čišćenje košarica za otpatke i uklanjanje otpada s javnih površina) i **održavanje javne rasvjete** (upravljanje i održavanje instalacija javne rasvjete, uključujući podmirivanje troškova električne energije, za rasvjetljavanje površina javne namjene).

U sklopu obavljanja navedenih djelatnosti može se osigurati i građenje komunalne infrastrukture.

Uslužne komunalne djelatnosti kojima se korisnicima pružaju usluge nužne za svakodnevni život i rad su **usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama** (upravljanje uređenim javnim površinama za parkiranje i garažama u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, njihovo održavanje, naplata i kontrola naplate parkiranja i drugi poslovi s tim u vezi te obavljanje nadzora i premještanje parkiranih vozila na površinama javne namjene), **usluge javnih tržnica na malo** (upravljanje i održavanje prostora i zgrada izgrađenih na zemljištu u vlasništvu jedinice lokalne samouprave u kojima se u skladu s tržnim redom pružaju usluge obavljanja prometa živežnim namirnicama i drugim proizvodima), **usluge ukopa i kremiranje pokojnika u krematoriju unutar groblja** (ispraćaj, kremiranje i ukop unutar groblja u skladu s posebnim propisima), **komunalni linijski prijevoz putnika** (javni cestovni prijevoz putnika na linijama unutar zona koje utvrđuju jedinice lokalne samouprave na svojem području) i **obavljanje dimnjačarskih poslova** (čišćenje i kontrola dimnjaka, dimovoda i uređaja za loženje u građevinama). U sklopu obavljanja navedenih djelatnosti može se osigurati i građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture potrebne za njihovo obavljanje. Osim navedenih djelatnosti, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva. Također, može odlukom pobliže odrediti poslove koji se smatraju obavljanjem propisanih komunalnih djelatnosti.

Obavljanje komunalne djelatnosti organizira se i obavlja na području jedinice lokalne samouprave, pri čemu više jedinica na području iste ili različitih županija može obavljanje komunalne djelatnosti organizirati zajednički, o čemu odluku donose predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave, a međusobna prava i obveze u slučaju zajedničkog obavljanja komunalne djelatnosti uređuju se pisanim ugovorom. Jedinica lokalne samouprave koja ne može samostalno niti zajednički osigurati obavljanje komunalne djelatnosti može odlukom predstavničkog tijela obavljanje te djelatnosti povjeriti drugoj jedinici lokalne samouprave na području iste ili druge županije, ako na to pristane njezino predstavničko tijelo, pri čemu se međusobna prava i obveze također uređuju pisanim ugovorom. Komunalnu djelatnost mogu obavljati trgovačko društvo i javna ustanova koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno i koji imaju status javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, služba odnosno vlastiti pogon koji osniva jedinica lokalne samouprave, koja u tom slučaju ima status javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom jer vlastiti pogon nema svojstvo pravne osobe, te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji ili ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. U prilogu 1 daju se podaci o broju komunalnih djelatnosti koje se obavljaju na području jedinica lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije u 2019. i 2020., prema organizacijskim oblicima obavljanja.

Trgovačko društvo obavlja komunalne djelatnosti na temelju odluke o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti koju donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odnosno predstavnička tijela više jedinica lokalne samouprave u slučaju zajedničkog obavljanja komunalne djelatnosti. Navedena odluka sadrži tvrtku društva kojem se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti, komunalne djelatnosti čije se obavljanje povjerava, rok na koji se povjerava obavljanje komunalnih djelatnosti i obveze društva prema osnivaču.

Obavljanje komunalnih djelatnosti može se povjeriti trgovačkom društvu u kojem jedinica lokalne samouprave, odnosno više jedinica lokalne samouprave u slučaju zajedničkog obavljanja komunalne djelatnosti, ima sve dionice odnosno udjele.

Javna ustanova obavlja isključivo komunalnu djelatnost zbog čijeg je obavljanja osnovana i ne može istodobno obavljati drugu tržišnu gospodarsku djelatnost, a osnivačka prava u vezi s ustanovom u ime jedinice lokalne samouprave ostvaruje gradonačelnik odnosno općinski načelnik u skladu s posebnim zakonom, odnosno jedan ili više gradonačelnika odnosno općinskih načelnika u skladu s posebnim zakonom i ugovorom o međusobnim pravima i obvezama u slučaju zajedničkog osnivanja javne ustanove.

Jedinica lokalne samouprave osniva vlastiti pogon odlukom predstavničkog tijela koja sadrži odredbe o komunalnim djelatnostima koje obavlja vlastiti pogon, o području na kojem se obavljaju komunalne djelatnosti, o unutarnjem ustrojstvu, organiziranju poslovanja i poslovođstvu vlastitog pogona, o sredstvima potrebnim za početak rada vlastitog pogona te načinu njihova pribavljanja, o aktima poslovanja vlastitog pogona, o iskazivanju učinka poslovanja, o ograničenjima glede stjecanja, opterećivanja i otuđivanja nekretnina i druge vrste imovine jedinice lokalne samouprave na kojoj se odvija poslovanje vlastitog pogona, o načinu nadzora poslovanja vlastitog pogona od strane jedinice lokalne samouprave, o imenovanju i razrješenju upravitelja vlastitog pogona te o ukidanju vlastitog pogona.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odlukom određuje komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju koncesije te je ujedno i davatelj koncesije. Koncesijom se može steći pravo obavljanja komunalnih djelatnosti i pravo korištenja komunalne infrastrukture radi pružanja usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, pružanja usluga javnih tržnica na malo, komunalnog linijskog prijevoza putnika, obavljanja dimnjačarskih poslova i održavanja javne rasvjete.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odlukom određuje komunalne djelatnosti koje se na njezinu području mogu obavljati na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a radi se o djelatnostima koje se financiraju isključivo iz proračuna jedinice lokalne samouprave. Ugovor u ime jedinice lokalne samouprave zaključuje gradonačelnik ili općinski načelnik, a sadrži komunalne djelatnosti za koje se ugovor zaključuje, vrijeme na koje se ugovor zaključuje, vrstu i opseg komunalnih usluga, način određivanja cijene komunalnih usluga, način i rok plaćanja izvršenih usluga te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora. Postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti te zaključivanje, provedba i izmjene ugovora provode se prema propisima o javnoj nabavi.

Obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti financira se iz cijene komunalne usluge, iz proračuna jedinice lokalne samouprave, iz prihoda određenih posebnim zakonima te iz drugih prihoda. Isporučitelj komunalne usluge, koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost, donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge, kojima se utvrđuju uvjeti pružanja odnosno korištenja usluge, međusobna prava i obveze isporučitelja i korisnika usluge te način mjerenja, obračuna i plaćanja isporučene usluge, uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Isporučitelj je dužan pridržavati se općih uvjeta isporuke, a ugovor o isporuci komunalne usluge između isporučitelja i korisnika komunalne usluge zaključuje se u skladu s općim uvjetima isporuke komunalne usluge.

Cijenu, način obračuna i plaćanja komunalne usluge određuje isporučitelj uzimajući u obzir izdatke potrebne za osiguranje dostupnosti komunalne usluge te za upravljanje i održavanje komunalne infrastrukture koja se koristi za obavljanje uslužne komunalne djelatnosti. Isporučitelj komunalne usluge dužan je za cjenik komunalnih usluga i za svaku njegovu izmjenu ili dopunu pribaviti prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Prijedlog za davanje suglasnosti za cjenik komunalnih usluga sadrži vrstu komunalne usluge i način obračuna i plaćanja usluge, strukturu cijene komunalne usluge te datum od kojega se primjenjuje cijena, a prijedlog za davanje suglasnosti za izmjenu ili dopunu cjenika komunalnih usluga, uz navedene podatke, sadrži i predloženu novu cijenu komunalne usluge i njezinu strukturu, postotak promjene cijene u odnosu na postojeću cijenu te razloge za promjenu cijene s detaljnim obrazloženjem i izračunom. Gradonačelnik odnosno općinski načelnik dužan je očitovati se na prijedlog za pribavljanje prethodne suglasnosti u roku od 60 dana, a ako to ne učini, smatra se da je suglasnost dana. Ako je obavljanje uslužne komunalne djelatnosti organiziralo više jedinica lokalne samouprave i ako gradonačelnik odnosno općinski načelnik jedne ili više jedinica lokalne samouprave uskrati prethodnu suglasnost na cjenik komunalnih usluga odnosno na njegovu izmjenu ili dopunu, cjenik odnosno njegove izmjene ili dopune primjenjuju se ako suglasnost dade gradonačelnik odnosno općinski načelnik jedinice lokalne samouprave koja ima većinski dio dionica odnosno udjela u trgovačkom društvu odnosno većinska osnivačka prava u javnoj ustanovi. Isporučitelj komunalne usluge dužan je pridržavati se cjenika komunalnih usluga te ga objaviti na svojoj oglasnoj ploči i na svojim mrežnim stranicama. Gradonačelnik odnosno općinski načelnik jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga dužan je u roku od 15 dana od dana primjene nove cijene komunalne usluge o tome obavijestiti središnje tijelo državne uprave i upravno tijelo županije, nadležno za poslove gospodarstva. U prilogu 2 daju se podaci o obavljanju uslužnih komunalnih djelatnosti u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije u 2019. i 2020.

Građenje i održavanje komunalne infrastrukture obveza je jedinica lokalne samouprave odnosno osoba na koje je ta obveza prenesena. Građenje komunalne infrastrukture obuhvaća rješavanje imovinskopravnih odnosa na zemljištu za građenje komunalne infrastrukture, uklanjanje i/ili izmještanje postojećih građevina na zemljištu za građenje komunalne infrastrukture i radove na sanaciji tog zemljišta, pribavljanje projekata i druge dokumentacije potrebne za izdavanje dozvola i drugih akata za građenje i uporabu komunalne infrastrukture te građenje komunalne infrastrukture u smislu zakona kojim se uređuje gradnja građevina.

Komunalna infrastruktura gradi se i održava u skladu s programom građenja komunalne infrastrukture i programom održavanja komunalne infrastrukture koji se izrađuju u skladu s predvidivim i raspoloživim sredstvima i izvorima financiranja, a donosi ih predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave za kalendarsku godinu istodobno s donošenjem proračuna te se objavljuju u službenom glasilu.

Program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, čija je izrada propisana odredbama Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19), i potrebama uređenja zemljišta planiranog prostornim planom i planom razvojnih programa te se njime određuju građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi u uređenim dijelovima građevinskog područja, građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi izvan građevinskog područja, postojeće građevine komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i način rekonstrukcije, građevine komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te druga pitanja u vezi s građenjem komunalne infrastrukture. Program građenja komunalne infrastrukture sadrži procjenu troškova projektiranja, revizije, građenja, provedbe stručnog nadzora građenja i provedbe vođenja projekata građenja (dalje u tekstu: troškovi građenja) komunalne infrastrukture s naznakom izvora njihova financiranja, a iskazuju se odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja.

Troškovi građenja procjenjuju se na temelju troškova građenja usporedivih građevina komunalne infrastrukture u godini koja prethodi planskom razdoblju i zabilježenog indeksa povećanja odnosno smanjenja troškova građenja, a obuhvaćaju troškove zemljišta na kojem će se graditi, uklanjanja i izmještanja postojećih građevina i trajnih nasada, sanacije zemljišta, izrade projekata i druge dokumentacije, ishoda akata za izvlaštenje, građenje i uporabu građevina komunalne infrastrukture, građenja i stručnog nadzora građenja komunalne infrastrukture te evidentiranja u katastru i zemljišnim knjigama. Programom održavanja komunalne infrastrukture određuju se opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Prema odredbama članka 33. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19), sastavni dio programa građenja komunalne infrastrukture je i program građenja građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, koji sadrži opis poslova s procjenom troškova građenja građevina za gospodarenje otpadom i iskaz financijskih sredstava po razdobljima potrebnih za ostvarenje programa s naznakom izvora financiranja.

Gradonačelnik odnosno općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu. U prilogu 3 daju se podaci o donošenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i izvještavanju o njihovu izvršenju u jedinicama lokalne samouprave Krapinsko-zagorske županije.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, građenje i održavanje komunalne infrastrukture financira se sredstvima iz komunalnog doprinosa, iz komunalne naknade, iz cijene komunalne usluge, iz naknade za koncesiju, iz proračuna jedinice lokalne samouprave, iz fondova Europske unije, iz ugovora, naknada i drugih izvora propisanih posebnim zakonom te iz donacija, pri čemu je propisano da su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, s tim da se sredstva komunalne naknade mogu koristiti i za druge propisane namjene ako se time ne dovodi u pitanje građenje i održavanje komunalne infrastrukture, o čemu odluku donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Odredbama Zakona o šumama (Narodne novine 68/18, 115/18, 98/19, 32/20 i 145/20) propisano je da se sredstva šumskog doprinosa, koja se uplaćuju jedinicama lokalne samouprave područja na kojima se obavlja sječa šume, također koriste za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture.

U prilogu 4 daju se podaci o prihodima od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije u 2019.

Komunalni doprinos je novčano javno davanje koje se plaća za korištenje komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave, prihod je proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi samo za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, a plaća ga vlasnik zemljišta na kojem se gradi građevina ili se nalazi ozakonjena građevina odnosno investitor ako je na njega pisanim ugovorom prenesena obveza plaćanja komunalnog doprinosa. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnom doprinosu koja se objavljuje u službenom glasilu i kojom se određuju zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa.

Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određuje se za pojedine zone tako da je vrijednost najviša za prvu zonu, a manja za svaku iduću zonu, pri čemu vrijednost za prvu zonu ne može biti viša od 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj u iznosu od 1.382,86 kn, koje je objavio ministar nadležan za graditeljstvo kao Podatak o prosječnim troškovima građenja kubnog metra (m³) građevine u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 98/18). Komunalni doprinos za zgrade obračunava se množenjem obujma zgrade izraženog u kubnim metrima (m³) s jediničnom vrijednošću komunalnog doprinosa u pripadajućoj zoni, a za otvorene bazene i druge otvorene građevine te spremnike za naftu i druge tekućine s pokrovom čija se visina mijenja množenjem tlocrtnne površine građevine izražene u četvornim metrima (m²) s jediničnom vrijednošću komunalnog doprinosa u pripadajućoj zoni. Način utvrđivanja obujma i površine građevina u svrhu obračuna komunalnog doprinosa propisan je Pravilnikom o načinu utvrđivanja obujma i površine građevina u svrhu obračuna komunalnog doprinosa (Narodne novine 15/19). Rješenje o komunalnom doprinosu donosi upravno tijelo jedinice lokalne samouprave nadležno za poslove komunalnog gospodarstva odnosno jedinstveni upravni odjel u skladu s odlukom o komunalnom doprinosu te sadrži podatke o obvezniku komunalnog doprinosa, iznos sredstava komunalnog doprinosa koji je obveznik dužan platiti, obvezu, način i rokove plaćanja komunalnog doprinosa i prikaz načina obračuna komunalnog doprinosa za građevinu koja se gradi ili je izgrađena s iskazom obujma odnosno površine građevine i jedinične vrijednosti komunalnog doprinosa.

Komunalna naknada je novčano javno davanje koje se plaća za održavanje komunalne infrastrukture i prihod je proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture, a može se, na temelju odluke predstavničkog tijela, koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Plaća je vlasnik odnosno korisnik stambenog, garažnog i poslovnog prostora, građevinskog zemljišta koje služi obavljanju poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevinskog zemljišta, koji se nalaze na području na kojem se obavljaju komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta i javne rasvjete i koje je opremljeno pristupnom cestom, niskonaponskom električnom mrežom i vodom prema mjesnim prilikama te čini sastavni dio infrastrukture jedinice lokalne samouprave.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnoj naknadi koja se objavljuje u službenom glasilu i kojom se određuju područja zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone (Kz) za pojedine zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent namjene (Kn) za nekretnine za koje se plaća komunalna naknada, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za jedinicu lokalne samouprave koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Područja zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada određuju se s obzirom na uređenost i opremljenost komunalnom infrastrukturom, pri čemu je prva zona područje koje je najbolje uređeno i opremljeno komunalnom infrastrukturom te ima najviši koeficijent zone, koji iznosi 1,00. Koeficijent namjene za stambeni i garažni prostor te stambeni i poslovni prostor koji koriste neprofitne udruge građana iznosi 1,00, za poslovni prostor koji služi za proizvodne djelatnosti ne može biti manji od 1,00 ni veći od 5,00, za poslovni prostor koji služi za djelatnosti koje nisu proizvodne ne može biti manji od 1,00 ni veći od 10,00, za građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti može iznositi najviše 10,0 % koeficijenta namjene koji je određen za poslovni prostor, dok za neizgrađeno građevinsko zemljište iznosi 0,05.

Koeficijent namjene za poslovni prostor i građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti, kad se poslovna djelatnost ne obavlja više od šest mjeseci u kalendarskoj godini, umanjuje se za 50,0 %, ali ne može biti manji od koeficijenta namjene za stambeni prostor odnosno za neizgrađeno građevinsko zemljište, dok za hotele, apartmanska naselja i kampove visina godišnje komunalne naknade ne može biti veća od 1,5 % njihova ukupnog godišnjeg prihoda iz prethodne godine. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave također donosi odluku kojom određuje vrijednost boda komunalne naknade (B) u kunama po četvornome metru (m^2) korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni. Komunalna naknada obračunava se po četvornome metru (m^2) površine nekretnine množenjem koeficijenta zone (Kz), koeficijenta namjene (Kn) i vrijednosti boda komunalne naknade (B), i to za stambeni, poslovni i garažni prostor po jedinici korisne površine koja se utvrđuje na način propisan Uredbom o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje zaštićene najamnine (Narodne novine 40/97 i 117/05), a za građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti i neizgrađeno građevinsko zemljište po jedinici stvarne površine. Rješenjem o komunalnoj naknadi, koje donosi upravno tijelo jedinice lokalne samouprave u skladu s odlukama o komunalnoj naknadi i vrijednosti boda komunalne naknade, utvrđuje se iznos komunalne naknade po četvornome metru (m^2) nekretnine, obračunska površina nekretnine, godišnji i mjesečni iznos komunalne naknade, odnosno iznos obroka ako se naknada ne plaća mjesečno te rok za plaćanje. Godišnji iznos komunalne naknade utvrđuje se množenjem površine nekretnine i iznosa komunalne naknade po četvornome metru (m^2) površine. U prilogu 5 daju se podaci o jediničnoj vrijednosti komunalnog doprinosa i vrijednosti boda komunalne naknade u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije koncem 2020.

Šumski doprinos plaćaju pravne i fizičke osobe koje obavljaju prodaju proizvoda iskorištavanja šuma (drvni sortimenti), osim malih šumoposjednika, u odnosu na prodajnu cijenu proizvoda na panju. Šumski doprinos u visini od 10,0 % plaća se jedinicama lokalne samouprave sa statusom potpomognutih područja i jedinicama lokalne samouprave u brdsko-planinskim područjima, dok se šumski doprinos ostalim jedinicama lokalne samouprave plaća u visini od 5,0 %. Sredstva šumskoga doprinosa uplaćuju se na račun jedinice lokalne samouprave područja na kojem je obavljena sječa šume i koriste se isključivo za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture.

U svrhu uređenja naselja te uspostave i održavanja komunalnog reda u naselju predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi jednu ili više odluka o komunalnom redu kojima se propisuje: uređenje naselja, koje obuhvaća uređenje pročelja, okućnica i dvorišta zgrada u dijelu koji je vidljiv s površine javne namjene, te određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča na građevinama i druge urbane opreme, klimatizacijskih uređaja, dimovoda, zajedničkih antenskih sustava i drugih uređaja na tim zgradama koji se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta; način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina za koje nije potrebna građevinska dozvola te održavanje reda na tim površinama; uvjete korištenja javnih parkirališta, javnih garaža, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila; održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda. Poslove provedbe odluke o komunalnom redu obavlja nadležno upravno tijelo jedinice lokalne samouprave, a odnose se na određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča i druge urbane opreme na zgradama, za korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, uključujući davanje na privremeno korištenje, i građenje građevina za koje nije potrebna građevinska dozvola, na nadzor nad provedbom odluke o komunalnom redu te na druge poslove određene odlukom o komunalnom redu.

Odlukom o komunalnom redu propisuju se mjere za njezino provođenje, a odnose se na određivanje uvjeta i načina davanja u zakup površina javne namjene, mjere za održavanje komunalnog reda koje poduzima komunalni redar, obveze pravnih i fizičkih osoba te na prekršajne odredbe, pri čemu se mora osigurati korištenje površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Jedinice lokalne samouprave mogu ugovorom ustrojiti zajedničko obavljanje poslova komunalnih redara.

Podaci o komunalnoj infrastrukturi

Prema podacima iz evidencija komunalne infrastrukture, jedinice lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije, utvrđene odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), evidentirale su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) na svom području 24621 građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

U tablici 2 daju se podaci o broju evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencija komunalne infrastrukture jedinica lokalne samouprave u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 2

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave Krapinsko-zagorske županije, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
			Jedinice lokalne samouprave	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	6 185	1 440	1 628	2 993	124
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	175	99	43	33	0
3.	Javna parkirališta	97	76	11	10	0
4.	Javne garaže	0	0	0	0	0
5.	Javne zelene površine	1 121	1 035	52	34	0
6.	Građevine i uređaji javne namjene	338	174	32	132	0
7.	Javna rasvjeta	16 603	8 909	4 013	3 673	8
8.	Grobља i mrtvačnice	77	63	2	12	0
9.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	22	3	1	18	0
10.	Druge građevine komunalne infrastrukture	3	3	0	0	0
	Ukupno	24 621	11 802	5 782	6 905	132

Od ukupno 24 621 evidentirane građevine i uređaja komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije, 11 802 ili 47,9 % je u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, 5 782 ili 23,5 % u javnom vlasništvu, 6 905 ili 28,1 % nalazi se na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili na zemljištu s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 132 ili 0,5 % građevina i uređaja podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture.

Najznačajniji broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture odnosi se na javnu rasvjetu i nerazvrstane ceste. Građevine i uređaji javne rasvjete čine 67,4 %, nerazvrstane ceste 25,1 %, a sve ostale građevine i uređaji 14,5 % ukupnog broja evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

U tablici 3 daju se podaci o broju evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture po jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima jedinica lokalne samouprave u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 3

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture,
po jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije
i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom							
			Jedinica lokalne samouprave		Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro		Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)		Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture	
			Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Grad Donja Stubica	1 553	190	12,2	328	21,1	1 035	66,6	0	0
2.	Grad Klanjec	755	627	83,0	1	0,1	3	0,4	124	16,4
3.	Grad Krapina	3 394	3 324	97,9	10	0,3	60	1,8	0	0
4.	Grad Oroslavje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Grad Pregrada	1 229	1 071	87,1	2	0,2	156	12,7	0	0
6.	Grad Zabok	425	182	42,8	158	37,2	85	20,0	0	0
7.	Grad Zlatar	436	27	6,2	33	7,6	376	86,2	0	0
8.	Općina Bedekovčina	1 901	1 454	76,5	44	2,3	403	21,2	0	0
9.	Općina Budinščina	756	60	7,9	694	91,8	2	0,3	0	0
10.	Općina Desinić	494	226	45,7	168	34,0	100	20,2	0	0
11.	Općina Đurmanec	620	253	40,8	367	59,2	0	0,0	0	0
12.	Općina Gornja Stubica	739	59	8,0	45	6,1	635	85,9	0	0
13.	Općina Hrašćina	457	67	14,7	43	9,4	347	75,9	0	0
14.	Općina Hum na Sutli	55	55	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0
15.	Općina Jesenje	146	18	12,3	90	61,6	38	26,0	0	0
16.	Općina Konjščina	1 080	191	17,7	845	78,2	36	3,3	8	0,7
17.	Općina Kraljevec na Sutli	360	11	3,1	288	80,0	61	16,9	0	0
18.	Općina Krapinske Toplice	291	272	93,5	18	6,2	1	0,3	0	0
19.	Općina Kumrovec	453	333	73,5	5	1,1	115	25,4	0	0
20.	Općina Lobar	1 109	15	1,4	22	2,0	1 072	96,7	0	0
21.	Općina Mače	736	677	92,0	5	0,7	54	7,3	0	0
22.	Općina Marija Bistrica	731	60	8,2	586	80,2	85	11,6	0	0
23.	Općina Mihovljan	226	19	8,4	95	42,0	112	49,6	0	0
24.	Općina Novi Golubovec	522	5	1,0	3	0,6	514	98,5	0	0
25.	Općina Petrovsko	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26.	Općina Radoboj	969	44	4,5	25	2,6	900	92,9	0	0
27.	Općina Stubičke Toplice	1 102	67	6,1	997	90,5	38	3,4	0	0
28.	Općina Sveti Križ Začretje	1 531	1 051	68,6	2	0,1	478	31,2	0	0
29.	Općina Tuhelj	270	86	31,9	62	23,0	122	45,2	0	0
30.	Općina Veliko Trgovišće	1 240	1 119	90,2	82	6,6	39	3,1	0	0
31.	Općina Zagorska Sela	238	26	10,9	197	82,8	15	6,3	0	0
32.	Općina Zlatar Bistrica	803	213	26,5	567	70,6	23	2,9	0	0
	Ukupno	24 621	11 802	47,9	5 782	23,5	6 905	28,0	132	0,5

Grad Oroslavje i Općina Petrovsko nisu ustrojili evidenciju komunalne infrastrukture, odnosno nisu započele s evidentiranjem građevina i uređaja komunalne infrastrukture na svom području na način propisan odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Druge jedinice lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije započele su s evidentiranjem komunalne infrastrukture na svom području te u evidenciju komunalne infrastrukture unose podatke o vlasništvu nad građevinama komunalne infrastrukture.

Većina jedinica lokalne samouprave dostavila je podatke o rasvjetnim stupovima i mjernim mjestima u okviru javne rasvjete, a Grad Krapina i podatke o broju pojedinačnih stabala u okviru javnih površina, što je značajno utjecalo na ukupan broj građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

U tablicama 4 i 5 daju se podaci o rashodima jedinica lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije, prema podacima jedinica lokalne samouprave o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. Sve jedinice lokalne samouprave donijele su programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., a gradonačelnici i općinski načelnici podnijeli su predstavničkim tijelima izvješća o izvršenju programa.

Tablica 4

Rashodi jedinica lokalne samouprave Krapinsko-zagorske županije, prema podacima o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture za 2019.

u kn

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Grad Donja Stubica	4.336.550,00	3.759.454,00	86,7
2.	Grad Klanjec	15.015.000,00	6.892.228,00	45,9
3.	Grad Krapina	9.566.700,00	8.331.914,00	87,1
4.	Grad Oroslavje	3.149.900,00	1.961.970,00	62,3
5.	Grad Pregrada	5.425.350,00	5.185.349,00	95,6
6.	Grad Zabok	7.823.000,00	7.650.752,00	97,8
7.	Grad Zlatar	9.944.440,00	7.894.804,00	79,4
8.	Općina Bedekovčina	6.006.250,00	5.504.720,00	91,6
9.	Općina Budinščina	4.819.000,00	4.413.629,00	91,6
10.	Općina Desinić	2.453.000,00	2.082.275,00	84,9
11.	Općina Đurmanec	4.445.000,00	4.290.851,00	96,5
12.	Općina Gornja Stubica	8.043.475,00	7.290.748,00	90,6
13.	Općina Hrašćina	711.750,00	707.733,00	99,4
14.	Općina Hum na Sutli	8.015.000,00	7.045.835,00	87,9
15.	Općina Jesenje	361.000,00	315.575,00	87,4
16.	Općina Konjščina	3.988.717,00	3.942.420,00	98,8
17.	Općina Kraljevec na Sutli	1.421.400,00	689.965,00	48,5
18.	Općina Krapinske Toplice	7.426.600,00	3.929.654,00	52,9
19.	Općina Kumrovec	7.255.100,00	6.773.036,00	93,4
20.	Općina Lohor	17.158.959,00	3.452.123,00	20,1
21.	Općina Mače	2.459.456,00	2.255.741,00	91,7
22.	Općina Marija Bistrica	8.492.408,00	7.333.158,00	86,3
23.	Općina Mihovljan	2.295.500,00	2.273.795,00	99,1
24.	Općina Novi Golubovec	1.230.000,00	1.012.713,00	82,3
25.	Općina Petrovsko	7.850.000,00	6.990.482,00	89,1
26.	Općina Radoboj	8.610.850,00	6.960.125,00	80,8
27.	Općina Stubičke Toplice	6.741.497,00	6.746.717,00	100,1
28.	Općina Sveti Križ Začretje	1.673.500,00	1.399.917,00	83,7
29.	Općina Tuhelj	953.276,00	929.241,00	97,5
30.	Općina Veliko Trgovišće	3.785.000,00	3.486.474,00	92,1
31.	Općina Zagorska Sela	2.685.000,00	2.483.088,00	92,5
32.	Općina Zlatar Bistrica	1.960.000,00	1.487.770,00	75,9
	Ukupno	176.102.678,00	135.474.256,00	76,9

Rashodi jedinica lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. planirani su u iznosu od 176.102.678,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 135.474.256,00 kn, što je 40.628.422,00 kn ili 23,1 % manje od plana.

Dio jedinica lokalne samouprave je u programima građenja komunalne infrastrukture planirao i ostvario rashode koji se ne odnose na građenje komunalne infrastrukture, kao što su rashodi za građenje građevina za javnu vodoopskrbu, javnu odvodnju otpadnih voda, gospodarenje otpadom, gradnju i ulaganja u upravne zgrade i dječje vrtiće. Rashodi koji se ne odnose na građenje komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 28.518.800,00 kn i čine 21,1 % ukupno ostvarenih rashoda za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019.

Tablica 5

Rashodi jedinica lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije, prema podacima o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019.

u kn

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Grad Donja Stubica	2.790.200,00	1.898.159,00	68,0
2.	Grad Klanjec	878.000,00	806.146,00	91,8
3.	Grad Krapina	5.542.400,00	5.506.465,00	99,4
4.	Grad Oroslavje	2.732.000,00	2.424.749,00	88,8
5.	Grad Pregrada	5.499.200,00	4.993.879,00	90,8
6.	Grad Zabok	4.652.000,00	4.008.618,00	86,2
7.	Grad Zlatar	5.910.637,00	4.459.716,00	75,5
8.	Općina Bedekovčina	2.632.600,00	2.592.626,00	98,5
9.	Općina Budinščina	1.273.000,00	1.136.125,00	89,2
10.	Općina Desinić	2.383.000,00	2.218.606,00	93,1
11.	Općina Đurmanec	2.986.535,00	2.835.779,00	95,0
12.	Općina Gornja Stubica	2.984.225,00	2.526.806,00	84,7
13.	Općina Hrašćina	660.000,00	590.515,00	89,5
14.	Općina Hum na Sutli	2.763.500,00	2.197.920,00	79,5
15.	Općina Jesenje	635.000,00	576.410,00	90,8
16.	Općina Konjščina	1.811.161,00	1.678.835,00	92,7
17.	Općina Kraljevec na Sutli	523.000,00	546.116,00	104,4
18.	Općina Krapinske Toplice	2.682.950,00	2.554.308,00	95,2
19.	Općina Kumrovec	1.250.000,00	1.086.755,00	86,9
20.	Općina Lohor	1.637.500,00	1.358.582,00	83,0
21.	Općina Mače	968.000,00	914.820,00	94,5
22.	Općina Marija Bistrica	3.963.826,00	3.567.064,00	90,0
23.	Općina Mihovljan	762.000,00	505.739,00	66,4
24.	Općina Novi Golubovec	293.500,00	270.456,00	92,1
25.	Općina Petrovsko	2.310.000,00	3.109.245,00	134,6
26.	Općina Radoboj	1.332.850,00	1.241.916,00	93,2
27.	Općina Stubičke Toplice	1.608.600,00	1.586.534,00	98,6
28.	Općina Sveti Križ Začretje	2.719.700,00	2.487.091,00	91,4
29.	Općina Tuhelj	680.875,00	556.249,00	81,7
30.	Općina Veliko Trgovišće	2.396.000,00	2.487.091,00	103,8
31.	Općina Zagorska Sela	202.000,00	157.448,00	77,9
32.	Općina Zlatar Bistrica	1.158.000,00	557.402,00	48,1
	Ukupno	70.622.259,00	63.438.170,00	89,8

Rashodi jedinica lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. planirani su u iznosu od 70.622.259,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 63.438.170,00 kn, što je 7.184.089,00 kn ili 10,2 % manje od plana.

Pojedine jedinice lokalne samouprave su u programima održavanja komunalne infrastrukture planirale i ostvarivale rashode koji se ne odnose na održavanje komunalne infrastrukture, kao što su rashodi za održavanje građevina za javnu vodoopskrbu, javnu odvodnju otpadnih voda i gospodarenje otpadom, upravnih zgrada te drugi rashodi. Rashodi koji se ne odnose na održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 3.680.427,00 kn i čine 5,8 % ukupno ostvarenih rashoda za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019.

Grad Donja Stubica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Donja Stubica utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Grada je 44 km², a obuhvaća deset naselja s 5 727 stanovnika.

U tablici broj 6 daju se podaci o građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Donja Stubica, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 6

Broj građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Donja Stubica u kolovozu 2020., po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Donja Stubica	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	300	0	300	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	1	0	0
		Pločnici	18	1	17	0
		Šetališta	1	0	0	1
3.	Javne zelene površine	Parkovi	5	4	0	1
		Drvoredi	1	1	0	0
		Pojedinačna stabla	53	53	0	0
		Dječja igrališta s opremom	13	10	2	1
		Javni športski i rekreacijski prostori	1	1	0	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	11	1	7	3
		Fontane	1	1	0	0
		Oznake kulturnih dobara	7	0	0	7
		Oznake sadržaja turističke namjene	15	0	0	15
		Spomenici i skulpture	2	2	0	0
		Drugo	1	0	1	0
5.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i upravljanje javnom rasvjetom	28	0	0	28
		Rasvjetni stupovi	1093	114	0	979
6.	Groblja i mrtvačnice	Groblja	1	1	0	0
7.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Prometne površine za zaustavljanje vozila i ulazak i izlazak putnika	1	0	1	0
Ukupno			1 553	190	328	1 035

Grad Donja Stubica je do kolovoza 2020. evidentirao 1 553 građevine i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 190 ili 12,2 % u vlasništvu Grada, 328 ili 21,1 % u javnom vlasništvu, a 1 035 ili 66,7 % na zemljištu u privatnom ili mješovitom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Od ukupno 1 553 objekata i uređaja komunalne infrastrukture, 1 121 ili 72,2 % odnosi se na javnu rasvjetu, a 432 ili 27,8 % na sve druge objekte i uređaje komunalne infrastrukture. Skreće se pozornost na izmjene Zakona o komunalnom gospodarstvu iz srpnja 1997., prema kojima je u funkcionalnom stanju u vlasništvu jedinica lokalne samouprave trebalo prenijeti objekte i uređaje koje koriste za javnu rasvjetu, a za one koje za obavljanje djelatnosti koristi "Hrvatska elektroprivreda" d.d. osnovati ugovorom pravo služnosti - pravo uporabe bez naknade za potrebe javne rasvjete u korist jedinice lokalne samouprave i uprave.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Donja Stubica ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture za nerazvrstane ceste, javne prometne površine, javne zelene površine, građevine i uređaje javne namjene, javnu rasvjetu, groblja i krematorije, građevine za javni prijevoz te kanalizaciju i odvodnju.

Evidencija komunalne infrastrukture sadrži propisane podatke (naziv komunalne infrastrukture, naselje, katastarska čestica, katastarska općina, zemljišnoknjižna čestica, broj zemljišnoknjižnog uloška, vlasništvo, upravljanje komunalnom infrastrukturom, akti i dozvole), osim evidencije nerazvrstanih cesta koja ne sadrži podatak o vlasništvu komunalne infrastrukture i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke. Prema podacima Grada, u evidenciju komunalne infrastrukture nisu uneseni svi objekti i uređaji komunalne infrastrukture, odnosno unos podataka je u tijeku.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Grad Donja Stubica nije donosio odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi, za izgrađenu infrastrukturu izrađivao geodetske elaborate izvedenog stanja, što nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Grad nije donio plan provođenja navedenih aktivnosti, a pisano se očitovao da aktivnosti planira započeti.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Grada Donje Stubice u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Za navedene aktivnosti preporučuje se donijeti plan, kojim bi se, između ostalog, utvrdila nadležnost, odnosno osobe i rokovi za provođenje, sredstava i izvori sredstava te uređaji i građevine koje imaju prioritet.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Komunalna infrastruktura evidentirana je u glavnoj knjizi. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija, koja sadrži podatke o količini, nabavnoj, otpisanoj i sadašnjoj vrijednosti te inventurni broj, a kod zemljišta i broj katastarske čestice. Popis imovine i obveza za 2019. je proveden. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji te su sastavljene popisne liste u koje su pojedinačno uneseni podaci o imovini u naturalnim i novčanim izrazima, odnosno pojedinačne vrijednosti imovine.

Usporedba podataka između poslovnih knjiga, popisa imovine i obveza i evidencije komunalne infrastrukture je otežana i/ili nije moguća. Za dio objekata i uređaja podudaraju se pojedini podaci, poput naziva ili broja katastarske čestice. Evidencija komunalne infrastrukture, ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica s poslovnim knjigama (primjerice, inventurni broj, račun iz Računskog plana i slično). Prema pisanom obrazloženju Grada Donje Stubice, započeti su postupci usklađivanja podataka u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji i evidenciji komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u evidenciju komunalne infrastrukture, za svaku pojedinu građevinu i uređaj, unijeti prepoznatljivu oznaku, poput inventurnog broja, koja bi bila poveznica za usporedbu s poslovnim knjigama i popisom imovine i obveza, jer bi se povezivanjem svih navedenih evidencija dobila potpuna informacija o svakom objektu i uređaju komunalne infrastrukture.

Skreće se pozornost na Uputu o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstva financija iz siječnja 2018. (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-stalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Donja Stubica je u kolovozu 2020. donio Odluku o komunalnim djelatnostima, kojom su propisane djelatnosti iz Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim usluga parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama te komunalnog linijskog prijevoza putnika. Odlukom nisu određene druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od interesa za Grad. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti, osim za tržnicu na malo.

Državni ured za reviziju nalaže, odlukom o komunalnim djelatnostima, odrediti organizacijske oblike obavljanja svih djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici 7 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Donja Stubica, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica 7

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Donja Stubica,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta (dio poslova)	Vlastiti komunalni pogon
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje javnih zelenih površina	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina (dio poslova)	
8.	Usluge ukopa pokojnika	
9.	Održavanje nerazvrstanih cesta (dio poslova)	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
10.	Održavanje čistoće javnih površina (dio poslova)	
11.	Održavanje javne rasvjete	
12.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
13.	Usluge javnih tržnica na malo	Nije propisano odlukom

Odlukom o komunalnim djelatnostima propisano je da se postupak davanja koncesije provodi u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i propisima kojima se uređuju koncesije, a postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti, te zaključivanje, provedba i izmjene ugovora prema propisima o javnoj nabavi.

U lipnju 2020. donesena je Odluka o osnivanju vlastitog komunalnog pogona, koja sadrži odredbe propisane Zakonom o komunalnom gospodarstvu. Odlukom su, između ostalog, određene djelatnosti koje će komunalni pogon obavljati, te da vlastiti pogon nema svojstvo pravne osobe već djeluje kao organizacijska jedinica unutar Jedinственog upravnog odjela Grada. Sredstva za rad osiguravaju se u proračunu Grada. Nadzor nad radom vlastitog pogona obavlja gradonačelnik. U obavljanju nadzora, gradonačelnik poduzima potrebne mjere i radnje u skladu sa zakonom i općim aktima te ukoliko ocijeni da je rad vlastitog pogona neučinkovit ili nezadovoljavajući, predložiti će mjere za poboljšanje rada i rokove za njihovo izvršenje.

Grad Donja Stubica je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu.

Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja odvojeno za svaku građevinu i ukupno te prema izvoru financiranja. Programom građenja za 2020. nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije, a što je propisano odredbama članaka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja te opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, osim za dio djelatnosti koje obavljaju zaposlenici Vlastitog komunalnog pogona i male komunalne akcije za koje ne sadrži opseg poslova i troškove zaposlenika Vlastitog komunalnog pogona.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te opseg poslova i rashode (iskaz financijskih sredstava) za sve komunalne djelatnosti.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Donja Stubica nije izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća o izvršenju programa sadrže usporedbu planiranih i izvršenih rashoda i izvore financiranja po svakom objektu komunalne infrastrukture, odnosno po komunalnim djelatnostima. U 2019. donesene su tri izmjene programa, a planirani rashodi za građenje tijekom godine smanjeni su za 2.925.831,00 kn ili 40,3 %, a za održavanje 625.000,00 kn ili 22,4 %. Izvješća ne sadrže podatke o izmjenama programa i obrazloženja zbog kojih su izmjene donesene. Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ne sadrži podatke o rashodima Vlastitog komunalnog pogona, odnosno za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda i održavanje čistoće javnih površina. Prema podacima Grada, rashodi su u 2019. iznosili 572.101,00 kn, od čega se na plaće odnosi 495.134,00 kn.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazati planirana sredstva programima i svim izmjenama, navesti razloge donošenja izmjena te iskazati rashode za sve komunalne djelatnosti.

Grad Donja Stubica je u ožujku 2019. donio Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi te u prosincu 2019. njihove izmjene, a u studenome 2018. Odluku o vrijednosti boda. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, visina komunalnog doprinosa, područja zona, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po metru kubnom građevine za pojedine zone, način i rokovi plaćanja, uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 10,00 kn/m³, za drugu 6,00 kn/m³, a za treću 4,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,7 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zone, koeficijent namjene, rok plaćanja, nekretnine važne za Grad Donju Stubicu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom u iznosu od 3,00 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

U srpnju 2019. donesena je Odluka o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Grada, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uklanjanje snijega i leda, mjere za održavanje komunalnog reda te prekršajne odredbe. Odredbom članka 65. navedene Odluke propisano je da se sve radnje koje se poduzimaju i provode na temelju Odluke trebaju provesti na način da se osigura mogućnost korištenja površina javne namjene i kretanje osobama s posebnim potrebama.

– **Upravljanje komunalnom infrastrukturom**

Na području Grada Donje Stubice u 2019. i 2020. obavljalo se deset komunalnih djelatnosti, od čega su dvije uslužne djelatnosti. Grad obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje čistoće javnih površina (dio poslova) i održavanje javne rasvjete obavljalo se na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja i mrtvačnica te održavanje čistoće javnih površina (dio poslova) obavljao je Vlastiti komunalni pogon.

Odluka o komunalnim djelatnostima, usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, donesena je u kolovozu 2020. Prema odluci djelatnost održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda povjerava se Vlastitom komunalnom pogonu, a u 2019. i 2020. obavljana je na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Također, je propisano obavljanje tri uslužne komunalne djelatnosti (usluge ukopa pokojnika, dimnjačarski poslovi i usluge javnih tržnica na malo). Djelatnost usluge javnih tržnica na malo se ne obavlja. Ukop pokojnika obavlja Vlastiti komunalni pogon, a dimnjačarske poslove fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Za obje uslužne djelatnosti, isporučitelji usluge donijeli su cjenike, uz suglasnost gradonačelnika. Cjenici su objavljeni na mrežnim stranicama Grada Donje Stubice, a za usluge ukopa pokojnika i u službenom glasilu. Cjenik za dimnjačarske poslove nije objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja usluge. Opći uvjeti isporuke za uslugu ukopa pokojnika nisu doneseni, a za dimnjačarske poslove opći uvjeti su doneseni uz suglasnost Gradskog vijeća i objavljeni na mrežnim stranicama Grada i u službenom glasilu. Opći uvjeti za dimnjačarske poslove nisu objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja usluge. Isporučitelj dimnjačarskih usluga nema mrežne stranice.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke za sve uslužne komunalne djelatnosti, uz suglasnost Gradskog vijeća, te njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Grad Donja Stubica je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području utrošio 5.657.613,00 kn, od čega se 31.250,00 kn odnosi na objekte koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture iznose 5.626.363,00 kn. Izvori financiranja su šumski doprinos, pomoći, donacije, opći prihodi i primici, komunalna naknada, grobna naknada, naknada za nezakonito izgrađene građevine, vodni doprinos, sredstva za zakup ribnjaka, naknada za prenamjenu poljoprivrednog zemljišta, sredstva od zakupa poljoprivrednog zemljišta te komunalni doprinos. Prema podacima iz financijskih izvještaja, komunalni i šumski doprinos te komunalna naknada, prihodi namijenjenih za gradnju i održavanje komunalne infrastrukture, u 2019. ostvareni su u iznosu od 1.296.608,00 kn, što čini 23,0 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 8 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Donje Stubice za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 8

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Grada Donje Stubice za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	3.330.300,00	3.265.069,00	98,0
2.	Građevine i uređaji javne namjene (autobusna stajališta)	60.000,00	60.000,00	100,0
3.	Javne zelene površine (dječja igrališta i parkovi)	715.000,00	210.527,00	29,4
4.	Groblja	200.000,00	192.608,00	96,3
5.	Odlaganje otpada (reciklažno dvorište)	31.250,00	31.250,00	100,0
	Ukupno	4.336.550,00	3.759.454,00	86,7

Znatno ispod plana ostvareni su rashodi za javne zelene površine (za 504.473,00 kn ili 70,6 %), a izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici 9 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Donje Stubice za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 9

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Grada Donje Stubice za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.421.200,00	1.108.850,00	78,0
2.	Održavanje javnih zelenih površina	606.000,00	268.512,00	44,3
3.	Održavanje groblja	98.000,00	67.186,00	68,6
4.	Održavanje javne rasvjete	665.000,00	453.611,00	68,2
	Ukupno	2.790.200,00	1.898.159,00	68,0

Znatno ispod plana ostvareni su svi rashodi za održavanje komunalne infrastrukture (za 892.041,00 kn ili 32,0 %), a izvješće o izvršenju programa održavanja ne sadrži obrazloženja odstupanja.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Donja Stubica ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Grad Donja Stubica organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavještanje građana.

Prema pregledanom uzorku, Grad je obavljao nadzor nad izvođenjem radova održavanja komunalne infrastrukture. Na dokumentaciji (računi s priložima, građevinski dnevnic i evidencije) ovjereno je da su radovi izvedeni. Nadzor je obavljan i nad radovima koje obavlja Vlastiti komunalni pogon. Izvođenje radova i pružanje usluga obavlja se na temelju radnih naloga te se vodi evidencija korištenja opreme. Prema Odluci o komunalnom redu, komunalni redar je izdavao pisane i usmene opomene te je provjeravao njihovu provedbu.

Također, Grad objavljuje odluke iz područja komunalnog gospodarstva u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama. Obavještanje građana obavlja se i putem lokalne radio postaje te na dvije društvene mreže. Davanje prijedloga i pritužbi omogućeno je u knjizi prigovora, na društvenim mrežama te elektroničkom poštom, telefonom i osobno.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Grad ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Donja Stubica

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Donja Stubica ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je ustrojio analitičku knjigovodstvenu evidenciju u kojoj su evidentirani objekti i uređaji komunalne infrastrukture, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovom području, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture te izvješća o njihovom izvršenju podnio predstavničkom tijelu i objavio ih u službenom glasilu, da je donio odluku o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, da je za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada donio cjenike te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na to da Grad nije donosio odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i za izgrađenu komunalnu infrastrukturu pribavljao geodetske elaborate izvedenog stanja, u evidenciju komunalne infrastrukture nije unio svu komunalnu infrastrukturu, nije uskladio podatke u poslovnim knjigama i evidenciji komunalne infrastrukture, za dio komunalnih djelatnosti nije propisao način obavljanja, program održavanja za dio komunalnih djelatnosti koje se obavljaju ne sadrži opseg poslova i potrebna financijska sredstva, za dio komunalnih usluga opći uvjeti isporuke nisu doneseni i zajedno s cjenicima objavljeni na sve propisne načine te nije provodio sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju je na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Donja Stubica **djelomično učinkovito** te su Gradu dani nalozi i preporuke, čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Grada Donje Stubice

Grad Donja Stubica očitovao se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju navodi da je nadopunjavanje evidencije komunalne infrastrukture propisanim podacima u tijeku kao i izrada plana aktivnosti upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i katastar, te da se u evidenciju upisuju šifra osnovnog sredstva i inventurni broj radi lakše usporedbe podataka.

Vezano za normativno uređenje očitovao se da će Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrditi samo djelatnosti od značaja za Grad, odnosno odlukom više neće biti propisana uslužna djelatnost tržnice na malo s obzirom da se ta djelatnost ne obavlja. Komunalna usluga ukop pokojnika obavlja se na temelju Odluke o groblju, a Grad će donijeti i opće uvjete isporuke u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Navodi da su programi građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2021. doneseni u skladu s odredbama navedenog Zakona, osim u dijelu koji se odnosi na rashode za zaposlenike vlastitog pogona, koji će se naknadno uvrstiti.

Osim toga, navodi da je kod sastavljanja izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2021. postupljeno prema danim preporukama, osim u dijelu koji se odnosi na razloge donošenja izmjena programa, koje će ubuduće navoditi te će pri sastavljanju izvješća voditi brigu o transparentnosti i obaviještenosti gradskog vijeća i javnosti.

Za provođenje analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu navodi da će ju transparentnije provoditi, te da pri sastavljanju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture uzima u obzir zahtjeve mesnih odbora, koji su način komunikacije s građanima.

Grad Klanjec

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Klanjec utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Grada je 31 km², a obuhvaća 19 naselja s 2 915 stanovnika.

U tablici broj 10 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Klanjecu po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 10

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Klanjecu u kolovozu 2020., po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Klanjec	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	124	0	0	124
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Stube	1	1	0	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	4	3	1	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	6	6	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	2	1	0	1
5.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta	615	615	0	0
6.	Groblja i mrtvačnice	Groblja	3	1	0	2
Ukupno			755	627	1	127

Grad Klanjec je do kolovoza 2020. evidentirao 755 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 627 ili 83,1 % u vlasništvu Grada, jedan ili 0,1 % u javnom vlasništvu, tri ili 0,4 % na zemljištu privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom, a za 124 ili 16,4 % u evidenciji nema podatka o vlasništvu.

Od ukupno 755 evidentiranih objekata i uređaja komunalne infrastrukture, 615 ili 81,5 % odnosi se na javnu rasvjetu, a 140 ili 18,5 % na sve druge objekte i uređaje komunalne infrastrukture.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Klanjec ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture za nerazvrstane ceste, javne zelene površine, javne prometne površine, javna parkirališta, groblja i javnu rasvjetu.

Navedena Evidencija sadrži propisane podatke (naziv infrastrukture, vrsta komunalne infrastrukture, katastarska čestica, zemljišnoknjižna čestica, katastarska općina, vlasništvo, upravitelj komunalne infrastrukture, mjesto i podaci o radnjama), dok za nerazvrstane ceste i javnu rasvjetu sadrži i dodatne podatke (površina, duljina, širina, mjesto, vrsta podloge te ID elementa). Za nerazvrstane ceste u Evidenciju nisu uneseni podaci o vlasništvu. U Evidenciju nisu uneseni svi objekti i uređaji komunalne infrastrukture, evidentirani u poslovnim knjigama i obuhvaćeni popisom imovine i obveza za 2019.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o vlasništvu i drugim propisanim podacima te o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Grad Klanjec nije donosio odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi, za izgrađenu infrastrukturu izrađivao geodetske elaborate izvedenog stanja te nije donio plan provođenja navedenih aktivnosti, što nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema pisanom očitovanju, u 2021. su planirana sredstva za uređivanje pravnog statusa nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Grada Klanjeca u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Za navedene aktivnosti preporučuje se donijeti plan, kojim bi se, između ostalog, utvrdila nadležnost, odnosno osobe i rokovi za provođenje, sredstava i izvori sredstava te uređaji i građevine koje imaju prioritet.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

U glavnoj knjizi evidentirane su ceste, nogostupi i drugi građevinski objekti. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija, koja sadrži podatke o nazivu, nabavnoj, otpisanoj i sadašnjoj vrijednosti svake pojedinačne građevine i uređaja, a za dio i inventurni broj. U analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji nije evidentiran dio objekata i uređaja komunalne infrastrukture. Popis imovine i obveza za 2019. je proveden. Inventurne liste sadrže naziv, jedinicu mjere i količinu. Popisom imovine i obveza nije obuhvaćen dio objekata i uređaja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati, a popisom imovine i obveza, neovisno o vlasništvu, obuhvatiti svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Usporedba podataka između poslovnih knjiga, popisa imovine i obveza i evidencije komunalne infrastrukture je otežana i/ili nije moguća. Evidencija komunalne infrastrukture, ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica s poslovnim knjigama (primjerice inventurni broj, račun iz Računskog plana i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje u evidenciju komunalne infrastrukture, za svaku građevinu i uređaj, unijeti prepoznatljivu oznaku, poput inventurnog broja, koja bi bila poveznica za usporedbu s poslovnim knjigama i popisom imovine i obveza, jer bi se povezivanjem svih navedenih evidencija dobila potpuna informacija o svakom objektu i uređaju komunalne infrastrukture.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Klanjec je u rujnu 2020. donio Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su propisane djelatnosti iz Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim usluge parkiranja na uređenim javnim površinama, usluge javnih tržnica na malo te komunalnog linijskog prijevoza putnika. Odlukom nisu određene druge komunalne djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od interesa za Grad. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici 11 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Klanjcu, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica 11

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Klanjcu, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje groblja i krematorija unutar groblja	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Grad Klanjec
2.	Usluge ukopa pokojnika	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
5.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
6.	Održavanje javnih zelenih površina	
7.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
8.	Održavanje čistoće javnih površina	
9.	Održavanje javne rasvjete	
10.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Odlukom o komunalnim djelatnostima je propisano da se djelatnosti trgovačkim društvima čiji je suosnivač Grad povjeravaju na neodređeno vrijeme. Odlukom nije propisano na koji način se reguliraju odnosi između Grada i navedenih društva, kao ni postupak za povjeravanje poslova na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti i ugovora o koncesiji.

Grad Klanjec je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. Programi za 2019. nisu objavljeni u službenom glasilu, već na mrežnim stranicama Grada. Za 2020. programi su objavljeni u službenom glasilu.

Programi građenja sadrže procjenu troškova po vrstama (projektna dokumentacija, gradnja) i objektima komunalne infrastrukture. Programom za 2019., su osim građevina i uređaja komunalne infrastrukture propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu obuhvaćeni i drugi objekti, poput dječjeg vrtića i raznih projekata. Programom građenja komunalne infrastrukture za 2019. nisu utvrđeni izvori financiranja, nalaze li se objekti u uređenim ili neuređenim dijelovima građevinskog područja te nalaze li se u građevinskom području ili izvan njega. Programom građenja za 2020. navedeno je utvrđeno, ali program sadrži objekte i uređaje za vodoopskrbu i druge objekte (rashode) koji nisu komunalna infrastruktura.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture i građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Skreće se pozornost da su prema odredbama Zakona o vodama (Narodne novine 66/19), vodne komunalne građevine za javnu vodoopskrbu: akumulacije, vodozahvati (zdenci, kaptaže i druge zahvatne građevine na vodnim tijelima), uređaji za kondicioniranje vode, vodospreme, crpne stanice, glavni dovodni cjevovodi i vodoopskrbna mreža cjevovoda i građevine za javnu odvodnju: kanali za prikupljanje i odvodnju komunalnih otpadnih voda, kolektori, crpne stanice, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, građevine i oprema za gospodarenje otpadnim muljem nastalim u postupku pročišćavanja otpadnih voda, lagune, ispusti u prijamnik i druge građevine pripadajuće ovim građevinama, uključujući sekundarnu mrežu kanala. Prema odredbama Zakona o vodnim uslugama (Narodne novine 66/19) vodne komunalne građevine su javna dobra u javnoj uporabi i u vlasništvu su javnoga isporučitelja vodnih usluga na uslužnom području.

Programi održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, po djelatnostima te opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture. Za djelatnosti koje obavljaju zaposlenici Grada, u programu je navedeno da se rashodi planiraju u visini rashoda za zaposlene. Program za 2019. ne sadrži izvore financiranja potrebne za ostvarenje programa, ukupno ni po djelatnostima. Programom za 2020. navedeno je utvrđeno.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Klanjec nije izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješće o izvršenju programa građenja i održavanja za 2019. ne sadrži podatke o ostvarenim izvorima financiranja ukupno te pojedinačno po djelatnostima i objektima. Izvješća sadrže podatke o planiranim i ostvarenim rashodima, ali ne i postotak ostvarenja te ukupni iznos ostvarenih rashoda. Izvješća ne sadrže podatke o izmjenama programa i obrazloženja zbog kojih su izmjene donesene. Za održavanje čistoće javnih površina navedeno je da su utrošena sredstva u visini plaća zaposlenika jedinstvenog upravnog odjela koji rade na javnih zelenim površinama, ali iznos nije naveden. Također nije navedeno, koji su poslovi planirani programom obavljani.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazati planirana sredstva programima i svim izmjenama, navesti razloge donošenja izmjena, iskazati sve rashode održavanja komunalne infrastrukture te ostvarene izvore financiranja.

Grad Klanjec je u prosincu 2018. donio Odluku o komunalnom doprinosu, Odluku o komunalnoj naknadi i Odluku o vrijednosti boda. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, područja zona, jedinična vrijednost, način i rokovi plaćanja, uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 6,60 kn/m³, za drugu 3,30 kn/m³, a za treću 1,65 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,5 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, svrha komunalne naknade, područja zona, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rok plaćanja, nekretnine važne za Grad Klanjec koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, obveznici i obveza plaćanja komunalne naknade, obračun komunalne naknade, uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobođenje od obveze plaćanja komunalne naknade i rješenje o komunalnoj naknadi. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 2,10 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Grad Klanjec je u lipnju 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Grada, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uklanjanje snijega i leda, mjere za održavanje komunalnog reda te prekršajne odredbe. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Odlukom o komunalnim djelatnostima iz rujna 2020. propisano je obavljanje deset komunalnih djelatnosti. Navedenom odlukom, ukinuta je Odluka o komunalnim djelatnostima iz prosinca 2018. kojom je bilo propisano obavljanje osam komunalnih djelatnosti i pet uslužnih komunalnih djelatnosti. Odluka je ukinuta (izmijenjena), jer se tri usluge, iako propisane odlukom (usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, usluge javnih tržnica na malo i komunalni linijski prijevoz putnika) nisu u 2019. i 2020. obavljale.

Na području Grada Klanjeca u 2019. i 2020. obavljalo se deset komunalnih djelatnosti, od čega dvije uslužne djelatnosti. Grad obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Održavanje nerazvrstanih cesta i javne rasvjete obavljale su pravne osobe na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a održavanje groblja trgovačko društvo čiji je suosnivač Grad. Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene i održavanje čistoće javnih površina obavljali su zaposlenici Grada. Odlukom o komunalnim djelatnostima iz 2018. i 2020. propisano je da se navedeni poslovi povjeravaju trgovačkom društvu u vlasništvu Grada ili pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, nije propisana mogućnost povjeravanja poslova održavanja komunalne infrastrukture zaposlenicima jedinica lokalne samouprave, osim putem vlastitog komunalnog pogona, koji Grad nije osnovao. Odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu, propisano je da komunalne djelatnosti može obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba – vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže komunalne djelatnosti povjeravati na načine propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima.

Uslužnu komunalnu djelatnost ukop pokojnika obavljalo je trgovačko društvo čiji je suosnivač Grad, a dimnjačarske poslove fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji usluga ukopa pokojnika i dimnjačarskih poslova donijeli su cjenike na koje je gradonačelnik dao suglasnost. Za usluge ukopa pokojnika cjenik je objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja usluge, a za dimnjačarske poslove nije objavljen.

Za dimnjačarske poslove doneseni su opći uvjeti isporuke, na koje je Gradsko vijeće dalo suglasnost, te su objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada. Nisu objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja usluge. Za usluge ukopa pokojnika opći uvjeti nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke za sve uslužne komunalne djelatnosti, uz suglasnost Grada Klanjeca te njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Grad Klanjec je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području utrošio 7.698.374,00 kn, od čega se 5.196.526,00 kn odnosi na objekte koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture iznose 2.501.848,00 kn. Prema podacima iz financijskih izvještaja, komunalni doprinos i komunalna naknada, izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, u 2019. ostvareni su u iznosu od 582.419,00 kn, što čini 23,3 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 12 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Klanjeca za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 12

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Grada Klanjeca za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	515.000,00	512.202,00	99,5
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	941.000,00	942.970,00	100,2
3.	Groblja	210.000,00	240.530,00	114,5
4.	Odlaganje otpada (reciklažno dvorište)	2.035.000,00	2.034.694,00	100,0
5.	Drugo – dječji vrtić	11.000.000,00	2.832.137,00	25,7
6.	Drugo – projekt učimo zeleno	255.000,00	283.657,00	111,2
7.	Drugo – projekt razvoj širokopojasnog Interneta	9.000,00	8.488,00	94,3
8.	Projektna dokumentacija (nije navedeno za što)	50.000,00	37.550,00	75,1
	Ukupno	15.015.000,00	6.892.228,00	45,9

Znatno ispod plana ostvareni su ukupni rashodi za građenje komunalne infrastrukture (za 8.122.772,00 kn ili 54,1 %) te rashodi za dječji vrtić i projektnu dokumentaciju (za 8.180.313,00 kn ili 74,0 %). Izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici 13 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Klanjeca za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 13

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Grada Klanjeca za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	400.000,00	370.589,00	92,6
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	70.000,00	33.773,00	48,2
3.	Održavanje javnih zelenih površina	128.000,00	127.437,00	99,6
4.	Održavanje javne rasvjete	280.000,00	274.347,00	98,0
	Ukupno	878.000,00	806.146,00	91,8

Za komunalne djelatnosti održavanje groblja, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene i održavanje čistoće javnih površina čije je obavljanje prema očitovanju Grada Klanjeca u 2019. organizirano, nisu planirani ni ostvareni rashodi

Znatno ispod plana (za 36.227,00 kn ili 51,8 %) ostvareni su rashodi za održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda. Izvješće o izvršenju programa održavanja ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– **Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom**

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Klanjec ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Grad Klanjec organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavješćavanje građana.

Prema pregledanom uzorku, Grad je obavljao nadzor nad izvođenjem radova održavanja komunalne infrastrukture. Za obavljanje poslova izdaje se radni nalog, a po njihovu završetku sastavlja zapisnik o primopredaji. Prema Odluci o komunalnom redu, komunalni redar je provodio propisane mjere (dostavljena je obavijest svim držateljima životinja o postupanju, izdavana su rješenja, pisana i usmena upozorenja te prekršajni nalozi). Poslovi komunalnog redara, organizirani su s još četiri općine, o čemu je 1999. zaključen sporazum.

Također, Grad objavljuje odluke iz područja komunalnog gospodarstva u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama. Obavijesti i informacije objavljuju se i na društvenim mrežama, čime je omogućena komunikacija s dijelom građana. U skladu s pravom na pristup informacijama, odgovara na upite. Prijave kvarova na infrastrukturi, pritužbe i prijedlozi građana moguće su telefonom.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Grad ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja.. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa, mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Klanjecu

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Klanjec ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovom području i načine obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture i izvješća o njihovom izvršenju podnio predstavničkom tijelu te ih objavio u službenom glasilu, da je donio odluku o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu, o vrijednosti boda komunalne naknade i komunalnom redu prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, da je za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada donio cjenike te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na to da Grad nije donosio odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljao geodetske elaborate izvedenog stanja za izgrađenu komunalnu infrastrukturu te u Evidenciju komunalne infrastrukture nije unio svu komunalnu infrastrukturu, u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji nije evidentirana i popisom obuhvaćena sva komunalna infrastruktura, dio komunalnih djelatnosti nije obavljan u skladu s općinskim odlukama, za dio komunalnih usluga opći uvjeti isporuke nisu doneseni i zajedno s cjenicima objavljeni na sve propisne načine te nije provodio sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju je na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Klanjecu **djelomično učinkovito** te su Gradu dani nalozi i preporuke, čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Grada Klanjeca

Grad Klanjec očitovao se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju, vezano za evidentiranje komunalne infrastrukture, navodi da će u 2022. planirati sredstava za izradu geodetskih elaborata i evidentiranje komunalne infrastrukture u zemljišnim knjigama i katastru te će na temelju provedenih aktivnosti dopunjavati i ažurirati evidenciju komunalne infrastrukture. Navodi da je u poslovnim knjigama evidentirao objekte i uređaje za koje posjeduje dokumentaciju o njihovoj vrijednosti. Drugu komunalnu infrastrukturu će procijeniti, evidentirati i obuhvatiti popisom imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Vezano za normativno uređenje navodi da će programom građenja komunalne infrastrukture obuhvatiti samo rashode koji se odnose na komunalnu infrastrukturu i građevine za gospodarenje komunalnim otpadom. Izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture donosit će u skladu s danim preporukama te će obrazložiti razloge odstupanja ostvarenih rashoda u odnosu na planirane. U Odluku o komunalnom redu ugradit će odredbe o korištenju površina javne namjena na način koji omogućuje kretanje osoba s posebnim potrebama.

Nadalje navodi da će u 2022. osnovati vlastiti komunalni pogon, kao jednu od zakonskih mogućnosti za obavljanje komunalnih djelatnosti te će za uslužnu komunalnu djelatnost ukop pokojnika osigurati donošenje općih uvjeta isporuke i njihovo objavljivanje na propisani način.

Vezano za provođenje nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom navodi da je implementirana aplikacija za komunalni red, putem koje građani mogu ukazati na probleme vezane za komunalnu infrastrukturu, a dobiveni podaci se analiziraju. Za buduće projekte provodit će analizu potreba i koristi.

Grad Krapina

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Krapina utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Grada je 48 km², a obuhvaća 23 naselja s 12 479 stanovnika.

U tablici 14 daju se podaci o građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Krapini, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 14

Broj građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Krapini
u kolovozu 2020., po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Krapina	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	315	280	0	35
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	4	4	0	0
		Pločnici	32	32	0	0
		Šetališta	4	0	0	4
		Pješačke staze	3	0	0	3
		Podvožnjaci	4	0	4	0
		Nadvožnjaci	3	1	2	0
		Mostovi	34	33	1	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	19	19	0	0
4.	Javne površine zelene	Parkovi	5	4	1	0
		Drvoredi	21	21	0	0
		Živice	4	4	0	0
		Cvjetnjaci	15	15	0	0
		Travnjaci	39	38	1	0
		Pojedinačna stabla	655	655	0	0
		Dječja igrališta s opremom	23	23	0	0
		Javni športski i rekreacijski prostori	17	17	0	0
		Zelene površine uz ceste	39	39	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	15	15	0	0
		Fontane	1	1	0	0
		Ploče s planom naselja	1	1	0	0
		Oznake sadržaja turističke namjene	2	1	1	0
		Spomenici i skulpture	6	5	0	1
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije	70	70	0	0
		Rasvjetni stupovi	2 045	2 045	0	0
7.	Groblja i mrtvačnice	Groblja	1	1	0	0
8.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Građevine za smještaj i održavanje vozila	1	0	0	1
		Građevine za prihvatanje i otpremanje vozila i putnika	1	0	0	1
		Izgrađene i označene prometne površine za zaustavljanje vozila i ulazak i izlazak putnika	15	0	0	15
Ukupno			3 394	3 324	10	60

Grad Krapina je do kolovoza 2020. evidentirao 3 394 građevine i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 3 324 ili 97,9 % u vlasništvu Grada, deset ili 0,3 % u javnom vlasništvu, a 60 ili 1,8 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Od ukupno 3 394 objekata i uređaja komunalne infrastrukture, 2 115 ili 62,3 % odnosi se na javnu rasvjetu, 655 ili 19,3 % na pojedinačna stabla, a 624 ili 18,4 % na sve druge objekte i uređaje komunalne infrastrukture.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Krapina ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture za nerazvrstane ceste (nerazvrstane ceste i preuzete županijske), javnu rasvjetu, javne parkove, dječja i sportska igrališta. U Evidenciju nisu uneseni svi objekti i uređaji komunalne infrastrukture. Prema obrazloženju Grada, Evidencija se kontinuirano nadopunjuje. Podaci o komunalnoj infrastrukturi koja nije evidentirana prikupljaju se iz zemljišnih knjiga, obilaskom područja Grada (uvidom) te nakon izvedenih radova, odnosno rekonstrukcije i izgradnje.

Evidencija, ovisno o vrsti komunalne infrastrukture sadrži različite podatke. Za sve vrste komunalne infrastrukture za koje je ustrojena ne sadrži podatak o vlasništvu i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, osim za nerazvrstane ceste za koje evidencija sadrži podatak o posjedu i/ili vlasništvu, iako podatak nije unesen te javne rasvjete za koju sadrži podatak o vlasništvu nad mjernim mjestima i rasvjetnim stupovima. Sadržaj evidencije komunalne infrastrukture propisan je odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Međutim, Evidencija sadrži dodatne podatke, primjerice za dječja igrališta o opremljenosti igrališta, stanju opreme i napomenu koje poslove na opremi treba obaviti (popraviti, zamijeniti). Za parkove i igrališta sadrži podatke o površini koju je potrebno održavati, a za javnu rasvjetu podatke o mjernim mjestima, rasvjetnim stupovima i brojne druge podatke o uređajima i objektima potrebne za održavanje javne rasvjete.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Grad Krapina nije donosio odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi, što nije u skladu s odredbama članaka 61. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema obrazloženju Grada, za utvrđivanje stvarnog stanja za nerazvrstane ceste, kontinuirano provodi postupke propisane odredbama Zakona o cestama. Za nerazvrstane ceste pribavljani su geodetski elaborati izvedenog stanja, a postupci se provode u skladu s proračunskim mogućnostima.

Osim toga, od 2010. se na području Grada u suradnji s Državnom geodetskom upravom provode postupci nove izmjere.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Grada Krapine u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Za navedene aktivnosti preporučuje se donijeti plan, kojim bi se, između ostalog, utvrdila nadležnost, odnosno osobe i rokovi za provođenje, sredstava i izvori sredstava te uređaji i građevine koje imaju prioritet.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

U glavnoj knjizi evidentirana su građevinska zemljišta, ceste, mostovi te energetska i komunikacijski vodovi (javna rasvjeta). Ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija, koja sadrži podatke o inventurnom broju, vrsti sredstva, nazivu, broju računa, nabavnoj vrijednosti, ispravku vrijednosti i sadašnjoj vrijednosti. U analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji nisu evidentirani svi objekti i uređaji komunalne infrastrukture iz evidencije komunalne infrastrukture. Dio analitičke knjigovodstvene evidencije, a posebice dio koji se odnosi na ceste, nije ustrojen po svakoj cesti, odnosno objektu već po vrsti obavljenih radova (primjerice asfaltirane ceste prvi natječaj 2014.). Popis imovine i obveza za 2019. je proveden.

Popisne liste sadrže iste podatke kao analitička evidencija, odnosno objekti i uređaji komunalne infrastrukture nisu popisani po količini i nisu obuhvaćeni svi objekti i uređaji iz evidencije komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine, u dijelu koji se odnosi na komunalnu infrastrukturu voditi po vrsti, količini i vrijednosti, u poslovnim knjigama evidentirati, a popisom imovine i obveza, neovisno o vlasništvu, obuhvatiti svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Usporedba podataka između poslovnih knjiga, popisa imovine i obveza i evidencije komunalne infrastrukture je otežana i/ili nije moguća. Evidencija komunalne infrastrukture, ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica s poslovnim knjigama (primjerice inventurni broj, račun iz Računskog plana i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje u evidenciju komunalne infrastrukture, za svaku građevinu i uređaj, unijeti prepoznatljivu oznaku, poput inventurnog broja, koja bi bila poveznica za usporedbu s poslovnim knjigama i popisom imovine i obveza, jer bi se povezivanjem svih navedenih evidencija dobila potpuna informacija o svakom objektu i uređaju komunalne infrastrukture.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Krapina je u rujnu 2019. donio Odluku o komunalnim djelatnostima. Odlukom su određene sve komunalne djelatnosti propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim linijskog prijevoza. Utvrđene su dvije djelatnosti od značaja za Grad: održavanje prigodne ukrasne rasvjete i usluge zelene tržnice, lokalnog sajma i prigodnih prodaja. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici 15 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Krapini, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica 15

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Krapini,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Grad Krapina
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja i krematorija unutar groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama	
9.	Usluge javnih tržnica na malo	
10.	Usluge ukopa i kremiranja pokojnika u krematoriju unutar groblja	
11.	Usluge zelene tržnice, lokalnog sajma i prigodnih prodaja	
12.	Održavanje javne rasvjete	Pravne ili fizičke osobe na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
13.	Održavanje prigodne ukrasne rasvjete	Pravne ili fizičke osobe na temelju ugovora o koncesiji
14.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	

Odlukom o komunalnim djelatnostima propisano je da se opseg obavljanja poslova komunalnih djelatnosti, povjerenih trgovačkom društvu čiji je suosnivač Grad određuje na temelju Programa održavanja komunalne infrastrukture te da gradonačelnik s društvom zaključuje ugovor. Osim toga, odlukom je propisano da se postupak davanja koncesije provodi prema propisima kojima se uređuju koncesije, a postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o obavljanju komunalne djelatnosti te zaključivanje, provedba i izmjene ugovora prema propisima o javnoj nabavi.

Grad Krapina je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu.

Programi građenja sadrže procjenu troškova građenja koji nisu iskazani odvojeno za svaku građevinu (primjerice za ceste su planirani troškovi za izvanredno održavanje cesta i javnih površina po prioritetima, izvanredno održavanje cesta i javnih površina po programima mjesnih odbora, projektna dokumentacija i geodetski elaborati, urbana oprema i otkup zemljišta). Izvori financiranja iskazani su ukupno, a ne prema građevinama komunalne infrastrukture. Programima nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 68. i 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa te opis i opseg (količine, površine, dinamiku izvođenja) poslova održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže program građenja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrži sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture i izvora financiranja za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Krapina je donio izvješće o stanju u prostoru.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja i održavanja te ostvarene izvore financiranja, sastavljena su na isti način kao programi, odnosno sadrže približno iste podatke. Također, sadrže usporedbu planiranih i ostvarenih troškova i postotak ostvarenja. U 2019. donesene su jedne izmjene programa, planirani rashodi za građenje tijekom godine smanjeni su za 1.120.400,00 kn ili 10,5 %, a za održavanje povećani za 714.600,00 kn ili 14,8 %.

Grad Krapina je u studenome 2018. donio Odluku o vrijednosti boda, a u siječnju 2019. Odluku o komunalnim doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su četiri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, visina komunalnog doprinosa, područja zona, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po m³ građevine, način i rokovi plaćanja, uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 10,00 kn/m³, za drugu 7,50 kn/m³, za treću 4,00 kn/m³, a za četvrtu 7,50 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,7 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, svrha komunalne naknade, područja zona, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rok plaćanja, nekretnine važne za Grad Krapinu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, obveznici i obveza plaćanja, obračun, uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade i rješenje o komunalnoj naknadi.

Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 1,80 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Grad Krapina je u srpnju 2019. donio Odluku o komunalnom redu, kojom su propisane odredbe o uređenju naselja, uređenju vanjskih dijelova zgrade, okućnica, dvorišta, vrtova, ograda i sličnih površina oko zgrada, javnoj rasvjeti, izlozima, izložbenim ormarićima, zaštitnim napravama, natpisima, reklamnim predmetima te uvjetima za njihovu postavu na javne površine, spomenici, spomen ploče, skulpture na komunalnoj i urbanoj opremi javne namjene, kolodvorima, stajalištima i parkiralištima, dječjim i sportskim igralištima, otvorenim tržnicama i sajmovima, održavanju čistoće javnih površina, održavanju zelenih površina, zaštiti javnih površina, načinu uređenja i korištenja zemljišta u vlasništvu Grada za gospodarske i druge svrhe, korištenju javnih površina za otpad, uklanjanju snijega i leda sa javnih površina, uklanjanju protupravno postavljenih predmeta, mjerama za provođenje komunalnog reda i kaznenim odredbama. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Krapine u 2019. i 2020. obavljalo se 14 komunalnih djelatnosti, od čega pet uslužnih. Grad obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Održavanje javne rasvjete i održavanje prigodne ukrasne rasvjete obavljale su pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, dimnjačarske poslove pravna osoba na temelju ugovora o koncesiji, a sve druge komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja i krematorija unutar groblja, održavanje čistoće javnih površina, usluge javnih tržnica na malo, usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, usluge zelene tržnice, lokalnog sajma i prigodnih prodaja te usluge ukopa pokojnika trgovačko društvo u suvlasništvu Grada Krapine. S navedenim društvom za svaku djelatnost zaključeni su ugovori, kojim su uređena međusobna prava i obveze, između ostalog, opseg radova, način obračuna i nadzor nad izvođenjem radova.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika, odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga.

Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Za uslužne komunalne djelatnosti koje obavlja trgovačko društvo (usluge javnih tržnica na malo, usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, usluge zelene tržnice, lokalnog sajma i prigodnih prodaja te usluge ukopa pokojnika) doneseni su opći uvjeti isporuke, usvojilo ih je Gradsko vijeće te su objavljeni u službenom glasilu, na mrežnim stranicama isporučitelja usluga i Grada Krapine. Također, na cjenike je gradonačelnik dao suglasnost i objavljeni su na mrežnim stranicama isporučitelja usluge.

Za uslužnu djelatnost dimnjačarski poslovi, gradonačelnik je donio Zaključak o utvrđivanju maksimalnih jediničnih cijena pružanja dimnjačarskih usluga za dimnjačarsko područje Grada i Odluku o obavljanju dimnjačarskih poslova na području Grada, a sastavni dio ugovora o koncesiji je cjenik dimnjačarskih usluga. Navedene odluke i cjenik objavljeni su na mrežnim stranicama Grada i u službenom glasilu, ali nisu objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja usluge.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Grad Krapina je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području u 2019. utrošio 13.838.379,00 kn, a izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, prihodi po Zakonu o cestama, prihod od prodaje imovine, prihod od naknade za nezakonito izgrađene zgrade, prihodi za posebne namjene (koncesije, šumski doprinos, vodni doprinos), pomoći, komunalna naknada i drugi proračunski prihodi. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad je sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, prihoda namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, u 2019. ostvario u iznosu od 4.368.776,00 kn, što čini 31,6 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 16 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Krapine za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 16

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Grada Krapine za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	7.326.800,00	6.737.492,00	92,0
2.	Javna rasvjeta	766.900,00	763.767,00	99,6
3.	Javne površine	300.000,00	133.618,00	44,5
4.	Građevine i uređaji javne namjene	1.003.000,00	697.037,00	69,5
5.	Odlagalište komunalnog otpada	20.000,00	0,00	0,0
6.	Otkup zemljišta	150.000,00	0,00	0,0
	Ukupno	9.566.700,00	8.331.914,00	87,1

Znatno ispod plana izvršeni su rashodi za građenje i uređenje javnih površina te građevina i uređaja javne namjene (za 472.345,00 kn ili 36,3 %), a za odlagalište komunalnog otpada i otkup zemljišta planirani su u iznosu od 170.000,00 kn, a nisu ostvareni. Izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži obrazloženje odstupanja od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici 17 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Krapine za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 17

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Grada Krapine za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	2.046.500,00	2.031.162,00	99,3
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	309.000,00	308.644,00	99,9
3.	Održavanje javnih zelenih površina	603.600,00	603.600,00	100,0
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	468.700,00	468.040,00	99,9
5.	Održavanje čistoće javnih površina	698.400,00	698.400,00	100,0
6.	Održavanje javne rasvjete	1.416.200,00	1.396.619,00	98,6
	Ukupno	5.542.400,00	5.506.465,00	99,4

Za komunalne djelatnosti održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje groblja i krematorija unutar groblja te održavanje prigodne ukrasne rasvjete, čije je obavljanje prema očitovanju Grada Krapine u 2019. organizirano, nisu planirani ni ostvareni rashodi.

– **Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom**

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Krapina ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Grad Krapina organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavještanje građana.

Prema pregledanom uzorku, Grad Krapina je obavljao nadzor nad izvođenjem radova održavanja komunalne infrastrukture. Ugovori s trgovačkim društvom čiji je suosnivač Grad, kao i s pravnom osobom za održavanje javne rasvjete, sadrže odredbe o obavljanju nadzora nad izvođenjem radova. Računi sadrže specifikaciju izvedenih radova, a za javnu rasvjetu građevinske dnevnik, koje je ovjerio zaposlenik Grada. Nadzor se provodi i putem Izvješća o radu trgovačkog društva, koje između ostalog, sadrži podatke o obavljenim radovima na održavanju komunalne infrastrukture. Na temelju Odluke o komunalnom redu, komunalni redar je izdavao pisana i usmena upozorenja i prekršajne naloge.

Također, Grad Krapina objavljuje odluke iz područja komunalnog gospodarstva u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama. Prije donošenja navedenih odluka provedeno je savjetovanje s javnošću, o čemu su sastavljena izvješća. Mjesni odbori dostavljaju podatke o potrebama na svom području, koje se uvrštavaju u programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture. O pružanju dimnjačarskih usluga, izdan je tiskani letak, dostavljen svim kućanstvima i objavljen na mrežnim stranicama Grada. Na mrežnim stranicama objavljeni su obrasci i poveznice za prijave kršenja Odluke o komunalnom redu i prijave kvarova na javnoj rasvjeti.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Grad ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa, mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Grad Krapina, kao obveznik uspostave unutarnje revizije, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19) i Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19), unutarnjim revizijama obavljenim tijekom 2019. i 2020. nije obuhvatio aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Krapini

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Krapina ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je za izgrađenu infrastrukturu pribavljao geodetske elaborate izvedenog stanja, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovom području i načine obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture i izvješća o njihovu izvršenju podnio predstavničkom tijelu te ih objavio u službenom glasilu, da je donio odluku o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu, o vrijednosti boda komunalne naknade i komunalnom redu prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, obavljanje komunalnih djelatnosti organizirano je na način propisan gradskim odlukama, da je za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada donio cjenike i opće uvjete isporuke te ih javno objavio te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na to da Grad nije donosio odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi te u Evidenciju komunalne infrastrukture unio svu komunalnu infrastrukturu, u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji nije evidentirana i popisom obuhvaćena sva komunalna infrastruktura, programom građenja nisu iskazani rashodi i izvori financiranja pojedinačno po objektima i uređajima kako je propisano odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te nije provodio sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju je na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Krapini **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Gradu dani nalozi i preporuke, čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Grada Krapine

Grad Krapina očitovao se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju je prihvatio činjenice navedene u Nacrtu Izvješća.

Grad Oroslavje

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Oroslavje utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Grada je 32 km², a obuhvaća pet naselja sa 6 124 stanovnika.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Oroslavje nije ustrojio evidenciju komunalne infrastrukture. Odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da jedinica lokalne samouprave ustrojava i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, koja sadrži naziv i vrstu komunalne infrastrukture, podatak o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, podatak o vlasništvu komunalne infrastrukture i osobi koja njome upravlja i podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi.

Grad Oroslavje nije donosio Odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i za izgrađenu komunalnu infrastrukturu izrađivao geodetske elaborate izvedenog stanja, što nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti evidenciju komunalne infrastrukture te poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Grada Oroslavja u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Za navedene aktivnosti preporučuje se donijeti plan, kojim bi se, između ostalog, utvrdila nadležnost, odnosno osobe i rokovi za provođenje, sredstava i izvori sredstava te uređaji i građevine koje imaju prioritet.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

U glavnoj knjizi evidentirane su ceste, javna rasvjeta, sportski i rekreacijski tereni, spomenici i drugi objekti. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija koja sadrži podatke o inventurnom broju, nabavnoj, otpisanoj i sadašnjoj vrijednost svake pojedinačne građevine i uređaja. Popis imovine i obveza koncem 2019. je proveden. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina evidentirana u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji.

Državni ured za reviziju preporučuje u evidenciju komunalne infrastrukture, prilikom ustrojavanja, za svaku građevinu i uređaj, unijeti prepoznatljivu oznaku, poput inventurnog broja, koja bi bila poveznica za usporedbu s poslovnim knjigama i popisom imovine i obveza, jer bi se povezivanjem svih navedenih evidencija dobila potpuna informacija o svakom objektu i uređaju komunalne infrastrukture.

Skreće se pozornost na Uputu o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstva financija iz siječnja 2018. (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-stalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– **Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom**

Grad Oroslavje je u listopadu 2007. donio Odluku o osnivanju vlastitog komunalnog pogona, a 2015. Odluku o komunalnim djelatnostima. Odlukom o osnivanju vlastitog komunalnog pogona propisane su djelatnosti koje komunalni pogon obavlja, a Odlukom o komunalnim djelatnostima, određene su komunalne djelatnosti i organizacijski oblici obavljanja, osim za uslugu deratizacije. Za dio djelatnosti, Odlukom o komunalnim djelatnostima, propisan je drugačiji način obavljanja u odnosu na Odluku o osnivanju vlastitog komunalnog pogona, a Odluka o osnivanju vlastitog komunalnog pogona ili dijelovi odluke nisu stavljeni van snage (za održavanje nerazvrstanih cesta i javne rasvjete odlukom iz 2015. propisano je da će se obavljati na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti).

Na području Grada, prema obje odluke, određene su sve djelatnosti propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene, usluga parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama te komunalnog linijskog prijevoza putnika. Odlukom iz 2015., također nije utvrđena usluga ukopa pokojnika i usluga javnih tržnica na malo, a usluga deratizacije utvrđena je kao komunalna djelatnost od interesa za Grad. Odlukama su također, kao komunalne djelatnosti utvrđene opskrba pitkom vodom, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda, odlaganje komunalnog otpada te odvoz kućnog smeća, koje prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, više nisu komunalne djelatnosti. Odluke također, nisu s navedenim Zakonom usklađene u dijelu koji se odnosi na postupak dodjele, odnosno izbor pravne ili fizičke osobe kojoj se poslovi povjeravaju na temelju ugovora o koncesiji i ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti, organizacijski oblici obavljanja te način povjeravanja uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

U tablici 18 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Oroslavju, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica 18

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Oroslavju,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti *
1		2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Vlastiti komunalni pogon
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje groblja i mrtvačnica unutar groblja	
4.	Održavanje čistoće javnih površina	
5.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti
6.	Održavanje javne rasvjete	
7.	Dimnjačarski poslovi	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
8.	Usluge deratizacije	Odlukom nije propisan način obavljanja
9.	Odlaganje komunalnog otpada te odvoz kućnog smeća	Druge djelatnosti**
10.	Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	
11.	Opskrba pitkom vodom	

*prema Odluci o komunalnim djelatnostima iz 2015.

**prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalne djelatnosti

Grad Oroslavje je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu.

Programi građenja sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja po vrstama komunalne infrastrukture, ali ne i za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno. Programom građenja komunalne infrastrukture za 2019., su osim građevina i uređaja komunalne infrastrukture propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu obuhvaćeni i drugi objekti, a za dio planiranih rashoda ne može se utvrditi vrsta komunalne infrastrukture u koju se ulaganje obavlja. Također, programima nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 68. i 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa i opis poslova, s naznakom izvora financiranja, po djelatnostima, ali ne i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture. Također, dio rashoda za održavanje komunalne infrastrukture, nije planiran prema vrstama građevina, odnosno djelatnostima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U 2019. u okviru rashoda za održavanje javnih zelenih površina, planirano je održavanje groblja za koje se ne može utvrditi planirani iznos, a u okviru rashoda za zaštitu okoliša planirani su rashodi za odvoz kućnog i glomaznog otpada s javnih površina, troškovi za zaštitu životinja (donacije udrugama), veterinarsko higijeničarska služba, sklonište za životinje, sanacija divljih odlagališta, orezivanje grmlja i drveća, savjetovanje s područja zaštite okoliša. Programi ne sadrže rashode za zaposlene u Vlastitom komunalnom pogonu. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, rashode za zaposlene u Vlastitom komunalnom pogonu te rashode planirati po komunalnim djelatnostima utvrđenim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Oroslavje nije izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. Izvješća nisu objavljena u službenom glasilu, što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja sadrže usporedbu planiranih i ostvarenih rashoda te postotak izvršenja i ostvarene izvore financiranja. U 2019. planirani rashodi za građenje tijekom godine smanjeni su za 9.664.100,00 kn ili 75,4 %, a izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži razloge donošenja izmjena. Izvješća su sastavljena na isti način kao i programi, te ne sadrže ostvarene rashode po objektima i uređajima komunalne infrastrukture, odnosno po komunalnim djelatnostima propisanim Zakonom o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Državni ured za reviziju nalaže izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture objaviti u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazati planirana sredstva programima i svim izmjenama, navesti razloge donošenja izmjena programa te rashode iskazati po objektima i uređajima komunalne infrastrukture, odnosno po komunalnim djelatnostima.

Grad Oroslavje je u siječnju 2019. donio Odluku o komunalnom doprinosu, Odluku o komunalnoj naknadi i Odluku o vrijednosti boda za izračun komunalne naknade. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, visina komunalnog doprinosa, područja zona, jedinična vrijednost, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobođenje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 20,00 kn/m³, za drugu 15,00 kn/m³, a za treću 14,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zone, koeficijent namjene, obveznici i obveze plaćanja komunalne naknade, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Oroslavje koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz siječnja 2019. u iznosu od 3,12 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Grad Oroslavje je u siječnju 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće, čuvanje javnih površina i uklanjanje snijega i leda, uređenje i korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Grada za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta i vozila, osiguranje provođenja mjera asanacije (sanitacije) te držanje životinja. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Oroslavja u 2019. i 2020. obavljalo se devet komunalnih djelatnosti, od čega tri uslužne. Grad obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima u zimskim uvjetima, održavanje javnih zelenih površina, održavanje groblja i mrtvačnica unutar groblja te održavanje čistoće javnih površina obavljao je Vlastiti komunalni pogon, a održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Uslužne komunalne djelatnosti javne tržnice na malo i ukop pokojnika obavljao je Vlastiti komunalni, a dimnjačarske poslove pravna osoba na temelju ugovora o koncesiji. Odlukom o komunalnim djelatnostima iz 2015. usluge javnih tržnica na malo i usluge ukopa pokojnika nisu propisane kao komunalne djelatnosti, koje će se obavljati na području Grada.

Državni ured za reviziju preporučuje odlukom o komunalnim djelatnostima utvrditi sve komunalne djelatnosti od interesa za Grad Oroslavje.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika, odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj dimnjačarskih usluga donio je cjenik na koji je gradonačelnik dao suglasnost. Cjenik je objavljen na mrežnim stranicama Grada, ali nije objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja usluge. Za usluge ukopa pokojnika, koje obavlja Vlastiti komunalni pogon, cjenik je donio gradonačelnik. Cjenik nije objavljen na mrežnim stranicama Grada. Za uslugu javne tržnice na malo, za koju se Grad očitovao da se obavlja, nije dostavljen cjenik. Naknadno je obrazloženo, da gradska tržnica nije uređena i da se usluge ne naplaćuju. Opći uvjeti isporuke nisu doneseni ni za jednu od navedenih uslužnih komunalnih djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti, uz suglasnost gradonačelnika i/ili gradskog vijeća te javno objaviti cjenike i opće uvjete isporuke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Grad Oroslavje je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području utrošio 4.386.719,00 kn, od čega se 835.715,00 kn odnosi na objekte koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture iznose 3.551.004,00 kn. Izvori financiranja su primici od zaduživanja, donacije građana, donacije trgovačkih društava, prihodi za posebne namjene, prihodi od osiguranja, pomoći izvanproračunskih korisnika te opći prihodi i primici.

Prema podacima iz financijskih izvještaja, komunalni doprinos i komunalna naknada, izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, u 2019. ostvareni su u iznosu od 2.485.211,00 kn, što čini 70,0 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 19 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Oroslavja za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 19

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Grada Oroslavja za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019..		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	2.062.000,00	890.930,00	43,2
2.	Javne površine na kojima nije dozvoljen promet motornih vozila	250.000,00	243.750,00	97,5
3.	Javne zelene površine	71.000,00	38.668,00	54,5
4.	Javna rasvjeta	240.900,00	260.175,00	108,0
5.	Građevine i uređaji javne namjene (autobusna stajališta i tržnica)	65.000,00	74.812,00	115,1
6.	Otpad (reciklažno dvorište i spremišta)	350.000,00	353.616,00	101,0
7.	Drugo - vodoopskrba	10.000,00	5.056,00	50,6
8.	Drugo - komunalna infrastruktura novih stambenih zgrada	60.000,00	58.100,00	96,8
9.	Drugo - otplata kredita	41.000,00	36.863,00	89,9
	Ukupno	3.149.900,00	1.961.970,00	62,3

Znatno ispod plana ostvareni su rashodi za građenje komunalne infrastrukture ukupno (za 1.187.930,00 kn ili 37,7 %), kao i rashodi za nerazvrstane ceste, javne zelene površine i vodoopskrbu (za 1.208.346,00 kn ili 56,4 %). Izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje odstupanje.

Vežano za rashode za vodoopskrbu, skreće se pozornost da su prema odredbama Zakona o vodama, vodne komunalne građevine za javnu vodoopskrbu: akumulacije, vodozahvati (zdenci, kaptaže i druge zahvatne građevine na vodnim tijelima), uređaji za kondicioniranje vode, vodospreme, crpne stanice, glavni dovodni cjevovodi i vodoopskrbna mreža cjevovoda i građevine za javnu odvodnju: kanali za prikupljanje i odvodnju komunalnih otpadnih voda, kolektori, crpne stanice, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, građevine i oprema za gospodarenje otpadnim muljem nastalim u postupku pročišćavanja otpadnih voda, lagune, ispusti u prijamnik i druge građevine pripadajuće ovim građevinama, uključujući sekundarnu mrežu kanala. Prema odredbama Zakona o vodnim uslugama vodne komunalne građevine su javna dobra u javnoj uporabi i u vlasništvu su javnoga isporučitelja vodnih usluga na uslužnom području.

U tablici 20 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Oroslavja za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 20

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Grada Oroslavja za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.110.000,00	956.421,00	86,2
2.	Održavanje javnih zelenih površina	495.000,00	382.651,00	77,3
3.	Održavanje javne rasvjete	690.000,00	703.597,00	102,0
4.	Drugo - zaštita okoliša	437.000,00	382.080,00	87,4
	Ukupno	2.732.000,00	2.424.749,00	88,8

Za komunalne djelatnosti održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima u zimskim uvjetima te održavanje groblja i mrtvačnica unutar groblja, čije je obavljanje prema očitovanju Grada bilo u 2019. organizirano, nisu planirani ni ostvareni rashodi.

Znatno ispod plana ostvareni su rashodi za održavanje javnih zelenih površina (za 112.349,00 kn ili 22,7 %), a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje odstupanje.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– **Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom**

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Oroslavje ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranje zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Grad Oroslavje organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavještanje građana.

Prema pregledanom uzorku, Grad je obavljao nadzor nad izvođenjem radova održavanja komunalne infrastrukture. Ugovori o obavljanju komunalnih djelatnosti, sadrže odredbe o obavljanju nadzora nad izvođenjem radova, a na računima je ovjereno da su radovi izvedeni. Na temelju Odluke o komunalnom redu, zaposlenik jedinstvenog upravnog odjela izdavao je pisana i usmena upozorenja i prekršajne naloge. Grad nema komunalnog redara.

Odredbama članaka 109. i 110. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da poslove nadzora koje na temelju ovoga Zakona obavlja upravno tijelo provode komunalni redari koji su službenici tog tijela. Komunalni redari imaju ovlasti obavljanja nadzora propisane ovim Zakonom, odlukom o komunalnom redu i posebnim zakonom. Komunalni redari obavljaju i poslove određene posebnim zakonom. Jedinice lokalne samouprave mogu ugovorom ustrojiti zajedničko obavljanje poslova komunalnih redara.

Državni ured za reviziju nalaže nadzor obavljati na način propisan odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Grad Oroslavje objavljuje odluke iz područja komunalnog gospodarstva u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama. Obavješćavanje građana obavlja se putem pisanih lokalnih medija te lokalnog radija i televizije, izdaje se brošura (list) o radu gradske uprave koji se dostavlja svim kućanstvima. Građanima je omogućeno prijavljivanje kvarova na komunalnoj infrastrukturi putem elektroničke pošte, telefona ili osobno.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Grad ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa, mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Oroslavju

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Oroslavje donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio odluku o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu, o vrijednosti boda komunalne naknade i komunalnom redu prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi te je provodio nadzor nad izvođenjem radova održavanja komunalne infrastrukture. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na upravljanje komunalnom infrastrukturom, a odnose se na to da nije ustrojio evidenciju komunalne infrastrukture, nije donosio odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i za izgrađenu komunalnu infrastrukturu pribavljao geodetske elaborate izvedenog stanja, Odluku o komunalnim djelatnostima nije uskladio, a programe građenja i održavanja donio u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. nije objavio u službenom glasilu, za uslužene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na njegovom području nije osigurao donošenje općih uvjeta isporuke, a cjenici nisu objavljeni na sve propisne načine, nema komunalnog redara te nije provodio sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju je na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Oroslavju **neučinkovito** te su Gradu dani nalozi i preporuke, čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Grada Oroslavja

Grad Oroslavje očitovao se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju Grad navodi da prihvaća i prima na znanje Nacrt izvješća.

Grad Pregrada

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Pregrada utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Grada je 67 km², a obuhvaća 26 naselja sa 6 594 stanovnika.

U tablici 21 daju se podaci o građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Pregradi, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 21

Broj građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Pregradi u kolovozu 2020., po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redn i broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Pregrada	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	181	29	0	152
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	0	0	1
		Javne stube	1	0	0	1
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	4	2	1	1
4.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s opremom	1	1	0	0
		Javni športski i rekreacijski prostori	7	7	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Vodokoci	2	1	1	0
		Fontane	1	0	0	1
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i upravljanje javnom rasvjetom	36	36	0	0
		Rasvjetni stupovi	991	991	0	0
7.	Groblja i mrtvačnice	Groblja	4	4	0	0
Ukupno			1 229	1 071	2	156

Grad Pregrada je do kolovoza 2020. evidentirao 1 229 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 1 071 ili 87,1 % u vlasništvu Grada, dva ili 0,2 % u javnom vlasništvu, a 156 ili 12,7 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Od ukupno 1 229 objekata i uređaja komunalne infrastrukture, 1 027 ili 83,6 % odnosi se na javnu rasvjetu, a 202 ili 16,4 % na sve druge objekte i uređaje komunalne infrastrukture.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Pregrada je u 2019. donio Odluku o vođenju evidencije komunalne infrastrukture, kojom su utvrđene vrste objekata i uređaja komunalne infrastrukture, sadržaj, nadležnost i način vođenja. U skladu s navedenom Odlukom, ustrojena je evidencija komunalne infrastrukture. Vodi se kroz aplikaciju registar imovine i sadrži sve propisane podatke. Osim podataka propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, evidencija sadrži brojne druge podatke potrebne za upravljanje i raspolaganje imovinom, odnosno komunalnom infrastrukturom te podatke o sadašnjoj vrijednosti, inventurnom broju i računu iz Računskog plana, koji su poveznica s poslovnim knjigama i popisom imovine. U Evidenciju za dio objekata i uređaja komunalne infrastrukture nisu uneseni svi podaci (vlasništvo, račun, vrijednost).

Grad donosi odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi, a donesene odluke dostavlja nadležnom sudu radi provedbe upisa u zemljišne knjige. Također, za izgrađenu infrastrukturu, radi utvrđivanja izvedenog stanja pribavlja geodetske elaborate. Prema obrazloženju, navedeni poslovi uglavnom se obavljaju na nerazvrstanim cestama, koje čine najveći dio komunalne infrastrukture. Geodetski elaborati pribavljaju se za ceste na kojima se planiraju obavljati radovi, s obzirom da izrada zahtjeva značajna financijska sredstva. Odluke o proglašenju cesta javnim dobrom u općoj uporabi donose se nakon uređenja cesta (asfaltiranja), a prioriteti se određuju uz konzultacije s mjesnim odborima.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontirano nadopunjavati podacima o vlasništvu i drugim propisanim podacima. Preporučuje se za donošenje odluka o proglašenju javnim dobrom u općoj uporabi i drugih aktivnosti potrebnih za upis u zemljišne knjige donijeti plan, kojim bi se, između ostalog, utvrdila nadležnost, odnosno osobe i rokovi za provođenje, sredstava i izvori sredstava te uređaji i građevine koje imaju prioritet.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

U glavnoj knjizi evidentirane su nerazvrstane ceste, parkovi, javna rasvjeta, igrališta i drugi građevinski objekti, neovisno o vlasništvu. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija, po vrsti, koja sadrži vrijednost i druge podatke. U poslovnim knjigama nisu evidentirani svi objekti i uređaji komunalne infrastrukture iz evidencije komunalne infrastrukture. Popis imovine i obveza za 2019. je proveden, a popisom su obuhvaćeni objekti i uređaji komunalne infrastrukture koji su evidentirani u poslovnim knjigama. Poslovne knjige i popis imovine sadrže podatak o vrijednosti i inventurni broj, koji su poveznica s evidencijom komunalne infrastrukture, što osigurava jednostavnu usporedbu podataka, a podaci iz evidencija i popisa imovine pružaju cjelovite i raznovrsne podatke o objektima i uređajima komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati, a popisom imovine i obveza, neovisno o vlasništvu, obuhvatiti svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Pregrada je u studenome 2018. donio Odluku o komunalnim djelatnostima, kojom su propisane djelatnosti iz Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim usluge parkiranja na uređenim javnim površinama, usluge javnih tržnica na malo te komunalnog linijskog prijevoza putnika. Odlukom nisu određene druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od interesa za Grad. Određeni su organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici 22 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Pregradi, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica 22

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Pregradi, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Pregrada
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Dimnjačarski poslovi	
8.	Usluge ukopa pokojnika	
9.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
10.	Održavanje javne rasvjete	

Odlukom o komunalnim djelatnostima propisano je da se komunalne djelatnosti povjeravaju trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad Pregrada na neodređeno vrijeme, a na temelju programa održavanja komunalne infrastrukture kojim se utvrđuje opseg obavljanja poslova, zaključuju se jednogodišnji ugovori. Društvo je dužno jednom godišnje podnijeti izvješće o poslovanju. Pravne ili fizičke osobe kojima se poslovi povjeravaju na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti odabiru se prema propisima kojima se uređuje javna nabava.

Grad Pregrada je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu.

Programi građenja sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja po vrstama komunalne infrastrukture. Za pojedine vrste komunalne infrastrukture ne sadrži procjenu troškova po građevinama i vrstama (rekonstrukcija, gradnja i slično) i nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 68. i 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture.

Programom građenja komunalne infrastrukture planirani su rashodi za objekte i uređaje, koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura (vodoopskrba, punionice za električna vozila, poslovna zona).

Skreće se pozornost da su prema odredbama Zakona o vodama, vodne komunalne građevine za javnu vodoopskrbu: akumulacije, vodozahvati (zdenci, kaptaze i druge zahvatne građevine na vodnim tijelima), uređaji za kondicioniranje vode, vodospreme, crpne stanice, glavni dovodni cjevovodi i vodoopskrbna mreža cjevovoda i građevine za javnu odvodnju: kanali za prikupljanje i odvodnju komunalnih otpadnih voda, kolektori, crpne stanice, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, građevine i oprema za gospodarenje otpadnim muljem nastalim u postupku pročišćavanja otpadnih voda, lagune, ispusti u prijamnik i druge građevine pripadajuće ovim građevinama, uključujući sekundarnu mrežu kanala. Prema odredbama Zakona o vodnim uslugama, vodne komunalne građevine su javna dobra u javnoj uporabi i u vlasništvu su javnoga isporučitelja vodnih usluga na uslužnom području.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, po djelatnostima, ali ne i opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture. Programom održavanja za 2019. planirani su rashod za sanaciju šteta, a nisu navedeni objekti na kojima će se sanacija obavljati. Navedeno nije, u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno i prema vrsti troškova, odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom troškova.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Pregrada nije izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Navedena izvješća sadrže podatke o planiranim i ostvarenim rashodima, ali ne i postotak ostvarenja. Izvješća su sastavljena na isti način kao i programi, te za dio infrastrukture ne sadrže podatke o ostvarenim rashodima po objektima i uređajima komunalne infrastrukture. Izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži podatke o ostvarenim izvorima financiranja. U 2019. donesene su dvije izmjene programa, planirani rashodi za građenje tijekom godine povećani su za 834.350,00 kn ili 18,2 %, a za održavanje za 3.883.200,00 kn ili 240,3 %. Izvješća ne sadrže podatke o rashodima planiranim programom i izmjenama programa te obrazloženja zbog kojih su izmjene donesene.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazati planirana sredstva programima i svim izmjenama, navesti razloge donošenja izmjena i izvore financiranja te rashode iskazati po objektima i uređajima komunalne infrastrukture.

Grad Pregrada je u siječnju 2019. donio Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, visina komunalnog doprinosa, područja zona, jedinična vrijednost, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 10,00 kn/m³, za drugu 8,00 kn/m³, a za treću 6,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,7 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijent namjene, rok plaćanja, nekretnine važne za Grad Pregradu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz siječnja 2019. u iznosu od 2,52 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Grad Pregrada je u rujnu 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Grada, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uklanjanje snijega i leda, mjere za provođenje Odluke i mjere za održavanje komunalnog reda te prekršajne odredbe. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Pregrade u 2019. i 2020. obavljalo se deset komunalnih djelatnosti, od čega dvije uslužne. Obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području Grad organizira samostalno. Održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja i održavanje čistoće javnih površina obavljalo je trgovačko društvo čiji je osnivač Grad, a održavanje javne rasvjete i održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda pravne osobe na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Uslužne komunalne djelatnosti ukop pokojnika i dimnjačarske usluge obavljalo je trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Pregrada.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika, odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj uslužnih komunalnih djelatnosti donio je cjenike na koje je gradonačelnik dao suglasnost. Cjenici su objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja usluge i Grada Pregrade. Isporučitelj dimnjačarskih usluga donio je opće uvjete isporuke uz suglasnost Gradskog vijeća, a za uslugu ukopa pokojnika, u vrijeme obavljanja revizije (prosinac 2020.) postupak donošenja općih uvjeta isporuke je u tijeku. Opći uvjeti isporuke za dimnjačarske usluge objavljeni su u službenom glasilu te na mrežnim stranicama isporučitelja usluge i Grada.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Grad Pregrada je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području utrošio 10.179.228,00 kn, od čega se 447.450,00 kn odnosi na objekte koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture iznose 9.731.778,00 kn. Izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži podatke o izvorima financiranja, a prema izvješću o izvršenju programa održavanja izvori sredstava su prihodi za posebne namjene, šumski doprinos, opći prihodi i primici, vlastiti prihodi, pomoći i komunalna naknada. Prema podacima iz financijskih izvještaja, komunalni i šumski doprinos te komunalna naknada, izvori financiranja namijenjeni za građenje i održavanje komunalne infrastrukture, u 2019. ostvareni su u iznosu od 880.684,00 kn, što čini 9,0 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 23 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Pregrade za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 23

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Pregrade za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1		2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	4.649.600,00	4.555.417,00	98,0
2.	Građevine i uređaji javne namjene	87.500,00	87.424,00	99,9
3.	Javna rasvjeta	200.000,00	141.325,00	70,7
4.	Odlaganje otpada - reciklažno dvorište	150.000,00	130.979,00	87,3
5.	Drugo - objekti vodoopskrbe	225.000,00	221.829,00	98,6
6.	Drugo - punionica za električna vozila	49.000,00	48.375,00	98,7
7.	Drugo - ulaganja u poslovnu zonu	64.250,00	0,00	0,0
Ukupno		5.425.350,00	5.185.349,00	95,6

Znatno ispod plana izvršeni su rashodi za javnu rasvjetu (za 58.675,00 kn ili 29,3 %), a ulaganja u poslovnu zonu nisu ostvarena, iako su planirana. Izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži obrazloženja za odstupanje od plana.

U tablici 24 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Pregrade za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 24

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Pregrade za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1		2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	2.413.148,00	2.200.492,00	91,2
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	2.000,00	1.444,00	72,2
3.	Održavanje javnih zelenih površina	175.000,00	152.027,00	86,9
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	64.352,00	40.439,00	62,8
5.	Održavanje čistoće javnih površina	11.000,00	10.527,00	95,7
6.	Održavanje javne rasvjete	431.000,00	407.247,00	94,5
7.	Sanacija šteta od elementarnih nepogoda	2.402.700,00	2.181.703,00	90,8
Ukupno		5.499.200,00	4.993.879,00	90,8

Za komunalne djelatnosti održavanje groblja i održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, čije je obavljanje prema očitovanju Grada u 2019. organizirano, rashodi nisu planirani ni ostvareni.

Rashodi za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene ostvareni su znatno ispod plana (za 24.469,00 kn ili 36,9 %), a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženja odstupanja. U programu održavanja i izvješću o izvršenju programa, nije navedeno na kojim objektima se sanacija šteta od elementarnih nepogoda obavlja.

Prema obrazloženju Grada sredstva su utrošena za sanaciju klizišta na nerazvrstanim cestama u iznosu od 2.135.436,00 kn i naknadu šteta građanima u iznosu od 46.267,00 kn.

Državni ured za reviziju preporučuje, kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Pregrada ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Grad Pregrada organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavješćavanje građana.

Prema pregledanom uzorku, Grad je obavljao nadzor nad izvođenjem radova održavanja komunalne infrastrukture. Ugovorima s trgovačkim društvom čiji je osnivač Grad te u ugovorima o obavljanju komunalne djelatnosti, utvrđeno je da nadzor nad obavljanjem radova provodi upravno tijelo Grada nadležno za komunalno gospodarstvo. Na dijelu računa nije ovjereno da je nadzor obavljan. Prema obrazloženju Grada, nadzor obavlja komunalni redar, ali zbog obujma poslova ne može provesti nadzor nad svim radovima, ali račune ovjerava gradonačelnik koji potvrđuje da su radovi izvedeni. Nadzor se provodi i putem izvješća o radu trgovačkog društva, koje između ostalog, sadrži podatke o obavljenim radovima na održavanju komunalne infrastrukture. Nadzor je također obavljan prema Odluci o komunalnom redu. Komunalni redar je izdavao odobrenja za neke vrste radova, opomene i sastavljao zapisnike o zatečenom stanju.

Također, Grad objavljuje odluke iz područja komunalnog gospodarstva u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama. Obavješćavanje građana obavlja se putem pisanih lokalnih i regionalnih medija te lokalnog radija i televizije, izdaje se brošura (list) o radu gradske uprave koji se dostavlja svim kućanstvima. Informacije se objavljuju i na dvije društvene mreže, putem kojih je omogućena komunikacija s građanima. Davanje prijedloga i pritužbi omogućeno je i putem telefona, elektroničke pošte i obrasca objavljenih na mrežnim stranicama Grada. U planu je nabava sustava za jednostavno i brzo prijavljivanje te upravljanje komunalnim pitanjima, koji se temelji na novim programskim i geoinformacijskim tehnologijama. Putem pametnog telefona, tableta ili računala građani će moći prijaviti problem s podacima točne lokacije, fotografijom, vrstom problema te drugim podacima.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Grad ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa, mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Pregradi

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Pregrada ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donosio odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi, a za izgrađenu infrastrukturu pribavljao geodetske elaborate izvedenog stanja, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinom području i načine obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture i izvješća o njihovom izvršenju podnio predstavničkom tijelu te ih objavio u službenom glasilu, da je donio odluku o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu, o vrijednosti boda komunalne naknade i komunalnom redu prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, da je obavljanje komunalnih djelatnosti organizirao je na način propisan gradskim odlukama, da je za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada donio cjenike i opće uvjete isporuke te ih javno objavio, da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Utvrđeni propusti odnose se na evidentiranje komunalne infrastrukture u poslovnim knjigama i obavljanje popisa imovine i obveza, na manje propuste kod donošenja programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanja učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Pregradi **učinkovito**, a Gradu su dani nalog i preporuke radi otklanjanja utvrđenih propusta.

Očitovanje Grada Pregrade

Grad Pregrada očitovao se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju navodi da je suglasan s Nacrtom izvješća.

Grad Zabok

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Zabok utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Grada je 34 km², a obuhvaća 16 naselje s 8 994 stanovnika.

U tablici 25 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Zaboku po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 25

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Zaboku po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Zabok	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	335	92	158	85
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Javne stube	1	1	0	0
		Prečaci	1	1	0	0
		Pješačke staze	1	1	0	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	3	3	0	0
4.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	9	9	0	0
		Javni športski i rekreacijski prostori	6	6	0	0
		Zelene površine uz ceste i ulice	1	1	0	0
5.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom	65	65	0	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	1	1	0	0
7.	Druge građevine komunalne infrastrukture	Otkrivene tržnica	1	1	0	0
		Natkrivena tržnica	1	1	0	0
Ukupno			425	182	158	85

Grad Zabok je do kolovoza 2020. evidentirao 425 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega su 182 ili 42,8 % u vlasništvu Grada, 158 ili 37,2 % u javnom vlasništvu te 85 ili 20,0 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Prema ustrojenoj pomoćnoj evidenciji stupova i svjetiljki javne rasvjete, koja ne sadrži podatke o vlasništvu, na području Grada nalaze se 2 563 stupa javne rasvjete. Skreće se pozornost na izmjene iz srpnja 1997. Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018., prema kojima je u funkcionalnom stanju u vlasništvo jedinica lokalne samouprave trebalo prenijeti objekte i uređaje koje koriste za javnu rasvjetu, a za one koje za obavljanje djelatnosti koristi "Hrvatska elektroprivreda" d.d. osnovati ugovorom pravo služnosti - pravo uporabe bez naknade za potrebe javne rasvjete u korist jedinice lokalne samouprave i uprave.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Zabok ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture kao sastavni dio Registra nekretnina koji, između ostalog, sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Dio komunalne infrastrukture nije evidentiran u evidenciji komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Zaboka, Grad provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima.

Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Grad Zabok je ustrojio analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine u kojoj je dio komunalne infrastrukture koji se odnosi na javnu rasvjetu, ceste i nogostupe iskazan pod nazivom donos te nije vidljivo na koje ceste, nogostupe i javnu rasvjetu se iskazani iznosi odnose. Također, evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica s analitičkom knjigovodstvenom evidencijom dugotrajne nefinancijske imovine, osim što dio objekata i uređaja ima isti naziv. Zbog navedenog usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Zabok obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom je obuhvaćena komunalna infrastruktura koja je evidentirana u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine i glavnoj knjizi. Dio javne rasvjete, cesta i nogostupa nije popisano pojedinačno.

Državni ured za reviziju nalaže analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine voditi, a popis imovine i obveza obavljati, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Skreće se pozornost da je Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Zabok je u studenome 2018. donio Odluku o komunalnim djelatnostima kojom je propisao da će se na području Grada obavljati 13 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Navedenom Odlukom određeni su organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici 26 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Zaboku, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica 26

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Zaboku, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih zelenih površina	Trgovačko društvo čiji je osnivač ili suosnivač Grad Zabok
2.	Održavanje groblja	
3.	Održavanje čistoće javnih površina	
4.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	
5.	Usluge javnih tržnica na malo (zatvoreni dio tržnice)	
6.	Usluge ukopa pokojnika unutar groblja	
7.	Komunalni linijski prijevoz putnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
8.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
9.	Usluge javnih tržnica na malo (otvoreni dio tržnice)	
10.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
11.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
12.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih Voda	
13.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
14.	Održavanje javne rasvjete	

Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Grada za uslužnu komunalnu djelatnost javnih tržnica na malo utvrđeno je da ju u zatvorenom dijelu tržnice obavlja trgovačko društvo čiji je suosnivač Grad Zabok, a u otvorenom dijelu pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji.

Grad Zabok je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Navedeni Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora njihova financiranja odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Navedenim programima građenja komunalne infrastrukture određeno je koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja.

Programi održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U navedenim programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su planirani rashodi za izgradnju vodoopskrbnog sustava te sustava odvodnje i kanalizacije, a u programima održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture iskazani su planirani rashodi za zaštitu okoliša (sanacija divljih deponija, deratizacija javnih površina, higijeničarska služba), što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje ili održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Zabok je izradio Izvješće o stanju u prostoru za razdoblje 2013.-2016.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio Gradskom vijeću izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže pregled ostvarenih ulaganja u građenje i održavanje komunalne infrastrukture te ostvarene izvore financiranja.

Grad Zabok je u siječnju 2019. donio Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi, a u studenome 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 20,00 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 15,00 kn/m³. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su tri zone za plaćanje komunalne naknade, koeficijent zone, koeficijent namjene, rok plaćanja, nekretnine važne za Grad Zabok koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 9,60 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Zabok je u svibnju 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Grada, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uklanjanje snijega i leda, mjere za održavanje komunalnog reda i prekršajne odredbe. Prema Odluci o komunalnom redu poslove nadzora provode komunalni redari. Tijekom 2019. i 2020. komunalni radar je izdavao obavijesti o učinjenim prekršajima kojima je nalagao postupanje u skladu s odredbama Odluke o komunalnom redu. Novčane kazne nisu naplaćivane. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Zaboka u 2019. i 2020. obavljalo se 13 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je pet uslužnih komunalnih djelatnosti. Obavljanje pet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih zelenih površina, groblja, čistoće javnih površina, usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i ukopa pokojnika unutar groblja povjerio je trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad. Obavljanje usluge javnih tržnica na malo u dijelu koji se odnosi na zatvoreni dio tržnice povjerio je trgovačkom društvu čiji je suosnivač Grad. Obavljanje linijskog prijevoza putnika, dimnjačarskih poslova i usluge javnih tržnica na malo u dijelu koji se odnosi na otvoreni dio tržnice povjerio je pravnim i fizičkoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Obavljanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, građevina javne odvodnje oborinskih voda, građevina, uređaja i predmeta javne namjene te javne rasvjete povjerio je pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njenim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji uslužnih komunalnih djelatnosti dimnjačarski poslovi, javne tržnice (zatvoreni i otvoreni dio) te komunalnog linijskog prijevoza putnika donijeli su opće uvjete isporuke komunalnih usluga uz suglasnost Grada. Opći uvjeti isporuke javne tržnice (zatvoreni i otvoreni dio) objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada te mrežnim stranicama i oglasnoj ploči isporučitelja usluga. Opći uvjeti isporuke komunalne usluge dimnjačarskih poslova objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada.

Ugovor o koncesiji za obavljanje komunalne djelatnosti prijevoza putnika u javnom prometu na području Grada istekao je sredinom 2020. te je u tijeku postupak odabira novog koncesionara. Isporučitelj usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i ukopa pokojnika nije donio opće uvjete isporuke.

Grad je zaključivanjem ugovora s isporučiteljima prihvatio cjenike isporuke uslužnih komunalnih djelatnosti te ih je objavio na svojim mrežnim stranicama. Osim navedenog, cjenici javne tržnice objavljeni su na mrežnim stranicama i oglasnoj ploči isporučitelja.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke te javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada Zaboka, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture u Grada za 2019., rashodi za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 11.659.370,00 kn, od čega se 256.545,00 kn odnosi na rashode koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima na području Grada nisu građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 11.402.825,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvario u iznosu od 8.922.968,00 kn, što čini 78,3 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 27 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Zaboka za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 27

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Grada Zaboka za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	4.682.000,00	4.533.348,00	96,8
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	971.000,00	966.271,00	99,5
3.	Javne zelene površina	1.830.000,00	1.818.663,00	99,4
4.	Javna rasvjeta	40.000,00	37.250,00	93,1
5.	Groblja	290.000,00	285.987,00	98,6
6.	Izgradnja vodoopskrbnog sustava	10.000,00	9.233,00	92,3
	Ukupno	7.823.000,00	7.650.752,00	97,8

Programom građenja komunalne infrastrukture za 2019. osim rashoda za građenje komunalne infrastrukture planirani su i rashodi za izgradnju vodoopskrbnog sustava te sustava odvodnje i kanalizacije. Rashodi za izgradnju sustava odvodnje i kanalizacije zadnjim izmjenama i dopunama navedenog programa nisu planirani.

U tablici 28 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Zaboka za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 28

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Grada Zaboka za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.114.000,00	924.376,00	83,0
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	50.000,00	40.800,00	81,6
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	140.000,00	135.681,00	96,9
4.	Održavanje javnih zelenih površina	770.000,00	736.191,00	95,6
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	320.000,00	204.441,00	63,9
6.	Održavanje groblja	407.000,00	347.903,00	85,5
7.	Održavanje čistoće javnih površina	555.000,00	553.500,00	99,7
8.	Održavanje javne rasvjete	984.000,00	818.414,00	83,2
9.	Zaštita okoliša	312.000,00	247.312,00	79,3
	Ukupno	4.652.000,00	4.008.618,00	86,2

Rashodi za održavanje građevina, uređaja i premeta javne namjene planirani su u iznosu od 320.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 204.441,00 kn, što je 115.559,00 kn ili 36,1 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– **Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom**

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Zabok ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Upravnog odjela za komunalno gospodarstvo i javne potrebe, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta.

Grad Zabok organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Zaboku

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Zabok ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture kao sastavni dio Registra nekretnina, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na to da Grad nije dio komunalne infrastrukture evidentirao u evidenciji komunalne infrastrukture, Odluku o komunalnom redu nije uskladio s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, za dio komunalnih usluga opći uvjeti isporuke nisu doneseni i zajedno s cjenicima objavljeni na sve propisne načine te nije provodio sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Zaboku **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Grada Zaboka

Grad Zabok se očitovao na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju navodi da nema primjedbi na navedeni Nacrt izvješća u djelu koji se odnosi na Grad Zabok te da prihvaća naloge i preporuke iz izvješća prema kojima će postupiti.

Grad Zlatar

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Zlatar utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Grada je 75,78 km², a obuhvaća 19 naselje s 6 096 stanovnika.

U tablici 29 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Zlataru po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 29

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Zlataru po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Zlatar	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	369	7	20	342
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	0	1	0
		Pločnici	5	1	4	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	3	3	0	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	4	3	0	1
		Cvjetnjaci	2	0	2	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	2	1	1	0
		Javni športski i rekreacijski prostori	1	0	1	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	2	1	1	0
		Javni satovi	1	0	1	0
		Ploče s planom naselja	1	1	0	0
		Spomenici i skulpture	6	4	1	1
		Oglasni stupovi	1	1	0	0
		Sakralni objekti	1	1	0	0
		Sajmište	1	1	0	0
		Besplatni Internet-wifi2EU	1	0	1	0
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom	31	0	0	31
7.	Groblja i mrtvačnice	Groblja	4	3	0	1
Ukupno			436	27	33	376

Grad Zlatar je do kolovoza 2020. evidentirao 436 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 27 ili 6,2 % u vlasništvu Grada, 33 ili 7,6 % u javnom vlasništvu te 376 ili 86,2 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Zlatar ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture kao sastavni dio Registra imovine koji, između ostalog, sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, broju čestice i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi o vlasništvu i osobi koja njome upravlja te zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi (za pojedine navedeno u napomeni), kako je propisano odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim za javnu rasvjetu za koju dio navedenih podataka ne sadrži.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Grad Zlatar do kolovoza 2020. nije donosio odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i dostavljao ih nadležnom sudu radi upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige. Donošenje odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi te dostava navedene nadležnom sudu radi provedbe upisa statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišnim knjigama, propisana je odredbama članka 62. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Za dio nerazvrstanih cesta izradio je geodetske elaborate izvedenog stanja radi evidentiranja u katastru i zemljišnim knjigama.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Grada Zlatara u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Grad Zlatar je tijekom obavljanja revizije inventarnim brojevima povezo evidenciju komunalne infrastrukture s analitičkom knjigovodstvenom evidencijom dugotrajne nefinancijske imovine. Dio komunalne infrastrukture evidentirane u evidenciji komunalne infrastrukture (dio nerazvrstanih cesta, javni sat, spomenici i drugo) nije evidentiran u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine i glavnoj knjizi.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Zlatar obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom je obuhvaćena komunalna infrastruktura koja je evidentirana u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine i glavnoj knjizi. S obzirom na to da u navedenim poslovnim knjigama nije evidentirana sva komunalna infrastruktura, niti popisom imovine i obveza koncem 2019. nije obuhvaćen dio komunalne infrastrukture.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju nalaže popis imovine i obveza obavljati, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Zlatar je u studenome 2018. donio Odluku o komunalnim djelatnostima kojom je propisao da će se na području Grada obavljati jedanaest komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici 30 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Zlataru, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica 30

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Zlataru, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja i mrtvačnica unutar groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Usluge ukopa pokojnika	
10.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
11.	Usluge javnih tržnica na malo	Nije određen način obavljanja

Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Grada nije određen organizacijski oblik obavljanja uslužne komunalne djelatnosti javnih tržnica na malo.

Državni ured za reviziju preporučuje odlukom o komunalnim djelatnostima na području Grada odrediti organizacijski oblik obavljanja uslužne komunalne djelatnosti javnih tržnica na malo.

Grad Zlatar je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. ne sadrže procjenu troškova građenja po vrstama troškova odvojeno za svaku građevinu za dio planiranih ulaganja u građenje komunalne infrastrukture. Odredbama članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da program građenja komunalne infrastrukture sadrži procjenu troškova projektiranja, revizije, građenja, provedbe stručnog nadzora građenja i provedbe vođenja projekata građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora njihova financiranja. Navedeni troškovi iskazuju se u programu građenja infrastrukture odvojeno za svaku građevinu i ukupno te se iskazuju odvojeno prema izvoru njihova financiranja.

Također, nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja, što nije u skladu s odredbama članka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže općeniti opis planiranih poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom troškova i naznakom izvora financiranja te iskaz ukupnih financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa. Odredbama članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuju opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja.

Navedenim programima planirani su rashodi koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture (primjerice programom građenja komunalne infrastrukture planirani su rashodi u vezi s vodoopskrbom, a programom održavanja komunalne infrastrukture rashodi za nabavu kanti za smeće, projektiranje reciklažnog dvorišta i drugo).

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Zlatar je izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2009.-2013.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio Gradskom vijeću izvješća o održavanju i građenju objekata i uređaja komunalne infrastrukture na području Grada u 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže pregled ostvarenih ulaganja u građenje i održavanje komunalne infrastrukture, ali ne i ostvarene izvore financiranja.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa održavanja i građenja komunalne infrastrukture navoditi izvore financiranja.

Grad Zlatar je u studenome 2018. donio Odluku o komunalnom doprinosu za područje Grada, Odluku o komunalnoj naknadi za područje Grada i Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade za područje Grada te ih objavila u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu za područje Grada određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 8,30 kn/m³, drugu zonu u iznosu od 6,91 kn/m³ te za treću zonu u iznosu od 4,15 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,6 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi na području Grada određene su tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja, nekretnine važne na području Grada koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 3,60 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Zlatar je u srpnju 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, uređenje i korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Grada za gospodarske i druge svrhe, korištenja javnih parkirališta, javnih garaža, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uređenje i održavanje javnih zelenih površina te uklanjanje snijega i leda s tih površina, mjere za provođenje navedene Odluke te mjere za održavanje komunalnog reda koje poduzima komunalni redar, obveze pravnih i fizičkih osoba te prekršajne odredbe. Nadzor nad provedbom Odluke o komunalnom redu provodi komunalni redar. Tijekom 2019. i 2020. komunalni redar je izdavao pisana upozorenja bez naplaćivanja novčanih kazni.

– **Upravljanje komunalnom infrastrukturom**

Na području Grada Zlatara u 2019. i 2020. obavljalo se osam komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Grada, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Grad Zlatar obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje sedam komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, groblja, čistoće javnih površina, javne rasvjete te usluge ukopa pokojnika, povjerio je pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje dimnjačarskih poslova povjerio je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. U 2019. i 2020. nisu obavljane komunalne djelatnosti održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda i održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene te uslužna komunalna djelatnost javne tržnice na malo.

Ugovorima zaključenim tijekom 2020. za obavljanje komunalnih poslova održavanja nerazvrstanih cesta na području Grada, održavanja čistoće i javnih površina, radova krajobraznog uređenja zelenih površina, održavanja groblja, održavanja javne rasvjete te obavljanja komunalnih poslova ukopa pokojnika nije ugovoreno jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže pri povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji kojima je povjereno obavljanje uslužne komunalne djelatnosti dimnjačarski poslovi i ukop pokojnika donijeli su opće uvjete isporuke uz suglasnost Gradskog vijeća koji su objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada te oglasnoj ploči isporučitelja usluga. Navedeni isporučitelji pribavili su suglasnost Grada na cjenike te ih objavili na oglasnoj ploči. S obzirom na to da isporučitelji komunalnih usluga nemaju svoje mrežne stranice, cjenici su objavljeni na mrežnim stranicama Grada.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture na području Grada u 2019., rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture iskazani su u iznosu od 12.354.520,00 kn, od čega se 673.219,00 kn odnosi na rashode koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima nisu građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 11.681.301,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, doprinosa za šume kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i doprinosa za šume ostvario u iznosu od 1.234.563,00 kn, što čini 10,6 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 31 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Zlatara za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 31

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Zlatara za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	1.352.336,00	654.210,00	48,4
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	2.906.874,00	2.294.416,00	78,9
3.	Javna parkirališta	636.000,00	633.569,00	99,6
4.	Javne zelene površina	2.238.690,00	1.867.706,00	83,4
5.	Građevine i uređaji javne namjene	10.000,00	8.500,00	85,0
6.	Javna rasvjeta	1.296.500,00	1.126.889,00	86,9
7.	Razvitak vodoopskrbe	154.040,00	101.226,00	65,7
8.	Otplate izgrađenog (kredit i dugovanja)	1.350.000,00	1.208.288,00	89,5
	Ukupno	9.944.440,00	7.894.804,00	79,4

Program građenja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je za 2.049.636,00 kn ili 20,6 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana.

U tablici 32 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Zlatara za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 32

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Zlatara za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.638.695,00	1.542.666,00	94,1
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	239.000,00	239.415,00	100,2
3.	Održavanje javnih zelenih površina	500.000,00	461.444,00	92,3
4.	Održavanje groblja	411.000,00	407.750,00	99,2
5.	Održavanje čistoće javnih površina	146.750,00	136.977,00	93,3
6.	Održavanje javne rasvjete	582.000,00	593.294,00	101,9
7.	Održavanje poslovnih prostorija i objekata	111.500,00	110.749,00	99,3
8.	Oprema za javne površine	80.000,00	70.000,00	87,5
9.	Sanacije odlagališta otpada	40.000,00	27.688,00	69,2
10.	Kupnja komunalne opreme - kante za smeće	1.040.000,00	0,00	0,00
11.	Provedba plana gospodarenja otpadom	5.000,00	0,00	0,00
12.	Projektiranje reciklažnog dvorišta	85.000,00	0,00	0,00
13.	Izobrazno informativne aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom	645.817,00	529.055,00	81,9
14.	Označavanje ulica i naselja	250.000,00	211.100,00	84,4
15.	Izrada plana gospodarenja otpadom	15.250,00	15.250,00	100,00
16.	Besplatni Internet	110.625,00	110.625,00	100,00
17.	Izdaci za slivnu vodnu naknadu i ispitivanje voda	10.000,00	3.703,00	37,0
	Ukupno	5.910.637,00	4.459.716,00	75,5

Program održavanja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je za 1.450.921,00 kn ili 24,5 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Zlatar ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Grad Zlatar organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Zlataru

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Zlatar ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture kao sastavni dio Registra imovine, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njegovu području i organizacijski oblici obavljanja (osim za jednu komunalnu djelatnost), da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio odluke o komunalnom doprinosu, komunalnoj naknadi, vrijednosti boda komunalne naknade i komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalnih usluga za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na to da Grad nije donosio odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljao geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture osim za dio nerazvrstanih cesta, dio komunalne infrastrukture nije evidentirao u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine i glavnoj knjizi, programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture nije utvrdio dio propisanih elemenata, pojedinim ugovorima o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti nije ugovorio jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora te nije provodio sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Zlataru **djelomično učinkovito** te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Grada Zlatara

Grad Zlatar se očitovao na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju navodi da je suglasan s nalazom Nacrta izvješća te da će postupiti u svrhu otklanjanja nepravilnosti.

Općina Bedekovčina

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Bedekovčina utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Općine je 54 km², a obuhvaća 15 naselje s 8 041 stanovnika.

U tablici 33 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Bedekovčina po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 33

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture
u Općini Bedekovčina po vrstama i prema vlasništvu
nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Bedekovčina	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	584	177	7	400
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	1	0	0
		Pločnici	4	0	4	0
		Mostovi	1	0	1	0
3.	Javne zelene površine	Drvoredi	1	1	0	0
		Cvjetnjaci	1	1	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	8	5	0	3
		Javni športski i rekreacijski prostori	2	2	0	0
		Zelene površine uz ceste i ulice	2	2	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog promet	6	6	0	0
		Fontane	2	2	0	0
		Javni zahodi	1	1	0	0
		Ploče s planom naselja	32	32	0	0
		Spomenici i skulpture	1	0	1	0
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom	31	0	31	0
		Rasvjetni stupovi	1 221	1 221	0	0
7.	Groblja i mrtvačnice	Groblja	2	2	0	0
8.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Izgrađene i označene prometne površine određene za zaustavljanje vozila i siguran ulazak i izlazak putnika	1	1	0	0
Ukupno			1 901	1 454	44	403

Općina Bedekovčina je do kolovoza 2020. evidentirala 1 901 građevinu i uređaj komunalne infrastrukture, od čega je 1 454 ili 76,5 % u vlasništvu Općine, 44 ili 2,3 % u javnom vlasništvu, a 403 ili 21,2 % na zemljištu u privatnom ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Od ukupnog broja objekata i uređaja komunalne infrastrukture 1 252 ili 65,9 % se odnosi na javnu rasvjetu, a 649 ili 34,1 % na sve druge objekte i uređaje komunalne infrastrukture.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Bedekovčina ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži propisane podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, katastarskoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, vlasništvu komunalne infrastrukture, osobi koja njome upravlja te zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture te radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture, ali ne i podatke o zemljišnoknjižnoj čestici, što nije u skladu s odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Bedekovčina do kolovoza 2020. nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i dostavljala ih nadležnom sudu radi upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige. Donošenje odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi te dostava navedene nadležnom sudu radi provedbe upisa statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišnim knjigama, propisana je odredbama članka 62. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Za dio nerazvrstanih cesta izradila je geodetske elaborate izvedenog stanja radi evidentiranja u katastru i zemljišnim knjigama.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Bedekovčina u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige.

Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Općina Bedekovčina je ustrojila analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine u kojoj su ceste iskazane pod nazivima nerazvrstane, županijske i ceste gospodarska zona te nije vidljivo na koje ceste se navedeno odnosi. Također, evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica s analitičkom knjigovodstvenom evidencijom dugotrajne nefinancijske imovine, osim što dio objekata i uređaja ima isti naziv. Zbog navedenog usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Bedekovčina provedenim popisom imovine i obveza koncem 2019. nije popisala komunalnu infrastrukturu.

Državni ured za reviziju nalaže analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine voditi, a popis imovine i obveza obavljati, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Skreće se pozornost da je Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozii-stalo/179>) propisan postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Bedekovčina je u siječnju 2019. donijela Odluku o provjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti, Odluku o određivanju djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima, Odluku o određivanju komunalnih djelatnosti koje se obavljaju na temelju ugovora o koncesiji i Odluku o određivanju komunalnih djelatnosti koje se obavljaju na temelju ugovora kojima je, uz 13 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, propisala provođenje mjera obvezne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu. Navedenim odlukama određeni su organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici 34 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Bedekovčina, prema Odluci o provjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti, Odluci o određivanju djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima, Odluci o određivanju komunalnih djelatnosti koje se obavljaju na temelju ugovora o koncesiji i Odluci o određivanju komunalnih djelatnosti koje se obavljaju na temelju ugovora.

Tablica 34

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Bedekovčina, prema navedenim odlukama

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema navedenim odlukama može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Bedekovčina
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja i krematorija unutar groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama	
9.	Usluge javnih tržnica na malo	
10.	Usluge ukopa i kremiranja pokojnika u krematoriju unutar groblja	
11.	Komunalni linijski prijevoz putnika	
12.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
13.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
14.	Poslovi dezinfekcije	
15.	Poslovi dezinsekcije	
16.	Poslovi deratizacije	

Općina Bedekovčina je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. ne sadrže procjenu troškova građenja po vrstama troškova odvojeno za svaku građevinu za veći dio planiranih ulaganja u građenje komunalne infrastrukture. Odredbama članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da program građenja komunalne infrastrukture sadrži procjenu troškova projektiranja, revizije, građenja, provedbe stručnog nadzora građenja i provedbe vođenja projekata građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora njihova financiranja. Navedeni troškovi iskazuju se u programu građenja infrastrukture odvojeno za svaku građevinu i ukupno te se iskazuju odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Također, nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja, što nije u skladu s odredbama članka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja.

U programu građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. iskazani su rashodi za sufinanciranje izgradnje vodovodne mreže, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture i građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Bedekovčina nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. U službenom glasilu Općine objavljeni su zaključci o usvajanju navedenih izvješća. Odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da se izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture objavljuje u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave. Izvješća sadrže pregled ostvarenih ulaganja u građenje i održavanje komunalne infrastrukture te ostvarene izvore financiranja.

Državni ured za reviziju nalaže izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture objavljivati u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Bedekovčina je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi na području Općine, a u studenome 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi od 3,60 do 6,00 kn/m³, za drugu od 3,00 do 5,00 kn/m³, a za treću od 2,40 do 4,00 kn/m³, ovisno o namjeni građevine za koju se plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su tri zone za plaćanje komunalne naknade, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 2,64 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Bedekovčina je u rujnu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uklanjanje snijega i leda, mjere za održavanje komunalnog reda i prekršajne odredbe. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar. U obavljanju nadzora komunalni redar je izdavao rješenja kojima je nalagao postupanje u skladu s odredbama Odluke o komunalnom redu te obvezne prekršajne naloge za naplatu kazni. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Bedekovčina u 2019. i 2020. obavljalo se jedanaest komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o određivanju djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Bedekovčina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje osam komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, građevina javne odvodnje oborinskih voda, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, groblja, čistoće javnih površina te usluge ukopa pokojnika, povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina.

Održavanje javne rasvjete i obavljanje poslova deratizacije povjerila je fizičkoj i pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, odnosno narudžbenice (održavanje javne rasvjete u 2020.), a obavljanje dimnjačarskih poslova pravnim osobama na temelju ugovora o koncesiji. Uslužne komunalne djelatnosti parkiranja na uređenim javnim površinama, javnih tržnica na malo i komunalni linijski prijevoz putnika te poslovi dezinfekcije i dezinsekcije u 2019. i 2020. nisu obavljani.

Ugovorima zaključenim za obavljanje poslova deratizacije u 2019. i 2020. te održavanje javne rasvjete u 2019. nije ugovoreno jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže pri povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njenim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji komunalnih usluga kojima je povjereno obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti ukopa pokojnika i dimnjačarskih poslova donijeli su opće uvjete isporuke bez prethodne suglasnosti općinskog vijeća. Za cjenike isporučitelji su pribavili prethodnu suglasnost općinskog načelnika. Opći uvjeti isporuke i cjenici objavljeni su na oglasnoj ploči isporučitelja. Cjenik ukopa pokojnika objavljen je na mrežnim stranicama isporučitelja, a cjenik dimnjačarskih poslova na mrežnim stranicama Općine s obzirom da isporučitelj nema mrežne stranice.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke uz suglasnost općinskog vijeća te njihovo javno objavljivanje za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Bedekovčina, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture iskazani su u iznosu od 8.097.346,00 kn, od čega se 2.364.097,00 kn odnosi na rashode koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 5.733.249,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, doprinosa za šume kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i doprinosa za šume ostvarila u iznosu od 1.819.122,00 kn, što čini 31,7 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 35 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Bedekovčina za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 35

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Bedekovičina za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	1.062.200,00	956.447,00	90,0
2.	Javna parkirališta	82.000,00	72.500,00	88,4
3.	Javne površine	2.177.550,00	1.873.715,00	86,0
4.	Javna rasvjeta	170.000,00	108.647,00	63,9
5.	Groblja	145.000,00	129.314,00	89,2
6.	Izgradnja vodovodne mreže	105.000,00	100.665,00	95,9
7.	Program gradnja građevina za gospodarenje komunalnim otpadom	2.264.500,00	2.263.432,00	100,0
	Ukupno	6.006.250,00	5.504.720,00	91,6

Rashodi za građenje javne rasvjete planirani su u iznosu od 170.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 108.647,00 kn, što je 61.353,00 kn ili 36,1 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici 36 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Bedekovčina za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 36

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Bedekovčina za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.413.500,00	1.413.046,00	100,0
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	45.000,00	45.000,00	100,0
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	153.600,00	153.513,00	99,9
4.	Održavanje javnih zelenih površina	140.000,00	140.000,00	100,0
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	70.000,00	70.000,00	100,0
6.	Održavanje čistoće javnih površina	145.000,00	136.480,00	94,1
7.	Održavanje javne rasvjete	665.500,00	634.587,00	95,4
	Ukupno	2.632.600,00	2.592.626,00	98,5

U izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. nisu iskazani rashodi za održavanje groblja koje obavlja trgovačko društvo čiji je osnivač Općina te financira, između ostalog, iz sredstava koje ostvari obavljanjem uslužne komunalne djelatnosti ukopa pokojnika.

– **Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom**

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Bedekovčina ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственог upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Bedekovčina organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Bedekovičina

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Bedekovičina ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na to da Općina nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi, nije pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture osim za dio nerazvrstanih cesta, programima građenja komunalne infrastrukture nije utvrdila dio propisanih elemenata, izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture nije objavila u službenom glasilu, Odluku o komunalnom redu nije uskladio s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, ugovorima o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti nije ugovorila jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, opći uvjeti isporuke komunalnih usluga doneseni su bez suglasnosti Općine i nisu objavljeni na sve propisane načine te nije provodila sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Bedekovičina **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Bedekovčina

Općina Bedekovčina se očitovala na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju navodi da prihvaća primjedbe navedene u Nacrtu izvješća te da će u evidenciju komunalne infrastrukture uvrstiti i podatke o zemljišnoknjižnoj čestici. Nadalje, navodi da je tijekom 2021., uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimala aktivnosti radi upisa druge komunalne infrastrukture (tržnice, parkirališta, dječjih igrališta) na području Općine Bedekovčina u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine.

Općina Budinščina

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Budinščina utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Općine je 55,16 km², a obuhvaća 13 naselje s 2 503 stanovnika.

U tablici 37 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Budinščina po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 37

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Budinščina po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom Infrastrukturom		
				Općina Budinščina	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	46	1	45	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	1	0	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	5	2	1	2
4.	Javne zelene površine	Parkovi	1	1	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	1	1	0	0
5.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom	13	13	0	0
		Rasvjetni stupovi	686	38	648	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	3	3	0	0
Ukupno			756	60	694	2

Općina Budinščina je do kolovoza 2020. evidentirala 756 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 60 ili 7,9 % u vlasništvu Općine, 694 ili 91,8 % u javnom vlasništvu te dvije ili 0,3 % na zemljištu u privatnom vlasništvu.

Od ukupnog broja objekata i uređaja komunalne infrastrukture 699 ili 92,5 % odnosi se na javnu rasvjetu, a 57 ili 7,5 % na sve druge objekte i uređaje komunalne infrastrukture. Skreće se pozornost na izmjene iz srpnja 1997. Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018., prema kojima je u funkcionalnom stanju u vlasništvo jedinica lokalne samouprave trebalo prenijeti objekte i uređaje koje koriste za javnu rasvjetu, a za one koje za obavljanje djelatnosti koristi "Hrvatska elektroprivreda" d.d. osnovati ugovorom pravo služnosti - pravo uporabe bez naknade za potrebe javne rasvjete u korist jedinice lokalne samouprave i uprave.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Budinščina ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, katastarskoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, vlasništvu komunalne infrastrukture, osobi koja njome upravlja te naselju u kojem se komunalna infrastruktura nalazi, a za nerazvrstane ceste i oznaku ceste. Navedena evidencija ne sadrži podatke o zemljišnoknjižnoj čestici, zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture te radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Budinščina do kolovoza 2020. nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Budinščina u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Općina Budinščina je ustrojila analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine. Usporedba podataka između navedene evidencije i evidencije komunalne infrastrukture je otežana, jer evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija, osim što dio objekata i uređaja ima isti naziv.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Budinščina obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom je obuhvaćena komunalna infrastruktura koja je evidentirana u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine i glavnoj knjizi.

Skreće se pozornost da je Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Budinščina je u ožujku 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom je propisala da će se na području Općine obavljati deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Navedenom Odlukom određeni su organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici 38 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Budinščina, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica 38

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Budinščina, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja i mrtvačnica unutar groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Usluge ukopa pokojnika	
10.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Općina Budinščina donijela je programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. U službenom glasilu objavila je program građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. dok izmjene navedenih programa te program građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2020. nije objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Navedeni programi građenja komunalne infrastrukture ne sadrže procjenu troškova građenja po vrstama troškova odvojeno za svaku građevinu i prema izvoru njihova financiranja. Odredbama članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da Program građenja komunalne infrastrukture treba sadržavati procjenu troškova projektiranja, revizije, građenja, provedbe stručnog nadzora građenja i provedbe vođenja projekata građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora njihova financiranja. Navedeni troškovi iskazuju se u programu građenja infrastrukture odvojeno za svaku građevinu i ukupno te se iskazuju odvojeno prema izvoru njihova financiranja.

Također, nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja, što nije u skladu s odredbama članka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Navedeni programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Za dio poslova održavanja komunalne infrastrukture ne sadrže opseg poslova. Odredbama članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuju opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Budinščina nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je podnio općinskom vijeću izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. Navedena izvješća nisu objavljena u službenom glasilu Općine. Odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da se izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture objavljuje u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave. Izvješća sadrže pregled ostvarenih ulaganja u građenje i održavanje komunalne infrastrukture, ali ne i izvore iz kojih su ulaganja financirana.

Državni ured za reviziju nalaže programe održavanja i građenja komunalne infrastrukture te izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture objavljivati u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi izvore iz kojih su ulaganja financirana.

Općina Budinščina je u studenome 2018. donijela Odluku o komunalnoj naknadi i Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade, a u ožujku 2019. Odluku o komunalnom doprinosu za područje Općine. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu na području Općine određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 5,53 kn/m³, a drugu zonu u iznosu od 3,45 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su dvije zone za plaćanje komunalne naknade, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rok i način plaćanja, nekretnine važne za Općinu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja, donošenje rješenja te druga pitanja važna za komunalnu naknadu. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 2,70 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Budinščina je Odluku o komunalnom redu donijela u ožujku 2011. i nije ju uskladila s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi. Odredbom članka 130. navedenog Zakona propisano je da jedinice lokalne samouprave trebaju donijeti odluku o komunalnom redu u roku od godine dana od dana stupanja na snagu Zakona. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnom redu kojom će se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar. U obavljanju nadzora komunalni redar je izdavao pisane opomene na temelju kojih su otklanjane utvrđene nepravilnosti te novčane kazne nisu naplaćivane.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Budinščina u 2019. i 2020. obavljalo se osam komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Budinščina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje šest komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, groblja, javne rasvjete te usluge ukopa pokojnika, povjerila je pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje dimnjačarskih poslova povjerila je fizičkoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene obavile su pravne i fizičke osobe na temelju narudžbenica. Komunalne djelatnosti održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda i održavanja čistoće javnih površina u 2019. i 2020. nisu obavljane iako su bile utvrđene Odlukom o komunalnim djelatnostima.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj komunalne usluge ukopa pokojnika unutar groblja donio je opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost općinskog vijeća. Navedeni opći uvjeti objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine. Isporučitelj dimnjačarskih poslova nije donio opće uvjete isporuke.

Općina je zaključivanjem ugovora s isporučiteljima uslužnih komunalnih djelatnosti prihvatila cjenike. Cjenici za usluge ukopa pokojnika unutar groblja i dimnjačarske poslove objavljeni su na oglasnoj ploči isporučitelja. Isporučitelji navedenih komunalnih usluga nemaju mrežne stranice.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke te javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Budinščina, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 5.549.754,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalne naknade i doprinosa za šume, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Budinščina je u 2019. sredstva komunalne naknade i doprinosa za šume ostvarila u iznosu od 475.339,00 kn, što čini 8,6 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 39 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Budinščina za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 39

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Budinščina za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	2.138.000,00	1.971.712,00	92,2
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	1.665.000,00	1.667.481,00	100,1
3.	Javna parkirališta	316.000,00	165.199,00	52,3
4.	Javne zelene površine	650.000,00	543.500,00	83,6
5.	Javna rasvjeta	50.000,00	65.737,00	131,5
	Ukupno	4.819.000,00	4.413.629,00	91,6

Rashodi za uređenje parkirališta planirani su u iznosu od 316.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 165.199,00 kn, što je 150.801,00 kn ili 47,7 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici 40 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Budinščina za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 40

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Budinščina za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	564.000,00	541.384,00	96,0
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	16.000,00	10.500,00	65,6
3.	Održavanje javnih zelenih površina	123.500,00	79.948,00	64,7
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	22.000,00	11.024,00	50,1
5.	Održavanje groblja	286.500,00	271.928,00	94,9
6.	Održavanje javne rasvjete	261.000,00	221.341,00	84,8
	Ukupno	1.273.000,00	1.136.125,00	89,2

Rashodi za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina i održavanje građevina, uređaja i premeta javne namjene planirani su u iznosu od 161.500,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 101.472,00 kn, što je 60.028,00 kn ili 37,2 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje ili prekoračenje plana, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Budinščina ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Budinščina organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također se mogu koristiti i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Budinščina

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Budinščina ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na to da Općina nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture, programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture nije utvrdila dio propisanih elemenata, u službenom glasilu nije objavila programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2020. i izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., nije donijela novu Odluku o komunalnom redu u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je stupio na snagu u kolovozu 2018., za dio komunalnih usluga opći uvjeti isporuke nisu doneseni i zajedno s cjenicima objavljeni na sve propisne načine te nije provodila sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Budinščina **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Budinščina

Općina Budinščina se očitovala na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju navodi da nema primjedbi na utvrđene nedostatke i ocjenu učinkovitosti te da će poduzeti aktivnosti kako bi se uočeni nedostaci otklonili u primjerenom roku, odnosno u tijeku mandata trenutnog izvršnog i predstavničkog tijela Općine.

Općina Desinić

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Desinić utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Općine je 45 km², a obuhvaća 28 naselje s 2 933 stanovnika.

U tablici 41 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Desinić po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 41

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Desinić po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Desinić	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	186	98	0	88
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	1	0	0
		Pločnici	8	1	0	7
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	1	1	0	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	1	1	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	6	1	0	5
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom	12	11	1	0
		Rasvjetni stupovi	278	111	167	0
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	1	1	0	0
Ukupno			494	226	168	100

Općina Desinić je do kolovoza 2020. evidentirala 494 građevine i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 226 ili 45,7 % u vlasništvu Općine, 168 ili 34,0 % u javnom vlasništvu, a 100 ili 20,3 % na zemljištu u privatnom, mješovito privatnom i javnom te s neriješenim vlasničkim statusom.

Od ukupnog broja objekata i uređaja komunalne infrastrukture 290 ili 58,7 % se odnosi na javnu rasvjetu, a 204 ili 41,3 % na sve druge objekte i uređaje komunalne infrastrukture. Skreće se pozornost na izmjene iz srpnja 1997. Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018., prema kojima je u funkcionalnom stanju u vlasništvo jedinica lokalne samouprave trebalo prenijeti objekte i uređaje koje koriste za javnu rasvjetu, a za one koje za obavljanje djelatnosti koristi "Hrvatska elektroprivreda" d.d. osnovati ugovorom pravo služnosti - pravo uporabe bez naknade za potrebe javne rasvjete u korist jedinice lokalne samouprave i uprave.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Desinić ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži propisane podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, katastarskoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, vlasništvu komunalne infrastrukture, osobi koja njome upravlja te zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture te radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture, ali ne i podatke o zemljišnoknjižnoj čestici, što nije u skladu s odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Desinić do kolovoza 2020. nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i dostavljala ih nadležnom sudu radi upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige. Donošenje odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi te dostava navedene nadležnom sudu radi provedbe upisa statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišnim knjigama, propisana je odredbama članka 62. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Za pojedine nerazvrstane ceste izradila je geodetske elaborate izvedenog stanja radi evidentiranja u katastru i zemljišnim knjigama.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Desinić u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige.

Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima.

Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Općina Desinić je ustrojila analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine. Usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana, jer ne sadrže prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica između navedenih evidencija, osim što dio objekata i uređaja ima isti naziv. Dio komunalne infrastrukture evidentirane u evidenciji komunalne infrastrukture (dio nerazvrstanih cesta, groblje, javna rasvjeta i drugo) nije evidentiran u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine i glavnoj knjizi.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Desinić je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom je obuhvaćena komunalna infrastruktura koja je evidentirana u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine i glavnoj knjizi. S obzirom na to da u navedenim poslovnim knjigama nije evidentirana sva komunalna infrastruktura, niti popisom imovine i obveza koncem 2019. nije obuhvaćen dio komunalne infrastrukture.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju nalaže popis imovine i obveza obavljati, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske. Preporučuje se analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

– **Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom**

Općina Desinić je u ožujku 2010. donijela Odluku o obavljanju komunalnih djelatnosti kojom je propisala komunalne djelatnosti od značaja za Općinu.

U tablici 42 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Desinić, prema Odluci o obavljanju komunalnih djelatnosti.

Tablica 42

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Desinić, prema Odluci o obavljanju komunalnih djelatnosti

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o obavljanju komunalnih djelatnosti može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javne rasvjete	
3.	Održavanje javnih površina	
4.	Veterinarsko-higijeničarska služba	
5.	Poslovi dezinfekcije	
6.	Poslovi dezinsekcije	
7.	Poslovi deratizacije	
8.	Poslovi prigodnog ukrašavanja Općine	
9.	Obavljanje dimnjačarskih usluga	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
10.	Prijevoz pokojnika	
11.	Održavanje čistoće u dijelu koji se odnosi na skupljanje i odvoz komunalnog otpada	Nije utvrđen organizacijski oblik obavljanja
12.	Održavanje čistoće u dijelu koji se odnosi na čišćenje javnih površina	
13.	Održavanje groblja	

Odluka o obavljanju komunalnih djelatnosti donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi od kolovoza 2018. Primjerice Odlukom o obavljanju komunalnih djelatnosti određena je komunalna djelatnost održavanja javnih površina koja obuhvaća, između ostalog, djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanja javnih zelenih površina, koje su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. Kao komunalna djelatnost utvrđen je prijevoz pokojnika te skupljanje i odvoz komunalnog otpada koje prema odredbama važećeg Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu utvrđene kao komunalna djelatnost. Odlukom o obavljanju komunalnih djelatnosti nije utvrđen organizacijski oblik za obavljanje održavanja groblja i čistoće javnih površina.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Desinić i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Općina Desinić je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. ne sadrže procjenu troškova građenja po vrstama troškova odvojeno za svaku građevinu za dio planiranih ulaganja u građenje komunalne infrastrukture. Odredbama članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da Program građenja komunalne infrastrukture treba sadržavati procjenu troškova projektiranja, revizije, građenja, provedbe stručnog nadzora građenja i provedbe vođenja projekata građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora njihova financiranja. Navedeni troškovi iskazuju se u programu građenja infrastrukture odvojeno za svaku građevinu i ukupno te se iskazuju odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Također, nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja, što nije u skladu s odredbama članaka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Program održavanja komunalne infrastrukture za 2020. sadrži opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja.

U Programu građenja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su planirani rashodi za izgradnju vodovoda, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture i građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Desinić je izradila izvješće o stanju u prostoru za razdoblje 2014.-2018.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio Općinskom vijeću izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže pregled ostvarenih ulaganja u građenje i održavanje komunalne infrastrukture te ostvarene izvore financiranja.

Općina Desinić je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnoj naknadi i Odluku o komunalnom doprinosu. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade donijela je u prosincu 2018. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 5,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 4,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 2,50 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rok i način plaćanja, nekretnine važne za Općinu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja, svrha komunalne naknade te druga pitanja važna za komunalnu naknadu. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 3,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Desinić za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina te mjere za provođenje odluke uključujući i prekršajne odredbe. Općina nema zaposlenog komunalnog redara.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Desinić u 2019. i 2020. obavljalo se osam komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o obavljanju komunalnih djelatnosti, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina je obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno, osim veterinarskih usluga čije obavljanje je organizirala zajednički s još dvije jedinice lokalne samouprave.

Obavljanje održavanja nerazvrstanih cesta i veterinarskih usluga povjerila je fizičkoj i pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a dimnjačarskih poslova fizičkoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Na temelju narudžbenice obavljano je prigodno ukrašavanje Općine, deratizacija i održavanje javne rasvjete (u 2019.). Održavanje groblja i ukop pokojnika obavljao je zaposlenik Općine. Druge komunalne djelatnosti u 2019. i 2020. nisu obavljane.

Odredbom članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da komunalne djelatnosti može obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba-vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže organizirati obavljanje komunalnih djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj dimnjačarskih poslova nije donio opće uvjete isporuke komunalne usluge. Cjenik dimnjačarskih poslova sastavni je dio ugovora o koncesiji za obavljanje dimnjačarskih poslova i objavljen je na mrežnim stranicama Općine.

Ukop pokojnika obavlja zaposlenik Općine. Za usluge ukopa pokojnika opći uvjeti isporuke nisu doneseni, a cjenik je objavljen na mrežnim stranicama Općine.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke te javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Desinić, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture iskazani su u iznosu od 4.300.881,00 kn, od čega se 130.791,00 kn odnosi na rashode koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o obavljanju komunalnih djelatnosti nisu građenje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture iznose 4.170.090,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 165.254,00 kn, što čini 4,0 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 43 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Desinić za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 43

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Desinić za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	1.670.000,00	1.277.708,00	76,5
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	600.000,00	609.341,00	101,6
3.	Javna rasvjeta	65.000,00	64.435,00	99,1
4.	Izgradnja vodovoda	43.000,00	56.416,00	131,2
5.	Izgradnja kanalizacije	75.000,00	74.375,00	99,2
	Ukupno	2.453.000,00	2.082.275,00	84,9

Rashodi za ulaganja u nerazvrstane ceste planirani su u iznosu od 1.670.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 1.277.708,00 kn, što je 392.292,00 kn ili 23,5 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici 44 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Desinić za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 44

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Desinić za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	547.000,00	556.516,00	101,7
2.	Održavanje groblja	183.000,00	190.309,00	104,0
3.	Održavanje javne rasvjete	150.000,00	150.446,00	100,3
4.	Prigodno ukrašavanje Općine	5.000,00	2.025,00	40,5
5.	Izmjena prostornog plana	48.000,00	48.000,00	100,0
6.	Intelektualne usluge za razne projekte	10.000,00	8.000,00	80,0
7.	Ostala održavanja	1.440.000,00	1.263.310,00	87,7
	Ukupno	2.383.000,00	2.218.606,00	93,1

Unutar rashoda za ostala održavanja iskazani su rashodi za sanaciju klizišta u iznosu od 1.252.060,00 kn i malčiranje u iznosu od 11.250,00 kn.

Rashodi za prigodno ukrašavanje Općine planirani su u iznosu od 5.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 2.025,00 kn, što je 2.975,00 kn ili 59,5 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Desinić ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственог upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Desinić organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Desinić te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Desinić

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Desinić ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na to da Općina nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi, nije pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture osim za pojedine nerazvrstane ceste, dio komunalne infrastrukture nije evidentirala u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine i glavnoj knjizi, Odluku o obavljanju komunalnih djelatnosti nije uskladila s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi od kolovoza 2018., programima građenja komunalne infrastrukture nije utvrdila dio propisanih elemenata, dio komunalnih djelatnosti nije obavljala na propisane načine, opći uvjeti isporuke uslužnih komunalnih djelatnosti nisu doneseni i zajedno s cjenicima objavljeni na sve propisne načine te nije provodila sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Desinić **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Desinić

Općina Desinić se očitovala na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju navodi da nema primjedbi na dostavljeni Nacrt izvješća.

Općina Đurmanec

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Đurmanec utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Općine je 58 km², a obuhvaća 13 naselje s 4 235 stanovnika.

U tablici 45 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Đurmanec po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 45

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Đurmanec po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Đurmanec	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	90	23	67	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Pločnici	8	8	0	0
		Šetališta	1	1	0	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	1	1	0	0
4.	Javne zelene površine	Drvoredi	1	1	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	2	2	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	26	26	0	0
		Spomenici i skulpture	1	1	0	0
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom	87	87	0	0
		Rasvjetni stupovi	400	100	300	0
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	2	2	0	0
8.	Druge građevine komunalne infrastrukture	Zgrada mrtvačnice u Đurmancu	1	1	0	0
Ukupno			620	253	367	0

Općina Đurmanec je do kolovoza 2020. evidentirala 620 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 253 ili 40,8 % u vlasništvu Općine, a 367 ili 59,2 % u javnom vlasništvu.

Od ukupnog broja objekata i uređaja komunalne infrastrukture 487 ili 78,5 % se odnosi na javnu rasvjetu, a 133 ili 21,5 % na sve druge objekte i uređaje komunalne infrastrukture. Skreće se pozornost na izmjene iz srpnja 1997. Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018., prema kojima je u funkcionalnom stanju u vlasništvu jedinica lokalne samouprave trebalo prenijeti objekte i uređaje koje koriste za javnu rasvjetu, a za one koje za obavljanje djelatnosti koristi "Hrvatska elektroprivreda" d.d. osnovati ugovorom pravo služnosti - pravo uporabe bez naknade za potrebe javne rasvjete u korist jedinice lokalne samouprave i uprave.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Đurmanec ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, vlasništvu komunalne infrastrukture i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Đurmanec do kolovoza 2020. nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i dostavljala ih nadležnom sudu radi upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige. Donošenje odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi te dostava nadležnom sudu radi provedbe upisa statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišnim knjigama, propisana je odredbama članka 62. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Za pojedine nerazvrstane ceste izradila je geodetske elaborate izvedenog stanja radi evidentiranja u katastru i zemljišnim knjigama.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Đurmanec u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima.

Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Općina Đurmanec je ustrojila analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine u kojoj je dio cesta iskazan pod nazivima nerazvrstane ceste iz 2003., nerazvrstane ceste iz 2006., 2007., nerazvrstane ceste iz 2009., nerazvrstane ceste iz 2010.-2016. i nerazvrstane ceste iz 2017. te nije vidljivo na koje ceste se navedeno odnosi. Evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica s analitičkom knjigovodstvenom evidencijom dugotrajne nefinancijske imovine, osim što dio objekata i uređaja ima isti naziv. Zbog navedenoga usporedba podataka između analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i evidencije komunalne infrastrukture je otežana.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Đurmanec je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom je obuhvaćena komunalna infrastruktura koja je evidentirana u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine i glavnoj knjizi. Dio nerazvrstanih cesta nije popisano pojedinačno već pod nazivima nerazvrstane ceste iz 2003., nerazvrstane ceste iz 2006., 2007., nerazvrstane ceste iz 2009., nerazvrstane ceste iz 2010.-2016. i nerazvrstane ceste iz 2017.

Državni ured za reviziju nalaže analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine voditi te popis imovine i obveza obavljati, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Skreće se pozornost da je Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-stalo/179>) propisan postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– **Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom**

Općina Đurmanec je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom je, uz deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, propisala održavanje prigodne ukrasne rasvjete komunalnom djelatnosti od značaja za Općinu. Navedenom Odlukom određeni su organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici 46 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Đurmanec, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Tablica 46

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Općini Đurmanec,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih zelenih površina	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Đurmanec
2.	Održavanje groblja	
3.	Održavanje čistoće javnih površina	
4.	Komunalni linijski prijevoz putnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
5.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
6.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
7.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
8.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
9.	Održavanje javne rasvjete	
10.	Usluge ukopa pokojnika	
11.	Održavanje prigodne ukrasne rasvjete	

Tijekom 2019. i 2020. obavljena je komunalna djelatnost održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima iako Odlukom o komunalnim djelatnostima nije utvrđena kao komunalna djelatnost od značaja za Općinu.

Državni ured za reviziju preporučuje Odlukom o komunalnim djelatnostima propisati sve komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Đurmanec, uključujući i komunalnu djelatnost održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima te odrediti organizacijski oblik njezinog obavljanja.

Općina Đurmanec je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Program građenja komunalne infrastrukture za 2020. ne sadrži procjenu troškova građenja po vrstama troškova odvojeno za svaku građevinu za dio planiranih ulaganja u gradnju komunalne infrastrukture. Odredbama članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da program građenja komunalne infrastrukture sadrži procjenu troškova projektiranja, revizije, građenja, provedbe stručnog nadzora građenja i provedbe vođenja projekata građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora njihova financiranja. Navedeni troškovi iskazuju se u programu građenja infrastrukture odvojeno za svaku građevinu i ukupno te se iskazuju odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Također, nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja, što nije u skladu s odredbama članaka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Navedeni programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja.

U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su planirani rashodi za proširenje vodoopskrbe mreže te izgradnju dječjeg vrtića što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture i građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Đurmanec nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio Općinskom vijeću izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže pregled ostvarenih ulaganja u građenje i održavanje komunalne infrastrukture, ali ne i izvore financiranja.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa održavanja i građenja komunalne infrastrukture navoditi izvore financiranja.

Općina Đurmanec je u studenome 2018. donijela Odluku o komunalnom doprinosu na području Općine, Odluku o komunalnoj naknadi i Odluku o vrijednosti boda za obračun iznosa komunalne naknade. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu na području Općine određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa te drugo važno za obračun komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 4,00 kn/m³, za drugu u iznosu od 3,00 kn/m³, a za treću u iznosu od 2,00 kn/m³. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,3 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su tri zone za plaćanje komunalne naknade, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, nekretnine važne za općinu koje se u potpunosti oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, uvjeti i razlozi pojedinačnog privremenog, djelomičnog ili potpunog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade, namjena sredstava komunalne naknade te drugo važno za obračun komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 3,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, prikupljanje, odvoz i postupanje sa prikupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda te prekršajne odredbe i kazne za učinjene prekršaje. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema Odluci o komunalnom redu komunalni redar Općine, odnosno zaposlenik zajedničke službe komunalnog redarstva nadležan je za provođenje komunalnog reda na području Općine. Općina je organizirala obavljanje poslova komunalnog redara zajednički s još jednom općinom zaključivanjem Sporazuma o zajedničkom organiziranju obavljanja poslova komunalnog redara u siječnju 2017. U obavljanju nadzora komunalni redar je izdavao opomene i rješenja kojima je nalagao postupanje u skladu s odredbama Odluke o komunalnom redu. Od ožujka 2020. zbog odlaska komunalnog redara, Općina nema organizirano obavljanje poslova komunalnog redara.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Đurmanec u 2019. i 2020. obavljalo se jedanaest komunalnih djelatnosti od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje četiri komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, održavanje groblja i održavanje čistoće javnih površina povjerila je trgovačkom društvu čiji je suosnivač Općina.

Obavljanje komunalnih djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta, održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje javne rasvjete, održavanje prigodne ukrasne rasvjete i usluge ukopa pokojnika povjerila je pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ili narudžbenica. Obavljanje dimnjačarskih poslova povjerila je fizičkoj osobi na temelju ugovora o obavljanju dimnjačarskih poslova na području Općine. Izbor isporučitelja dimnjačarskih poslova obavljen je izravno bez provođenja postupka odabira, u skladu s propisima kojima se uređuju koncesije kako je propisano odredbama članka 46. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Tijekom 2019. i 2020. Općina nije organizirala obavljanje komunalnog linijskog prijevoza putnika iako je propisan Odlukom o komunalnim djelatnostima.

Državni ured za reviziju nalaže izbor isporučitelja dimnjačarskih poslova obavljati, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika, odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji kojima je povjereno obavljanje uslužne komunalne djelatnosti dimnjačarskih poslova i ukopa pokojnika nisu donijeli opće uvjete isporuke.

Općina je zaključivanjem ugovora s isporučiteljima uslužnih komunalnih djelatnosti prihvatila cjenike. Cjenik dimnjačarskih poslova objavljen je na mrežnim stranicama isporučitelja i Općine. Cjenik usluge ukopa pokojnika objavljen je na mrežnim stranicama Općine jer isporučitelj nema svoje mrežne stranice.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke te javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Đurmanec, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Đurmanec za građenje i održavanje komunalne infrastrukture iskazani su u iznosu od 7.126.630,00 kn, od čega se 237.955,00 kn odnosi na rashode koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima nisu građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture iznose 6.888.675,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i doprinosa za šume, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i doprinosa za šume ostvarila u iznosu od 873.846,00 kn, što čini 12,7 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 47 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Đurmanec za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 47

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Đurmanec za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	3.409.000,00	3.378.958,00	99,1
2.	Građevine i uređaji javne namjene	160.000,00	159.000,00	99,4
3.	Javna rasvjeta	503.000,00	514.938,00	102,4
4.	Objekti vodoopskrbe	85.000,00	62.500,00	73,5
5.	Dječji vrtić	288.000,00	175.455,00	60,9
	Ukupno	4.445.000,00	4.290.851,00	96,5

Rashodi za ulaganja u objekte vodoopskrbe i dječji vrtić planirani su u iznosu od 373.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 237.955,00 kn, što je 135.045,00 kn ili 36,2 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici 48 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Đurmanec za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 48

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Đurmanec za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	2.198.435,00	2.054.132,00	93,4
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	120.000,00	119.754,00	99,8
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	95.000,00	94.895,00	99,9
4.	Održavanje javnih zelenih površina	78.100,00	55.645,00	71,2
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	2.200,00	2.200,00	100,0
6.	Održavanje groblja i usluge ukopa pokojnika	167.800,00	157.333,00	93,8
7.	Održavanje čistoće javnih površina	30.000,00	29.154,00	97,2
8.	Održavanje javne rasvjete	270.000,00	291.666,00	108,0
9.	Održavanje prigodne ukrasne rasvjete	25.000,00	31.000,00	124,0
	Ukupno	2.986.535,00	2.835.779,00	95,0

Rashodi za održavanje javnih zelenih površina planirani su u iznosu od 78.100,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 55.645,00 kn, što je 22.455,00 kn ili 28,8 % manje od plana, dok su rashodi za održavanje prigodne ukrasne rasvjete planirani u iznosu od 25.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 31.000,00 kn, što je 6.000,00 kn ili 24,0 % više od plana, a izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Đurmanec ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Đurmanec

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Đurmanec ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na to da Općina nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi, nije pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture osim za pojedine nerazvrstane ceste, programima građenja komunalne infrastrukture nije utvrdila dio propisanih elemenata, izbor isporučitelja dimnjačarskih poslova nije obavila na propisan način, opći uvjeti isporuke uslužnih komunalnih djelatnosti nisu doneseni i zajedno s cjenicima objavljeni na sve propisne načine te nije provodila sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Đurmanec **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Đurmanec

Općina Đurmanec se očitovala na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju navodi da nema primjedbi na dostavljeni Nacrt izvješća, da je suglasna s nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju te da će postupiti prema njima kako bi povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Općina Gornja Stubica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Gornja Stubica utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Općine je 50 km², a obuhvaća 20 naselja s 5 237 stanovnika.

U tablici 49 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Gornja Stubica po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 49

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Gornja Stubica u kolovozu 2020., po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Gornja Stubica	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	712	50	31	631
2.	Javna parkirališta	Parkirališta	6	3	1	2
3.	Javne zelene površine	Javne zelene površine	16	4	12	0
4.	Groblja i mrtvačnice	Groblja	5	2	1	2
Ukupno			739	59	45	635

Općina Gornja Stubica je do kolovoza 2020. evidentirala 739 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 59 ili 8,0 % u vlasništvu Općine, 45 ili 6,1 % u javnom vlasništvu, 100 ili 13,5 % na zemljištu u privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 535 građevina ili 72,4 % nema podataka o vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Gornja Stubica ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture za nerazvrstane ceste, javna parkirališta, javnu rasvjetu, javne zelene površine, građevine i uređaje javne namjene te groblja i mrtvačnice.

Evidencija sadrži propisane podatke (vrsta komunalne infrastrukture, naziv komunalne infrastrukture, broj zemljišnoknjižne čestice, broj katastarske čestice, katastarsku općinu, vlasnik komunalne infrastrukture, upravitelj komunalne infrastrukture, zatražene dozvole za uređenje, građenje i uporabu katastarske čestice, izdane dozvole za uređenje, građenje i uporabu katastarske čestice te imovinskopravni odnosi i status katastarske čestice). Evidencija se, iako ustrojena ne vodi za građevine i uređaje javne namjene i javnu rasvjetu, odnosno u Evidenciju nisu uneseni svi objekti i uređaji komunalne infrastrukture. Za većinu evidentiranih objekata i uređaja nisu uneseni podaci o vlasništvu.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja te podacima o vlasništvu i drugim propisanim podacima.

Općina Gornja Stubica nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i dostavljala ih nadležnom sudu radi upisa u zemljišne knjige, kako je propisano odredbama članka 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema očitovanju Općine, za dio cesta, u skladu s odredbama Zakona o cestama, izrađeni su geodetski elaborati, i uređeni imovinsko - pravni odnosi (približno 15 kilometra cesta), a navedeni poslovi provode se, u skladu s proračunskim mogućnostima.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Gornja Stubica u zemljišne knjige, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi te njihovo dostavljanje nadležnom sudu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Za navedene aktivnosti preporučuje se donijeti plan, kojim bi se, između ostalog, utvrdila nadležnost, odnosno osobe i rokovi za provođenje, sredstava i izvori sredstava te uređaji i građevine koje imaju prioritet.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18 i 126/19), proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

U glavnoj knjizi evidentirana su zemljišta na kojima se nalazi komunalna infrastruktura, ceste, nogostupi, mrtvačnice i groblja, javna rasvjeta i drugi objekti. Podaci u glavnoj knjizi za dugotrajnu nefinancijsku imovinu izravno su raščlanjeni te pružaju podatke o vrsti, količini i nabavnoj vrijednosti, ali ne i o otpisanoj vrijednosti. U glavnoj knjizi nisu evidentirani svi objekti i uređaji komunalne infrastrukture. Analitička knjigovodstvena evidencija nije ustrojena. Popis imovine i obveza za 2019. je proveden. Popisne liste sadrže poslovnu jedinicu (mjesto gdje se imovina nalazi), naziv, inventurni broj, količinu i nabavnu vrijednost. Popisom imovine nisu obuhvaćeni svi objekti i uređaji komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine, koja će obuhvatiti komunalnu infrastrukturu te popisom imovine i obveza popisati sve objekte i uređaje komunalne infrastrukture, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Usporedba podataka između poslovnih knjiga, popisa imovine i obveza i evidencije komunalne infrastrukture je otežana i/ili nije moguća. Evidencija komunalne infrastrukture, ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica s poslovnim knjigama (primjerice inventurni broj, račun iz Računskog plana i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje u evidenciju komunalne infrastrukture, za svaku građevinu i uređaj, unijeti prepoznatljivu oznaku, poput inventurnog broja, koja bi bila poveznica za usporedbu s poslovnim knjigama i popisom imovine i obveza, jer bi se povezivanjem svih navedenih evidencija dobila potpuna informacija o svakom objektu i uređaju komunalne infrastrukture.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Gornja Stubica je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, kojom su propisane djelatnosti iz Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, usluge javnih tržnica na malo i komunalni linijski prijevoz putnika. Odlukom je održavanje lokalnog vodovoda određeno kao djelatnost od interesa za Općinu. Određeni su organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

Skreće se pozornost da je odredbama Zakona o vodnim uslugama, propisano da su jedinice lokalne samouprave dužne osigurati pružanje vodnih usluga na uslužnom području osnivanjem javnih isporučitelja vodnih usluga, ostvarivanjem članskih odnosno dioničarskih prava i obveza u javnim isporučiteljima vodnih usluga i na drugi način, u skladu s navedenim Zakonom i posebnim zakonima. Prema odredbama Zakona o vodama, vodne komunalne građevine su građevine za javnu vodoopskrbu: akumulacije, vodozahvati (zdenci, kaptaže i druge zahvatne građevine na vodnim tijelima), uređaji za kondicioniranje vode, vodospreme, crpne stanice, glavni dovodni cjevovodi i vodoopskrbna mreža cjevovoda i građevine za javnu odvodnju: kanali za prikupljanje i odvodnju komunalnih otpadnih voda, kolektori, crpne stanice, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, građevine i oprema za gospodarenje otpadnim muljem nastalim u postupku pročišćavanja otpadnih voda, lagune, ispusti u prijamnik i druge građevine pripadajuće ovim građevinama, uključujući sekundarnu mrežu kanala. Odredbama Zakona o vodnim uslugama vodne komunalne građevine su javna dobra u javnoj uporabi i u vlasništvu su javnoga isporučitelja vodnih usluga na uslužnom području.

U tablici 50 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Gornja Stubica, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica 50

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Gornja Stubica,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Održavanje javnih zelenih površina (dio poslova)	Vlastiti komunalni pogon
2.	Održavanje groblja i mrtvačnica unutar groblja	
3.	Održavanje čistoće javnih površina	
4.	Usluge ukopa pokojnika	
5.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
6.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
7.	Održavanje javnih zelenih površina (dio poslova)	
8.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
9.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
10.	Održavanje javne rasvjete	
11.	Dimnjačarske usluge	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
12.	Održavanje lokalnog vodovoda	Druge djelatnosti*

*prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije komunalna djelatnost

Odlukom o komunalnim djelatnostima propisano je da se postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o obavljanju komunalne djelatnosti provodi prema propisima kojima se uređuje javna nabava, a Odlukom o obavljanju dimnjačarskih poslova da se na zaključivanje ugovora o koncesiji primjenjuju odredbe Zakona o komunalnom gospodarstvu i Zakona o koncesijama.

Odluka o osnivanju vlastitog komunalnog pogona donesena je u siječnju 2019. Odlukom su uređena sva područja propisana odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Gornja Stubica je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih je objavila u službenom glasilu.

Programi građenja sadrže procjenu troškova građenja, po vrstama, s naznakom izvora financiranja za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno. Programima nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja. Programom građenja komunalne infrastrukture za 2019. planirana je gradnja građevina koje prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura, a nisu ni općinskom odlukom proglašene komunalnom infrastrukturom i unesene u evidenciju komunalne infrastrukture.

Pojedine građevine nisu planirane u okviru vrste građevina kojoj prema navedenom Zakonu pripadaju (primjerice u programu su u okviru građevina i uređaja javne namjene planirani nogostupi koji su prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu javne prometne površine na kojima nije dopušten promet). Navedeno nije, u skladu s odredbama članka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture i građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Programi održavanja komunalne infrastrukture za dio komunalnih djelatnosti sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, po djelatnostima te opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova. Za dio komunalnih djelatnosti koje su obavljali zaposlenici Općine, programi ne sadrže iskaz financijskih sredstava, odnosno programom nisu planirani rashodi za zaposlene i drugi rashodi. Navedeno nije, u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje program građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te za sve komunalne djelatnosti iskaz financijskih sredstava, uključujući troškove zaposlenika Općine Gornja Stubica, odnosno troškove vlastitog komunalnog pogona nakon njegovog osnivanja.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Gornja Stubica nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. Izvješća nisu objavljena u službenom glasilu, što nije u skladu s odredbama članka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže usporedbu planiranih i ostvarenih rashoda građenja i održavanja po vrstama i građevinama komunalne infrastrukture i postotak ostvarenja. Izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži izvore financiranja (ni ukupne, ni po objektima), a izvješće o izvršenju programa održavanja sadrži izvore, ali nije navedeno u kojim iznosima su ostvareni.

U 2019. donesene su dvije izmjene programa, planirani rashodi za građenje tijekom godine smanjeni su za 8.043.475,00 kn ili 47,2 %, a za održavanje povećani za 796.225,00 kn ili 34,7 %. Izvješća o izvršenju programa ne sadrže podatke o rashodima planiranim programom, izmjenama programa i obrazloženja zbog kojih su izmjene donesene.

Državni ured za reviziju nalaže izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture objaviti u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazati planirana sredstva programima i svim izmjenama, navesti razloge donošenja izmjena i izvore financiranja.

Općina Gornja Stubica je u studenome 2018. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, područja zona, jedinična vrijednost, način i rokovi plaćanja komunalnog doprinosa, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 8,00 kn/m³, a za drugu 4,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,6 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, svrha komunalne naknade, područja zona, koeficijent zone, koeficijent namjene, rokovi plaćanja, nekretnine važne za Općinu Gornja Stubica koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u iznosu od 0,25 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Gornja Stubica je u rujnu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu, kojom je propisano uređenje naselja, koje obuhvaća uređenje pročelja, okućnica i dvorišta zgrada i drugih građevina u vlasništvu fizičkih ili pravnih osoba, u dijelu koji je vidljiv s javnih površina i površina javne namjene, kao i određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča i druge komunalne opreme te klimatizacijskih uređaja, dimovodnih instalacija, zajedničkih antenskih sustava i drugih uređaja koji se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta, način uređenja i korištenje javnih površina i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uključujući davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta, uvjete korištenja javnih parkirališta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina, mjere za provođenje Odluke uključujući mjere za održavanje komunalnog reda koje poduzima komunalni redar, obveze pravnih i fizičkih osoba i prekršajne odredbe. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine sadrži odredbe kojima je cilj osigurati korištenje površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Gornja Stubica u 2019. i 2020. obavljalo se deset komunalnih djelatnosti, od čega dvije uslužne. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete obavljano je na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti. Održavanje čistoće javnih površina, održavanje groblja i mrtvačnica unutar groblja, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda i održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima obavljali su zaposlenici Općine. Vlastiti komunalni pogon, ustrojen Odlukom o osnivanju iz siječnja 2019., do konca 2020. nije započeo s radom. Prema očitovanju Općine iz listopada 2020., postupak osnivanja u skladu s navedenom odlukom je u tijeku.

Odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima iz 2018. propisano je da održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene te dio poslova na održavanju javnih zelenih površina se povjerava na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti, a poslove su obavljali zaposlenici Općine Gornja Stubica.

Državni ured za reviziju preporučuje, povjeravanje poslova iz područja komunalnog gospodarstva obavljati na način propisan Odlukom o komunalnim djelatnostima ili donijeti izmjenu Odluke.

Uslužnu komunalnu djelatnost ukop pokojnika obavljali su zaposlenici Općine, a dimnjačarske poslove pravna osoba na temelju ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji usluga donijeli su cjenike na koje je dana suglasnost načelnika. Opći uvjeti isporuke doneseni su za dimnjačarske usluge, uz suglasnost Općinskog vijeća, dok za pogrebne usluge nisu doneseni. Cjenici i opći uvjeti za dimnjačarske usluge objavljeni su na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama Općine i u službenom glasilu. Cjenik i opći uvjeti isporuke za dimnjačarske usluge nisu objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja usluge.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke za sve uslužne komunalne djelatnosti, uz suglasnost Općinskog vijeća, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Gornja Stubica je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području utrošila 9.817.554,00 kn, od čega se 1.072.943,00 kn odnosi na objekte koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture iznose 8.744.611,00 kn. Izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži izvore financiranja, a prema izvješću o izvršenju programa održavanja izvori financiranja su sredstava komunalne naknade, naknade za groblja, porezni prihodi i prihodi lokalnog vodovoda. Prema podacima iz financijskih izvještaja, komunalni i šumski doprinos te komunalna naknada, izvori namijenjeni za održavanje i građenje komunalne infrastrukture, u 2019. ostvareni su u iznosu od 1.111.430,00 kn, što čini 12,7 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 51 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Gornja Stubica za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa

Tablica 51

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Gornja Stubica za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	4.586.400,00	4.190.330,00	91,4
2.	Javna rasvjeta	772.000,00	771.660,00	100,0
3.	Građevine i uređaji javne namjene	23.600,00	23.350,00	98,9
4.	Groblja	1.207.750,00	1.203.423,00	99,6
5.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet (nogostupi)	491.100,00	490.994,00	100,0
6.	Reciklažno dvorište	24.000,00	23.942,00	99,8
7.	Drugo - dječji vrtić	880.625,00	531.106,00	60,3
8.	Drugo - sanacija Kućice pod lipom	58.000,00	55.943,00	96,5
	Ukupno	8.043.475,00	7.290.748,00	90,6

U tablici 52 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Gornja Stubica za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 52

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Gornja Stubica za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.527.725,00	1.369.921,00	89,7
2.	Održavanje groblja	233.000,00	197.465,00	84,7
3.	Održavanje čistoće javnih površina	155.000,00	132.136,00	85,2
4.	Održavanje javne rasvjete	442.500,00	365.332,00	82,6
5.	Drugo - održavanje lokalnog vodovoda	626.000,00	461.952,00	73,8
	Ukupno	2.984.225,00	2.526.806,00	84,7

Za komunalne djelatnosti održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda i održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, čije je obavljanje prema očitovanju Općine u 2019. organizirano, nisu planirani ni ostvareni rashodi.

Znatno ispod plana ostvareni su rashodi za održavanje lokalnog vodovoda (za 164.048,00 kn ili 26,2 %), a izvješće o izvršenju programa održavanja ne sadrži obrazloženja odstupanja plana.

Državni ured za reviziju preporučuje, kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– **Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom**

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Gornja Stubica ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Gornja Stubica organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavještanje građana.

Prema pregledanom uzorku, Općina je obavljala nadzor nad izvođenjem radova održavanja komunalne infrastrukture. Ugovorima s pravnim i fizičkim osobama za održavanje javne rasvjete i cesta utvrđeno je da naručitelj provodi nadzor te kontrolira kvalitetu, količinu ugrađenog materijala, rada i opreme.

Za obavljanje radova izdavani su radni nalozi, a na računima je ovjereno da su radovi izvedeni. Poslove nadzora prema Odluci o komunalnom redu, obavljao je voditelj Odsjeka za komunalne poslove, koji je upućivao usmene i pisane opomene. Prekršajni nalozi nisu izdavani i kazne za prekršaje nisu naplaćivane. Općina nema komunalnog redara. Koncem 2020. imala je devet zaposlenih, od čega tri zaposlenika koji obavljaju poslove održavanja komunalne infrastrukture i poljoprivrednog redara.

Također, Općina objavljuje odluke iz područja komunalnog gospodarstva u službenom glasilu, na svojim mrežnim stranicama i oglasnoj ploči. Obavješćavanje građana obavlja se i putem lokalnog radija. Davanje prijedloga, pritužbi i prijava kvarova omogućeno je putem telefona, elektroničke pošte i osobno.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Gornja Stubica

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Gornja Stubica ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je za izgrađenu infrastrukturu pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinom području i načine obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture i izvješća o njihovom izvršenju podnijela predstavničkom tijelu, da je donijela odluku o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu, o vrijednosti boda komunalne naknade i komunalnom redu prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, da je za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine donijela cjenike i javno ih objavila te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji utječu na upravljanje komunalnom infrastrukturom, a odnose se na to da Općina nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi te u evidenciju komunalne infrastrukture nije unijela svu komunalnu infrastrukturu, nije ustrojila analitičku knjigovodstvenu evidenciju te popisom imovine i obveza obuhvatila dio komunalne infrastrukture, programi održavanja komunalne infrastrukture ne sadrže dio rashoda potrebnih za obavljanje poslova održavanja, izvješća o izvršenju programa održavanja i građenja komunalne infrastrukture nisu objavljena u službenom glasilu, dio komunalnih djelatnosti obavljali su zaposlenici Općine bez osnivanja vlastitog pogona i nisu obavljane u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima, za jednu uslužnu komunalnu djelatnost nisu doneseni opći uvjeti isporuke te nije provodila sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju je na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Gornja Stubica **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke, čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Gornja Stubica

Općina Gornja Stubica očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju navodi da prihvaća Nacrt izvješća te se obvezuje postupiti po danim smjernicama i preporukama u primjerenom roku i u skladu s mogućnostima. Navodi da se obvezuje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture sastavljati i objavljivati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te da će obrazlagati odstupanja ostvarenih u odnosu na planirane rashode i provoditi analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture. Navedeno će izvršiti kako bi se povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom i primijenile sve zakonske obveze iz Zakona o komunalnom gospodarstvu, drugih propisima i podzakonskih akata, kojima je uređeno upravljanje komunalnom infrastrukturom.

Općina Hrašćina

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Hrašćina utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Općine je 28 km², a obuhvaća deset naselja s 1 603 stanovnika.

U tablici 53 daju se podaci o građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Hrašćina, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 53

Broj građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Hrašćina u kolovozu 2020., po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Hrašćina	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	49	7	42	0
2.	Javna parkirališta	Parkirališta	2	1	1	0
3.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i upravljanje javnom rasvjetom	17	17	0	0
		Rasvjetni stupovi	388	41	0	347
4.	Groblja i mrtvačnice	Groblja	1	1	0	0
Ukupno			457	67	43	347

Općina Hrašćina je do kolovoza 2020. evidentirala 457 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 67 ili 14,7 % u vlasništvu Općine, 43 ili 9,4 % u javnom vlasništvu, a 347 ili 75,9 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili ima neriješen vlasnički status.

Od ukupno 457 objekata i uređaja komunalne infrastrukture, 405 ili 88,6 % odnosi se na javnu rasvjetu, a 52 ili 11,4 % na sve druge objekte i uređaje komunalne infrastrukture. Skreće se pozornost na izmjene Zakona o komunalnom gospodarstvu iz srpnja 1997., prema kojima je u funkcionalnom stanju u vlasništvu jedinica lokalne samouprave trebalo prenijeti objekte i uređaje koje koriste za javnu rasvjetu, a za one koje za obavljanje djelatnosti koristi "Hrvatska elektroprivreda" d.d. osnovati ugovorom pravo služnosti - pravo uporabe bez naknade za potrebe javne rasvjete u korist jedinice lokalne samouprave i uprave.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Hrašćina ustrojila je i vodi Registar imovine, koji sadrži i podatke o komunalnoj infrastrukturi, odnosno podatke o nerazvrstanim cestama i parkiralištima. Ne sadrži podatke o drugim objektima i uređajima komunalne infrastrukture, poput javne rasvjete, nogostupa i groblja.

Registar imovine sadrži propisane podatke (naziv nekretnine, vrsta nekretnine, vlasništvo, matični broj i naziv katastarske općine, broj zemljišnoknjižnog uloška, broj zemljišnoknjižne čestice, ukupna površina zemljišnoknjižne čestice, titular vlasništva, udio vlasništva i tereti), osim o osobi koja upravlja komunalnom infrastrukturom te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, koje prema odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu evidencija komunalne infrastrukture treba sadržavati.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja. Nalaže se evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Hrašćina je za manji broj objekata i uređaja komunalne infrastrukture donijela odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture. Prema obrazloženju, postupci se provode, u skladu s proračunskim mogućnostima, a prioritet imaju ceste na kojima se obavljaju građevinski zahvati, odnosno ceste za koje se mogu pribaviti sredstva putem javnih natječaja.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

U glavnoj knjizi evidentirane su ceste, nogostup, javna rasvjeta i druga imovina. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija, koja sadrži podatke o nazivu, inventurnom broju, količini, nabavnoj, otpisanoj i sadašnjoj vrijednosti. Popis imovine i obveza za 2019. je proveden. Komunalna infrastruktura (ceste, parkiralište, groblje) popisana je pojedinačno.

Usporedba podataka između poslovnih knjiga, popisa imovine i obveza i Registra imovine je otežana i/ili nije moguća. Registar imovine, odnosno evidencija komunalne infrastrukture, ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica s poslovnim knjigama (primjerice inventurni broj, račun iz Računskog plana i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje u evidenciju komunalne infrastrukture, za svaku pojedinu građevinu i uređaj, unijeti prepoznatljivu oznaku, poput inventurnog broja, koja bi bila poveznica za usporedbu s poslovnim knjigama i popisom imovine i obveza, jer bi se povezivanjem svih navedenih evidencija dobila potpuna informacija o svakom objektu i uređaju komunalne infrastrukture.

Skreće se pozornost da je Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-stalo/179>) propisan postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Hrašćina je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su propisane djelatnosti iz Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, usluge javnih tržnica na malo i komunalnog linijskog prijevoza putnika. Prema obrazloženju Općine, na njenom području nema potrebe za ustrojavanjem navedenih komunalnih djelatnosti. Odlukom nisu određene druge djelatnosti od interesa za Općinu. Određeni su organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici 54 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Hrašćina, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica 54

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Hrašćina, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja i mrtvačnica	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Usluge ukopa pokojnika	
10.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Odlukom o komunalnim djelatnostima koje se povjeravaju na temelju ugovora propisani su kriteriji i način izbora najpovoljnije ponude. Prema obrazloženju postupci se provode prema odredbama Zakona o javnoj nabavi, ali s obzirom na to da su male vrijednosti, provode se postupci bagatelne nabave.

Općina Hrašćina je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu.

Programi građenja sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja po vrstama komunalne infrastrukture te za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno. Programima nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije. Navedeno nije, u skladu s odredbama članka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, po djelatnostima te opis poslova održavanja komunalne infrastrukture. Ne sadrže opseg (količine, dinamiku obavljanja) poslova održavanja komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Hrašćina nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. U Izvješću o izvršenju programa građenja navedeni su izvori financiranja za svaki objekt i uređaj komunalne infrastrukture, ali za sredstva iz općinskog proračuna nije navedena vrsta prihoda iz koje se financiranje obavlja. U 2019. donesene su jedne izmjene programa, planirani rashodi za građenje tijekom godine smanjeni su za 5.381.000,00 kn ili 88,2 %, a za održavanje za 754.000,00 kn ili 53,3 %. Izvješća o izvršenju programa sadrže podatke o rashodima planiranim programom i izmjenama programa, te iskaz troškova građenja i održavanja po vrstama i građevinama komunalne infrastrukture, komunalnim djelatnostima i vrstama radova. Ne sadrže postotak ostvarenja ni obrazloženja za donošenje izmjena programa.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navesti izvore financiranja po vrstama, iskazati rashode planirane programom i svim izmjenama te navesti razloge donošenja izmjena.

Općina Hrašćina je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, područja zona, jedinična vrijednost, način i rokovi plaćanja, uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 6,00 kn/m³, za drugu 4,00 kn/m³, a za treću 3,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zone, koeficijent namjene, rok plaćanja, nekretnine važne za Općinu Hrašćina koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz prosinca 2018. u iznosu od 2,00 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Hrašćina je u listopadu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisan komunalni red i mjere za njegovo provođenje u cilju uređenja naselja, održavanja čistoće, čuvanja i korištenja javnih površina, sakupljanja, odvoza i postupanja sa sakupljenim komunalnim otpadom, uklanjanja snijega i leda, uklanjanja protupravno postavljenih predmeta na području Općine te mjere za provođenje komunalnog reda i kaznene odredbe. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Hrašćina u 2019. i 2020. obavljalo se sedam komunalnih djelatnosti, od čega dvije uslužne. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje groblja i mrtvačnica, održavanje javnih zelenih površina, održavanje čistoće javnih površina i održavanje javne rasvjete obavljalo se na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti. Za održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje objekata i uređaja javne odvodnje oborinskih voda zaključen je jedan ugovor.

Komunalne djelatnosti održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene i održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda nisu se obavljale, iako su Odlukom o komunalnim djelatnostima određene kao djelatnosti od interesa za Općinu te je propisan način obavljanja.

Državni ured za reviziju preporučuje organizirati obavljanje komunalnih djelatnosti, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima ili donijeti izmjenu Odluke.

Uslužnu komunalnu djelatnost ukop pokojnika obavljala je fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a dimnjačarske poslove fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji su donijeli cjenike. Za dimnjačarske poslove na cjenik je dana suglasnost, a za usluge ukopa pokojnika cjenik je donijela Općina. Cjenici su objavljeni na mrežnim stranicama Općine. Cjenik za dimnjačarske poslove nije objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja usluge. Opći uvjeti isporuke za navedene uslužne djelatnosti nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti, uz suglasnost Općinskog vijeća te njihovo javno objavljivanje u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Hrašćina je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području u 2019. utrošila 1.298.248,00 kn, od čega se 307.056,00 kn odnosi na objekte koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 991.192,00 kn. Izvori financiranja su pomoći iz državnog i županijskog proračuna, komunalna naknada, komunalni i šumski doprinos te prihodi Općine. Prema podacima iz financijskih izvještaja, sredstva komunalnog i šumskog doprinosa i komunalne naknade, izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, u 2019. ostvarena su u iznosu od 101.492,00 kn, što čini 10,2 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 55 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Hrašćina za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 55

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Hrašćina za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	305.000,00	301.827,00	99,0
2.	Javna rasvjeta	70.000,00	69.850,00	99,8
3.	Groblja	29.000,00	29.000,00	100,0
4.	Drugo - društveni dom	18.750,00	18.750,00	100,0
5.	Drugo - uređaji za odvodnju	289.000,00	288.306,00	99,8
	Ukupno	711.750,00	707.733,00	99,4

U tablici 56 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Hrašćina za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 56

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Hrašćina za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	247.000,00	223.446,00	90,5
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	2.000,00	1.594,00	79,7
3.	Održavanje javnih zelenih površina	37.000,00	34.799,00	94,1
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene (društveni domovi)	8.000,00	0,00	0,0
5.	Održavanje groblja	156.000,00	131.925,00	84,6
6.	Održavanje javne rasvjete	210.000,00	198.751,00	94,6
	Ukupno	660.000,00	590.515,00	89,5

Znatno ispod plana ostvareni su rashodi za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima (za 20,3 %), dok su rashodi za održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene planirani u iznosu od 8.000,00 kn, a nisu ostvareni. Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje, kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– **Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom**

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Hrašćina ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Hrašćina organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavješćavanje građana.

Prema pregledanom uzorku, Općina Hrašćina je obavljala nadzor nad izvođenjem radova održavanja komunalne infrastrukture. Ugovorima s pravnim i fizičkim osobama utvrđen je nadzor i način preuzimanja radova. Na računima za izvedenu uslugu ovjereno je da su radovi izvedeni. Nadzor je obavljan i prema Odluci o komunalnom redu, na temelju koje su izdavana pisana upozorenja. Općina nema komunalnog redara, jer je koncem 2020. imala dva zaposlenika.

Također, Općina objavljuje odluke iz područja komunalnog gospodarstva u službenom glasilu, na svojim mrežnim stranicama i oglasnoj ploči. Obavješćavanje građana obavlja se i putem lokalnog radija. Davanje prijedloga, pritužbi i prijava kvarova omogućeno je putem elektroničke pošte.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Hrašćina

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Hrašćina ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je ustrojila analitičku knjigovodstvenu evidenciju u kojoj su evidentirani objekti i uređaji komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinom području i načine obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture i izvješća o njihovom izvršenju podnijela predstavničkom tijelu te ih objavila u službenom glasilu, da je donijela odluku o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu, o vrijednosti boda komunalne naknade i komunalnom redu prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, da je za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine donijela i javno objavila cjenike te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na to da Općina u evidenciju komunalne infrastrukture nije unijela svu komunalnu infrastrukturu, odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi je donijela, a geodetske elaborate izvedenog stanja za izgrađenu komunalnu infrastrukturu pribavila za manji dio komunalne infrastrukture, programi održavanja ne sadrže opseg obavljanja poslova, komunalne djelatnosti ne obavljaju se na način utvrđen općinskim odlukama, za uslužene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na njezinu području nije osigurala donošenje općih uvjeta isporuke te nije provodila sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju je na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Hrašćina **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Općini dani nalozi i preporuke, čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanja Općine Hrašćina

Općina Hrašćina očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju navodi da je suglasna s Nacrtom izvješća u dijelu koji se odnosi na Općinu.

Općina Hum na Sutli

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Hum na Sutli utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Općine je 37 km², a obuhvaća 18 naselja s 5 034 stanovnika.

U tablici 57 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Hum na Sutli po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 57

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Hum na Sutli u kolovozu 2020., po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Hum na Sutli	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	23	23	0	0
2.	Javna parkirališta	Parkirališta	4	4	0	0
3.	Javne zelene površine	Javne zelene površine	3	3	0	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Autobusna stajališta	2	2	0	0
5.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta	18	18	0	0
6.	Groblja i mrtvačnice	Groblja	5	5	0	0
Ukupno			55	55	0	0

Općina Hum na Sutli je do kolovoza 2020. evidentirala 55 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, koji su prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture u vlasništvu Općine.

Javna rasvjeta iskazana je prema površinama na kojima se nalazi (uz ceste, nogostupe, javne površine). Od ukupno 55 evidentiranih objekata i uređaja komunalne infrastrukture, 18 ili 32,7 % odnosi se na javnu rasvjetu, a 37 ili 67,3 % na sve druge objekte i uređaje komunalne infrastrukture.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

U rujnu 2019. Općina Hum na Sutli donijela je Odluku o ustrojavanju evidencije komunalne infrastrukture kojom su utvrđene vrste komunalne infrastrukture, sadržaj te da je komunalna infrastruktura javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Općine. Evidencija je ustrojena za nerazvrstane ceste, javna parkirališta, javne zelene površine, groblja te građevine i uređaje javne namjene. Evidencija sadrži propisane podatke (naziv komunalne infrastrukture, vrsta komunalne infrastrukture, kultura zemljišnoknjižne čestice, katastarska čestica, katastarska općina, vlasništvo, upravljanje komunalnom infrastrukturom, zatražene i izdane dozvole za uređenje, građenje i uporabu i radnje poduzete u svrhu rješavanja imovinsko pravnih odnos i statusa komunalne infrastrukture). U Evidenciju komunalne infrastrukture nisu uneseni svi objekti i uređaji komunalne infrastrukture, koji su evidentirani u poslovnim knjigama.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Općina Hum na Sutli nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nije za postojeću komunalnu infrastrukturu izrađivala geodetske elaborate, što nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Elaborat nisu izrađivani, jer prema obrazloženju Općine Hum na Sutli su za njihovu izradu potrebna značajna financijska sredstva.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Hum na Sutli u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Za navedene aktivnosti preporučuje se donijeti plan, kojim bi se, između ostalog, utvrdila nadležnost, odnosno osobe za provođenje, sredstava i izvori sredstava, uređaji i građevine koje imaju prioritet te rokovi za provođenje.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

U glavnoj knjizi evidentirana su zemljišta, ceste, komunikacijski uređaji te drugi objekti. Za imovinu koja nije u vlasništvu Općine Hum na Sutli, u poslovnim knjigama analitički se vode ulaganja na tuđoj imovini (u parkirališta, nogostupe, ceste i drugo). Ulaganja na tuđoj imovini evidentirana su pojedinačno po objektima i građevinama komunalne infrastrukture. Dio komunalne infrastrukture (ceste, javna rasvjeta) nije evidentiran po vrsti, količini i vrijednosti, odnosno nije analitički raščlanjen. Popis imovine i obveza koncem 2019. je obavljen. Popisom nije obuhvaćen dio komunalne infrastrukture iz Evidencije komunalne infrastrukture, a dio nije pojedinačno popisano (ceste i javna rasvjeta).

Državni ured za reviziju nalaže analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine voditi, a popis imovine i obveza obavljati, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Usporedba podataka između poslovnih knjiga, popisa imovine i obveza i evidencije komunalne infrastrukture je otežana i/ili nije moguća. Evidencija komunalne infrastrukture, ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica s poslovnim knjigama (primjerice inventurni broj, račun iz Računskog plana i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje u evidenciju komunalne infrastrukture, za svaku građevinu i uređaj, unijeti prepoznatljivu oznaku, poput inventurnog broja, koja bi bila poveznica za usporedbu s poslovnim knjigama i popisom imovine i obveza, jer bi se povezivanjem svih navedenih evidencija dobila potpuna informacija o svakom objektu i uređaju komunalne infrastrukture.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– **Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom**

Općina Hum na Sutli je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, kojom su propisane djelatnosti iz Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim usluge parkiranja na uređenim javnim površinama, usluge javnih tržnica na malo te komunalnog linijskog prijevoza putnika. Prema obrazloženju Općine, uslugu tržnice na malo i komunalni linijski prijevoz, nastojalo se organizirati, ali nije bilo interesa, a za uslugu parkiranja razmatra se mogućnost uvođenja, nakon stvaranja preduvjeta. Odlukom nisu određene druge djelatnosti od interesa za Općinu. Određeni su organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici 58 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Hum na Sutli, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica 58

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Hum na Sutli, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Hum na Sutli
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
4.	Održavanje groblja	
5.	Održavanje čistoće javnih površina	
6.	Usluge ukopa unutar groblja	
7.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
8.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
9.	Održavanje javne rasvjete	
10.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	

Odlukom o komunalnim djelatnostima propisano je da se za održavanje čistoće javnih površina, održavanje javnih zelenih površina, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene s trgovačkim društvom zaključuje jednogodišnji ugovor na temelju godišnjeg Programa održavanja komunalne infrastrukture, kojim se utvrđuje opseg obavljanja komunalnih poslova. Društvo jednom godišnje podnosi izvješće o poslovanju. Povjeravanje poslova na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti obavlja se prema propisima o javnoj nabavi.

Općina Hum na Sutli je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu. Osim programa građenja, doneseni su i program asfaltiranja i građenja nerazvrstanih cesta i javne rasvjete koji sadrže projekciju troškova za tri godine, detaljniju razradu objekata i uređaja koji će se graditi te pojedinačne izvore financiranja. Programima nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije. Navedeno nije, u skladu s odredbama članaka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, po djelatnostima te opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže program građenja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrži sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Hum na Sutli nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješće o izvršenju programa građenja sadrži podatke o planiranim i izvršenim rashodima te za pojedine objekte i uređaje o izvršenim količinama radova. Izvješće o izvršenju programa održavanja sadrži podatke o izvršenim rashodima po komunalnim djelatnostima i vrstama radova, ali ne sadrži podatke o planiranim rashodima i postotcima izvršenja. U izvješćima su navedeni izvori financiranja, ali nema podatka o iznosima u kojima su ostvareni, odnosno utrošeni za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U 2019. donesene su dvije izmjene programa, planirani rashodi za građenje tijekom godine smanjeni su za 617.000,00 kn ili 7,2 %, a za održavanje povećani za 740.806,00 kn ili 36,6 %. Izvješća ne sadrže obrazloženja za donošenje izmjena programa.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazati usporedbu planiranih i ostvarenih rashoda, izvore financiranja te navesti razloge donošenja izmjena programa.

Općina Hum na Sutli je u veljači 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su četiri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, visina komunalnog doprinosa, područja zona, jedinična vrijednost, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 9,00 kn/m³, za drugu 6,30 kn/m³, za treću 4,50 kn/m³, a za četvrtu 2,25 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,7 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zone, koeficijent namjene, rok plaćanja, nekretnine važne za Općinu Hum na Sutli koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz prosinca 2018. u iznosu od 3,00 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Hum na Sutli je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojem je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda te kazne za učinjene prekršaje. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odlukom o komunalnom redu Općine propisano je da se površine javne namjene trebaju koristiti na način koji omogućava kretanje osoba s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Hum na Sutli u 2019. i 2020. obavljalo se deset komunalnih djelatnosti, od čega dvije uslužne. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja i održavanje čistoće javnih površina obavljalo je trgovačko društvo čiji je osnivač Općina. Održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda i održavanje javne rasvjete obavljale su pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti.

Uslužne komunalne djelatnosti ukop pokojnika i dimnjačarske poslove obavljalo je trgovačko društvo čiji je osnivač Općina.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj komunalnih usluga donio je cjenike, na koje je načelnik dao suglasnost. Cjenici su objavljeni na mrežnim stranicama Općine i isporučitelja usluge. Opći uvjeti isporuke nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke, uz suglasnost Općinskog vijeća i njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Hum na Sutli je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području utrošila 9.243.755,00 kn. Izvori financiranja su komunalna naknada, vodna naknada, komunalni doprinos, naknade od koncesije, donacije, kapitalne pomoći, naknada za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada te opći prihodi. Prema podacima iz financijskih izvještaja, komunalni doprinos i komunalna naknada, izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, u 2019. ostvareni su u iznosu od 2.724.639,00 kn, što čini 29,5 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 59 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Hum na Sutli za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa

Tablica 59

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Hum na Sutli za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	6.295.000,00	5.592.989,00	88,8
2.	Javne prometne površine na kojima nije dozvoljen promet motornih vozilima	1.350.000,00	1.090.642,00	80,8
3.	Javna rasvjeta	170.000,00	169.704,00	99,8
4.	Prometna infrastruktura u poduzetničkoj zoni	200.000,00	192.500,00	96,2
	Ukupno	8.015.000,00	7.045.835,00	87,9

U tablici 60 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Hum na Sutli za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 60

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Hum na Sutli za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.315.700,00	1.403.407,00	106,7
2.	Održavanje javnih zelenih površina	90.000,00	108.437,00	120,5
3.	Održavanje groblja	160.000,00	99.164,00	62,0
4.	Održavanje čistoće javnih površina	797.800,00	199.047,00	24,9
5.	Održavanje javne rasvjete	400.000,00	387.865,00	97,0
	Ukupno	2.763.500,00	2.197.920,00	79,5

Za komunalne djelatnosti održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene i održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, čije je obavljanje prema očitovanju Općine Hum na Sutli u 2019. organizirano, nisu planirani ni ostvareni rashodi.

Znatno ispod plana ostvareni su ukupni rashodi za održavanje komunalne infrastrukture (za 565.580,00 ili 20,5 %) te rashodi za održavanje groblja i održavanje čistoće javnih površina (za 659.589,00 kn ili 68,9 %), dok su rashodi za održavanje javnih zelenih površina ostvareni iznad plana (za 18.437,00 kn ili 20,5 %). Izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženja za odstupanja od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje, kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– **Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom**

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Hum na Sutli ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Hum na Sutli organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavještanje građana.

Prema pregledanom uzorku, Općina Hum na Sutli je obavljala nadzor nad izvođenjem radova održavanja komunalne infrastrukture. Ugovori s trgovačkim društvom čiji je osnivač Općina te ugovori s pravnim i fizičkim osobama sadrže odredbe o provođenju nadzora, odnosno o dokumentaciji koju izvoditelji trebaju priložiti uz račun kao dokaz da su radovi izvedeni. Računi i pripadajuća dokumentacija su ovjereni. Nadzor se obavlja i kroz izvješće o radu navedenog društva. Nadzor je obavljan i prema Odluci o komunalnom redu, u skladu s kojom je komunalni redar izdavao rješenja.

Također, Općina objavljuje odluke iz područja komunalnog gospodarstva u službenom glasilu, na svojim mrežnim stranicama te u tiskanim i elektroničkim medijima i lokalnom radiju. Prije donošenja pojedinih odluka objavljuju se javni pozivi za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću. Građanima je omogućena prijava kvarova na komunalnoj infrastrukturi te davanje pritužbi i prijedloga putem elektroničke pošte, osobno, poštom i telefonom.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa, mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Hum na Sutli

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Hum na Sutli ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinom području i načine obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture i izvješća o njihovom izvršenju podnijela predstavničkom tijelu te ih objavila u službenom glasilu, da je donijela odluku o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu, o vrijednosti boda komunalne naknade i komunalnom redu prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, da je obavljanje komunalnih djelatnosti organizirala na način propisan općinskim odlukama, da je za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na njezinu području donijela cjenike te ih javno objavila te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na to da Općina nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i za izgrađenu komunalnu infrastrukturu pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja te u evidenciju komunalne infrastrukture unijela svu komunalnu infrastrukturu, analitičku knjigovodstvenu evidenciju ne vodi i popis imovine i obveza nije obavila u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, za uslužene komunalne djelatnosti nije osigurala donošenje općih uvjeta isporuke te nije provodila sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju je na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Hum na Sutli **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Općini dani nalozi i preporuke, čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Hum na Sutli

Općina Hum na Sutli očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju, Općina navodi da prihvaća činjenice i preporuke navedene u Nacrtu izvješća te obrazlaže da vodi evidenciju komunalne infrastrukture i kontinuirano ju dopunjava propisanim podacima. Za upis komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i katastar navodi da nalog shvaća krajnje ozbiljno, ali da takvo postupanje zahtijeva značajna financijska sredstva i kadrovske resurse te da će sastaviti terminski i financijski plan za provođenje navedenih postupaka. Obrazlaže da će analitičku knjigovodstvenu evidenciju voditi detaljnije, a evidenciju komunalne infrastrukture pokušati nadopuniti inventurnim brojevima koji bi bili poveznica s poslovnim knjigama. U skladu s kadrovskim mogućnostima pristupit će ažuriranju vrijednosti neevidentirane komunalne infrastrukture.

Nadalje navodi da će program građenja komunalne infrastrukture te izvješće o izvršenju programa građenja i održavanja za 2022. uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, a u navedenim izvješćima iskazat će usporedbu planiranih i ostvarenih rashoda i izvora financiranja. Također je od pružatelja usluge dimnjačarski poslovi zatražila donošenje općih uvjeta isporuke.

Prema mišljenju Općine, nalaz Državnog ureda za reviziju temelji na namjeri da se komunalna infrastruktura pomno analizira i vrednuje te da se njome upravlja pažnjom dobrog gospodarara, na dnevnoj bazi analizira stanje komunalne infrastrukture i provedba plana izgradnje, a odstupanja evidentiraju. Općina obrazlaže da poduzima mjere ukoliko dođe do neispunjenja zadanih ciljeva i programa.

Općina Jesenje

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Jesenje utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Općine je 24 km², a obuhvaća pet naselja s 1 551 stanovnikom.

U tablici 61 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Jesenje po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 61

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Jesenje u kolovozu 2020., po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Jesenje	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	78	0	57	21
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Nogostupi	4	0	4	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	5	3	0	2
4.	Javne zelene površine	Spomenici	4	3	1	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	4	3	1	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	2	1	0	1
		Druge građevine komunalne infrastrukture	3	2	0	1
6.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta	40	0	27	13
7.	Groblja i mrtvačnice	Groblja	6	6	0	0
Ukupno			146	18	90	38

Općina Jesenje je do kolovoza 2020. evidentirala 146 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 18 ili 12,3 % u vlasništvu Općine, 90 ili 61,7 % u javnom vlasništvu, a 38 ili 26,0 % na zemljištu u privatnom ili mješovitom vlasništvu. Druge građevine komunalne infrastrukture su dom kulture, vatrogasni dom i društveni dom.

Javna rasvjeta evidentirana je prema površinama na kojima se nalazi (uz ceste, nogostupe, javne zelene površine).

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Jesenje je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture za nerazvrstane ceste, javne prometne površine na kojima nije dozvoljen promet, javna parkirališta, javnu rasvjetu, javne zelene površine, građevine i uređaje javne namjene te groblja i krematorije. Evidencija komunalne infrastrukture sadrži propisane podatke (oznaku, naziv komunalne infrastrukture, vrstu komunalne infrastrukture, naselje, katastarsku općinu, broj posjedovnog lista, katastarsku česticu, vlasništvo, upravljanje komunalnom infrastrukturom te akti i dozvole).

Općina donosi odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi, donesene odluke dostavlja nadležnom sudu radi provedbe upisa u zemljišne knjige te radi utvrđivanja izvedenog stanja komunalne infrastrukture pribavlja geodetske elaborate. Navedeni poslovi prema očitovanju Općine Jesenje obavljani su za manji dio komunalne infrastrukture, a prioritet su ceste koje koristi veći broj korisnika.

Državni ured za reviziju preporučuje za uređenje imovinskopravnih odnosa donijeti plan aktivnosti, kojim bi se, između ostalog, utvrdila nadležnost, odnosno osobe za provođenje, sredstava i izvori sredstava, uređaji i građevine koje imaju prioritet te rokovi za provođenje.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

U glavnoj knjizi evidentirane su ceste, javna rasvjeta, spomenici, sportski i rekreacijski tereni i drugi nespomenuti građevinski objekti. Podaci u glavnoj knjizi za dugotrajnu nefinancijsku imovinu izravno su raščlanjeni te pružaju podatke o vrsti, količini i nabavnoj vrijednosti. U glavnoj knjizi ceste nisu evidentirane pojedinačno. Popis imovine i obveza koncem 2019. je proveden. Popisom dio objekata popisani su skupno (primjerice u inventuri su navedene samo ceste, a nisu popisane ceste pojedinačno).

Državni ured za reviziju nalaže u glavnoj knjizi pojedinačno evidentirati, a popisom imovine i obveza popisati sve objekte i uređaje komunalne infrastrukture evidentirati, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Usporedba podataka između poslovnih knjiga, popisa imovine i obveza i evidencije komunalne infrastrukture je otežana i/ili nije moguća. Evidencija komunalne infrastrukture, ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica s poslovnim knjigama (primjerice inventurni broj, račun iz Računskog plana i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje u evidenciju komunalne infrastrukture, za svaku građevinu i uređaj, unijeti prepoznatljivu oznaku, poput inventurnog broja, koja bi bila poveznica za usporedbu s poslovnim knjigama i popisom imovine i obveza, jer bi se povezivanjem svih navedenih evidencija dobila potpuna informacija o svakom objektu i uređaju komunalne infrastrukture.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Jesenje je u prosincu 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora o obavljanja komunalne djelatnosti fizičkoj ili pravnoj osobi. U 2006. donijela je Odluku o komunalnim djelatnostima koje se obavljaju na temelju ugovora o koncesiji i nije ju uskladila s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, posebice u dijelu koji se odnosi na vrstu komunalnih djelatnosti i način povjeravanja poslova.

Državni ured za reviziju nalaže odluku o komunalnim djelatnostima koje se povjeravaju na temelju ugovora o koncesiji uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

U tablici 62 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Jesenje, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Tablica 62

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Jesenje, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje groblja i mrtvačnica unutar groblja	
4.	Održavanje čistoće javnih površina	
5.	Održavanje javne rasvjete	
6.	Dimnjačarski poslovi	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
7.	Prijevoz pokojnika	Druge djelatnosti*

*prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije komunalna djelatnost

Odlukom o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti fizičkoj ili pravnoj osobi propisano je da se na postupak izbora osobe kojoj se poslovi povjeravaju, zaključivanje, provedbu i izmjene ugovora primjenjuju propisi o javnoj nabavi. Ugovori se zaključuju na razdoblje od četiri godine, a opseg obavljanja poslova određuje na temelju Programa održavanja komunalne infrastrukture.

Općina Jesenje je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu. Programima građenja i održavanja za 2019. je planirana gradnja i održavanje vodovoda, koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu objekti i uređaji komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Skreće se pozornost da je odredbama Zakona o vodnim uslugama, propisano da su jedinice lokalne samouprave dužne osigurati pružanje vodnih usluga na uslužnom području osnivanjem javnih isporučitelja vodnih usluga, ostvarivanjem članskih odnosno dioničarskih prava i obveza u javnim isporučiteljima vodnih usluga i na drugi način, u skladu s navedenim Zakonom i posebnim zakonima. Prema odredbama Zakona o vodama, vodne komunalne građevine su građevine za javnu vodoopskrbu: akumulacije, vodozahvati (zdenci, kaptaže i druge zahvatne građevine na vodnim tijelima), uređaji za kondicioniranje vode, vodospreme, crpne stanice, glavni dovodni cjevovodi i vodoopskrbna mreža cjevovoda i građevine za javnu odvodnju: kanali za prikupljanje i odvodnju komunalnih otpadnih voda, kolektori, crpne stanice, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, građevine i oprema za gospodarenje otpadnim muljem nastalim u postupku pročišćavanja otpadnih voda, lagune, ispusti u prijamnik i druge građevine pripadajuće ovim građevinama, uključujući sekundarnu mrežu kanala. Odredbama Zakona o vodnim uslugama vodne komunalne građevine su javna dobra u javnoj uporabi i u vlasništvu su javnoga isporučitelja vodnih usluga na uslužnom području.

Programi građenja za 2019. i 2020. sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja po vrstama komunalne infrastrukture, ali ne i za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno. Također, nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 68. i 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture.

Programi održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa po komunalnim djelatnostima, s naznakom izvora financiranja, ali ne sadrže opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Jesenje nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. te su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže usporedbu rashoda planiranih programima i svim izmjenama programa, ostvarenih rashoda za održavanje i građenje komunalne infrastrukture te postotak izvršenja. Izvješća ne sadrže ostvarene izvore financiranja. U 2019. donesene su dvije izmjene programa, planirani rashodi za građenje tijekom godine smanjeni su za 226.000,00 kn ili 18,4 %, a za održavanje za 198.000,00 kn ili 35,4 %. Izvješća ne sadrže obrazloženja za donošenje izmjena programa.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazati izvore financiranja te navesti razloge donošenja izmjena programa.

Općina Jesenje je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnoj naknadi i Odluku o vrijednosti boda, a u travnju 2019. Odluku o komunalnom doprinosu. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, područja zona, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa utvrđena po kubnom metru građevine za pojedine zone, način i rokovi plaćanja, uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos u slučaju potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,00 kn/m³, za drugu 0,85 kn/m³, a za treću 0,70 kn/m³ ovisno o namjeni građevine za koju se plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, uvjeti za plaćanje komunalne naknade na području općine Jesenje, naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, namjena sredstava, koeficijent zona, koeficijent namjene za stambeni prostor, poslovni prostor i za građevno zemljište koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti, nekretnine važne za Općinu koje se u potpunosti oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, uvjeti i razlozi pojedinačnog privremenog, djelomičnog ili potpunog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade, prisilna naplata, način trošenja prikupljenih sredstava te druga pitanja vezana za provođenje Odluke. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 1,00 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Jesenje je Odluku o komunalnom redu donijela 1998. i nije ju uskladila s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi. Odredbom članka 130. navedenog Zakona propisano je da jedinice lokalne samouprave trebaju donijeti odluku o komunalnom redu u roku od godine dana od dana stupanja na snagu Zakona, a odredbama članka 104. propisan je sadržaj odluke te da se mora osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnom redu kojom će se, između ostalog, osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Jesenje u 2019. i 2020. obavljalo se pet komunalnih djelatnosti, od čega jedna uslužna. Obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području Općina organizira samostalno. Održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje groblja obavljano je na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a održavanje javnih zelenih površina i javne rasvjete izravnim povjeravanjem poslova na temelju narudžbenice. Komunalna djelatnost održavanje čistoće javnih površina i usluga ukopa pokojnika, iako utvrđene odlukama o komunalnim djelatnostima nisu obavljane. Za održavanje javne rasvjete i održavanje čistoće javnih površina objavljeni su javni natječaji na koje nije pristigla ni jedna ponuda. Natječaji su ponovljeni, a u vrijeme obavljanja revizije (ožujak 2021.), postupak je u tijeku. Uslužna komunalna djelatnost, dimnjačarski poslovi, obavljala se na temelju ugovora o koncesiji.

Državni ured za reviziju preporučuje organizirati obavljanje komunalnih djelatnosti, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima ili donijeti izmjenu Odluke.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika, odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj usluge dimnjačarski poslovi donio je cjenik, na koji je načelnik dao suglasnost. Cjenik je objavljen na mrežnim stranicama Općine Jesenje i u službenom glasilu, ali nije objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja usluge. Opći uvjeti isporuke nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke, uz suglasnost Općinskog vijeća i njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Jesenje je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području utrošila 891.985,00 kn, od čega se 209.161,00 kn odnosi na objekte koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture iznose 682.824,00 kn. U izvješćima o izvršenju nisu navedeni izvori financiranja. Prema podacima iz financijskih izvještaja, komunalni doprinos, komunalna naknada i šumski doprinos, izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, u 2019. ostvareni su u iznosu od 103.913,00 kn, što čini 15,2 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 63 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Jesenje za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 63

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Jesenje za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	184.000,00	153.402,00	83,4
2.	Drugo - izgradnja i rekonstrukcija vodovodne mreže	97.000,00	96.798,00	99,8
3.	Drugo - sanacija i dogradnja kanalizacijske mreže	80.000,00	65.375,00	81,7
Ukupno		361.000,00	315.575,00	87,4

U tablici 64 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Jesenje za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 64

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Jesenje za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	465.000,00	433.819,00	93,3
2.	Održavanje javnih zelenih površina	13.000,00	13.101,00	100,8
3.	Održavanje groblja	50.000,00	32.036,00	64,1
4.	Održavanje javne rasvjete	49.000,00	50.466,00	103,0
5.	Drugo - održavanje vodoopskrbnog sustava	58.000,00	46.988,00	81,0
Ukupno		635.000,00	576.410,00	90,8

Znatno ispod plana ostvareni su rashodi za održavanje groblja i vodoopskrbnog sustava (za 28.976,00 kn ili 26,8 %), a izvješće o izvršenju programa komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje odstupanja.

Državni ured za reviziju preporučuje, kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– **Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom**

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodarara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva.

Zadaća koju Općina Jesenje ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Jesenje organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavještanje građana.

Prema pregledanom uzorku, Općina Jesenje je obavljala nadzor nad izvođenjem radova održavanja komunalne infrastrukture. Na računima je ovjereno da su radovi izvedeni, a za održavanje cesta u prilogu računa su ovjereni dnevници radova. Općina je Odluku o komunalnom redu donijela 1998. Od 2019. ima komunalnog redara koji izdaje pisane opomene (za neodržavanje stambenih i gospodarskih objekata, neuređena dvorišta, nepropisno držanje kućnih ljubimaca) i provjerava njihovo izvršenje.

Također, Općina odluke iz područja komunalnog gospodarstva objavljuje u službenom glasilu i svojim mrežnim stranicama, a o novostima građane obavještava i u lokalnom tisku. Za kvarove i oštećenja na komunalnoj infrastrukturi omogućena je prijava na mrežnim stranicama za koju je formiran poseban obrazac.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice.

Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Jesenje

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Jesenje ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i za izgrađenu komunalnu infrastrukturu pribavljala elaborate izvedenog stanja, donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području na temelju ugovora, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture koje je objavila u službenom glasilu i izvješća o njihovu izvršenju podnijela predstavničkom tijelu te ih objavila u službenom glasilu, da je donijela odluku o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu, o vrijednosti boda komunalne naknade prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, da je za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine donijela cjenik i javno ga objavila te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na to da Općina nije u poslovnim knjigama i popisu imovine i obveza obuhvatila svu komunalnu infrastrukturu, a dio komunalne infrastrukture nije pojedinačno popisana, Odluku o komunalnom redu nije donijela u skladu sa Zakonom o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, u programu održavanja komunalne infrastrukture nije utvrđen opseg obavljanja poslova, komunalne djelatnosti nisu obavljane u skladu s donesenim odlukama, nije osigurala donošenje općih uvjeta isporuke za uslužnu komunalnu djelatnost koja se na području Općine obavlja te nije provodila sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju je na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Jesenje **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke, čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Jesenje

Općina Jesenje očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju navodi da će odluku o komunalnim djelatnostima koje se povjeravaju na temelju koncesije te programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2021. donijeti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Konjščina

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Konjščina utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Općine je 45 km², a obuhvaća 16 naselja s 3 987 stanovnika.

U tablici 65 daju se podaci o građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Konjščina, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 65

Broj građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Konjščina u kolovozu 2020., po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Ukupno	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Konjščina	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	149	130	10	9
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	1	0	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	2	2	0	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	3	3	0	0
		Živice	3	3	0	0
		Cvjetnjaci	6	6	0	0
		Skupine stabala	4	4	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	2	2	0	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	3	1	1	1
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	6	6	0	0
		Javni zdenci	10	4	0	6
		Fontane	1	1	0	0
		Javni satovi	1	1	0	0
		Spomenici i skulpture	3	3	0	0
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i upravljanje javnom rasvjetom	31	3	0	28
		Rasvjetni stupovi	854	20	834	0
7.	Groblja i mrtvačnice	Groblja	1	1	0	0
Ukupno			1 080	191	845	44

Općina Konjščina je do kolovoza 2020. evidentirala 1 080 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 191 ili 17,7 % u vlasništvu Općine, 845 ili 78,2 % u javnom vlasništvu, 36 ili 3,4 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu, a za osam ili 0,7 % nema podatke o vlasništvu.

Od ukupno 1 080 objekata i uređaja komunalne infrastrukture, 885 ili 81,9 % odnosi se na javnu rasvjetu, a 195 ili 18,1 % na sve druge objekte i uređaje komunalne infrastrukture. Skreće se pozornost na izmjene Zakona o komunalnom gospodarstvu iz srpnja 1997., prema kojima je u funkcionalnom stanju u vlasništvu jedinica lokalne samouprave trebalo prenijeti objekte i uređaje koje koriste za javnu rasvjetu, a za one koje za obavljanje djelatnosti koristi "Hrvatska elektroprivreda" d.d. osnovati ugovorom pravo služnosti - pravo uporabe bez naknade za potrebe javne rasvjete u korist jedinice lokalne samouprave i uprave.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Konjščina ustrojila je i vodi Registar imovine u kojemu su evidentirani i objekti i uređaji komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste, groblja, dječja igrališta, javne zelene površine i drugo).

Registar imovine sadrži podatke propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim o osobi koja upravlja komunalnom infrastrukturom te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, koje prema odredbama članka 63. navedenog Zakona treba sadržavati. U Registar imovine nisu uneseni svi objekti i uređaji komunalne infrastrukture (javna rasvjeta, autobusna stajališta) evidentirani u poslovnim knjigama. Također, za sve objekte i uređaje upisano je da su u vlasništvu Općine Konjščina, iako imovinskopravni odnosi nisu uređeni.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži propisane, točne i pouzdane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Općina Konjščina donosi odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi te za izgrađenu infrastrukturu pribavlja geodetske elaborate izvedenog stanja. Prema obrazloženju Općine, prioritet za rješavanje imovinskopravnih odnosa imaju objekti i uređaji koji se mogu financirati putem javnih natječaja, a poslovi se, između ostalog, sporo provode zbog nedostatka financijskih i kadrovskih kapaciteta.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika.

Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

U glavnoj knjizi evidentirana su zemljišta, ceste, javna rasvjeta i drugi građevinski objekti. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija, u kojoj nije evidentiran dio objekata i uređaja komunalne infrastrukture. Popis imovine i obveza za 2019. je proveden. Popisom nisu obuhvaćeni svi objekti i uređaji komunalne infrastrukture iz Registra imovine te nisu popisani pojedinačno u novčanim i naturalnim izrazima, odnosno popisani su radovi, a ne objekti i uređaji (primjerice asfaltiranje Sportske ulice, asfaltiranje puta Bočaki jug).

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati, a popisom imovine i obveza, neovisno o vlasništvu, obuhvatiti svu komunalnu infrastrukturu, analitičku knjigovodstvenu evidenciju komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine voditi tako da sadrži nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost svake građevine ili uređaja, popisom imovine i obveza komunalnu infrastrukturu popisati pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Registar imovine sadrži podatak o nabavnoj vrijednosti, koji je poveznica s poslovnim knjigama i omogućuje međusobnu usporedbu.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Konjščina je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, kojom su propisane djelatnosti iz Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama i usluge ukopa pokojnika unutar groblja. Odlukom su u komunalne djelatnosti uvrštene djelatnosti odlaganje komunalnog otpada i prijevoz pokojnika, koje prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, nisu komunalne djelatnosti. Određeni su organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici 66 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Konjščina, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica 66

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Konjščina, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta (zimski služba i drugo)	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Konjščina
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje čistoće javnih površina	
4.	Održavanje nerazvrstanih cesta (dio poslova)	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje javne rasvjete	
7.	Usluge javnih tržnica na malo	
8.	Prijevoz putnika u javnom prometu	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
9.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
10.	Odlaganje komunalnog otpada	Druge djelatnosti*
11.	Prijevoz pokojnika	

*prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalne djelatnosti

Odlukom o komunalnim djelatnostima propisano je da trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Konjščina obavlja komunalne djelatnosti na temelju ugovora koje zaključuje općinski načelnik. Navedeni ugovori zaključuju se na osnovi godišnjih programa održavanja komunalne infrastrukture. Povjeravanje poslova na temelju ugovora o koncesiji provodi se prema Zakonu o koncesijama. Postupak odabira osobe kojoj će biti povjereno obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora provodi se prikupljanjem ponuda, u skladu sa Zakonom o komunalnom gospodarstvu i navedenom Odlukom. Odredbama članka 50. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da se postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o obavljanju komunalne djelatnosti te zaključivanje, provedba i izmjene tog ugovora provode prema propisima o javnoj nabavi.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti Odluku o komunalnim djelatnostima u dijelu koji se odnosi na komunalne djelatnosti i način povjeravanja poslova na temelju ugovora s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Općina Konjščina je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu.

Programi građenja sadrže procjenu troškova po vrstama (projektna dokumentacija, građenje i drugo), odvojeno za svaku građevinu. Izvori financiranja iskazani su ukupno, umjesto za svaku građevinu. Također, nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 68. i 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa po djelatnostima, s naznakom izvora financiranja (ukupno za cijeli program) te detaljan opis poslova održavanja komunalne infrastrukture. Za opseg poslova je navedeno da ga određuje planirani iznos sredstava.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući izvore financiranja za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Konjščina je izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području (u okviru prostornog plana).

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže planirane i ostvarene rashode građenja po vrstama i građevinama komunalne infrastrukture te održavanja po komunalnim djelatnostima. Sadrže ukupno ostvarene izvore financiranja. U 2019. donesene su izmjene programa, planirani rashodi za građenje tijekom godine smanjeni su za 5.185.711,00 kn ili 56,5 %, a za održavanje povećani za 574.561,00 kn ili 46,5 %. Izvješća ne sadrže obrazloženja za donošenje izmjena programa.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navesti razloge donošenja izmjena programa.

Općina Konjščina je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su četiri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, područja zona, jedinična vrijednost, način i rokovi plaćanja, uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 18,00 kn/m³, za drugu 14,40 kn/m³, za treću 10,80 kn/m³, a za četvrtu 7,20 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,3 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja četiri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, naselja koja zona obuhvaća, svrha komunalne naknade, područja zona, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rok plaćanja, nekretnine važne za Općinu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, obveznici i obveza plaćanja, obračun, uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobođenje od obveze plaćanja komunalne naknade te rješenje o komunalnoj naknadi. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz prosinca 2018. u iznosu od 0,40 kn/m² mjesečno (4,80 kn/m²) korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Konjščina je u kolovozu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu, kojom je propisano uređenje naselja, koje obuhvaća uređenje pročelja, okućnica i dvorišta zgrada u vlasništvu fizičkih ili pravnih osoba u dijelu koji je vidljiv površini javne namjene, te određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča na građevinama i druge urbane opreme te klimatizacijskih uređaja, dimovodnih, zajedničkih antenskih sustava i drugih uređaja na tim zgradama koji se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, uvjete korištenja javnih parkirališta, javnih garaža, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda stih površina, mjere za provođenje te odluke kao što je određivanje uvjeta i načina davanja u zakup površina javne namjene, mjere za održavanje komunalnog reda koje poduzima komunalni redar, obveze pravnih i fizičkih osoba i prekršajne odredbe.

Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Konjščina u 2019. i 2020. obavljalo se osam komunalnih djelatnosti, od čega tri uslužne. Obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području Općina organizira samostalno. Održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje groblja i održavanje javne rasvjete obavljale su pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a održavanje javnih zelenih površina i održavanje čistoće javnih površina obavljalo je trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina. U okviru održavanja javnih zelenih površina, obavlja se po potrebi održavanje i drugih javnih površina.

Uslužnu komunalnu djelatnost ukop pokojnika obavljala je fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, dimnjačarske poslove pravna osoba na temelju ugovora o koncesiji, a usluge javnih tržnica na malo zaposlenici Općine.

Za uslugu javnih tržnica na malo, Odlukom o komunalnim djelatnostima propisano je da se povjerava na temelju ugovora o koncesiji. Odlukom je kao komunalna djelatnost određeno obavljanje komunalnog linijskog prijevoza putnika, na temelju koncesije, ali usluga nije obavljena, dok je usluga ukopa pokojnika obavljena, iako nije utvrđena odlukom. Odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, kao način povjeravanja djelatnosti, nije propisano povjeravanje zaposlenicima jedinica lokalne samouprave, osim putem vlastitog komunalnog pogona, koji Općina nije osnovala. Prema odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu komunalne djelatnosti može obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba - vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje organizirati komunalne djelatnosti popisane Odlukom o komunalnim djelatnostima i povjeravati ih na propisani način ili donijeti izmjenu odluke.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji usluga ukopa pokojnika i dimnjačarskih poslova donijeli su cjenike na koje je načelnik dao suglasnost. Cjenik je donesen i za uslugu tržnice na malo, koju obavljaju zaposlenici Općine. Cjenici su objavljeni na mrežnim stranicama Općine, a za uslugu ukopa pokojnika i dimnjačarske poslove nisu objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja usluge. Opći uvjeti isporuke za dimnjačarske poslove nisu doneseni, a za uslugu ukopa pokojnika i tržnicu na malo su doneseni i objavljeni na mrežnim stranicama Općine.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke za sve uslužne komunalne djelatnosti, uz suglasnost Općinskog vijeća i njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Konjščina je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području utrošila 5.621.255,00 kn, od čega se 2.296.058,00 kn odnosi na objekte koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture iznose 3.325.197,00 kn. Izvori financiranja su komunalni doprinos, komunalna naknada, kapitalne pomoći od ostalih izvanproračunskih korisnika, sufinanciranje građana, Fondovi Evropske unije, posebna naknada za izgradnju građevine i nabavu opreme za gospodarenje otpadom, naknada za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade, kapitalne pomoći iz drugih proračuna te opći prihodi i primici proračuna. Prema podacima iz financijskih izvještaja, komunalni doprinos i komunalna naknada, izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, u 2019. ostvareni su u iznosu od 673.721,00 kn, što čini 20,3 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 67 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Konjščina za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 67

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Konjščina za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	1.550.000,00	1.543.705,00	99,6
2.	Javna rasvjeta	102.657,00	102.657,00	100,0
3.	Grobља	40.000,00	0,00	0,0
4.	Građevina za gospodarenje komunalnim otpadom	2.296.060,00	2.296.058,00	100,0
	Ukupno	3.988.717,00	3.942.420,00	98,8

Rashodi za groblja planirani su u iznosu od 40.000,00 kn, a nisu ostvareni. Izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za neostvarivanje rashoda.

Državni ured za reviziju preporučuje, kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici 68 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Konjščina za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 68

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Konjščina za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	244.000,00	264.623,00	108,5
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	0,00	451,00	0,0
3.	Održavanje javnih zelenih površina	504.000,00	487.374,00	96,7
4.	Održavanje groblja	243.161,00	219.515,00	90,3
5.	Održavanje čistoće javnih površina	380.000,00	335.172,00	88,2
6.	Održavanje javne rasvjete	440.000,00	371.700,00	84,5
	Ukupno	1.811.161,00	1.678.835,00	92,7

– **Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom**

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Konjščina ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Konjščina organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavješćavanje građana.

Prema pregledanom uzorku, Općina Konjščina je obavljala nadzor nad izvođenjem radova održavanja komunalne infrastrukture. Na računima koje su ispostavili izvoditelji na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, kao i računima koje je ispostavilo trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina ovjereno je da su radovi izvedeni. Općina ima komunalnog referenta, koji prema sistematizaciji radnih mjesta obavlja i poslove komunalnog redara. U 2019. i 2020. provodio je nadzor prema Odluci o komunalnom redu, odnosno donosio je rješenja, naredbe za čišćenje javnih površina i drugo.

Također, Općina odluke iz područja komunalnog gospodarstva objavljuje u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama. O novostima obavještava građane putem oglasne ploče, lokalne radio postaje i brošure (lista) koji izdaje. Kod donošenja akata omogućeno je savjetovanje s građanima putem mrežne stranice. Sve primjedbe građani mogu dostaviti osobno. Komunikacija se obavlja i putem mjesnih odbora.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Konjščina

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Konjščina ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i za izgrađenu komunalnu infrastrukturu pribavljala elaborate izvedenog stanja, donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinom području i načine obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture i izvješća o njihovom izvršenju podnijela predstavničkom tijelu te ih objavila u službenom glasilu, da je donijela odluku o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, da je za uslužne komunalne djelatnosti koja se obavljaju na području Općine donijela cjenike te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na to da Općina nije u evidenciju komunalne infrastrukture unijela sve objekte i uređaje, u poslovnim knjigama nije evidentirala i popisom imovine i obveza popisala svu komunalnu infrastrukturu, program građenja i održavanja komunalne infrastrukture nije u potpunosti uskladila s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalne djelatnosti nisu obavljane na načine propisane odlukom o komunalnim djelatnostima, za dio uslužnih komunalnih djelatnosti nije osigurala donošenje općih uvjeta isporuke te nije provodila sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju je na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Konjščina **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke, čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Konjščina

Općina Konjščina očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju navodi da će postupiti po danim nalogima i preporukama vezanim za evidenciju komunalne infrastrukture, procjenjivanje vrijednosti i evidentiranje komunalne infrastrukture u poslovnim knjigama, usklađivanje Odluke o komunalnim djelatnostima s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, donošenjem i sastavljanjem programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju, Odlukom o komunalnom redu, organiziranjem komunalnih djelatnosti, donošenjem općih uvjeta isporuke za uslužne komunalne djelatnosti te provođenjem analize i vrednovanjem učinaka vezanih za korištenje i upravljanje komunalnom infrastrukturom.

Općina Kraljevec na Sutli

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Kraljevec na Sutli utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Općine je 27 km², a obuhvaća deset naselja s 1 723 stanovnika.

U tablici 69 daju se podaci o građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Kraljevec na Sutli, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 69

Broj građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Kraljevec na Sutli u kolovozu 2020., po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Kraljevec na Sutli	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	61	0	0	61
2.	Javna parkirališta	Parkirališta	4	4	0	0
3.	Javne zelene površine	Parkovi	1	1	0	0
		Živice	1	1	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	2	2	0	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	2	0	2	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	1	1	0	0
		Spomenici i skulpture	2	0	2	0
5.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i upravljanje javnom rasvjetom	17	0	17	0
		Rasvjetni stupovi	267	0	267	0
6.	Groblja i mrtvačnice	Groblja	2	2	0	0
Ukupno			360	11	288	61

Općina Kraljevec na Sutli je do kolovoza 2020. evidentirala 360 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 11 ili 3,1 % u vlasništvu Općine, 288 ili 80,0 % u javnom vlasništvu, a 61 ili 16,9 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili ima neriješen vlasnički status.

Od ukupno 360 objekata i uređaja komunalne infrastrukture, 284 ili 78,9 % odnosi se na javnu rasvjetu, a 76 ili 21,1 % na sve druge objekte i uređaje komunalne infrastrukture. U evidenciji komunalne infrastrukture se javna rasvjeta vodi po naseljima, ali sadrži podatak i o ormarima za mjerenje utroška električne energije i o rasvjetnim stupovima. Skreće se pozornost na izmjene Zakona o komunalnom gospodarstvu iz srpnja 1997., prema kojima je u funkcionalnom stanju u vlasništvo jedinica lokalne samouprave trebalo prenijeti objekte i uređaje koje koriste za javnu rasvjetu, a za one koje za obavljanje djelatnosti koristi "Hrvatska elektroprivreda" d.d. osnovati ugovorom pravo služnosti - pravo uporabe bez naknade za potrebe javne rasvjete u korist jedinice lokalne samouprave i uprave.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Kraljevec na Sutli ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture za nerazvrstane ceste, javne zelene površine, javna parkirališta, groblja i javnu rasvjetu.

Evidencija komunalne infrastrukture sadrži propisane podatke (naziv infrastrukture, vrsta komunalne infrastrukture, naselje, broj katastarske čestice, katastarska općina, vlasništvo i upravitelj komunalne infrastrukture te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi). U Evidenciju komunalne infrastrukture za nerazvrstane ceste nije unesen podatak o vlasništvu.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o vlasništvu i drugim propisanim podacima.

Općina Kraljevec na Sutli donosi odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi te za izgrađenu infrastrukturu pribavlja geodetske elaborate. Prema očitovanju Općine, broj postupaka koji se provodi ovisi o osiguranim sredstvima u proračunu ili ostvarenim kroz natječaje. Prioritet za provođenje navedenih radnji, ali i za održavanje, izgradnju i modernizaciju je komunalna infrastruktura koja poboljšava uvjete života na području Općine.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

U glavnoj knjizi evidentirana su zemljišta, ceste, energetski i komunikacijski vodovi te ostali nespomenuti građevinski objekti. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija u kojoj nisu evidentirani svi objekti komunalne infrastrukture, a pojedini objekti nisu evidentirani po vrsti, količini i vrijednosti (javna rasvjeta). Analitička knjigovodstvena evidencija sadrži naziv, inventurni broj, količinu, povećanje i smanjenje vrijednosti, stanje i podatke o otpisu. Popis imovine i obveza za 2019. je proveden. Popisom su obuhvaćeni objekti i uređaji komunalne infrastrukture, odnosno imovina koja je evidentirana u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji. Dio objekata i uređaja iz evidencije komunalne infrastrukture nije popisana, a dio nije popisana pojedinačno.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati, a popisom imovine i obveza, neovisno o vlasništvu, obuhvatiti svu komunalnu infrastrukturu, analitičku knjigovodstvenu evidenciju komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine voditi tako da sadrži nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost svake građevine ili uređaja, popisom imovine i obveza komunalnu infrastrukturu popisati pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Usporedba podataka između poslovnih knjiga, popisa imovine i obveza i evidencije komunalne infrastrukture je otežana i/ili nije moguća. Evidencija komunalne infrastrukture, ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica s poslovnim knjigama (primjerice inventurni broj, račun iz Računskog plana i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje u evidenciju komunalne infrastrukture, za svaku građevinu i uređaj, unijeti prepoznatljivu oznaku, poput inventurnog broja, koja bi bila poveznica za usporedbu s poslovnim knjigama i popisom imovine i obveza, jer bi se povezivanjem svih navedenih evidencija dobila potpuna informacija o svakom objektu i uređaju komunalne infrastrukture.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– **Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom**

Općina Kraljevec na Sutli je u rujnu 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, kojom su utvrđene sve komunalne djelatnosti propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukom nisu određene druge djelatnosti od interesa za Općinu. Određeni su organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici 70 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Kraljevec na Sutli, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica 70

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Kraljevec na Sutli, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih zelenih površina	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina
2.	Održavanje groblja	
3.	Održavanje čistoće javnih površina	
4.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	
5.	Usluge javnih tržnica na malo (zatvoreni dio)	
6.	Usluge ukopa pokojnika	
7.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
8.	Komunalni linijski prijevoz putnika	
9.	Usluge javnih tržnica na malo (otvoreni dio)	
10.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
11.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
12.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
13.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
14.	Održavanje javne rasvjete	

Odlukom o komunalnim djelatnostima propisano je da se zaključivanje ugovora o koncesiji provodi prema propisima kojima se uređuju koncesije, a ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti prema propisima kojima se uređuje javna nabava.

Općina Kraljevec na Sutli je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela program građenja i program održavanja komunalne infrastrukture za 2019. U prosincu 2019. donijela je izmjene proračuna, ali izmjene navedenih programa nisu donesene. Programi održavanja i građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. nisu objavljeni u službenom glasilu. Za 2019. objavljeni su na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama Općine, a za 2020. nisu objavljeni. Odredbama članka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da se program građenja i program održavanja komunalne infrastrukture donosi istodobno s donošenjem proračuna jedinice lokalne samouprave te da se objavljuje u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže programe i sve izmjene programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture donijeti istodobno s proračunom i izmjenama proračuna te ih objaviti u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. sadrže procjenu troškova građenja prema vrstama komunalne infrastrukture, ali nisu iskazani odvojeno za svaku građevinu. Izvori financiranja nisu navedeni ukupno ni po građevinama. Programima nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije. Navedeno nije, u skladu s odredbama članaka 68. i 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture.

Programom građenja komunalne infrastrukture za 2019. planirani su rashodi za ulaganja u vodovodnu mrežu, koja prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije komunalna infrastruktura.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture i građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Skreće se pozornost da su prema odredbama Zakona o vodama, vodne komunalne građevine za javnu vodoopskrbu: akumulacije, vodozahvati (zdenci, kaptaže i druge zahvatne građevine na vodnim tijelima), uređaji za kondicioniranje vode, vodospreme, crpne stanice, glavni dovodni cjevovodi i vodoopskrbna mreža cjevovoda i građevine za javnu odvodnju: kanali za prikupljanje i odvodnju komunalnih otpadnih voda, kolektori, crpne stanice, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, građevine i oprema za gospodarenje otpadnim muljem nastalim u postupku pročišćavanja otpadnih voda, lagune, ispusti u prijamnik i druge građevine pripadajuće ovim građevinama, uključujući sekundarnu mrežu kanala. Prema odredbama Zakona o vodnim uslugama vodne komunalne građevine su javna dobra u javnoj uporabi i u vlasništvu su javnoga isporučitelja vodnih usluga na uslužnom području.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne sadrže opis i opseg poslova. Također, ne sadrže planirane rashode za komunalne djelatnosti koje obavljaju zaposlenici Općine. Navedeno nije, u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da program održavanja treba sadržavati opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture i izvore financiranja za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te iskaz svih financijskih sredstava potrebnih za ostvarenje programa, opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Kraljevec na Sutli nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnica je predstavničkom tijelu, podnijela izvješće o izvršenju proračuna, u kojemu se daje dio podataka o rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Zasebna izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja, koja bi sadržavala iskaz troškova građenja, odnosno održavanja po vrstama i građevinama komunalne infrastrukture te po komunalnim djelatnostima nisu sastavljena ni podnesena predstavničkom tijelu. Obveza sastavljanja izvješća načelnika o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture i podnošenja predstavničkom tijelu propisana je odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže sastaviti i podnijeti predstavničkom tijelu na usvajanje izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se u izvješćima iskazati planirane rashode za građenje i održavanje komunalne infrastrukture programima i svim izmjenama, izvršene rashode i postotak izvršenja, izvore financiranja i obrazloženja za donošenje izmjena programa.

Općina Kraljevec na Sutli je u veljači 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, a u prosincu 2018. Odluku o komunalnoj naknadi i Odluku o vrijednosti boda. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, područje zona, jedinična vrijednost, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi od 1,00 kn/m³ do 10,00 kn/m³, a za drugu zonu od 1,00 kn/m³ do 5,00 kn/m³ ovisno o vrsti objekta za koju se komunalni doprinos plaća. U postupcima legalizacije objekata za prvu zonu iznosi od 2,00 kn/m³ do 5,00 kn/m³, a za drugu od 1,00 kn/m³ do 2,50 kn/m³ ovisno o vrsti objekta za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,7 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijenti zona, koeficijent namjene, rok plaćanja, nekretnine važne za Općinu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, obveznici i obveza plaćanja, obračun, uvjeti zbog koji se u pojedinačnim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od obveze plaćanja komunalne naknade te rješenje o komunalnoj naknadi. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 0,22 kn/m³ mjesečno korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni (što iznosi 2,64 kn/m³ godišnje).

Općina Kraljevec na Sutli je u listopadu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina, stambeno - komunalne mjere uređenja naselja, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, održavanje komunalnog reda i kaznene odredbe. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Kraljevec na Sutli u 2019. i 2020. obavljalo se devet komunalnih djelatnosti, od čega dvije uslužne. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda i održavanje javne rasvjete obavljale su pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, održavanje groblja i održavanje čistoće javnih površina zaposlenici Općine.

Uslužnu komunalnu djelatnost dimnjačarski poslovi obavljala je fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji, a usluge ukopa pokojnika zaposlenik Općine. Odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, kao način obavljanja komunalnih djelatnosti, nije propisano povjeravanje zaposlenicima jedinica lokalne samouprave, osim putem vlastitog komunalnog pogona, koji Općina nije osnovala. Prema odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu komunalne djelatnosti može obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba - vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Povjeravanje komunalnih poslova nije obavljeno, u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima. Za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima Odlukom je propisano da će se obavljati na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a obavljali su ga zaposlenici Općine. Za održavanje javnih zelenih površina, održavanje čistoće javnih površina i usluge ukopa pokojnika propisano je da će ih obavljati trgovačko društvo, a obavljali su zaposlenici Općine. Za održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, komunalni linijski prijevoz te usluge javnih tržnica na malo propisano je da će ih obavljati trgovačko društvo ili da će se povjeriti na temelju ugovora o koncesiji, ali prema podacima Općine, navedeni poslovi se ne obavljaju.

Državni ured za reviziju nalaže za poslove koje obavljaju zaposlenici osnovati vlastiti komunalni pogon, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, a povjeravanje obavljanja komunalnih djelatnosti i uslužnih komunalnih djelatnosti provesti na način utvrđen Odlukom o komunalnim djelatnostima ili donijeti izmjene navedene Odluke.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj usluge dimnjačarski poslovi donio je cjenik, na koji je načelnica dala suglasnost. Objavljen je na mrežnim stranicama Općine Kraljevec na Sutli, ali nije objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja usluge. Za uslugu ukopa pokojnika, koju obavlja zaposlenik Općine, donesen je cjenik i objavljen na mrežnim stranicama Općine. Opći uvjeti isporuke za obje uslužne komunalne djelatnosti nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke, uz suglasnost Općinskog vijeća i njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Kraljevec na Sutli za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. utrošeno je 1.236.081,00 kn. Izvješće o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, s izvorima financiranja, nisu sastavljena. Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2019., komunalni doprinos, komunalna naknada i šumski doprinos, izvori namijenjeni za financiranje gradnje i održavanja komunalne infrastrukture, ostvareni su u iznosu od 129.674,00 kn, što čini 10,5 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 71 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Kraljevec na Sutli za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna.

Tablica 71

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Kraljevec na Sutli za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	551.000,00	446.880,00	81,1
2.	Javne prometne površine	500.000,00	0,00	0,0
3.	Javna rasvjeta	150.000,00	11.512,00	7,7
4.	Groblja	200.400,00	231.573,00	115,6
5.	Drugo - vodovodna mreža	20.000,00	0,00	0,0
	Ukupno	1.421.400,00	689.965,00	48,5

Znatno ispod plana ostvareni su ukupni rashodi za građenje komunalne infrastrukture (za 731.435,00 kn ili 51,5 %) te rashodi za javnu rasvjetu (za 138.488,00 kn ili 92,3 %). Planirani su, a nisu ostvareni rashodi za javne prometne površine i vodovodnu mrežu. Izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture nije sastavljeno.

U tablici 72 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Kraljevec na Sutli za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna.

Tablica 72

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Kraljevec na Sutli za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	250.000,00	116.021,00	46,4
2.	Održavanje groblja	23.000,00	24.562,00	106,8
3.	Održavanje javne rasvjete	190.000,00	241.095,00	126,9
4.	Drugo – klizište i mali komunalni programi	60.000,00	164.438,00	274,1
	Ukupno	523.000,00	546.116,00	104,4

Za djelatnost održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, koja se prema očitovanju Općine Kraljevec na Sutli obavljala, u 2019. nisu planirani ni ostvareni rashodi.

Znatno ispod plana ostvareni su rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta (za 133.979,00 kn ili 53,6 %), dok su znatno iznad plana ostvareni rashodi za održavanje javne rasvjete i drugi rashodi (za 155.533,00 kn ili 62,2 %). Izvješće o izvršenju programa održavanja nije sastavljeno.

Državni ured za reviziju preporučuje, kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Kraljevec na Sutli ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Kraljevec na Sutli organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavještanje građana.

Prema pregledanom uzorku, Općina Kraljevec na Sutli je obavljala nadzor nad izvođenjem radova održavanja komunalne infrastrukture. Ugovor o održavanju javne rasvjete ne sadrži odredbe o provođenju nadzora nad izvođenjem radova. Na računima za navedene usluge ovjereno je da su radovi izvedeni. Nadzor je obavljan i na temelju Odluke o komunalnom redu. Komunalni redar je davao usmene opomene, sastavljao zapisnike o zatečenom stanju i izdavao rješenja. Poslovi komunalnog redara, organizirani su s jednim gradom i tri općine, o čemu je 1999. zaključen sporazum.

Također, Općina na svojim mrežnim stranicama i u službenom glasilu objavljuje informacije vezane za komunalno gospodarstvo i komunalnu infrastrukturu. O svim važnijim pitanjima, provodi savjetovanje sa zainteresiranom javnošću, za koje su na mrežnim stranicama Općine objavljeni obrasci. Također, građani putem telefona te zemaljske i elektroničke pošte mogu dostavljati prijedloge i primjedbe.

Podatke prikupljene savjetovanjem sa zainteresiranom javnošću, te usmeno i pisano zaprimljene primjedbe građana, Povjerenstvo za komunalnu infrastrukturu analizira, sastavlja izvješće o rezultatima savjetovanja te o primjedbama građana, a na temelju analize, objekte i radove uvrštava u programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Kraljevec na Sutli

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Kraljevec na Sutli ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i za izgrađenu komunalnu infrastrukturu pribavljala elaborate izvedenog stanja, donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinom području i načini obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, da je za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine donijela cjenike te ih javno objavila, da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom te provodi analizu stanja komunalne infrastrukture na temelju koje donosi odluke. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na to da Općina nije u poslovnim knjigama evidentirala i popisom imovine i obveza obuhvatila svu komunalnu infrastrukturu i podatke uskladila s evidencijom komunalne infrastrukture, izmjene programa građenja i održavanja nije donijela istodobno s izmjenama proračuna i objavila ih u službenom glasilu, nije sastavila izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture nije u potpunosti donijela u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, dio komunalnih djelatnosti nije obavljala na načine propisane odlukom o komunalnim djelatnostima, za uslužne komunalne djelatnosti nije osigurala donošenje općih uvjeta isporuke te nije provodila sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju je na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Kraljevec na Sutli **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke, čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Kraljevec na Sutli

Općina Kraljevec na Sutli očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju navodi da će postupiti u skladu s danim nalogima i preporukama vezanim za unos podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, procjenjivanje i evidentiranje komunalne infrastrukture u poslovnim knjigama, donošenje programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture i izvješća o njihovu izvršenju, Odluku o komunalnom redu, povjeravanje komunalnih djelatnosti te donošenje općih uvjeta isporuke.

Općina Krapinske Toplice

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Krapinske Toplice utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Općine je 49 km², a obuhvaća 17 naselja s 5 358 stanovnika.

U tablici 73 daju se podaci o građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Krapinske Toplice, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 73

Broj građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Krapinske Toplice u kolovozu 2020., po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Krapinske Toplice	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	250	240	10	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Šetališta	2	1	1	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	3	3	0	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	1	0	1	0
		Drvoredi	1	1	0	0
		Cvjetnjaci	6	0	6	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	2	2	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	5	5	0	0
		Fontane	1	0	0	1
		Spomenici i skulpture	1	1	0	0
6.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta	18	18	0	0
7.	Groblja i mrtvačnice	Groblja	1	1	0	0
Ukupno			291	272	18	1

Općina Krapinske Toplice je do kolovoza 2020. evidentirala 291 građevinu i uređaj komunalne infrastrukture, od čega je 272 ili 93,5 % u vlasništvu Općine, 18 ili 6,2 % u javnom vlasništvu, a jedan ili 0,3 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili ima neriješen vlasnički status.

Podaci koje je Općina dostavila, iskazani u tablici, nisu jednaki podacima iz evidencije komunalne infrastrukture, već su u tablicu uneseni iz poslovnih knjiga i pomoćnih evidencija.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Krapinske Toplice ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture za nerazvrstane ceste, parkirališta i groblja.

Evidencija komunalne infrastrukture sadrži propisane podatke te dopunske podatke poput jedinice mjere (površina, duljina) i vrijednosti. U evidenciju komunalne infrastrukture nije unesen dio objekata i uređaja komunalne infrastrukture, koji su evidentirani u poslovnim knjigama i o kojima Općina ima podatke (javna rasvjeta, spomenici, nadstrešnice i drugo), a za većinu nije unesen podatak o vlasniku i korisniku.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi, podacima o vlasništvu i drugim podacima.

Općina Krapinske Toplice donosi odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi, a donesene odluke dostavlja nadležnom katastru i sudu radi provedbe upisa u zemljišne knjige. Također, za izgrađenu infrastrukturu, radi utvrđivanja izvedenog stanja pribavlja geodetske elaborate. Prema obrazloženju Općine, donesene odluke uglavnom se odnose na nerazvrstane ceste, od 175 kilometara nerazvrstanih cesta koje treba evidentirati, odluke su donesene za približno 20 kilometara. Aktivnosti se provode, u skladu s proračunskim mogućnostima. Plan uređenja imovinskopravnog statusa komunalne infrastrukture nije donesen.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti plan za uređenje imovinskopravnog statusa komunalne infrastrukture, kojim bi se, između ostalog, utvrdila nadležnost, odnosno osobe za provođenje, sredstava i izvori sredstava, uređaji i građevine koje imaju prioritet te rokovi za provođenje.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

U glavnoj knjizi evidentirane su ceste, mostovi, trg, mrtvačnica, javna rasvjeta, parkirališta i druga imovina. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija, koja sadrži broj računa, naziv, količinu, nabavnu vrijednost, otpisanu i sadašnju vrijednost svake građevine i uređaja. Dio objekata i uređaja komunalne infrastrukture nije evidentiran po količini i vrsti, već skupno (primjerice ceste), za dio su evidentirana ulaganja, a ne cjelokupna vrijednost. Popis imovine i obveza za 2019. je proveden. Popisne liste sadrže iste podatke kao i poslovne knjige (analitička knjigovodstvena evidencija). Tako su primjerice, umjesto pojedinačno, popisane ceste u 2007., ceste u 2008. i slično.

Državni ured za reviziju nalaže sve objekte i uređaje komunalne infrastrukture u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji evidentirati po vrsti, količini i vrijednosti te unijeti u popisne liste pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Usporedba podataka između poslovnih knjiga, popisa imovine i obveza i evidencije komunalne infrastrukture je otežana i/ili nije moguća. Evidencija komunalne infrastrukture, ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica s poslovnim knjigama (primjerice inventurni broj, račun iz Računskog plana i slično). U evidenciji komunalne infrastrukture je predviđena mogućnost unosa vrijednosti, koja bi mogla biti poveznica s poslovnim knjigama. Međutim, iz evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo na koju se vrijednost podatak odnosi (procijenjenu, nabavnu, sadašnju), a za svu infrastrukturu upisana je vrijednost 1,00 kn.

Državni ured za reviziju preporučuje u evidenciju komunalne infrastrukture, za svaku građevinu i uređaj, unijeti prepoznatljivu oznaku, poput inventurnog broja, koja bi bila poveznica za usporedbu s poslovnim knjigama i popisom imovine i obveza, jer bi se povezivanjem svih navedenih evidencija dobila potpuna informacija o svakom objektu i uređaju komunalne infrastrukture.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Krapinske Toplice je u prosincu 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, kojom su propisane komunalne djelatnosti iz Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim usluge javnih tržnica na malo i komunalni linijski prijevoz putnika. Odlukom je kao komunalnu djelatnost od interesa za Općinu određeno provođenje mjera obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije. Određeni su organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici 74 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Krapinske Toplice, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica 74

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Krapinske Toplice, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta (dio poslova)	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Krapinske Toplice
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja i krematorija unutar groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	
9.	Usluge ukopa pokojnika	
10.	Održavanje cesta (dio koji se odnosi na sanaciju udarnih rupa, nabava kamenog materijala, horizontalna i vertikalna signalizacija)	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
11.	Održavanje javne rasvjete	
12.	Usluge preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	
13.	Dimnjačarski poslovi	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Prema Odluci o komunalnim djelatnostima opseg obavljanja poslova na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti određuje se Programom održavanja komunalne infrastrukture, a postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o obavljanju komunalne djelatnosti provodi se prema propisima kojima se uređuje javna nabava. Postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o koncesiji provodi se prema propisima kojima se uređuju koncesije i u skladu s posebnom odlukom Općinskog vijeća. Trgovačko društvo čiji je Općina Krapinske Toplice osnivač, obavlja komunalne djelatnosti na temelju ugovora, koji zaključuje načelnik na osnovu godišnjeg programa održavanja komunalne infrastrukture, a kojim se utvrđuje i opseg obavljanja poslova.

Općina Krapinske Toplice je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu.

Programi građenja sadrže procjenu troškova građenja prema vrstama (gradnja, rekonstrukcija, projektna dokumentacija i drugo) s naznakom izvora financiranja po vrstama komunalne infrastrukture, te po građevinama. Programom nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije. Navedeno nije, u skladu s odredbama članka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture. Programom građenja komunalne infrastrukture za 2019. su, osim izgradnje objekata komunalne infrastrukture, planirani i drugi objekti, poput građevina za odlaganje komunalnog otpada, vodovodna mreža i odvodnja, prostorno planska dokumentacija, zemljište te izrada i sređivanje evidencije komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture i građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Skreće se pozornost da su prema odredbama Zakona o vodama, vodne komunalne građevine za javnu vodoopskrbu: akumulacije, vodozahvati (zdenci, kaptaže i druge zahvatne građevine na vodnim tijelima), uređaji za kondicioniranje vode, vodospreme, crpne stanice, glavni dovodni cjevovodi i vodoopskrbna mreža cjevovoda i građevine za javnu odvodnju: kanali za prikupljanje i odvodnju komunalnih otpadnih voda, kolektori, crpne stanice, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, građevine i oprema za gospodarenje otpadnim muljem nastalim u postupku pročišćavanja otpadnih voda, lagune, ispusti u prijamnik i druge građevine pripadajuće ovim građevinama, uključujući sekundarnu mrežu kanala. Prema odredbama Zakona o vodnim uslugama, vodne komunalne građevine su javna dobra u javnoj uporabi i u vlasništvu su javnoga isporučitelja vodnih usluga na uslužnom području.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, po djelatnostima te opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Krapinske Toplice je izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području (za razdoblje 2014.-2018.).

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja i održavanja po vrstama i građevinama komunalne infrastrukture, rashode održavanja po komunalnim djelatnostima te izvore financiranja. Izvješća ne sadrže podatke o planiranim rashodima, izmjenama programa, usporedbu planiranih i izvršenih rashoda, a s obzirom da program građenja sadrži veliki broj stavaka, praćenje izvršenja iz izvješća je otežano. U 2019. donesene su dvije izmjene programa, planirani rashodi za građenje tijekom godine povećani su za 713.600,00 kn ili 10,6 %, a izvršeni su za 3.496.946,00 kn ili 47,1 % manje od plana. Izvješća ne sadrže razloge donošenja izmjena programa.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješću o izvršenju programa građenja i održavanja navesti podatke o planiranim rashodima prema programima i izmjenama programa, usporedbu s ostvarenim rashodima te obrazloženja za donošenje izmjena programa.

Općina Krapinske Toplice je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi te izmjene Odluke o komunalnoj naknadi u prosincu 2019. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, visina komunalnog doprinosa, područja zona, jedinična vrijednost, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 10,00 kn/m³, za drugu 7,00 kn/m³, a za treću 5,00 kn/m³, ovisno o namjeni građevine za koju se plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,7 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijent namjene, rok plaćanja, nekretnine važne za Općinu Krapinske Toplice koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, obveznici i obveza plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade i rješenje o komunalnoj naknadi. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u iznosu od 2,76 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Krapinske Toplice je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, koje obuhvaća uređenje pročelja, okućnica i dvorišta zgrada u dijelu koji je vidljiv za javnu namjenu, određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča i druge urbane opreme te klimatizacijskih uređaja, dimovodnih, zajedničkih antenskih sustava i drugih uređaja na zgradama koji se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, uvjete korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila te održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Krapinske Toplice u 2019. i 2020. obavljalo se 13 komunalnih djelatnosti, od čega četiri uslužne. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Održavanje nerazvrstanih cesta (dio poslova), održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja i mrtvačnica i održavanje čistoće javnih površina obavljalo je trgovačko društvo čiji je osnivač Općina. Održavanje nerazvrstanih cesta (dio poslova), održavanje javne rasvjete te deratizaciju, dezinfekciju i dezinfekciju obavljale su fizičke i pravne osobe na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Dio navedenih poslova (dezinfekcija) u 2020. nije obavljena.

Uslužne komunalne djelatnosti ukop pokojnika i usluge parkiranja na uređenim javnim površinama obavljalo je trgovačko društvo čiji je osnivač Općina, a dimnjačarske poslove pravna osoba na temelju ugovora o koncesiji. Uslugu tržnice na malo obavlja zaposlenik Općine. Odlukom o komunalnim djelatnostima nije utvrđena uslužna komunalna djelatnost tržnica na malo i način obavljanja. Odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, kao način obavljanja komunalnih djelatnosti, nije propisano povjeravanje zaposlenicima jedinica lokalne samouprave, osim putem vlastitog komunalnog pogona, koji Općina nije osnovala.

Prema odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu komunalne djelatnosti može obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba-vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrditi sve djelatnosti koje se obavljaju, odnosno od interesa su za Općinu te poslove obavljati na načine propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu ili donijeti izmjene Odluke.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji uslužnih komunalnih djelatnosti donijeli su cjenike na koje je načelnik dao suglasnost. Objavljeni su na mrežnim stranicama Općine Krapinske Toplice i na mrežnim stranicama isporučitelja usluge, osim za dimnjačarske usluge, za koje cjenik nije objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja usluge. Opći uvjeti isporuke, doneseni su uz suglasnost Općinskog vijeća i objavljeni na mrežnim stranicama Općine i u službenom glasilu, osim za usluge ukopa pokojnika i tržnicu na malo za koje opći uvjeti nisu doneseni. Na mrežnim stranicama isporučitelja usluge, nisu objavljeni za dimnjačarske usluge.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke za sve uslužne komunalne djelatnosti, uz suglasnost Općinskog vijeća i njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Krapinske Toplice je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području utrošila 6.483.962,00 kn, od čega se 1.053.682,00 kn odnosi na objekte koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture iznose 5.430.280,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, naknade za koncesije, spomenička renta, sredstva državnog i županijskog proračuna, vodni doprinos i druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, komunalni doprinos i komunalna naknada, izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, u 2019. ostvareni su u iznosu od 1.381.917,00 kn, što čini 25,4 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 75 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Krapinske Toplice za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 75

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Krapinske Toplice za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	5.108.000,00	2.303.625,00	45,1
2.	Odvodnja oborinskih voda	57.000,00	26.375,00	46,3
3.	Javna rasvjeta	586.000,00	545.972,00	93,2
4.	Gospodarenje otpadom	1.047.600,00	723.393,00	69,1
5.	Drugo - vodovod i odvodnja	270.000,00	193.652,00	71,7
6.	Drugo - prostorni plan	39.000,00	2.362,00	6,1
7.	Drugo - zemljište (centar za posjetitelje)	109.000,00	0,00	0,0
8.	Drugo - evidencija komunalne infrastrukture	210.000,00	134.275,00	63,9
	Ukupno	7.426.600,00	3.929.654,00	52,9

Znatno ispod plana ostvareni su ukupni rashodi za građenje komunalne infrastrukture (za 3.496.946,00 kn ili 47,1 %), odnosno znatno ispod plana ostvareni su svi rashodi, osim za zemljište za centar za posjetitelje koji su planirani, a nisu ostvareni te za javnu rasvjetu. Izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici 76 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Krapinske Toplice za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 76

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Krapinske Toplice za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.559.900,00	935.408,00	60,0
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	242.300,00	242.297,00	100,0
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	151.850,00	120.348,00	79,3
4.	Održavanje javnih zelenih površina	180.000,00	179.887,00	99,9
5.	Održavanje groblja i krematorija	130.500,00	133.040,00	101,9
6.	Održavanje čistoće javnih površina	275.900,00	391.239,00	141,8
7.	Održavanje javne rasvjete	104.500,00	518.895,00	496,6
8.	Deratizacija, dezinfekcija i dezinfekcija	38.000,00	33.194,00	87,4
	Ukupno	2.682.950,00	2.554.308,00	95,2

Za djelatnost održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, koja se prema očitovanju Općine Krapinske Toplice obavljala, u 2019. nisu planirani ni ostvareni rashodi.

Znatno ispod plana ostvareni su rashodi za održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda (za 31.502,00 kn ili 20,7 %), a znatno iznad plana rashodi za održavanje čistoće javnih površina i održavanje javne rasvjete (za 529.734,00 kn ili 139,3 %).

Državni ured za reviziju preporučuje, kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Krapinske Toplice ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Krapinske Toplice organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obaveštavanje građana.

Prema pregledanom uzorku, Općina Krapinske Toplice je obavljala nadzor nad izvođenjem radova održavanja komunalne infrastrukture. Na računima je ovjereno da su radovi izvedeni, a računi sadrže priloge poput prijevoznog lista, specifikacije ugrađenog materijal i radnog naloga. Prema Odluci o komunalnom redu, daju se usmena upozorenja, a druge mjere nisu provođene.

Također, Općina odluke iz područja komunalnog gospodarstva objavljuje u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama. Sve primjedbe građani mogu dostaviti putem elektroničke pošte.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice.

Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Krapinske Toplice

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Krapinske Toplice ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i za izgrađenu komunalnu infrastrukturu pribavljala elaborate izvedenog stanja, donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinom području, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture i predstavničkom tijelu podnijela izvješća o njihovom izvršenju te ih javno objavila, da je donijela odluku o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, za uslužne komunalne djelatnosti koja se obavljaju na području Općine donijela je cjenike te ih javno objavila, da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na to da Općina u evidenciju komunalne infrastrukture nije unijela sve objekte i uređaje, u poslovnim knjigama nije evidentirala i popisom imovine i obveza obuhvatila svu komunalnu infrastrukturu i podatke uskladila s evidencijom komunalne infrastrukture, odlukom o komunalnim djelatnostima nije za dio komunalnih djelatnosti utvrdila način obavljanja, dio komunalnih djelatnosti nije obavljan na načine propisane odlukom o komunalnim djelatnostima, za sve uslužne komunalne djelatnosti nije osigurala donošenje općih uvjeta isporuke te nije provodila sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju je na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Krapinske Toplice **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Općini dani nalozi i preporuke, čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Krapinske Toplice

Općina Krapinske Toplice očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju navodi da prihvaća Nacrt izvješća.

Općina Kumrovec

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Kumrovec utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Općine je 16 km², a obuhvaća deset naselja s 1 593 stanovnika.

U tablici 77 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Kumrovec po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 77

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Kumrovec u kolovozu 2020., po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Kumrovec	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	108	0	0	108
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	0	1	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	3	2	1	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	3	0	1	2
		Sportsko rekreacijska poljana	1	1	0	0
		Igrališta	1	0	1	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Javni bunar	1	0	0	1
		Česma	1	1	0	0
		Krajobraz	1	0	0	1
		Spomenici	4	0	1	3
		Drugo	1	1	0	0
6.	Javna rasvjeta	Lampe i svjetiljke	326	326	0	0
7.	Groblja i mrtvačnice	Groblja	2	2	0	0
Ukupno			453	333	5	115

Općina Kumrovec je do kolovoza 2020. evidentirala 453 građevine i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 333 ili 73,5 % u vlasništvu Općine, pet ili 1,1 % u javnom vlasništvu, a 115 ili 25,4 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Od ukupno 453 objekta i uređaja komunalne infrastrukture, 326 ili 72,0 % odnosi se na javnu rasvjetu, a 127 ili 28,0 % na sve druge objekte i uređaje komunalne infrastrukture.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Kumrovec je u rujnu 2019. donijela Odluku o ustrojavanju evidencije komunalne infrastrukture, kojom je utvrđeno da se u evidenciju unosi komunalna infrastruktura propisana odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Evidencija komunalne infrastrukture je ustrojena za nerazvrstane ceste, javne prometne površine, javna parkirališta, javne zelene površine, građevine i uređaje javne namjene, javnu rasvjetu te groblja i krematorije.

Evidencija komunalne infrastrukture sadrži sve propisane podatke (naziv i vrstu komunalne infrastrukture, katastarska i zemljišnoknjižna čestica, katastarska općina, vlasništvo, osobi koja upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi).

U evidenciju komunalne infrastrukture nije unesen podatak o vlasništvu (za 109 objekata), zemljišnoknjižnoj čestici te zatraženim i izdanim dozvolama i aktima. Odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi Općina Kumrovec nije donosila i nije za izgrađenu infrastrukturu pribavljala geodetske elaborate (osim za jednu cestu), što nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o vlasništvu i drugim propisanim podacima.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Kumrovec u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Za navedene aktivnosti preporučuje se donijeti plan, kojim bi se, između ostalog, utvrdila nadležnost, odnosno osobe za provođenje, sredstava i izvori sredstava, uređaji i građevine koje imaju prioritet te rokovi za provođenje.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

U glavnoj knjizi Općine Kumrovec evidentirane su nerazvrstane ceste, javna rasvjeta i drugi objekti. Analitička knjigovodstvena evidencija sadrži podatak o količini, nabavnoj, otpisanoj i sadašnjoj vrijednosti. U poslovnim knjigama nije evidentiran dio objekata i uređaja iz evidencije komunalne infrastrukture, a dio imovine nije evidentiran po vrsti, odnosno pojedinačno po objektima (primjerice ceste su iskazane skupno, a količina u kilometrima). Popis imovine i obveza koncem 2019. je proveden. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste. Popisom nije obuhvaćena sva komunalna infrastruktura, a dio komunalne infrastrukture nije pojedinačno popisana. Prema obrazloženju Općine, dio komunalne infrastrukture nije evidentiran u poslovnim knjigama, jer Općina nije vlasnik.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati, a popisom imovine i obveza, neovisno o vlasništvu, obuhvatiti svu komunalnu infrastrukturu, analitičku knjigovodstvenu evidenciju komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine voditi tako da sadrži nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost svake građevine ili uređaja, popisom imovine i obveza komunalnu infrastrukturu popisati pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Usporedba podataka između poslovnih knjiga, popisa imovine i obveza i evidencije komunalne infrastrukture je otežana i/ili nije moguća. Evidencija komunalne infrastrukture, ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica s poslovnim knjigama (primjerice inventurni broj, račun iz Računskog plana i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje u evidenciju komunalne infrastrukture, za svaku građevinu i uređaj, unijeti prepoznatljivu oznaku, poput inventurnog broja, koja bi bila poveznica za usporedbu s poslovnim knjigama i popisom imovine i obveza, jer bi se povezivanjem svih navedenih evidencija dobila potpuna informacija o svakom objektu i uređaju komunalne infrastrukture.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– **Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom**

Općina Kumrovec je 2009. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima i nije ju uskladila s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, posebice u dijelu koji se odnosi na određivanje komunalnih djelatnosti te postupke dodjele poslova na temelju ugovora o koncesiji i ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici 78 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Kumrovec, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica 78

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Kumrovec, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javne rasvjete	
3.	Dimnjačarski poslovi	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
4.	Održavanje čistoće javnih površina	Prema posebnoj odluci Općinskog vijeća
5.	Održavanje javnih zelenih površina	
6.	Održavanje groblja i mrtvačnica unutar groblja	
7.	Prijevoz pokojnika	
8.	Odlaganje komunalnog otpada	Druge djelatnosti*
9.	Opskrba pitkom vodom	
10.	Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	

*prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalne djelatnosti

Odlukom o komunalnim djelatnostima su određeni prijevoz pokojnika, odvoz komunalnog otpada, opskrba pitkom vodom te odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda kao komunalne djelatnosti, koje prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, više nisu komunalne djelatnosti.

Skreće se pozornost da je odredbama Zakona o vodnim uslugama, propisano da su jedinice lokalne samouprave dužne osigurati pružanje vodnih usluga na uslužnom području osnivanjem javnih isporučitelja vodnih usluga, ostvarivanjem članskih odnosno dioničarskih prava i obveza u javnim isporučiteljima vodnih usluga i na drugi način u skladu s navedenim Zakonom i posebnim zakonima. Prema odredbama Zakona o vodama, vodne komunalne građevine su građevine za javnu vodoopskrbu: akumulacije, vodozahvati (zdenci, kaptaze i druge zahvatne građevine na vodnim tijelima), uređaji za kondicioniranje vode, vodospreme, crpne stanice, glavni dovodni cjevovodi i vodoopskrbna mreža cjevovoda i građevine za javnu odvodnju: kanali za prikupljanje i odvodnju komunalnih otpadnih voda, kolektori, crpne stanice, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, građevine i oprema za gospodarenje otpadnim muljem nastalim u postupku pročišćavanja otpadnih voda, lagune, ispusti u prijamnik i druge građevine pripadajuće ovim građevinama, uključujući sekundarnu mrežu kanala. Odredbama Zakona o vodnim uslugama, vodne komunalne građevine su javna dobra u javnoj uporabi i u vlasništvu su javnoga isporučitelja vodnih usluga na uslužnom području.

Općina Kumrovec je u studenome 2020. donijela Odluku o osnivanju vlastitog komunalnog pogona. Odlukom je propisano da će Vlastiti komunalni pogon obavljati održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja i krematorija unutar groblja, usluge ukopa pokojnika unutar groblja, održavanje čistoće javnih površina i održavanje javne rasvjete. Odluka o komunalnim djelatnostima nije usklađena s Odlukom o osnivanju vlastitog komunalnog pogona.

Državni ured za reviziju preporučuje Odluku o komunalnim djelatnostima uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi i Odlukom o osnivanju vlastitog komunalnog pogona.

Općina Kumrovec je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih je objavila u službenom glasilu.

Programi građenja sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja po vrstama komunalne infrastrukture, za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno. Programima građenja nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije. Navedeno nije, u skladu s odredbama članka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture.

Programom za 2019., su obuhvaćeni i objekti koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture i građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, ali za dio komunalnih djelatnosti ne sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa (održavanje čistoće javnih površina i održavanje groblja), što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarenje programa.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Kumrovec nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže ostvarene rashode građenja po vrstama i građevinama komunalne infrastrukture, odnosno održavanja po komunalnim djelatnostima te opis obavljenih radova. Također, sadrže izvore financiranja po objektima i komunalnim djelatnostima. Izvješće ne sadrži podatke o planiranim rashodima programom i izmjenama i usporedbu s ostvarenjem (postotak). U 2019. donesene su izmjene programa, planirani rashodi za građenje tijekom godine smanjeni su za 296.800,00 kn ili 3,9 %, a za održavanje povećani za 410.000,00 kn ili 48,8 %. Izvješća ne sadrže obrazloženja za donošenje izmjena programa.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja iskazati rashode planirane programom i svim izmjenama i njihovu usporedbu s planiranim te navesti razloge donošenja izmjena programa.

Općina Kumrovec je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su četiri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, područje zona ovisno o pogodnosti položaja područja, jedinična vrijednost, način i rokovi plaćanja, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi od 10,00 do 15,00 kn/m³, za drugu od 8,00 do 12,00 kn/m³, treću od 6,00 do 10,00 kn/m³, a za četvrtu od 4,00 do 8,00 kn/m³ ovisno o namjeni građevine za koju se plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja četiri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zona, koeficijent namjene, rok plaćanja, nekretnine važne za Općinu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade, te nadležnost Jedininstvenog upravnog odjela za donošenje pojedinačnih rješenja o komunalnoj naknadi i privremenom, potpunom ili djelomičnom oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2019. u iznosu od 5,00 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Kumrovec je u ožujku 2020. donijela Odluku o komunalnom redu u svrhu uređenja naselja te uspostave i održavanja komunalnog reda, kojom se propisuje uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uklanjanje snijega i leda, mjere za održavanje komunalnog reda te prekršajne odredbe. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Kumrovec u 2019. i 2020. obavljalo se sedam komunalnih djelatnosti, od čega dvije uslužne. Održavanje čistoće javnih površina, održavanje javnih zelenih površina te održavanje groblja i mrtvačnica obavljali su zaposlenici Općine. Na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti u 2019. obavljano je održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete, a nakon isteka ugovora na temelju narudžbenice. Koncem 2020. zaključena su dva ugovora za održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima, a dio poslova preuzet će Vlastiti komunalni pogon.

Za održavanje čistoće javnih površina, održavanje javnih zelenih površina te održavanje groblja i mrtvačnica unutar groblja Odlukom o komunalnim djelatnostima propisano je da će se način obavljanja utvrditi posebnom odlukom Općinskog vijeća, ali navedena odluka nije donesena. Poslove su obavljali zaposlenici Općine Kumrovec. Prema obrazloženju Općine, u vrijeme obavljanja revizije (koncem 2020.) poslovi osnivanja Vlastitog komunalnog pogona su u tijeku.

Uslužnu komunalnu djelatnost ukop pokojnika obavljali su zaposlenici Općine Kumrovec, a dimnjačarske poslove fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji. Odlukom o komunalnim djelatnostima, ukop pokojnika, nije utvrđen kao komunalna djelatnost. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Državni ured za reviziju preporučuje komunalne djelatnosti obavljati, u skladu s donesenim odlukama.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj dimnjačarskih usluga donio je cjenik na koji je načelnik dao suglasnost te opće uvjete isporuke na koje je suglasnost dao načelnik, a ne Općinsko vijeće. Cjenik i opći uvjeti isporuke objavljeni su na mrežnim stranicama Općine Kumrovec, s obzirom da isporučitelj usluge nema svoje mrežne stranice. Opći uvjeti nisu objavljeni u službenom glasilu. Za uslugu ukopa pokojnika donesena je Odluka o grobljima i Odluka o cijenama grobljanskih usluga. Odluke su objavljene na oglasnoj ploči groblja, mrežnim stranicama Općine i u službenom glasilu.

Državni ured za reviziju nalaže opće uvjete isporuke za sve uslužne komunalne djelatnosti objaviti u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Kumrovec je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području u 2019. utrošila 7.859.791,00 kn, od čega se 1.222.454,00 kn odnosi na objekte koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture iznose 6.637.337,00 kn. Izvori financiranja su prihodi za posebne namjene, opći prihodi i primici, pomoći iz Evropskih fondova, ostale pomoći i primici od zaduživanja. Prema podacima iz financijskih izvještaja, komunalni doprinos i komunalna naknada, izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, u 2019. ostvareni su u iznosu od 467.239,00 kn, što čini 7,0 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 79 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Kumrovec za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 79

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Kumrovec za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	5.479.000,00	5.230.937,00	95,5
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	49.200,00	0,00	0,0
3.	Javna rasvjeta	304.000,00	317.458,00	104,4
4.	Groblja	150.000,00	2.187,00	1,5
5.	Drugo - centar za posjetitelje	1.155.000,00	1.106.874,00	95,8
6.	Drugo - otplata kredita za gradnju komunalne infrastrukture	117.900,00	115.580,00	98,0
Ukupno		7.255.100,00	6.773.036,00	93,4

Rashodi za građenje na grobljima ostvareni su znatno ispod plana (za 147.813,00 kn ili 98,5 %), a za javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila, planirani su u iznosu od 49.200,00 kn, a nisu ostvareni. Izvješće o izvršenju ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje, kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici 80 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Kumrovec za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 80

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Kumrovec za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.100.000,00	931.211,00	84,7
2.	Održavanje javnih zelenih površina	43.000,00	43.530,00	101,2
3.	Održavanje javne rasvjete	107.000,00	112.014,00	104,7
Ukupno		1.250.000,00	1.086.755,00	86,9

Za djelatnosti održavanje čistoće javnih površina i održavanje groblja, čije je obavljanje prema, očitovanju Općine Kumrovec u 2019. organizirano, nisu planirani ni ostvareni rashodi.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Kumrovec ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Kumrovec organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavještanje građana.

Prema pregledanom uzorku, Općina Kumrovec je obavljala nadzor nad izvođenjem radova održavanja komunalne infrastrukture. Za radove koji su povjereni na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti i putem narudžbenice izdavani su radni nalozi koje je ovjerio načelnik i/ili pročelnik. Nadzor nad radovima koje obavljaju zaposlenici Općine, provodi se izravnim uvidom. Nadzor se obavlja i prema Odluci o komunalnom redu. Komunalni redar izdavao je pisane obavijesti, u kojima se nalaže postupanje po odredbama odluke i upozorava na mogućnost naplate kazne.

Također, Općina Kumrovec odluke iz područja komunalnog gospodarstva objavljuje u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama. Građani mogu davati primjedbe putem telefona, osobno ili elektroničkom poštom. Za prijavu kvarova i drugih nepravilnosti vezanih za komunalnu infrastrukturu na mrežnim stranicama Općine objavljen je obrazac.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Kumrovec

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Kumrovec ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture i izvješća o njihovu izvršenju te ih objavila u službenom glasilu, da je donijela odluku o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, da je za uslužne komunalne djelatnosti koja se obavljaju na području Općine donijela cjenike i opće uvjete isporuke te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na to da Općina nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja, u poslovnim knjigama nije evidentirala i popisom imovine i obveza obuhvatila svu komunalnu infrastrukturu i podatke uskladila s evidencijom komunalne infrastrukture, odluku o komunalnim djelatnostima nije uskladila s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi i za dio komunalnih djelatnosti utvrdila način obavljanja, u programu održavanja komunalne infrastrukture za dio djelatnosti nije utvrdila iskaz potrebnih financijskih sredstava, dio komunalnih djelatnosti nije obavljan na načine propisane odlukom o komunalnim djelatnostima, za uslužne komunalne djelatnosti nije osigurala objavu cjenika i općih uvjeta isporuke na sve propisane načine te nije provodila sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju je na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Kumrovec **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke, čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Kumrovec

Općina Kumrovec očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju navodi da se u potpunosti slaže s činjenicama opisanim u Nacrtu izvješća. Također navodi da će naloge i preporuke pokušati u što kraćem roku primijeniti i ispraviti, u skladu s financijskim mogućnostima Općine.

Općina Lobor

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Lobor utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Općine je 61 km², a obuhvaća deset naselja s 3 217 stanovnika.

U tablici 81 daju se podaci o građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Lobor, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 81

Broj građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Lobor u kolovozu 2020., po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Lobor	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	225	14	14	197
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	0	1	0
3.	Javne zelene površine	Parkovi	1	0	1	0
		Drvoredi	1	0	0	1
		Cvjetnjaci	3	0	2	1
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	1	0	1	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	1	0	1	0
		Zelene površine uz ceste i ulice	7	0	0	7
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	2	0	0	2
		Fontane	1	0	1	0
		Oznake zaštićenih dijelova prirode	1	0	0	1
5.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i upravljanje javnom rasvjetom	18	0	0	18
		Rasvjetni stupovi	844	0	0	844
6.	Groblja i mrtvačnice	Groblja	2	1	1	0
7.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Izgrađene prometne površine određene za zaustavljanje vozila, ulazak i izlazak putnika	1	0	0	1
Ukupno			1 109	15	22	1 072

Općina Lobor je do kolovoza 2020. evidentirala 1 109 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 15 ili 1,4 % u vlasništvu Općine, 22 ili 2,0 % u javnom vlasništvu te 1 072 ili 96,7 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Od ukupno 1 109 objekata i uređaja komunalne infrastrukture, 862 ili 77,7 % odnosi se na javnu rasvjetu, a 247 ili 22,3 % na sve druge objekte i uređaje komunalne infrastrukture. Skreće se pozornost na izmjene Zakona o komunalnom gospodarstvu iz srpnja 1997., prema kojima je u funkcionalnom stanju u vlasništvu jedinica lokalne samouprave trebalo prenijeti objekte i uređaje koje koriste za javnu rasvjetu, a za one koje za obavljanje djelatnosti koristi "Hrvatska elektroprivreda" d.d. osnovati ugovorom pravo služnosti - pravo uporabe bez naknade za potrebe javne rasvjete u korist jedinice lokalne samouprave i uprave.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Lobor ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture za nerazvrstane ceste, nogostupe, groblja, dječja igrališta, zemljišta i druge objekte i uređaje komunalne infrastrukture.

Evidencija komunalne infrastrukture sadrži propisane podatke (naziv komunalne infrastrukture, vrstu komunalne infrastrukture, naselje, katastarsku česticu, katastarsku općinu, vlasništvo, upravljanje komunalnom infrastrukturom, akte i dozvole).

Općina Lobor je donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i dostavljala ih nadležnom sudu radi provedbe upisa u zemljišne knjige. Također, je radi utvrđivanja izvedenog stanja pribavljala geodetske elaborate. Prema obrazloženju Općine, navedeni postupci provođeni su uglavnom za nerazvrstane ceste na kojima su izvođeni ili se planiraju izvoditi radovi, a koji se financiraju sredstvima državnog ili županijskog proračuna ili sredstvima Evropske unije. Postupci se provode, u skladu s proračunskim mogućnostima, a provođenje je otežano, jer su zemljišne knjige uništene.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

U glavnoj knjizi evidentirana su zemljišta, nerazvrstane ceste, parkiralište, groblja i mrtvačnice, javna rasvjeta, park, trg i dječje igralište. Ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija, iako se dio objekata ne vodi po vrsti i količini, nego je skupno evidentiran (primjerice nerazvrstane ceste su evidentirane kao jedan objekt, a prema evidenciji komunalne infrastrukture ima ih 255, od čega je u vlasništvu Općine 14). Manji dio objekata komunalne infrastrukture evidentiran u poslovnim knjigama Općine (analitička knjigovodstvena evidencija), ima poveznicu s evidencijom komunalne infrastrukture, koja se odnosi na broj katastarske čestice. Drugi objekti nemaju poveznicu između dvije evidencije zbog čega je usporedba podataka otežana ili nemoguća. Popis imovine i obveza koncem 2019. je obavljen. Popisne liste, sadrže komunalnu infrastrukturu koja je evidentirana u poslovnim knjigama, a dio objekata i uređaja komunalne infrastrukture nije pojedinačno popisano.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati, a popisom imovine i obveza, neovisno o vlasništvu, obuhvatiti svu komunalnu infrastrukturu, analitičku knjigovodstvenu evidenciju komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine voditi tako da sadrži nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost svake građevine ili uređaja, popisom imovine i obveza komunalnu infrastrukturu popisati pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Lobor je 2010. donijela Odluku o načinu obavljanja komunalnih djelatnosti i nije ju uskladila s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi. Odluka, između ostalog, nije usklađena u dijelu koji se odnosi na postupak dodjele komunalnih djelatnosti na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Također, odluka kao komunalnu djelatnost obuhvaća prijevoz pokojnika, koja prema odredbama navedenog Zakona više nije komunalna djelatnost.

Odlukom su propisane komunalne djelatnosti iz Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, usluge javnih tržnica na malo, usluge ukopa i kremiranje pokojnika u krematoriju unutar groblja te komunalni linijski prijevoz putnika. Prema obrazloženju Općine, navedene djelatnosti nisu utvrđene, jer za njima na području Općine ne postoji potreba, osim usluge ukopa pokojnika koju obavlja zaposlenik Općine. Odlukom su kao djelatnosti od interesa za Općinu određene izrada zidanih grobova na grobljima te dezinfekcija i deratizacija.

U tablici 82 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Lobor, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica 82

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Lobor,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih površina	
3.	Održavanje javne rasvjete	
4.	Održavanje groblja	
6.	Izrada zidanih grobova na grobljima	
7.	Dezinfekcija i deratizacija	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
8.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
9.	Prijevoz pokojnika	Druge djelatnosti*

*prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije komunalna djelatnost

U rujnu 2020. donesena je Odluka o osnivanju vlastitog komunalnog pogona, prema kojoj će Vlastiti pogon obavljati komunalne djelatnosti održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje čistoće javnih površina, održavanje groblja i usluge ukopa pokojnika, održavanje javnih zelenih površina te usluge javnih tržnica na malo. Odluka o komunalnim djelatnostima iz 2010. i Odluka o osnivanju vlastitog komunalnog pogona nisu usklađene.

Državni ured za reviziju nalaže odluku o komunalnim djelatnostima uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi i odredbama Odluke o osnivanju vlastitog komunalnog pogona te utvrditi sve djelatnosti od interesa za Općinu i način njihovog obavljanja.

Općina Lobor je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. i objavila ih u službenom glasilu.

Programi građenja za 2019. i 2020. sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja po vrstama komunalne infrastrukture, ali ne i za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno. Također, programima nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije. Programom za 2019. su, osim objekata komunalne infrastrukture, planirani drugi objekti, poput domova kulture, kulturnog centra, dječjeg vrtića, objekti vodoopskrbe, postrojenja i opreme i projektne dokumentacije. Navedeno nije, u skladu s odredbama članaka 68. i 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture i građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Skreće se pozornost da su prema odredbama Zakona o vodama, vodne komunalne građevine za javnu vodoopskrbu: akumulacije, vodozahvati (zdenci, kaptaže i druge zahvatne građevine na vodnim tijelima), uređaji za kondicioniranje vode, vodospreme, crpne stanice, glavni dovodni cjevovodi i vodoopskrbna mreža cjevovoda i građevine za javnu odvodnju: kanali za prikupljanje i odvodnju komunalnih otpadnih voda, kolektori, crpne stanice, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, građevine i oprema za gospodarenje otpadnim muljem nastalim u postupku pročišćavanja otpadnih voda, lagune, ispusti u prijamnik i druge građevine pripadajuće ovim građevinama, uključujući sekundarnu mrežu kanala. Prema odredbama Zakona o vodnim uslugama, vodne komunalne građevine su javna dobra u javnoj uporabi i u vlasništvu su javnoga isporučitelja vodnih usluga na uslužnom području.

Programi održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja te opis poslova. Ne sadrže opseg obavljanja poslova, a programom za 2019. rashodi nisu planirani prema propisanim djelatnostima (održavanje javnih površina, prema opisu poslova, sadrži rashode za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila, održavanje čistoće javnih površina i održavanje javnih zelenih površina).

Programima nisu planirani rashodi za komunalne djelatnosti izrada zidanih grobova na grobljima te dezinfekciju i deratizaciju, koje su prema podacima Općine Lobor obavljane. Navedeno nije, u skladu s odredbama članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, iskaz potrebnih financijskih sredstava za sve komunalne djelatnosti, prema propisanim vrstama.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Lobor nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja i održavanja po vrstama i građevinama komunalne infrastrukture, rashode održavanja po komunalnim djelatnostima, osim za dio djelatnosti za koje su iskazani skupno te izvore financiranja. U 2019. donesene su jedne izmjene programa, planirani rashodi za građenje tijekom godine smanjeni su za 4.101.041,00 kn ili 19,3 %, a ostvareni su za 79,9 % manje od plana.

Izvešća ne sadrže podatke o planiranim rashodima programom, izmjena programa i postotak ostvarenja te obrazloženja za donošenje izmjena programa.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja iskazati rashode planirane programom i svim izmjenama te navesti razloge donošenja izmjena programa.

Općina Lobor je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnoj naknadi i Odluku o komunalnom doprinosu. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedna zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 1,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 0,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijent namjene, rok plaćanja, nekretnine važne za Općinu Lobor koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz siječnja 2019. u iznosu od 1,125 kn/m² korisne površine stambenog prostora.

Odluka o komunalnom redu donesena je u rujnu 2019. Odlukom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Lobor za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, održavanje komunalnog reda i kaznene odredbe. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Lobor u 2019. obavljalo se osam, a u 2020. obavljalo se devet komunalnih djelatnosti, od čega dvije uslužne. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih zelenih površina, održavanje čistoće javnih površina, održavanje javne rasvjete, izrada zidanih grobova na grobljima te dezinfekciju i deratizaciju obavljale su pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a održavanje groblja obavljao je zaposlenik Općine. Djelatnost dezinfekcije i deratizacije u 2019. nije obavljena, a u 2020. obavljena je na temelju narudžbenice.

U rujnu 2020. donesena je Odluka o osnivanju vlastitog komunalnog pogona. Prema očitovanju Općine, u vrijeme obavljanja revizije (konac 2020.), postupak osnivanja je u tijeku.

Uslužnu komunalnu djelatnost ukop pokojnika obavljao je zaposlenik Općine, a dimnjačarske poslove pravna osoba na temelju ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika, odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Za uslužne komunalne djelatnosti isporučitelji su donijeli cjenike, na koje je načelnik dao suglasnost. Cjenici su objavljeni na mrežnim stranicama Općine. Cjenik za dimnjačarske poslove nije objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja usluge. Opći uvjeti isporuke nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke, uz suglasnost Općinskog vijeća i njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Lobor je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području utrošila 4.810.705,00 kn, od čega se 384.539,00 kn odnosi na objekte koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture iznose 4.426.166,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, grobne naknade, pomoći iz državnog proračuna, županijskog proračuna, Evropskih fondova, Hrvatskih voda te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, komunalni i šumski doprinos i komunalna naknada, izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, u 2019. ostvareni su u iznosu od 398.753,00 kn, što čini 9,0 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 83 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Lobor za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 83

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Lopor za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	2.352.028,00	1.952.379,00	83,0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dozvoljen promet	210.000,00	209.109,00	99,6
3.	Javna rasvjeta	70.000,00	52.228,00	74,6
4.	Groblja	850.000,00	853.361,00	100,4
5.	Javne zelene površine	150.000,00	0,00	0,0
6.	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	110.000,00	507,00	0,5
7.	Drugo - domovi kulture	50.000,00	0,00	0,0
8.	Drugo - kulturni centar	3.500.000,00	18.750,00	0,5
9.	Drugo - dječji vrtić	9.300.000,00	97.500,00	1,0
10.	Drugo - vodoopskrba	30.000,00	0,00	0,0
11.	Drugo - postrojenja i oprema	136.931,00	126.931,00	92,7
12.	Drugo - projektna dokumentacija	400.000,00	141.358,00	35,3
	Ukupno	17.158.959,00	3.452.123,00	20,1

Ukupni rashodi za građenje komunalne infrastrukture ostvareni su znatno ispod plana (za 13.706.836,00 kn ili 79,9 %), kao i rashodi za javnu rasvjetu, građevine i uređaje komunalne infrastrukture, kulturni centar, dječji vrtić i projektnu dokumentaciju (za 13.069.657,00 kn ili 97,7 %). Rashodi za izgradnju javnih zelenih površina, domove kulture i vodoopskrbu planirani su u iznosu od 230.000,00 kn, a nisu ostvareni.

U tablici 84 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Lopor za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 84

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Lopor za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.080.000,00	1.038.933,00	96,2
2.	Održavanje javnih površina	470.000,00	164.176,00	34,9
3.	Održavanje groblja	47.500,00	108.067,00	227,5
4.	Održavanje javne rasvjete	40.000,00	47.406,00	118,5
	Ukupno	1.637.500,00	1.358.582,00	83,0

Prema podacima Općine Lopor, u 2019. obavljena je djelatnost održavanje čistoće javnih površina. Rashodi su u programu i izvješću o izvršenju programa komunalne infrastrukture iskazani u okviru djelatnosti održavanje javnih površina.

Rashodi za održavanje javnih površina ostvareni su znatno ispod plana (za 305.824,00 kn ili 65,1 %), a rashodi za održavanje groblja znatno iznad plana (za 60.567,00 kn ili 127,5 %). Izvješće o izvršenju programa održavanje ne sadrži obrazloženja odstupanja od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje, kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Lobor ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Lobor organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavješćavanje građana.

Prema pregledanom uzorku, Općina Lobor je obavljala nadzor nad izvođenjem radova održavanja komunalne infrastrukture. Računi o izvedenim radovima su ovjereni, a u prilogu sadrže dokumentaciju poput dnevnika rada strojeva. Komunalni redar je na temelju Odluke o komunalnom redu obavljao izvide o čemu je sastavljao zapisnike te provjeravao je li po njima postupljeno.

Također, Općina odluke iz područja komunalnog gospodarstva objavljuje u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama. Građani mogu iznositi primjedbe putem mjesnih odbora, a kvarove i druge nepravilnosti vezane za komunalnu infrastrukturu prijavljivati putem elektroničke pošte.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice.

Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Lobor

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Lobor ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i za izgrađenu komunalnu infrastrukturu pribavljala elaborate izvedenog stanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture i izvješća o njihovom izvršenju te ih javno objavila, da je donijela odluku o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, da je za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine donijela cjenike i javno ih objavila te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na to da Općina u poslovnim knjigama nije evidentirala i popisom imovine i obveza popisala svu komunalnu infrastrukturu po vrsti i količini te podatke uskladila s evidencijom komunalne infrastrukture, odluku o komunalnim djelatnostima te programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture nije donijela u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, dio komunalnih djelatnosti nije obavljan na načine propisane odlukom o komunalnim djelatnostima i navedenim Zakonom, za uslužne komunalne djelatnosti nije osigurala donošenje općih uvjeta isporuke te nije provodila sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju je na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Lobor **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke, čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Lobor

Općina Lobor očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju navodi da prihvaća činjenice i preporuke opisane u Nacrtu izvješća te će poduzeti sve potrebne radnje za njihovu primjenu.

Općina Mače

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Mače utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Općine je 27,88 km², a obuhvaća devet naselja s 2 542 stanovnika.

U tablici 85 daju se podaci o građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Mače, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 85

Broj građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Mače u kolovozu 2020., po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Mače	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	144	144	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Pješačke staze	1	1	0	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	4	4	0	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	1	1	0	0
		Drvoredi	1	1	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	1	1	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	2	2	0	0
		Javni zdenci	46	1	0	45
		Spomenici i skulpture	1	1	0	0
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i upravljanje javnom rasvjetom	14	0	5	9
		Rasvjetni stupovi	515	515	0	0
7.	Groblja i mrtvačnice	Groblja	3	3	0	0
		Mrtvačnice	3	3	0	0
Ukupno			736	677	5	54

Općina Mače je do kolovoza 2020. evidentirala 736 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega 677 ili 92,0 % u vlasništvu Općine, pet ili 0,7 % u javnom vlasništvu, a 54 ili 7,3 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Od ukupno 736 objekata i uređaja komunalne infrastrukture, 529 ili 71,9 % odnosi se na javnu rasvjetu, a 207 ili 28,1 % na sve druge objekte i uređaje komunalne infrastrukture.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Mače ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture za nerazvrstane ceste, javne prometne površine na kojima nije dopušten promet, groblja, javnu rasvjetu, javne zelene površine, građevine i uređaje javne namjene. Evidencija komunalne infrastrukture sadrži propisane podatke, ali za nerazvrstane ceste nije upisan podatak o vlasništvu.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o vlasništvu i drugim propisanim podacima.

Općina Mače je donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi te je za izgrađenu komunalnu infrastrukturu pribavljala elaborate izvedenog stanja. Prema obrazloženju Općine, uređeni su imovinskopravni odnosi za objekte javne namjene te se vodi ili je gotov postupak upisa u zemljišne knjige. Za nerazvrstane ceste izrada geodetskih elaborata i uređenje vlasničkog statusa provodi se, u skladu s proračunskim mogućnostima. Prednost imaju ceste na kojima se obavljaju radovi, a financiraju se putem natječaja.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

U glavnoj knjizi evidentirane su ceste, javna rasvjeta, nogostupi, mrtvačnica i dječje igralište. Analitička knjigovodstvena evidencija dugotrajne imovine nije ustrojena, ali su stavke glavne knjige izravno raščlanjene te pružaju podatke o vrsti, količini i nabavnoj vrijednosti. U glavnoj knjizi nema podatka o otpisanoj vrijednosti (po objektima), a dio objekata nije iskazan pojedinačno (primjerice ceste nisu evidentirane pojedinačno, već ceste 2008., ceste 2019. i slično). Popis imovine i obveza koncem 2019. je proveden. Popisne liste nisu sastavljene, već je inventurna komisija potpisala dio Registra imovine koji se odnosi na nerazvrstane ceste i izvod iz poslovnih knjiga u kojemu dio komunalne infrastrukture nije pojedinačno iskazan, odnosno nije iskazan pojedinačno u naturalnim iskazima, već su popisana ulaganja u pojedine objekte. U poslovnim knjigama nije evidentirana, a popisom imovine i obveza popisana sva komunalna infrastruktura iz evidencije komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati, a popisom imovine i obveza, neovisno o vlasništvu, obuhvatiti svu komunalnu infrastrukturu, analitičku knjigovodstvenu evidenciju komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine ustrojiti i voditi tako da sadrži nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost svake građevine ili uređaja, a popisom imovine i obveza komunalnu infrastrukturu popisati pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Usporedba podataka između poslovnih knjiga, popisa imovine i obveza i evidencije komunalne infrastrukture je otežana i/ili nije moguća. Evidencija komunalne infrastrukture, ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica s poslovnim knjigama (primjerice inventurni broj, račun iz Računskog plana i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje u evidenciju komunalne infrastrukture, za svaku građevinu i uređaj, unijeti prepoznatljivu oznaku, poput inventurnog broja, koja bi bila poveznica za usporedbu s poslovnim knjigama i popisom imovine i obveza, jer bi se povezivanjem svih navedenih evidencija dobila potpuna informacija o svakom objektu i uređaju komunalne infrastrukture.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Mače je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su propisane djelatnosti iz Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, usluge javnih tržnica na malo i komunalnog linijskog prijevoza putnika. Odlukom nisu određene druge komunalne djelatnosti od interesa za Općinu. Određeni su organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti, osim za djelatnost održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda i održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene.

Državni ured za reviziju nalaže Odlukom o komunalnim djelatnostima za sve komunalne djelatnosti utvrditi način obavljanja, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici 86 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Mače, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica 86

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Mače,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje javne rasvjete	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Usluge ukopa pokojnika	
8.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
9.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	Nije propisano odlukom
10.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	

Odlukom o komunalnim djelatnostima propisano je da se postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o koncesiji provodi prema propisima kojima se uređuju koncesije, a postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o obavljanju komunalne djelatnosti prema propisima kojima se uređuje javna nabava.

Općina Mače je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih je objavila u službenom glasilu.

Programi građenja za 2019. i 2020. sadrže procjenu troškova građenja po vrstama komunalne infrastrukture, ali ne i odvojeno za svaku građevinu i prema vrsti troškova (projektiranje, građenje i drugo). Programi sadrže izvore financiranja, ali nisu iskazani za svaku građevinu odvojeno. Također, nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije.

Programima su osim objekata komunalne infrastrukture planirani i drugi objekti, poput dječjeg vrtića, energetske obnove zgrade i sanacije klizišta. Navedeno nije, u skladu s odredbama članaka 68. i 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture i građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, po djelatnostima, osim za održavanje oborinskih voda te za održavanje parkova i javnih površina za koje ne sadrže rashode za zaposlene. Programi sadrže opis i opseg poslova.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja i izvore financiranja komunalne infrastrukture za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te da za sve djelatnosti sadrži iskaz financijskih sredstava potrebnih za njihovo ostvarenje.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Mače nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnica je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnijela predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže usporedbu planiranih i ostvarenih rashoda za održavanje i građenje komunalne infrastrukture. Izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži podatke o ostvarenim izvorima financiranja. Također, u izvješću o izvršenju programa održavanja navedeno je opisno koji su se radovi prema planu trebali obaviti te dinamika izvođenja, ali nije navedeno jesu li radovi izvedeni. U 2019. donesene su jedne izmjene programa, planirani rashodi za građenje tijekom godine smanjeni su za 12.990.544,00 kn ili 84,1 %, a za održavanje povećani za 117.000,00 kn ili 13,7 %. Izvješća ne sadrže podatke o planiranim rashodima programom, obrazloženja za donošenje izmjena programa i postotak ostvarenja rashoda u odnosu na plan.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja iskazati rashode planirane programom i svim izmjenama, navesti razloge donošenja izmjena programa te iskazati ostvarene izvore financiranja.

Općina Mače je u studenome 2018. donijela Odluku o komunalnoj naknadi i Odluku o vrijednosti boda, a u prosincu 2018. Odluku o komunalnom doprinosu. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, područja zona, jedinična vrijednost, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 5,00 kn/m³, za drugu 4,00 kn/m³, a za treću 2,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijent namjene, rok plaćanja, nekretnine važne za Općinu Mače koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom u iznosu od 3,15 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Mače je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisan komunalni red i mjere za provođenje, odnosno uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, održavanje komunalnog reda i kaznene odredbe. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Mače u 2019. i 2020. obavljalo se jedanaest komunalnih djelatnosti, od čega tri uslužne. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javne rasvjete i dio poslova na održavanju građevina javne odvodnje oborinskih voda obavljale su pravne osobe na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja i krematorija unutar groblja, održavanje čistoće javnih površina i dio poslova na održavanju građevina javne odvodnje oborinskih voda obavljali su zaposlenici Općine.

Uslužna komunalna djelatnost tržnice na malo se obavljala, iako Odlukom o komunalnim djelatnostima nije određena kao djelatnost od interesa za Općinu, a obavljali su je zaposlenici Općine. Usluge ukopa pokojnika obavljale su se na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a dimnjačarski poslovi na temelju ugovora o koncesiji.

Odlukom o komunalnim djelatnostima propisano je da se poslovi održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, održavanje groblja i krematorija unutar groblja te održavanje čistoće javnih površina povjerava pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, ali ugovori nisu zaključeni, već su poslove obavljali zaposlenici Općine. Odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, kao način povjeravanja djelatnosti, nije propisano povjeravanje zaposlenicima jedinica lokalne samouprave, osim putem vlastitog komunalnog pogona, koji Općina nije osnovala. Prema odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu komunalne djelatnosti može obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba - vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje za poslove koje obavljaju zaposlenici osnovati vlastiti komunalni pogon, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, a povjeravanje obavljanja komunalnih djelatnosti provesti na način određen Odlukom o komunalnim djelatnostima ili donijeti izmjene navedene Odluke.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji usluga donijeli su cjenike na koje je načelnik dao suglasnost. Cjenici su, osim za tržnice na malo objavljeni na mrežnim stranicama Općine Mače. Za uslugu ukopa pokojnika i dimnjačarske poslove cjenici nisu objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja usluga. Opći uvjeti isporuke za navedene usluge nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke, uz suglasnost Općinskog vijeća i njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Mače je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području utrošila 3.170.561,00 kn, od čega se 57.972,00 kn odnosi na objekte koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura (vodovod i odvodnja) te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture iznose 3.112.589,00 kn. Izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži podatak o ostvarenim izvorima financiranja, a prema izvješću o izvršenju programa održavanja, izvori financiranja su komunalna naknada, grobna naknada, prihodi od tržnice, lokalnog vodovoda i drugi proračunski prihodi.

Prema podacima iz financijskih izvještaja, komunalni i šumski doprinos te komunalna naknada, izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, u 2019. ostvareni su u iznosu od 463.130,00 kn, što čini 14,9 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Skreće se pozornost da su prema odredbama Zakona o vodama, vodne komunalne građevine za javnu vodoopskrbu: akumulacije, vodozahvati (zdenci, kaptaze i druge zahvatne građevine na vodnim tijelima), uređaji za kondicioniranje vode, vodospreme, crpne stanice, glavni dovodni cjevovodi i vodoopskrbna mreža cjevovoda i građevine za javnu odvodnju: kanali za prikupljanje i odvodnju komunalnih otpadnih voda, kolektori, crpne stanice, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, građevine i oprema za gospodarenje otpadnim muljem nastalim u postupku pročišćavanja otpadnih voda, lagune, ispusti u prijamnik i druge građevine pripadajuće ovim građevinama, uključujući sekundarnu mrežu kanala. Prema odredbama Zakona o vodnim uslugama, vodne komunalne građevine su javna dobra u javnoj uporabi i u vlasništvu su javnoga isporučitelja vodnih usluga na uslužnom području.

U tablici 87 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Mače za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 87

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Mače za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1		2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	719.456,00	556.214,00	77,3
2.	Most	640.000,00	631.849,00	98,7
3.	Javna rasvjeta	260.000,00	254.624,00	97,9
4.	Groblja	470.000,00	450.804,00	95,9
5.	Sanacija klizišta uz ceste	370.000,00	362.250,00	97,9
	Ukupno	2.459.456,00	2.255.741,00	91,7

U tablici 88 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Mače za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 88

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Mače za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1		2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	500.000,00	503.366,00	100,7
2.	Održavanje javnih zelenih površina	23.000,00	11.592,00	50,4
3.	Održavanje groblja	258.000,00	225.691,00	87,5
4.	Održavanje javne rasvjete	127.000,00	116.199,00	91,5
5.	Drugo (održavanje objekata i uređaja vodoopskrbe)	60.000,00	57.972,00	96,6
	Ukupno	968.000,00	914.820,00	94,5

Za djelatnost održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, čije je obavljanje prema očitovanju Općine Mače u 2019. organizirano, nisu planirani ni ostvareni rashodi.

– **Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom**

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Mače ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Mače organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavještanje građana.

Prema pregledanom uzorku, poslovi nadzora provode se nad obavljanjem komunalnih djelatnosti prema ugovornim odredbama (ovjerom računa za izvedene radove). Nadzor se provodi i u skladu s Odlukom o komunalnom redu. Komunalni redar izdavao je pisana i usmena upozorenja i opomene.

Također, Općina Mače obavještava građane putem svojih mrežnih stranica, objavama odluka iz područja komunalnog gospodarstva u službenom glasilu te putem društvenih mreža. Komunikacija je osim putem društvenih mreža omogućena telefonom ili elektroničkom poštom.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja.

Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Mače

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Mače ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i za izgrađenu komunalnu infrastrukturu pribavljala elaborate izvedenog stanja, donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinom području, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture i izvješća o njihovu izvršenju i javno ih objavila, da je donijela odluku o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, da je za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine donijela cjenike i javno ih objavila te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na to da Općina u poslovnim knjigama nije evidentirala i popisom imovine i obveza popisala svu komunalnu infrastrukturu u skladu s Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, podatke o komunalnoj infrastrukturi iz poslovnih knjiga i popisa imovine i obveza nije uskladila s podacima u evidenciji komunalne infrastrukture, odluku o komunalnim djelatnostima te programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture nije u potpunosti donijela u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, dio komunalnih djelatnosti nije obavljan na načine propisane odlukom o komunalnim djelatnostima i navedenim Zakonom, za uslužne komunalne djelatnosti nije osigurala donošenje općih uvjeta isporuke te objavljivanje cjenika na sve propisane načine te nije provodila sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju je na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Mače **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke, čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Mače

Općina Mače očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju navodi da je suglasna s opisanim činjenicama u Nacrtu izvješća te da će postupiti prema danim nalogima i preporukama.

Općina Marija Bistrica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Marija Bistrica utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Općine je 70,0 km², a obuhvaća jedanaest naselja s 5 954 stanovnika.

U tablici 89 daju se podaci o građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Marija Bistrica, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 89

Broj građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Marija Bistrica u kolovozu 2020., po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Marija Bistrica	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Nerazvrstane ceste	575	1	497	77
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	1	0	0
		Šetalište	2	2	0	0
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	12	5	4	3
4.	Javne zelene površine	Parkovi	3	2	1	0
		Drvored	2	1	1	0
		Cvjetnjaci	3	2	1	0
		Igrališta	6	1	2	3
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice	5	1	2	2
		Zdenci i fontane	1	0	1	0
		Spomenici	2	2	0	0
		Drugo	2	0	2	0
6.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta	115	40	75	0
7.	Groblja i mrtvačnice	Groblja	2	2	0	0
Ukupno			731	60	586	85

Općina Marija Bistrica je do kolovoza 2020. evidentirala 731 građevinu i uređaj komunalne infrastrukture, od čega je 60 ili 8,2 % u vlasništvu Općine, 586 ili 80,2 % u javnom vlasništvu, 40 ili 5,5 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 45 građevina ili 6,1 % nema podataka o vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Marija Bistrica ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture za nerazvrstane ceste, javne prometne površine, javna parkirališta, zelene površine, građevine i uređaje javne namjene, javnu rasvjetu, groblja i građevine javnog prometa.

Evidencija komunalne infrastrukture sadrži propisane podatke (oznaka, naziv komunalne infrastrukture, vrstu komunalne infrastrukture, naselje, katastarsku česticu, katastarsku općinu, vlasništvo, upravljanje komunalnom infrastrukturom te akte i dozvole).

Općina Marija Bistrica nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi, što nije u skladu s odredbama članaka 61. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Za izgrađenu infrastrukturu, radi utvrđivanja izvedenog stanja pribavljala je geodetske elaborate i to uglavnom za ceste na kojima se izvode radovi (izgradnja, dogradnja, sanacija). Prema obrazloženju Općine, namjerava donijeti višegodišnji plan s dinamikom koji bi trebao obuhvatiti utvrđivanje trenutnog statusa, izradu tehničke dokumentacije i druge potrebne radnje.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Marija Bistrica u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom.

Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

U glavnoj knjizi evidentirane su građevine i uređaji komunalne infrastrukture te je ustrojena analitička knjigovodstvena evidencija, koja sadrži podatke o inventurnom broju, nazivu, nabavnoj, otpisanoj i sadašnjoj vrijednosti svake pojedinačne građevine i uređaja. Popis imovine i obveza koncem 2019. je proveden. Popisom je obuhvaćena imovina, odnosno građevine i uređaji komunalne infrastrukture evidentirani u poslovnim knjigama.

Usporedba podataka između poslovnih knjiga, popisa imovine i obveza i evidencije komunalne infrastrukture je otežana i/ili nije moguća. Evidencija komunalne infrastrukture, ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica s poslovnim knjigama (primjerice inventurni broj, račun iz Računskog plana i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje u evidenciju komunalne infrastrukture, za svaku građevinu i uređaj, unijeti prepoznatljivu oznaku, poput inventurnog broja, koja bi bila poveznica za usporedbu s poslovnim knjigama i popisom imovine i obveza, jer bi se povezivanjem svih navedenih evidencija dobila potpuna informacija o svakom objektu i uređaju komunalne infrastrukture.

Skreće se pozornost da je Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-stalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– **Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom**

Općina Marija Bistrica je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima. Odlukom su propisane sve komunalne djelatnosti iz Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim usluge javnih tržnica na malo. Druge djelatnosti od interesa za Općinu nisu odlukom određene. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici 90 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Marija Bistrica, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica 90

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Marija,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1		2
1.	Održavanje javnih zelenih površina	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Marija Bistrica
2.	Održavanje čistoće javnih površina	
3.	Održavanje groblja	
4.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama	
5.	Usluge ukopa pokojnika	
6.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
7.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
8.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
9.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
10.	Održavanje javne rasvjete	
11.	Komunalni linijski prijevoz putnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
12.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	

Odlukom o komunalnim djelatnostima propisano je da se postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o koncesiji provodi prema propisima kojima se uređuju koncesije, a postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o obavljanju komunalne djelatnosti prema propisima kojima se uređuje javna nabava.

Općina Marija Bistrica je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu.

Programi građenja za 2019. i 2020. sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja po vrstama komunalne infrastrukture i po građevinama te vrste troškova (radova) koji će se obavljati. Programima nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, što nije u skladu s odredbama članaka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture. Programom za 2019., su obuhvaćeni objekti koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura, poput vodoopskrbe, dječjeg vrtića, doma kulture.

Skreće se pozornost da su prema odredbama Zakona o vodama, vodne komunalne građevine za javnu vodoopskrbu: akumulacije, vodozahvati (zdenci, kaptaže i druge zahvatne građevine na vodnim tijelima), uređaji za kondicioniranje vode, vodospreme, crpne stanice, glavni dovodni cjevovodi i vodoopskrbna mreža cjevovoda i građevine za javnu odvodnju: kanali za prikupljanje i odvodnju komunalnih otpadnih voda, kolektori, crpne stanice, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, građevine i oprema za gospodarenje otpadnim muljem nastalim u postupku pročišćavanja otpadnih voda, lagune, ispusti u prijamnik i druge građevine pripadajuće ovim građevinama, uključujući sekundarnu mrežu kanala. Prema odredbama Zakona o vodnim uslugama, vodne komunalne građevine su javna dobra u javnoj uporabi i u vlasništvu su javnoga isporučitelja vodnih usluga na uslužnom području.

Programi održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, po djelatnostima te opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture. Programima je obuhvaćeno održavanje objekata i uređaja, koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, nisu komunalna infrastruktura (održavanje vodoopskrbne mreže, radovi na zgradi Općine i drugo). Također, planirani su i rashodi za održavanje komunalne infrastrukture po mjesnim odborima, koji prema opisu radova iz programa, obuhvaćaju razne vrste održavanja (odvodnja, javne zelene površine, javne površine na kojima nije dozvoljen promet motornih vozila i slično).

Državni ured za reviziju nalaže program građenja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrži sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući, odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Marija Bistrica nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja i održavanja po vrstama i građevinama komunalne infrastrukture te po komunalnim djelatnostima i vrstama radova, usporedbu planiranih (program i sve donesene izmjene) i ostvarenih rashoda te ostvarene izvore financiranja. U 2019. donesene su tri izmjene programa građenja i dvije programa održavanja, planirani rashodi za građenje tijekom godine smanjeni su za 19.256.102,00 kn ili 69,4 %, a održavanja za 1.218.228,00 kn ili 23,5 %. Izvješća ne sadrže obrazloženja za donošenje izmjena programa.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa održavanja i gradnje komunalne infrastrukture navesti razloge donošenja izmjena programa.

Općina Marija Bistrica je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su četiri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost, način i rokovi plaćanja, slučajevi ostvarivanja prava na povrat komunalnog doprinosa, opći uvjeti i razlozi za djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi od 13,00 do 15,00 kn/m³, za drugu od 10,00 do 12,00 kn/m³, za treću od 6,00 do 8,00 kn/m³, a za četvrtu od 2,00 do 4,00 kn/m³, ovisno o namjeni građevine za koju se plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijent namjene, rok plaćanja, nekretnine važne za Općinu Marija Bistrica koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u iznosu od 2,40 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Marija Bistrica je u siječnju 2018. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina, skupljanje, odvoz i postupanje sa sakupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda te kaznene odredbe. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost. Prema odredbi članka 130. Zakona o komunalnom gospodarstvu iz srpnja 2018. Općina je trebala donijeti odluku o komunalnom redu usklađenu s odredbama navedenog Zakona do kolovoza 2019.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnom redu kojom će se, između ostalog, osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Marija Bistrica u 2019. i 2020. obavljalo se jedanaest komunalnih djelatnosti, od čega tri uslužne. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javne rasvjete te održavanje groblja i mrtvačnica unutar groblja obavljale su pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, održavanje javnih zelenih površina i održavanje čistoće javnih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene te javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima trgovačko društvo čiji je osnivač Općina dok je poslove odvodnje oborinskih voda obavljalo trgovačko društvo čiji je Općina suosnivač.

Održavanje groblja i mrtvačnica unutar groblja, usluge ukopa pokojnika i usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama prema odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima trebalo je biti povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina Marija Bistrica, ali je obavljano na drugačije načine, jer prema obrazloženju Općine, društvo u 2019. i 2020. nije bilo u mogućnosti preuzeti navedene poslove. U planu je izgradnja novog groblja koje će se graditi iz sredstava Evropske Unije.

Projekt izgradnje trebao bi omogućiti novo zapošljavanje te će poslove umjesto navedenog društva obavljati vlastiti komunalni pogon. U dijelu povjeravanja poslova usluge ukopa pokojnika, Općina će izmijeniti Odluku o komunalnim djelatnostima.

Uslužnu komunalnu djelatnost dimnjačarski poslovi obavljala je pravna osoba na temelju ugovora o koncesiji, uslugu ukopa pokojnika fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama zaposlenici Općine Marija Bistrica. Odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, kao način povjeravanja djelatnosti, nije propisano povjeravanje zaposlenicima jedinica lokalne samouprave, osim putem vlastitog komunalnog pogona, koji Općina nije osnovala. Prema odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu komunalne djelatnosti može obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba - vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže komunalne djelatnosti povjeravati na načine propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji usluga ukopa pokojnika i dimnjačarskih poslova donijeli su cjenike na koje je načelnik dao suglasnost. Usluge parkiranja obavljala je Općina Marija Bistrica, koja je donijela cjenik. Cjenici nisu objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja usluge, jer nemaju svoje mrežne stranice, ni na mrežnim stranicama Općine. Opći uvjeti isporuke nisu doneseni ni za jednu uslužnu komunalnu djelatnost.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke za sve uslužne komunalne djelatnosti, uz suglasnost Općinskog vijeća te javno objavljivanje cjenika i općih uvjeta, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Marija Bistrica je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području utrošila 10.900.222,00 kn, od čega se 8.041.469,00 kn odnosi na objekte koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u iznose 2.858.753,00 kn. Izvori financiranja su kapitalne potpore, vlastiti prihodi, primici od zaduživanja, prihodi od prodaje nefinancijske imovine, prihodi za posebne namjene te opći prihodi i primici. Prema podacima iz financijskih izvještaja, komunalni i šumski doprinos i komunalna naknada, izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, u 2019. ostvareni su u iznosu od 1.063.323,00 kn, što čini 37,2 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 91 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Marija Bistrica za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 91

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Marija Bistrica za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	443.285,00	269.026,00	60,7
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	510.546,00	399.175,00	78,2
3.	Groblja	15.000,00	24.375,00	162,5
4.	Javne zelene površine	70.000,00	52.675,00	75,3
5.	Javna rasvjeta	132.000,00	109.441,00	82,9
6.	Građevine za gospodarenje otpadom-reciklažno dvorište	1.890.000,00	1.755.731,00	92,9
7.	Drugo - vodoopskrba	19.000,00	3.805,00	20,0
8.	Drugo - dječji vrtić	2.847.671,00	2.258.544,00	79,3
9.	Drugo - dom kulture	1.966.406,00	1.962.227,00	99,8
10.	Drugo - projektna dokumentacija za društveni dom	18.000,00	17.437,00	96,9
11.	Drugo - pristupna cesta	176.000,00	73.290,00	41,6
12.	Drugo - dječji vrtić (opremanje)	345.500,00	345.154,00	99,9
13.	Drugo - nadstrešnica tržnica	35.000,00	34.878,00	99,7
14.	Drugo - pontonski most	24.000,00	27.400,00	114,2
	Ukupno	8.492.408,00	7.333.158,00	86,3

Znatno ispod plana ostvareni su rashodi za nerazvrstane ceste, javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila, javne zelene površine, dječji vrtić, vodoopskrbu i pristupnu cestu (za 1.009.987,00 kn ili 24,8 %). Znatno iznad plana ostvareni su rashodi za groblja (za 9.375,00 kn ili 62,5 %). Izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženja za odstupanja od plana.

U tablici 92 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Marija Bistrica za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 92

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Marija Bistrica za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	709.060,00	524.577,00	74,0
2.	Održavanje javnih zelenih površina	264.000,00	259.644,00	98,4
3.	Održavanje groblja	340.000,00	303.948,00	89,4
4.	Održavanje čistoće javnih površina	280.000,00	279.503,00	99,8
5.	Održavanje javne rasvjete	670.000,00	636.389,00	95,0
6.	Drugo - održavanje uređaja vodoopskrbe	740.000,00	666.278,00	90,0
7.	Drugo - održavanje komunalne infrastrukture po mjesnim odborima	500.000,00	430.475,00	86,1
8.	Drugo - sanacija klizišta	395.766,00	398.330,00	100,6
9.	Drugo - uređenje općinskih objekata	65.000,00	67.920,00	104,5
	Ukupno	3.963.826,00	3.567.064,00	90,0

Znatno ispod plana ostvareni su rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta (za 184.483,00 kn ili 26,0 %). Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženja za odstupanja od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje, kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– **Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom**

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Marija Bistrica ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Marija Bistrica organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavještanje građana.

Prema pregledanom uzorku, ugovori o održavanju komunalne infrastrukture sadrže odredbe o provođenju nadzora nad izvođenjem radova. Uz račune se prema ugovorima, izdaju radni nalozi ili specifikacija radova koje ovjerava zaposlenik Općine. Računi, odnosno prilozi za održavanje javne rasvjete nisu ovjereni.

Nadzor je obavljan i prema odredbama Odluke o komunalnom redu. Komunalni redar je izdavao rješenja te su naplaćivane kazne za počinjene prekršaje.

Također, Općina Marija Bistrica, obavještavanje građana provodi objavom odluka iz područja komunalnog gospodarstva u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama. Objavljuje prijedlog proračuna, u čijem su sastavu programi građenja i održavanja, a građanima je omogućeno davanje prijedloga i primjedbi. Uz standardni prikaz proračuna, objavljuje pojednostavljeni, koji je oblikom primjereniji za građane i koji sadrži prihode i rashode, planove i aktivnosti. Prijava kvarova te davanje primjedbi i pritužbi vezanih za komunalnu infrastrukturu, omogućeno je putem telefona, elektroničke pošte i osobno (sastavlja se zapisnik).

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Marija Bistrica

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Marija Bistrica ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je za izgrađenu komunalnu infrastrukturu pribavljala elaborate izvedenog stanja, donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinom području i načini obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture i izvješća o njihovu izvršenju te ih javno objavila, da je donijela odluku o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu i o vrijednosti boda komunalne naknade prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, da je za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine donijela cjenike te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na to da Općina nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi, odluku o komunalnom redu nije uskladila s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, dio komunalnih djelatnosti nije obavljan na načine propisane navedenim zakonom i Odlukom o komunalnim djelatnostima, za uslužne komunalne djelatnosti nije osigurala donošenje općih uvjeta isporuke, a cjenike nije objavila na propisane načine te nije provodila sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju je na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Marija Bistrica **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Općini dani nalozi i preporuke, čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Marija Bistrica

Općina Marija Bistrica očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju vezano za evidentiranje komunalne infrastrukture u zemljišnim knjigama i katastru navodi da će donijeti višegodišnji plan s dinamikom provođenja. Pri izradi plana vodit će se računa o financijskim mogućnostima Općine. Za svaki dio komunalne infrastrukture bit će potrebno utvrditi trenutni status, izraditi tehničku dokumentaciju i procjenu vrijednosti te obaviti sve druge radnje propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Nadalje navodi da je evidencija izrađena na temelju podataka iz zemljišnih knjiga, koji su zastarjeli i netočni, a u poslovnim knjigama evidentirana je komunalna infrastruktura na kojoj su izvođeni radovi ili je iz nekog razloga obavljena njena procjena pa se podaci iz navedenih evidencija ne mogu usporediti i povezati.

Za normativno uređenje navodi da je u tijeku postupak nabave usluge izrade izvješća stanja u prostoru, a nakon njegove izrade program građenja komunalne infrastrukture donosit će se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Smatra da su objekti vodoopskrbe, dječjeg vrtića i doma kulture građevine javne namjene te da rashodi za njihovu izgradnju i održavanje trebaju biti planirani programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Obrazlaže da će pri donošenju izmjena programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navesti razloge donošenja izmjena te da će donijeti odluku o komunalnom redu u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Vezano uz upravljanje komunalne infrastrukture navodi da će za komunalnu djelatnost održavanje groblja i mrtvačnice te uslužnu djelatnost ukop pokojnika, donijeti izmjene Odluke o komunalnim djelatnostima na način da će se obavljanje navedene djelatnosti povjeriti vlastitom komunalnom pogonu koji Općina planira osnovati. Komunalnu djelatnost usluga parkiranja na uređenim javnim površinama i javnim garažama obavljat će vlastiti komunalni pogon ili trgovačko društvo čiji je osnivač Općina, ovisno o njihovim organizacijskim, kadrovskim i financijskim kapacitetima. Za donošenje i objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika navodi da će postupiti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, a u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture u slučaju odstupanja ostvarenih rashoda u odnosu na planirane navest će razloge odstupanja.

Osim toga, navodi da će u sljedećem razdoblju raditi na uspostavljanju sustavne analize i vrednovanja učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu.

Općina Mihovljan

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Mihovljan utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Općine je 26,5 km², a obuhvaća pet naselja s 1 949 stanovnika.

U tablici 93 daju se podaci o građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Mihovljan, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 93

Broj građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Mihovljan u kolovozu 2020., po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Mihovljan	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	93	3	84	6
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Pješačke staze	1	1	0	0
3.	Javne zelene površine	Parkovi	1	0	1	0
		Drvoredi	1	1	0	0
		Cvjetnjaci	2	2	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	2	0	2	0
		Javni športski i rekreacijski prostori	2	1	0	1
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	1	1	0	0
		Oznake sadržaja turističke namjene	1	1	0	0
		Spomenici i skulpture	2	2	0	0
		Druge građevine	1	1	0	0
5.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i upravljanje javnom rasvjetom	4	0	0	4
		Rasvjetni stupovi	113	4	8	101
6.	Groblja i mrtvačnice	Groblja	1	1	0	0
7.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Izgrađene prometne površine za zaustavljanje vozila, ulazak i izlazak putnika	1	1	0	0
Ukupno			226	19	95	112

Općina Mihovljan je do kolovoza 2020. evidentirala 226 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 19 ili 8,4 % u vlasništvu Općine, 95 ili 42,0 % u javnom vlasništvu te 112 ili 49,6 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Od ukupno 226 objekata i uređaja komunalne infrastrukture, 117 ili 51,8 % odnosi se na javnu rasvjetu, a 109 ili 48,2 % na sve druge objekte i uređaje komunalne infrastrukture. Skreće se pozornost na izmjene Zakona o komunalnom gospodarstvu iz srpnja 1997., prema kojima je u funkcionalnom stanju u vlasništvu jedinica lokalne samouprave trebalo prenijeti objekte i uređaje koje koriste za javnu rasvjetu, a za one koje za obavljanje djelatnosti koristi "Hrvatska elektroprivreda" d.d. osnovati ugovorom pravo služnosti - pravo uporabe bez naknade za potrebe javne rasvjete u korist jedinice lokalne samouprave i uprave.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Mihovljan ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture putem Registra imovine i sadrži nerazvrstane ceste, javnu rasvjetu, javne zelene površine, groblja, građevine i uređaje javne namjene te druge objekte komunalne infrastrukture.

Navedena evidencija sadrži propisane podatke (naziv, katastarsku i zemljišnoknjižnu česticu, katastarsku općinu, vlasništvo), osim o osobi koja upravlja infrastrukturom te o zatraženim i izdanim dozvolama za njihovo uređenje, građenje i uporabu, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa cesta i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti evidenciju komunalne infrastrukture da sadrži sve podatke propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Mihovljan je donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi (za nekoliko cesta), ali nije radi utvrđivanja postojećeg stanja pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja, što nije u skladu s odredbama članaka 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Mihovljan u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka.

Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

U glavnoj knjizi evidentirane su ceste, javna rasvjeta, dječja igrališta, nogostupi i drugi objekti. Analitička knjigovodstvena evidencija nije ustrojena, ali su stavke glavne knjige izravno raščlanjene te za dio imovine pružaju podatke o vrsti, količini i nabavnoj vrijednosti. U glavnoj knjizi nema podatka o otpisanoj vrijednosti (po objektima), veći dio objekata nije iskazan pojedinačno, a dio objekata i uređaja iz Registra imovine nije evidentiran. Popis imovine i obveza koncem 2019. je obavljen. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture evidentirane u poslovnim knjigama. Popisom nije obuhvaćen dio objekata i uređaja komunalne infrastrukture iz Registra imovine.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati, a popisom imovine i obveza, neovisno o vlasništvu, obuhvatiti svu komunalnu infrastrukturu, ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine te ju voditi tako da sadrži nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost svake građevine ili uređaja, a popisom imovine i obveza komunalnu infrastrukturu popisati pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Registar imovine omogućuje unos podataka o kontu, poziciji i inventurnom broju, ali navedeni podaci nisu uneseni (popunjeni). Unos navedenih podataka omogućio bi povezivanje s poslovnim knjigama, čime bi usporedba podataka bila brža i jednostavnija, te bi se podaci o imovini, odnosno o komunalnoj infrastrukturi međusobno nadopunjavali.

Državni ured za reviziju preporučuje u Registar imovine unijeti predviđene podatke o kontu, poziciji i inventurom broju, kako bi se podaci mogli uspoređivati s poslovnim knjigama.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– **Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom**

Općina Mihovljan je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, kojom su propisane djelatnosti iz Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim usluga parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, usluge javnih tržnica na malo te komunalni linijski prijevoz putnika. Prema pisanom obrazloženju, Općina nema navedene infrastrukture ili nema potrebe za organiziranjem navedenih komunalnih uslužnih djelatnosti. Odlukom nisu određene druge djelatnosti od interesa za Općinu. Određeni su organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti, osim za održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda i održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene.

Državni ured za reviziju nalaže za sve komunalne djelatnosti na području Općine utvrditi način obavljanja, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici 94 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Mihovljan, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica 94

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Mihovljan,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje javne rasvjete	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Ukop pokojnika	
8.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	Odlukom nije propisan način obavljanja
9.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
10.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Odlukom o komunalnim djelatnostima propisano je da se postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o obavljanju komunalne djelatnosti provodi prema propisima kojima se uređuje javna nabava, a postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o koncesiji prema propisima kojima se uređuju koncesije.

Općina Mihovljan je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu.

Programi građenja za 2019. i 2020. sadrže procjenu troškova građenja, po vrstama troškova te za svaku građevinu. Programi sadrže izvore financiranja po djelatnostima, ali ne i za građevine pojedinačno. Također, nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije. Programom građenja za 2019. su rashodi za građenje, osim za objekte i uređaje komunalne infrastrukture planirani i za druge objekte i opremu. Također, planirani su i rashodi za nabavu projekata, a za dio projekata nije navedeno na što se odnose. Navedeno nije, u skladu s odredbama članaka 68. i 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture.

Programi održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za održavanje komunalne infrastrukture, opis poslova i izvore financiranja, ali dio objekata i uređaja za koje su financijska sredstva planirana nije komunalna infrastruktura, a dio sredstava je zajednički planiran za dvije djelatnosti.

Program za 2019. ne sadrži opseg poslova održavanja i iznose sredstava po izvorima, a planirana financijska sredstva nisu raspoređena prema djelatnostima propisanim Zakonom o komunalnom gospodarstvu. Program za 2020. navedeno sadrži.

Državni ured za reviziju nalaže program građenja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrži sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući izvore financiranja za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno te odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati. Preporučuje se u programu održavanja komunalne infrastrukture financijska sredstva planirati prema komunalnim djelatnostima utvrđenim Zakonom o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Mihovljani nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže podatke o planiranim rashodima (zadnjim izmjenama) te iskaz troškova građenja i održavanja po vrstama i građevinama komunalne infrastrukture te po komunalnim djelatnostima. U 2019. donesene su dvije izmjene programa, planirani rashodi za građenje tijekom godine smanjeni su za 19.256.102,00 kn ili 69,4 %, a održavanja za 1.218.228,00 kn ili 23,5 %. Izvori financiranja su nabrojani, ali nema podatka u kojim iznosima su ostvareni, nisu navedeni rashodi planirani programom te razlozi za donošenje izmjena programa.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa održavanja i gradnje komunalne infrastrukture navesti ostvarene izvore financiranja, rashode planirane programima te razloge donošenja izmjena programa.

Općina Mihovljan je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, područja zona, jedinična vrijednost, način i rokovi plaćanja, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,00 kn/m³, za drugu 0,75 kn/m³, a za treću 0,50 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijent namjene, rok plaćanja, nekretnine važne za Općinu Mihovljan koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u iznosu od 3,00 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Mihovljan je u lipnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, održavanje komunalnog reda te kaznene odredbe. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Mihovljan u 2019. i 2020. obavljalo se deset komunalnih djelatnosti, od čega dvije uslužne. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, održavanje groblja i mrtvačnica, održavanje čistoće javnih površina i održavanje javne rasvjete obavljale su pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Za djelatnosti, za koje odlukom nije propisan način obavljanja (održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene i održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda) nisu zaključeni ugovori unaprijed, odnosno održavanje se ne obavlja kontinuirano, već kad se ukaže potreba. Tada se za izvođenje radova izdaje narudžbenica ili zaključuje ugovor, odnosno provodi postupak, u skladu s planiranim iznosom održavanja.

Uslužna komunalna djelatnost dimnjačarski poslovi obavljala se na temelju ugovora o koncesiji, a usluga ukopa pokojnika na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika, odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji usluga donijeli su cjenike, na koje je načelnik dao suglasnost. Cjenici su objavljeni na mrežnim stranicama Općine Mihovljan, ali nisu objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja usluga. Opći uvjeti isporuke komunalnih usluga nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke za uslužne komunalne djelatnosti, uz suglasnost Općinskog vijeća te javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Mihovljan je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području utrošila 2.779.534,00 kn, od čega se 609.421,00 kn odnosi na objekte koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture iznose 2.170.113,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalne naknade, naknade za koncesiju, potpore iz državnog proračuna, potpore iz županijskog proračuna, prihod od sufinanciranja građana te drugi proračunski prihodi. Prema podacima iz financijskih izvještaja, komunalni i šumski doprinos te komunalna naknada, izvori namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, u 2019. ostvareni su u iznosu od 227.593,00 kn, što čini 10,5 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 95 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Mihovljan za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 95

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Mihovljan za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	1.720.000,00	1.713.860,00	99,6
2.	Javna rasvjeta	120.000,00	85.682,00	71,4
3.	Drugo - društveni dom	50.000,00	0,00	0,0
4.	Drugo - prilaz crkvi	135.000,00	131.197,00	97,2
5.	Drugo - radovi na zgradi Općine	95.000,00	89.245,00	93,9
6.	Drugo - projekti	129.500,00	118.383,00	91,4
7.	Drugo - oprema	46.000,00	135.428,00	294,4
	Ukupno	2.295.500,00	2.273.795,00	99,1

Rashodi za društveni dom planirani su u iznosu od 50.000,00 kn, a nisu ostvareni, rashodi za javnu rasvjetu ostvareni su znatno ispod plana (za 34.318,00 kn ili 28,6 %), a rashodi za opremu znatno iznad plana (za 89.428,00 kn ili 194,4 %). Izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži obrazloženja odstupanja od plana.

U tablici 96 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Mihovljan za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 96

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Mihovljan za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	350.000,00	196.532,00	56,2
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	35.000,00	3.552,00	10,1
3.	Održavanje groblja	141.000,00	138.166,00	98,0
4.	Održavanje javne rasvjete	54.000,00	32.321,00	59,9
5.	Drugo	182.000,00	135.168,00	74,3
	Ukupno	762.000,00	505.739,00	66,4

Planirani i ostvareni rashodi za održavanje groblja, obuhvaćaju i javne površine koje nisu zasebno iskazane, niti je navedeno na koje se javne površine odnose. Drugo se odnosi na uređenja centra Općine, opskrbu pitkom vodom, održavanje opreme, održavanje zgrade Općine, sanaciju divljih odlagališta i eko otoka, rad strojem (nije navedeno na kojim objektima).

Znatno ispod plana ostvareni su rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta, građevina javne odvodnje oborinskih voda, javne rasvjete i drugi rashodi (za 253.427,00 kn ili 40,8 %), a izvješće o izvršenju programa održavanja ne sadrži obrazloženje odstupanja.

Državni ured za reviziju preporučuje, kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– **Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom**

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Mihovljan ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Mihovljan organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture, održavanje komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavještanje građana.

Ugovorima o održavanju komunalne infrastrukture utvrđene su odredbe o provođenju nadzora nad izvođenjem radova, osim u ugovorima za prijevoz kamenog materijala, rad stroja i održavanje groblja. Ugovorima je utvrđeno da izvoditelj vodi dnevnik radova, koji ovjerava predstavnik mjesnog odbora ili pročelnik Općine. Prema pregledanom uzorku, nadzor je obavljan, odnosno dnevnicima radova su priloženi računima i ovjereni. Nadzor se obavlja i prema Odluci o komunalnom redu. Komunalni redar je u 2019. pokrenuo 42, a u 2020. pokrenuo je 21 postupak prema navedenoj Odluci.

Također, Općina odluke iz područja komunalnog gospodarstva objavljuje u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama. Građane obavještava i putem lokalnih medija. Davanje pritužbi i prijedloga, omogućeno je putem obrazaca i to dostavom na adresu Općine, putem mrežnih stranica i elektroničke pošte.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Mihovljan

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Mihovljan ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi, donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinom području, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture i izvješća o njihovu izvršenju te ih javno objavila, da je donijela odluku o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine donijela je cjenike i javno ih objavila te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na to da Općina nije za izgrađenu komunalnu infrastrukturu pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja, u poslovnim knjigama nije evidentirala i popisom imovine i obveza obuhvatila svu komunalnu infrastrukturu i podatke uskladila s evidencijom komunalne infrastrukture, odlukom o komunalnim nije utvrdila način obavljanja za sve komunalne djelatnosti, u programima građenja komunalne infrastrukture nije utvrdila izvore financiranja po objektima i uređajima, za uslužne komunalne djelatnosti nije osigurala donošenje općih uvjeta isporuke i objavu cjenika na sve propisane načine te da nije provodila sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju je na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Mihovljan **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke, čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Mihovljan

Općina Mihovljan očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju navodi da prihvaća preporuke i činjenice navedene u Nacrtu izvješća te da će poduzeti sve potrebne radnje za njihovu primjenu.

Općina Novi Golubovec

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Novi Golubovec utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Općine je 13,63 km², a obuhvaća pet naselja s 1 004 stanovnika.

U tablici 97 daju se podaci o građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Novi Golubovec, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 97

Broj građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Novi Golubovec u kolovozu 2020., po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Novi Golubovec	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	64	0	0	64
2.	Javna parkirališta	Parkirališta	1	1	0	0
3.	Javne zelene površine	Parkovi	1	1	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	2	2	0	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	3	0	3	0
5.	Javna rasvjeta	Rasvjetni stupovi	450	0	0	450
6.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Građevine za prihvatanje i otpremanje vozila i putnika u javnom prijevozu	1	0	1	0
Ukupno			522	4	4	514

Općina Novi Golubovec je do kolovoza 2020. evidentirala 522 građevine i uređaja komunalne infrastrukture, od čega su četiri ili 0,8 % u vlasništvu Općine, četiri ili 0,8 % u javnom vlasništvu, a 514 ili 98,4 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili ima neriješen vlasnički status.

Od ukupno 522 objekta i uređaja komunalne infrastrukture, 450 ili 86,2 % odnosi se na javnu rasvjetu, a 72 ili 13,8 % na sve druge objekte i uređaje komunalne infrastrukture. Skreće se pozornost na izmjene Zakona o komunalnom gospodarstvu iz srpnja 1997., prema kojima je u funkcionalnom stanju u vlasništvu jedinica lokalne samouprave trebalo prenijeti objekte i uređaje koje koriste za javnu rasvjetu, a za one koje za obavljanje djelatnosti koristi "Hrvatska elektroprivreda" d.d. osnovati ugovorom pravo služnosti - pravo uporabe bez naknade za potrebe javne rasvjete u korist jedinice lokalne samouprave i uprave.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Novi Golubovec ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture za nerazvrstane ceste, javne zelene površine, javnu rasvjetu te druge objekte i uređaje komunalne infrastrukture.

Evidencija komunalne infrastrukture sadrži propisane podatke (naziv komunalne infrastrukture, vrsta komunalne infrastrukture, katastarska čestica, katastarska općina, vlasništvo, osoba koja upravlja komunalnom infrastrukturom te izdani akti i dozvole). Za veći dio objekata i uređaja komunalne infrastrukture u navedenu evidenciju nije unesen podatak o vlasništvu i osobi koja komunalnom infrastrukturom upravlja.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o vlasništvu i drugim propisanim podacima.

Općina Novi Golubovec nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi, što nije u skladu s odredbama članaka 61. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Geodetske elaborate o izvedenom stanju pribavila je za dio komunalne infrastrukture. Prema obrazloženju Općine, zemljišne knjige na području jedne katastarske općine su uništene u drugom svjetskom ratu i do danas nisu u potpunosti obnovljene, zbog čega je otežano rješavanje vlasničkog statusa nekretnina te se planira provesti novu katastarsku izmjeru za područje Općine.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Novi Golubovec u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Za navedene aktivnosti preporučuje se donijeti plan, kojim bi se, između ostalog, utvrdila nadležnost, odnosno osobe za provođenje, sredstava i izvori sredstava, uređaji i građevine koje imaju prioritet te rokovi za provođenje.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci.

Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

U glavnoj knjizi evidentirane su ceste, javna rasvjeta, nogostup i odvodnja, dječje igralište i druge građevine i uređaji komunalne infrastrukture. Analitička knjigovodstvena evidencija nije ustrojena, ali su računi glavne knjige raščlanjeni i daju pojedinačne podatke za dio imovine. Ceste nisu evidentirane pojedinačno ili po dionicama, već po godinama u kojima su obavljana ulaganja (primjerice ceste 2006., ceste 2007.). Popis imovine i obveza za 2019. je proveden. Popisne liste sadrže iste podatke kao i poslovne knjige, odnosno dio objekata i uređaja komunalne infrastrukture (i druge imovine) nije popisano pojedinačno i iskazan u naturalnim i novčanim izrazima.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati, a popisom imovine i obveza, neovisno o vlasništvu, obuhvatiti svu komunalnu infrastrukturu, ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine te ju voditi tako da sadrži nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost svake građevine ili uređaja, u popisnim listama komunalnu infrastrukturu iskazati pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Usporedba podataka između poslovnih knjiga, popisa imovine i obveza i evidencije komunalne infrastrukture je otežana i/ili nije moguća. Evidencija komunalne infrastrukture, ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica s poslovnim knjigama (primjerice inventurni broj, račun iz Računskog plana i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje u evidenciju komunalne infrastrukture, za svaku građevinu i uređaj, unijeti prepoznatljivu oznaku, poput inventurnog broja, koja bi bila poveznica za usporedbu s poslovnim knjigama i popisom imovine i obveza, jer bi se povezivanjem svih navedenih evidencija dobila potpuna informacija o svakom objektu i uređaju komunalne infrastrukture.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Novi Golubovec je u studenome 2018. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima koje se obavljaju na temelju ugovora, kojom su propisane djelatnosti iz Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanja groblja i mrtvačnica, usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, usluge javnih tržnica na malo, usluge ukopa pokojnika, komunalnog linijskog prijevoza putnika i dimnjačarskih poslova. Prema obrazloženju Općine, navedene djelatnosti nisu određene, jer za njima ne postoji potreba ili nema građevina i uređaja komunalne infrastrukture. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici 98 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Novi Golubovec, prema Odluci o komunalnim djelatnostima koje se obavljaju na temelju ugovora.

Tablica 98

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Novi Golubovec, prema Odluci o komunalnim djelatnostima koje se obavljaju na temelju ugovora

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima koje se obavljaju na temelju ugovora može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje čistoće javnih površina	
5.	Održavanje javne rasvjete	

Općina Novi Golubovec je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu.

Programi građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. sadrže procjenu troškova građenja po vrstama te po objektima i uređajima komunalne infrastrukture. Izvori financiranja su nabrojani, ali nisu navedeni planirani iznosi, ukupno ni po objektima i uređajima komunalne infrastrukture. Programima nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije. Programom za 2019. su obuhvaćeni i rashodi za gradnju vodovodne infrastrukture, koja prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, nije komunalna infrastruktura. Navedeno nije, u skladu s odredbama članaka 68. i 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture i građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Skreće se pozornost da su prema odredbama Zakona o vodama, vodne komunalne građevine za javnu vodoopskrbu: akumulacije, vodozahvati (zdenci, kaptaže i druge zahvatne građevine na vodnim tijelima), uređaji za kondicioniranje vode, vodospreme, crpne stanice, glavni dovodni cjevovodi i vodoopskrbna mreža cjevovoda i građevine za javnu odvodnju: kanali za prikupljanje i odvodnju komunalnih otpadnih voda, kolektori, crpne stanice, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, građevine i oprema za gospodarenje otpadnim muljem nastalim u postupku pročišćavanja otpadnih voda, lagune, ispusti u prijamnik i druge građevine pripadajuće ovim građevinama, uključujući sekundarnu mrežu kanala. Prema odredbama Zakona o vodnim uslugama, vodne komunalne građevine su javna dobra u javnoj uporabi i u vlasništvu su javnoga isporučitelja vodnih usluga na uslužnom području.

Programi održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa po komunalnim djelatnostima. Izvori financiranja su utvrđeni, ali nisu navedeni planirani iznosi, ukupno ni po vrstama održavanja. Programi također, ne sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući izvore financiranja po objektima i uređajima komunalne infrastrukture, odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom troškova.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Novi Golubovec nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. U službenom glasilu objavljeni su zaključci o prihvatanju izvješća, što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisano da se u službenom glasilu objavljuju izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja, odnosno održavanja po vrstama i građevinama komunalne infrastrukture te po komunalnim djelatnostima i vrstama radova te njihovu usporedbu s planiranim, kao i podatke o planiranim iznosima programom i izmjenama programa. Izvješća ne sadrže podatke o ostvarenim izvorima financiranja. U 2019. donesene su jedne izmjene programa, ukupni planirani rashodi nisu značajnije promijenjeni. Izvješća ne sadrže razloge donošenja izmjena programa.

Državni ured za reviziju nalaže objaviti izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se u izvješćima o izvršenju programa održavanja i gradnje komunalne infrastrukture navesti razloge donošenja izmjena programa.

Općina Novi Golubovec je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedna zona za plaćanje komunalnog doprinosa, područje zone, jedinična vrijednost, način i rokovi plaćanja, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobođenje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 2,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 0,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijent namjene, rok plaćanja, nekretnine važne za Općinu Novi Golubovec koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz prosinca 2018. u iznosu od 3,60 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Novi Golubovec je u lipnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu, kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanje javnih površina, korištenje javnih površina, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i kaznene odredbe.

Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Novi Golubovec u 2019. i 2020. obavljalo se sedam komunalnih djelatnosti, od čega jedna uslužna. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda obavljalo se na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Održavanje javne rasvjete obavlja se prema potrebi na temelju narudžbenice, a održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina i održavanje čistoće javnih površina putem javnih radova.

Uslužna komunalna djelatnost dimnjačarski poslovi obavljala se na temelju ugovora o koncesiji.

Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda i dimnjačarski poslovi obavljani su, iako ih Općinsko vijeće nije utvrdilo kao komunalne djelatnosti od interesa za Općinu Novi Golubovec. Obavljanje komunalnih djelatnosti održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, održavanje čistoće javnih površina i održavanje javne rasvjete nije povjereno na način propisan odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima koje se obavljaju na temelju ugovora.

Državni ured za reviziju preporučuje povjeravanje obavljanja komunalnih djelatnosti provesti na način utvrđen Odlukom o komunalnim djelatnostima ili donijeti izmjene navedene Odluke.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika, odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj komunalne usluge dimnjačarski poslovi donio je cjenik na koji je načelnik dao suglasnost. Cjenik je objavljen na mrežnim stranicama Općine, ali nije objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja usluge. Opći uvjeti isporuke nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke za uslužnu komunalnu djelatnost, uz suglasnost Općinskog vijeća te javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Novi Golubovec je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području utrošila 1.283.169,00 kn, od čega se 5.050,00 kn odnosi na objekte koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture iznose 1.278.119,00 kn. Ostvareni izvori financiranja nisu navedeni u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Prema podacima iz financijskih izvještaja, komunalni i šumski doprinos te komunalna naknada, izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, u 2019. ostvareni su u iznosu od 471.577,00 kn, što čini 36,9 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 99 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Novi Golubovec za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 99

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Novi Golubovec za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	700.000,00	628.308,00	89,8
2.	Javne površine	80.000,00	51.581,00	64,5
3.	Javna rasvjeta	440.000,00	327.774,00	74,5
4.	Drugo - opskrba pitkom vodom	10.000,00	5.050,00	50,5
	Ukupno	1.230.000,00	1.012.713,00	82,3

Znatno ispod plana ostvareni su rashodi za javne površine, javnu rasvjetu i opskrbu pitkom vodom (za 145.595,00 kn ili 27,4 %). Izvješće ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje, kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici 100 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Novi Golubovec za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 100

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Novi Golubovec za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	130.000,00	122.131,00	93,9
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	10.000,00	8.442,00	84,4
4.	Održavanje javnih zelenih površina	36.000,00	33.255,00	92,4
8.	Održavanje javne rasvjete	117.000,00	106.628,00	91,1
9.	Drugo – održavanje kanalizacije	500,00	0,00	0,0
	Ukupno	293.500,00	270.456,00	92,1

Za komunalne djelatnosti održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje čistoće javnih površina, čije je obavljanje prema očitovanju Općine u 2019. obavljano putem javnih radova, u izvješću o izvršenju nisu iskazani rashodi.

– **Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom**

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Novi Golubovec ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Novi Golubovec organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavješćivanje građana.

Prema pregledanom uzorku, obavljan je nadzor nad izvođenjem radova održavanja komunalne infrastrukture. Za poslove koji su obavljani na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, na računima je ovjereno da su radovi izvedeni, a uz račune su priloženi dnevnicima radova. Nadzor se provodi i prema Odluci o komunalnom redu, na temelju koje su izdavane pisane opomene. Zbog malog broja zaposlenih Općina nema komunalnog redara.

Također, Općina je provodila obavješćivanje građana. Odluke iz područja komunalnog gospodarstva objavljivala je u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama. Davanje prijedloga, pritužbi i prigovora omogućeno je putem telefona, elektroničkom poštom i kontakt obrasca koji je objavljen na mrežnim stranicama Općine.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja.

Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Novi Golubovec

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Novi Golubovec ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je za izgrađenu komunalnu infrastrukturu pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja, donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinom području i načini obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture i objavila ih u službenom glasilu te je sastavila izvješća o izvršenju navedenih programa, da je donijela odluku o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, da je za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine donijela cjenik i javno ga objavila te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na to da Općina nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi, u poslovnim knjigama nije evidentirala i popisom imovine i obveza obuhvatila svu komunalnu infrastrukturu i podatke uskladila s evidencijom komunalne infrastrukture, programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture nije donijela u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, a izvješća o izvršenju navedenih programa objavila u službenom glasilu, dio komunalnih djelatnosti nije obavljala na načine propisane odlukom o komunalnim djelatnostima, za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na njenom području nije osigurala donošenje općih uvjeta isporuke i objavu cjenika na sve propisane načine te nije provodila sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju je na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Novi Golubovec **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke, čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Novi Golubovec

Općina Novi Golubovec očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju navodi da prihvaća dane naloge i preporuke te da će pristupiti otklanjanju nedostataka po svim točkama Nalaza.

Općina Petrovsko

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Petrovsko utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Općine je 19 km², a obuhvaća 12 naselja s 2 659 stanovnika.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

U prosincu 2019. donesena je Odluka o uspostavi registra imovine Općine Petrovsko. Odlukom je propisan način uspostave, sadržaj, oblik i način vođenja Registra imovine, koji između ostalog uključuje i evidenciju komunalne infrastrukture. Prema navedenoj Odluci popis komunalne infrastrukture vodi se za nerazvrstane ceste, javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila, javna parkirališta, javne zelene površine, građevine i uređaje javne namjene, javnu rasvjetu, groblja i mrtvačnice na grobljima.

Prema navedenoj Odluci, evidencija komunalne infrastrukture nije ustrojena. Općina Petrovsko nabavila je računalni program za njeno vođenje, a instalacija je započela u travnju 2021.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi evidenciju komunalne infrastrukture, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Petrovsko nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i nije pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja, koji bi bili dostavljeni nadležnom sudu, odnosno nadležnom tijelu za katastar radi upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, što nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Petrovsko u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Za navedene aktivnosti preporučuje se donijeti plan, kojim bi se, između ostalog, utvrdila nadležnost, odnosno osobe za provođenje, sredstava i izvori sredstava, uređaji i građevine koje imaju prioritet te rokovi za provođenje.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima.

Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2019., koji su objavljeni na mrežnim stranicama Općine Petrovsko, vrijednost građevinskih objekata evidentirana je u iznosu od 21.413.614,00 kn. Glavna knjiga, analitičke knjigovodstvene evidencije i popis imovine i obveza, zatraženi tijekom obavljanja revizije nisu dostavljeni te se ne može utvrditi jesu li ustrojene i sadrže li propisane podatke te jesu li evidentirani svi objekti i uređaji komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine te ju voditi tako da sadrži nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost svake građevine ili uređaja te provesti popis imovine i obveza, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– **Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom**

Općina Petrovsko je u 2010. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima te u 2014. njezine izmjene te ju nije uskladila s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi. Odlukom su propisane djelatnosti koje prema odredbama navedenog Zakona više nisu komunalne djelatnosti, a druge komunalne djelatnosti, razlikuju se nazivom ili sadržajem.

Navedenom Odlukom propisane su komunalne djelatnosti iz Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene (osim javnih spomenika i spomen obilježja) te usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama. Kao komunalne djelatnosti od interesa za Općinu određene su održavanje javnih spomenika i spomen obilježja te poslovi prigodnog ukrašavanja naselja. Određeni su organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti. Uvjeti i kriteriji za izbor pravnih i fizičkih osoba propisani su odredbama odluke, dok se prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi obavljaju prema propisima o javnoj nabavi.

Državni ured za reviziju nalaže odluku o komunalnim djelatnostima uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

U tablici 101 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Petrovsko, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica 101

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Petrovsko,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina	Vlastiti komunalni pogon
2.	Održavanje groblja (dio poslova)	
3.	Održavanje čistoće javnih površina	
4.	Usluge ukopa pokojnika	
5.	Održavanje javnih spomenika i spomen obilježja	
6.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
7.	Održavanje javne rasvjete	
8.	Poslovi prigodnog ukrašavanja naselja	
9.	Održavanje groblja (betonski okviri)	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
10.	Usluge javnih tržnica na malo	
11.	Komunalni linijski prijevoz putnika	
12.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	

Općina Petrovsko je programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. donijela u svibnju 2019. Nisu doneseni istodobno s proračunom. Programi građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2020. doneseni su istodobno s proračunom. Objavljeni su u službenom glasilu.

Programi građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. sadrže procjenu troškova građenja po vrstama troškova (građenje, rekonstrukcija, projektna dokumentacija), za svaku građevinu zasebno, osim za asfaltiranje nerazvrstanih cesta, koje nisu pojedinačno utvrđene. Utvrđeni su izvori financiranja, ali bez navođenja iznosa u kojima se planiraju ostvariti. Također, nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije. Programom za 2019. su planirana sredstva za objekte i uređaje koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i općinskih odluka nisu građevine komunalne infrastrukture (vodovodna infrastruktura i drugo), a dio objekata nije planiran prema vrstama iz navedenog Zakona (izgradnja nogostupa i nerazvrstane ceste planirana je pod izgradnjom javnih površina). Navedeno nije, u skladu s odredbama članaka 68. i 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture i građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Skreće se pozornost da su prema odredbama Zakona o vodama, vodne komunalne građevine za javnu vodoopskrbu: akumulacije, vodozahvati (zdenci, kaptaže i druge zahvatne građevine na vodnim tijelima), uređaji za kondicioniranje vode, vodospreme, crpne stanice, glavni dovodni cjevovodi i vodoopskrbna mreža cjevovoda i građevine za javnu odvodnju: kanali za prikupljanje i odvodnju komunalnih otpadnih voda, kolektori, crpne stanice, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, građevine i oprema za gospodarenje otpadnim muljem nastalim u postupku pročišćavanja otpadnih voda, lagune, ispusti u prijamnik i druge građevine pripadajuće ovim građevinama, uključujući sekundarnu mrežu kanala. Prema odredbama Zakona o vodnim uslugama, vodne komunalne građevine su javna dobra u javnoj uporabi i u vlasništvu su javnoga isporučitelja vodnih usluga na uslužnom području.

Programi održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, po djelatnostima te opis poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, ali ne sadrže opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture prema izvorima financiranja i prema vrstama iz navedenog Zakona te odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Petrovsko nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže planirane rashode programom i ostvarene rashode građenja i održavanja po vrstama i građevinama komunalne infrastrukture (osim za nerazvrstane ceste) te po komunalnim djelatnostima i vrstama radova i postotak ostvarenja. Ne sadrže ostvarene izvore financiranja. U navedenom izvješću je navedeno da su donesene izmjene programa te su iskazani planirani iznosi (izmjenama) i njihova usporedba s ostvarenim rashodima te postotak ostvarenja. Tijekom obavljanja revizije, izmjene programa su zatražene, ali nisu dostavljene. Pregledom dokumentacije sa sjednica Općinskog vijeća, održanih u 2019. i početkom 2020., koja je objavljena na mrežnim stranicama Općine, utvrđeno je da Općinsko vijeće izmjene nije donijelo. Prema navedenom, u izvješću nisu iskazani točni podaci vezani za planirane rashode. Osim toga, zbrojevi planiranih stavki i pojedini postotci ostvarenja rashoda u odnosu na plan nisu točno izračunani (iskazani).

Državni ured za reviziju preporučuje više pozornosti posvetiti sastavljanju i iskazivanju podataka u izvješćima o izvršenju programa održavanja i gradnje komunalne infrastrukture.

Općina Petrovsko je u studenome 2018. donijela Odluku o komunalnoj naknadi i Odluku o komunalnom doprinosu. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu područje Općine utvrđeno je kao jedinstvena (jedna) zona za plaćanje komunalnog doprinosa, te je propisana jedinična vrijednost po m³ građevine, način i rokovi plaćanja, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 0,90 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 0,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, uvjeti za plaćanje komunalne naknade, naselja, namjena sredstava, rok plaćanja, obveznik plaćanja, obračun i utvrđivanje iznosa komunalne naknade, koeficijent zona, koeficijent namjene, nekretnine važne za Općinu Petrovsko koje se u potpunosti oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, uvjeti i razlozi pojedinačnog privremenog, djelomičnog ili potpunog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade, prisilna naplata, način trošenja prikupljenih sredstava komunalne naknade te ostala pitanja vezana za provođenje Odluke. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz siječnja 2019. u iznosu od 1,20 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općinsko vijeće je u srpnju 2019. donijelo Odluku o komunalnom redu, kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, prikupljanje, odvoz i postupanje sa prikupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda te prekršajne odredbe, kazne za učinjene prekršaje. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Općina Petrovsko nije dostavila veći dio tražene dokumentaciju o obavljanju komunalnih djelatnosti u 2019. i 2020. Prema dostavljenim ugovorima i izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019., obavljan je dio poslova propisan Odlukom o komunalnim djelatnostima. Iz navedene dokumentacije, za sve djelatnosti nisu vidljivi načini obavljanja.

U 2019. obavljalo se osam komunalnih djelatnosti, od čega dvije uslužne. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Održavanje cesta i održavanje groblja obavljalo se na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Održavanje javnih zelenih površina, održavanje javne rasvjete, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda i poslovi prigodnog ukrašavanja naselja su se prema podacima iz Izvješća o izvršenju programa održavanja za 2019. obavljali, ali nije vidljivo na koji način.

Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda se obavljalo, iako općinskim odlukama nije određeno kao komunalna djelatnost od interesa za Općinu.

Državni ured za reviziju preporučuje povjeravanje obavljanja komunalnih djelatnosti provesti na način utvrđen Odlukom o komunalnim djelatnostima koje se povjeravaju na temelju ugovora ili donijeti izmjene navedene Odluke.

Uslužna komunalna djelatnost dimnjačarski poslovi obavljala se na temelju ugovora o koncesiji, a ukop pokojnika na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika, odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji komunalnih usluga donijeli su cjenike na koje je načelnik dao suglasnost. Za uslugu ukopa pokojnika cjenik je objavljen u službenom glasilu, a za dimnjačarske poslove na mrežnim stranicama Općine. Opći uvjeti isporuke nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke uz suglasnost Općinskog vijeća te njihovo javno objavljivanje, kao i objavljivanje cjenika komunalnih usluga, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Petrovsko je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području utrošila 10.099.727,00 kn, od čega se 180.625,00 kn odnosi na objekte koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture iznose 9.919.102,00 kn. Izvori financiranja nisu utvrđeni u izvješću o izvršenju programa. Prema podacima iz financijskih izvještaja, komunalni doprinos i komunalna naknada, izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, u 2019. ostvareni su u iznosu od 142.204,00 kn, što čini 1,4 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 102 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Petrovsko za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 102

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Petrovsko za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4 (3/2x100)
1.	Nerazvrstane ceste	6.400.000,00	6.583.190,00	102,9
2.	Javna rasvjeta	220.000,00	141.043,00	64,1
3.	Groblja	200.000,00	6.243,00	3,1
4.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	330.000,00	79.381,00	24,1
5.	Drugo - vodovod	250.000,00	180.625,00	72,3
6.	Drugo - sportski objekti	450.000,00	0,00	0,0
	Ukupno	7.850.000,00	6.990.482,00	89,1

Znatno ispod plana ostvareni su svi rashodi, osim za nerazvrstane ceste (za 1.042.708,00 kn ili 71,9 %). Izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje odstupanja od plana.

U tablici 103 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Petrovsko za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 103

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Petrovsko za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4 (3/2x100)
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.430.000,00	1.429.091,00	99,9
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	183.000,00	150.482,00	82,2
3.	Održavanje javnih zelenih površina	300.000,00	1.184.370,00	394,8
4.	Održavanje groblja	127.000,00	233.098,00	183,5
5.	Održavanje čistoće javnih površina	150.000,00	0,00	0,0
6.	Održavanje javne rasvjete	120.000,00	104.054,00	86,7
7.	Poslovi prigodnog ukrašavanja naselja	0,00	8.150,00	0,0
	Ukupno	2.310.000,00	3.109.245,00	134,6

Znatno iznad plana ostvareni su ukupni rashodi za održavanje komunalne infrastrukture (za 799.245,00 kn ili 34,6 %) te rashodi za održavanje javnih zelenih površina i održavanje groblja (za 990.468,00 kn ili 232,0 %). Planirani su rashodi za održavanje čistoće javnih površina u iznosu od 150.000,00 kn, a nisu ostvareni te su ostvareni rashodi za prigodno ukrašavanje naselja u iznosu od 8.150,00 kn, iako nisu planirani. Izvješće o izvršenju programa održavanja ne sadrži obrazloženje odstupanja od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje, kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– **Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom**

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodarara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Petrovsko ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranje zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Petrovsko nije dostavila cjelovitu dokumentaciju o obavljanju komunalnih djelatnosti i obavljanju nadzora nad izvođenjem radova. Očitovala se, da mjere prema Odluci o komunalnom redu nisu poduzimane, jer nije bilo njihovog kršenja te da se poslovi komunalnog redarstva obavljaju na temelju sporazuma s drugim jedinicama lokalne samouprave. Sporazum nije dostavljen.

Odluke iz područja komunalnog gospodarstva objavljuju se u službenom glasilu i djelomično na mrežnim stranicama Općine.

Općina Petrovsko ne provodi analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Petrovsko

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Petrovsko da je donijela odluku o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine donijela je cjenike te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na upravljanje komunalnom infrastrukturom, a odnose se na to da nije ustrojila evidenciju komunalne infrastrukture, nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i za izgrađenu komunalnu infrastrukturu pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja, Odluku o komunalnim djelatnostima nije uskladila, a programe građenja i održavanja donijela u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. nije iskazala točne podatke, komunalne djelatnosti nije obavljala u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima, za uslužene komunalne djelatnosti nije osigurala donošenje općih uvjeta isporuke, a cjenici nisu objavljeni na sve propisne načine, nije provodila mjere po Odluci o komunalnom redu i sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju je na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Petrovsko **neučinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke, čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Petrovsko

Općina Petrovsko očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju navodi da se slaže s utvrđenim činjenicama iz Nacrta izvješća. Obrazlaže da je do 2019. imala zajedničkog komunalnog redara s Općinom Đurmanec, koji poslove više ne obavlja zbog odlaska na drugo radno mjesto. Za popunjavanje radnog mjesta proveden je natječaj, a zaposlenik će zajedno s pravnom osobom koja za Općinu vodi poslovne knjige raditi na otklanjanju uočenih nepravilnosti i propusta.

Općina Radoboj

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Radoboj utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Općine je 33,22 km², a obuhvaća devet naselja s 3 400 stanovnika.

U tablici 104 daju se podaci o građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Radoboj, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 104

Broj građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Radoboj u kolovozu 2020., po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Radoboj	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	100	30	25	45
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Pločnici	8	0	0	8
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	2	2	0	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	3	1	0	2
		Drvoredi	1	0	0	1
		Živice	1	1	0	0
		Cvjetnjaci	2	1	0	1
		Travnjaci	1	1	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	9	5	0	4
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Javni športski i rekreacijski prostori	2	2	0	0
		Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	8	0	0	8
		Fontane	1	0	0	1
6.	Javna rasvjeta	Spomenici i skulpture	1	0	0	1
		Ormari za mjerenje utroška električne energije i za upravljanje javnom rasvjetom	9	0	0	9
7.	Groblja i mrtvačnice	Rasvjetni stupovi	820	0	0	820
		Groblja	1	1	0	0
Ukupno			969	44	25	900

Općina Radoboj je do kolovoza 2020. evidentirala 969 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 44 ili 4,5 % u vlasništvu Općine, 25 ili 2,6 % u javnom vlasništvu, a 900 ili 92,9 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili ima neriješen vlasnički status.

Od ukupnog broja objekata i uređaja komunalne infrastrukture 829 ili 85,6 % se odnosi na javnu rasvjetu, a 140 ili 14,4 % na sve druge objekte i uređaje komunalne infrastrukture. Skreće se pozornost na izmjene Zakona o komunalnom gospodarstvu iz srpnja 1997., prema kojima je u funkcionalnom stanju u vlasništvo jedinica lokalne samouprave trebalo prenijeti objekte i uređaje koje koriste za javnu rasvjetu, a za one koje za obavljanje djelatnosti koristi "Hrvatska elektroprivreda" d.d. osnovati ugovorom pravo služnosti - pravo uporabe bez naknade za potrebe javne rasvjete u korist jedinice lokalne samouprave i uprave.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Radoboj ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture za ceste, groblja i mrtvačnice, dječja igrališta, nogostupe, javna parkirališta, parkove, spomenike, fontane i objekte na stajalištima javnog prometa. U evidenciju komunalne infrastrukture nisu uneseni podaci o javnoj rasvjeti.

Evidencija komunalne infrastrukture za dio infrastrukture sadrži propisane podatke, osim o osobi koja njome upravlja te o zatraženim i izdanim dozvolama za njihovo uređenje, građenje i uporabu, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa cesta i aktima s tim u vezi, a za dio ne sadrži ni podatak o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke. U evidenciji nerazvrstanih cesta, uneseno je da su u vlasništvu Općine, iako imovinskopravni odnosi za dio cesta nisu uređeni.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja. Nalaže se evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži propisane, točne i pouzdane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Radoboj nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i dostavljala ih nadležnom sudu radi upisa u zemljišne knjige što nije u skladu s odredbama članaka 61. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Pribavljala je geodetske elaborate izvedenog stanja za nerazvrstane ceste. Na prijedlog komisije za održavanje nerazvrstanih cesta donosi trogodišnji plan asfaltiranja cesta, na temelju kojeg se donose odluke, za koje ceste će se uređivati imovinskopravni odnosi.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Radoboj u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

U glavnoj knjizi evidentirane su ceste, javna rasvjeta, groblja, dječja igrališta, parkovi i druga imovina. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija, koja sadrži podatke o nabavnoj, otpisanoj i sadašnjoj vrijednosti, osim za javnu rasvjetu. Popis imovine i obveza za 2019. je proveden. Popisom je obuhvaćena imovina, odnosno komunalna infrastruktura evidentirana u poslovnim knjigama.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati, a popisom imovine i obveza, neovisno o vlasništvu, obuhvatiti svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Evidencija komunalne infrastrukture za nerazvrstane ceste sadrži oznaku ceste, koja je poveznica s poslovnim knjigama, dok za druge objekte i uređaje ne sadrže prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica s poslovnim knjigama (primjerice inventurni broj, račun iz Računskog plana i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje u evidenciju komunalne infrastrukture, za svaku građevinu i uređaj, unijeti prepoznatljivu oznaku, poput inventurnog broja, koja bi bila poveznica za usporedbu s poslovnim knjigama i popisom imovine i obveza, jer bi se povezivanjem svih navedenih evidencija dobila potpuna informacija o svakom objektu i uređaju komunalne infrastrukture.

Skreće se pozornost da je Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-stalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– **Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom**

Općina Radoboj je u ožujku 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima te u lipnju 2020. njezine izmjene. Odlukom su propisane komunalne djelatnosti iz Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim usluge parkiranja na uređenim javnim površinama, usluge javnih tržnica na malo te komunalni linijski prijevoz putnika. Prema obrazloženju Općine, navedene djelatnosti nisu ustrojene, jer nema objekata i uređaja komunalne infrastrukture za njihovo provođenje i/ili ne postoji potreba za njihovim ustrojavanjem. Osim djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene su i druge djelatnosti od interesa za Općinu, održavanje prigodne ukrasne rasvjete i usluga prigodne prodaje. Također, određeni su organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti, osim za prigodnu prodaju.

Državni ured za reviziju nalaže za sve komunalne djelatnosti na području Općine utvrditi način obavljanja, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici 105 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Radoboj, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica 105

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Radoboj,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1		2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Vlastiti komunalni pogon
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
4.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
8.	Održavanje prigodne ukrasne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
9.	Održavanje javne rasvjete	
10.	Usluge ukopa pokojnika	
11.	Dimnjačarski poslovi	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
12.	Usluge prigodnih prodaja	Nije propisano odlukom

Odlukom o komunalnim djelatnostima propisano je da se povjeravanje poslova na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti provodi prema propisima o javnoj nabavi, a na temelju koncesije prema propisima kojima se uređuju koncesije.

U ožujku 2019. donesena je Odluka o osnivanju vlastitog komunalnog pogona. Navedena Odluka sadrži podatke propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Između ostalog, propisano je da Vlastiti komunalni pogon donosi godišnji plan i program te načelniku podnosi izvješće o iskazivanju učinaka poslovanja. Godišnji plan i program rada Vlastitog komunalnog pogona je donesen i sadrži opis poslova koji će se obavljati te planirane troškove održavanja po vrstama. Prema planu Vlastiti komunalni pogon ima jednog zaposlenika, za kojeg rashodi nisu navedeni u planu.

Državni ured za reviziju preporučuje u godišnji program i plan rada Vlastitog komunalnog pogona, uključiti rashode za zaposlene, kako bi se dobila cjelovita informacija o rashodima za održavanje komunalne infrastrukture.

Općina Radoboj je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu.

Programi građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. sadrže procjenu troškova građenja po vrstama komunalne infrastrukture i građevinama komunalne infrastrukture. Izvori financiranja navedeni su u ukupnom iznosu, a ne za svaku građevinu zasebno. Programima nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije.

Programom građenja su planirani objekti i radovi koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura (vodoopskrba). Navedeno nije, u skladu s odredbama članaka 68. i 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture i građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Skreće se pozornost da su prema odredbama Zakona o vodama, vodne komunalne građevine za javnu vodoopskrbu: akumulacije, vodozahvati (zdenci, kaptaze i druge zahvatne građevine na vodnim tijelima), uređaji za kondicioniranje vode, vodospreme, crpne stanice, glavni dovodni cjevovodi i vodoopskrbna mreža cjevovoda i građevine za javnu odvodnju: kanali za prikupljanje i odvodnju komunalnih otpadnih voda, kolektori, crpne stanice, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, građevine i oprema za gospodarenje otpadnim muljem nastalim u postupku pročišćavanja otpadnih voda, lagune, ispusti u prijamnik i druge građevine pripadajuće ovim građevinama, uključujući sekundarnu mrežu kanala. Prema odredbama Zakona o vodnim uslugama, vodne komunalne građevine su javna dobra u javnoj uporabi i u vlasništvu su javnoga isporučitelja vodnih usluga na uslužnom području.

Programi održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja te opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, osim za dio djelatnosti koje obavlja Vlastiti komunalni pogon. Za navedene djelatnosti opis poslova s procjenom troškova utvrđen je godišnjim planom rada Vlastitog komunalnog pogona i programom, ali nije utvrđen opseg poslova.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući izvore financiranja za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te opseg poslova za sve komunalne djelatnosti.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Radoboj nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže planirane (izmjenama programa) i ostvarene troškove građenja i održavanja po vrstama i građevinama komunalne infrastrukture te po komunalnim djelatnostima i vrstama radova i postotak ostvarenja.

U izvješćima su izvori financiranja nabrojani, ali nije naveden iznos u kojemu su ostvareni, odnosno utrošeni za građenje i održavanje komunalne infrastrukture. U 2019. donesene su dvije izmjene programa, planirani rashodi za građenje tijekom godine smanjeni su za 3.487.850,00 kn ili 68,1 %, a izvješće ne sadrži obrazloženja za donošenje izmjena programa. Planirani rashodi za održavanje komunalne infrastrukture nisu značajnije izmijenjeni.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja iskazati rashode planirane programom i svim izmjenama te navesti razloge donošenja izmjena programa.

Općina Radoboj je u ožujku 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost, način i rokovi plaćanja, uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,50 kn/m³, a za drugu 1,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rok plaćanja, nekretnine važne za Općinu Radoboj koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, svrha komunalne naknade, uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobođenje od obveze plaćanja komunalne naknade i druga pitanja vezana za obračun komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je Odlukom o vrijednosti boda iz prosinca 2018. u iznosu od 4,44 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općinsko vijeće je u kolovozu 2019. donijelo Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, prikupljanje, odvoz i postupanje s prikupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i kazne za učinjene prekršaje. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Radoboj u 2019. i 2020. obavljalo se 12 komunalnih djelatnosti, od čega tri uslužne. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javne rasvjete i održavanje ukrasne rasvjete obavljale su pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja i mrtvačnica unutar groblja te održavanje čistoće javnih površina obavljao je Vlastiti komunalni pogon.

Uslužna komunalna djelatnost dimnjačarski poslovi obavljala se na temelju ugovora o koncesiji, a ukop pokojnika i prigodnu prodaju obavljao je Vlastiti komunalni pogon. Usluge ukopa pokojnika od listopada 2020. obavlja pravna osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika, odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji komunalnih usluga dimnjačarski poslovi i usluge ukopa pokojnika donijeli su cjenike na koje je načelnik dao suglasnost. Cjenik za dimnjačarske poslove objavljen je na mrežnim stranicama Općine, ali nije objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja usluge. Cjenik za usluge ukopa pokojnika nije objavljen. Opći uvjeti isporuke nisu doneseni. Usluge prigodne prodaje obavljaju se na temelju Odluke o prodaji robe izvan prodavaonica na području općine Radoboj, kojom su propisane cijene usluge i uvjeti obavljanja. Navedena Odluka objavljena je u službenom glasilu.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke za sve uslužne komunalne djelatnosti uz suglasnost Općinskog vijeća te ih zajedno s cjenicima javno objaviti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Radoboj je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području utrošila 8.202.041,00 kn, od čega se 583.450,00 kn odnosi na objekte koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture iznose 7.618.591,00 kn. Izvori financiranja su komunalni doprinos, komunalna naknada, pomoći i druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, komunalni i šumski doprinos i komunalna naknada, izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, u 2019. ostvareni su u iznosu od 534.360,00 kn, što čini 7,0 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 106 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Radoboj za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 106

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Radoboj za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	6.698.000,00	5.340.112,00	79,7
2.	Javna rasvjeta	283.600,00	283.021,00	99,8
3.	Javne zelene površine	28.500,00	13.594,00	47,7
4.	Građevine i uređaji javne namjene	28.500,00	20.000,00	70,2
5.	Sanacija klizišta	899.250,00	719.948,00	80,1
6.	Drugo - vodoopskrba	673.000,00	583.450,00	86,7
	Ukupno	8.610.850,00	6.960.125,00	80,8

Prema obrazloženju Općine Radoboj, sanacija klizišta nije obavljena na komunalnoj infrastrukturi, ali bila je nužna zbog sigurnosti cesta te su rashodi uključeni u komunalnu infrastrukturu.

Znatno ispod plana ostvareni su rashodi za nerazvrstane ceste, javne zelene površine te građevine i uređaje javne namjene (za 1.381.294,00 kn ili 20,4 %), a izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana.

U tablici 107 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Radoboj za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 107

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Radoboj za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	791.750,00	773.641,00	97,7
2.	Održavanje javnih zelenih površina	81.000,00	72.190,00	89,1
3.	Održavanje groblja	156.100,00	156.103,00	100,0
4.	Održavanje javne rasvjete	304.000,00	239.982,00	78,9
	Ukupno	1.332.850,00	1.241.916,00	93,2

Za djelatnosti održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene i održavanje čistoće javnih površina, koje su prema podacima Općine Radoboj u 2019. i 2020. obavljane u programu i izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture rashodi nisu planirani ni ostvareni.

Znatno ispod plana izvršeni su rashodi za održavanje javne rasvjete (za 64.018,00 kn ili 21,1 %) a izvješće o izvršenju programa održavanja ne sadrži obrazloženje odstupanja od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje, kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Radoboj ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Radoboj organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavješćavanje građana.

Prema pregledanom uzorku, obavljan je nadzor nad izvođenjem radova održavanja komunalne infrastrukture povjerenih na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Na računima i priložima (teretni list, dnevnicu radova) ovjereno je da su radovi izvedeni. Za poslove održavanja komunalne infrastrukture, koje obavljaju zaposlenici Vlastitog komunalnog pogona, nadzor se obavlja izravno te putem izvješća o radu. Nadzor je obavljan na temelju Odluke o komunalnom redu. U 2019. komunalni redar naplatio je dvije novčane kazne.

Također, odluke vezane za komunalnu infrastrukturu objavljuju se na mrežnim stranicama Općine, a obavješćavanje građana obavlja se i putem lista (brošure) kojeg izdaje Općina i dostavlja svakom kućanstvu. Građanima je omogućena prijava kvarova te davanje prijedloga i pritužbi putem telefona i elektroničke pošte.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice.

Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Radoboj

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Radoboj ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je za izgrađenu komunalnu infrastrukturu pribavljala elaborate izvedenog stanja, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinom području, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture i izvješća o njihovu izvršenju te ih javno objavila, da je donijela odluku o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, da je organizirala obavljanje komunalnih djelatnosti na način utvrđen općinskom odlukom, da je za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine donijela cjenike i javno ih objavila te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na to da Općina u evidenciju komunalne infrastrukture nije unijela sve objekte i uređaje komunalne infrastrukture, nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi, u poslovnim knjigama nije evidentirala i popisom imovine obuhvatila dio komunalne infrastrukture, programi građenja i održavanja komunalne infrastrukture nisu u potpunosti usklađeni s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, za dio uslužnih komunalnih djelatnosti nije osigurala donošenje općih uvjeta isporuke, a cjenici nisu objavljeni na sve propisne načine te nije provodila sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju je na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Radoboj **učinkovito, pri čemu su potrebna poboljšanja** te su Općini dani nalozi i preporuke, čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Radoboj

Općina Radoboj očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju navodi da je Općina u srpnju 2021. donijela Odluku o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi, koja je objavljena u službenom glasilu i dostavljena Općinskom sudu na provođenje.

Nadalje navodi da prihvaća druge preporuke navedene u Nacrtu izvješća te će ih provesti u skladu sa svojim mogućnostima.

Općina Stubičke Toplice

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Stubičke Toplice utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Općine je 27 km², a obuhvaća četiri naselja s 2 814 stanovnika.

U tablici 108 daju se podaci o građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Stubičke Toplice, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 108

Broj građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Stubičke Toplice u kolovozu 2020., po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Stubičke Toplice	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	74	50	12	12
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Mostovi	1	0	0	1
		Šetališta	2	0	0	2
3.	Javne zelene površine	Parkovi	5	4	1	0
		Drvoredi	1	1	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	4	3	0	1
		Javni športski i rekreacijski prostori	2	2	0	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	6	0	0	6
		Fontane	1	1	0	0
		Javni zahodi	1	1	0	0
		Javni satovi	1	1	0	0
		Ploče s planom naselja	1	1	0	0
		Oznake sadržaja turističke namjene	1	0	0	1
		Spomenici i skulpture	2	1	0	1
Druge građevine, uređaji i predmeti javne namjene lokalnog značaja	16	2	0	14		
5.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i upravljanje javnom rasvjetom	17	0	17	0
		Rasvjetna tijela	967	0	967	0
Ukupno			1 102	67	997	38

Općina Stubičke Toplice je do kolovoza 2020. evidentirala 1 102 građevine i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 67 ili 6,1 % u vlasništvu Općine, 997 ili 90,5 % u javnom vlasništvu, a 38 ili 3,4 % ne zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili ima neriješen vlasnički status.

Od ukupnog broja objekata i uređaja komunalne infrastrukture 984 ili 89,3 % se odnosi na javnu rasvjetu, a 118 ili 10,7 % na sve druge objekte i uređaje komunalne infrastrukture. Skreće se pozornost na izmjene Zakona o komunalnom gospodarstvu iz srpnja 1997., prema kojima je u funkcionalnom stanju u vlasništvu jedinica lokalne samouprave trebalo prenijeti objekte i uređaje koje koriste za javnu rasvjetu, a za one koje za obavljanje djelatnosti koristi "Hrvatska elektroprivreda" d.d. osnovati ugovorom pravo služnosti - pravo uporabe bez naknade za potrebe javne rasvjete u korist jedinice lokalne samouprave i uprave.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Stubičke Toplice ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture za nerazvrstane ceste, javne prometne površine na kojima nije dopušten promet vozila, javna parkirališta, javne zelene površine, građevine i uređaje javne namjene, groblja i krematorije, građevine namijenjene obavljanju javnog prometa, građevine namijenjene opskrbi pitkom vodom te javnu rasvjetu. Građevine namijenjene opskrbi pitkom vodom, prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, nisu objekti i uređaji komunalne infrastrukture.

Skreće se pozornost da su prema odredbama Zakona o vodama, vodne komunalne građevine, građevine za javnu vodoopskrbu: akumulacije, vodozahvati (zdenci, kaptaže i druge zahvatne građevine na vodnim tijelima), uređaji za kondicioniranje vode, vodospreme, crpne stanice, glavni dovodni cjevovodi i vodoopskrbna mreža cjevovoda i građevine za javnu odvodnju: kanali za prikupljanje i odvodnju komunalnih otpadnih voda, kolektori, crpne stanice, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, građevine i oprema za gospodarenje otpadnim muljem nastalim u postupku pročišćavanja otpadnih voda, lagune, ispusti u prijamnik i druge građevine pripadajuće ovim građevinama, uključujući sekundarnu mrežu kanala. Odredbama Zakona o vodnim uslugama, vodne komunalne građevine su javna dobra u javnoj uporabi i u vlasništvu su javnoga isporučitelja vodnih usluga na uslužnom području.

Evidencija komunalne infrastrukture sadrži propisane podatke (naziv komunalne infrastrukture, adresa i mjesto, status vlasništva, namjena nekretnine, naziv katastarske općine, broj katastarske čestice i broj zemljišnoknjižnog uloška), osim o osobi koja upravlja komunalnom infrastrukturom te o zatraženim i izdanim dozvolama za njihovo uređenje, građenje i uporabu, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Navedeno nije, u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti evidenciju komunalne infrastrukture da sadrži sve podatke propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Dio objekata i uređaja komunalne infrastrukture, evidentiran u poslovnim knjigama, nije unesen u evidenciju komunalne infrastrukture. Javna rasvjeta unesena je u evidenciju komunalne infrastrukture kao jedan objekt, ne sadrži podatke o mjernim mjestima, rasvjetnim tijelima, stupovima javne rasvjete i slično. Za manji dio objekata i uređaja komunalne infrastrukture u navedenu Evidenciju nije unesen podataka o vlasništvu.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o vlasništvu te o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi, do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Stubičke Toplice, odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi u 2019. donesena je za jednu cestu. Za izgrađenu infrastrukturu Općina nije pribavljala geodetske elaborate što nije u skladu s odredbama članaka 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema pisanom obrazloženju, navedeni poslovi obavljaju se, u skladu s proračunskim mogućnostima.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Stubičke Toplice u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom.

Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

U glavnoj knjizi evidentirane su nerazvrstane ceste, nogostupi, javna rasvjeta, dječja igrališta, parkovi i drugi objekti i uređaji komunalne infrastrukture. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija, koja sadrži podatke o nabavnoj, otpisanoj i sadašnjoj vrijednosti te inventurni broj svake pojedinačne građevine i uređaja. Popis imovine i obveza za 2019. je proveden. Popisom je obuhvaćena komunalna infrastruktura evidentirana u poslovnim knjigama.

Analitička knjigovodstvena evidencija sadrži inventurni broj, koji je poveznica između poslovnih knjiga i inventure, čime je olakšana usporedba podataka. Međutim, evidencija komunalne infrastrukture ne sadrži poveznicu s analitičkim knjigovodstvenim evidencijama i inventurnim listama zbog čega je usporedba otežana i/ili nije moguća.

Državni ured za reviziju preporučuje u evidenciju komunalne infrastrukture, za svaku građevinu i uređaj, unijeti prepoznatljivu oznaku, poput inventurnog broja, koja bi bila poveznica za usporedbu s poslovnim knjigama i popisom imovine i obveza, jer bi se povezivanjem svih navedenih evidencija dobila potpuna informacija o svakom objektu i uređaju komunalne infrastrukture.

Skreće se pozornost da je Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-stalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Stubičke Toplice je u veljači 2020. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima koje se obavljaju na temelju ugovora. U srpnju 2014. donesena je Odluka o komunalnim djelatnostima koje se obavljaju na temelju koncesije, koja nije usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Državni ured za reviziju nalaže Odluku o komunalnim djelatnostima koje se obavljaju na temelju koncesije uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukama su propisane djelatnosti iz Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanja groblja i krematorija unutar groblja i održavanja čistoće javnih površina, usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama te usluge ukopa pokojnika. Prema pisanom obrazloženju Općine, na području Općine nema groblja i ne obavljaju se usluge ukopa pokojnika kao ni uređenih površina pogodnih za parkiranje.

Osim djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene su i druge djelatnosti od interesa za Općinu: preventivna dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija, usluge higijeničarske službe i sklonište za životinje, crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama te prijevoz pokojnika. Prijevoz pokojnika prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, nije komunalna djelatnost.

U tablici 109 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Stubičke Toplice, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica 109

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Stubičke Toplice, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje građevina, predmeta i uređaja javne namjene	
5.	Održavanje javne rasvjete	
6.	Dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija	
7.	Usluge higijeničarske službe i sklonište za životinje	
8.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
9.	Upravljanje i održavanje tržnica na malo	
10.	Prijevoz putnika u javnom prometu	
11.	Crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama	
12.	Prijevoz pokojnika	Druge djelatnosti*

*prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije komunalna djelatnost

Prema Odluci o povjeravanju poslova na temelju ugovora, postupak izbora izvoditelja provodi se prema propisima o javnoj nabavi.

Općina Stubičke Toplice je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu.

Programi građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja po vrstama i građevinama komunalne infrastrukture.

Programima gađenja nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređanja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije. Navedeno nije, u skladu s odredbama članka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građanja komunalne infrastrukture.

Programi održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, po djelatnostima te detaljan opis i opseg poslova održavanja (mjerna jedinica, količina, vrijednost).

Programom građanja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. su planirani rashodi za građanje i održavanje lokalnog vodovoda, koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura.

Državni ured za reviziju nalaže program građanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrži sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređanja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati. Preporučuje se u programima građanja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građanje i održavanje komunalne infrastrukture te građanje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građanja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Stubičke Toplice nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građanja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže iskaz troškova građanja po vrstama i građevinama komunalne infrastrukture te održavanja po komunalnim djelatnostima i vrstama radova. Izvješće o izvršenju programa građanja ne sadrži podatke o ostvarenim izvorima financiranja. Izvješće o izvršenju programa održavanja sadrži ostvarene izvore financiranja i količinske podatke o izvedenim radovima. U 2019. donesene su dvije izmjene programa, planirani rashodi za građanje tijekom godine povećani su za 2.883.497,00 kn ili 74,7 %, a za održavanje za 223.600,00 kn ili 16,1 %. Izvješća ne sadrže podatke o rashodima planiranim programom i svim izmjenama, postotke ostvarenja programa i razloge donošenja izmjena.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa građanja i održavanja iskazati rashode planirane programom i svim izmjenama, navesti razloge donošenja izmjena programa te ostvarene izvore financiranja za građanje komunalne infrastrukture.

Općina Stubičke Toplice je u studenome 2018. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, područja zona, jedinična vrijednost, način i rokovi plaćanja, uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 15,00 kn/m³, a za drugu 13,50 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, svrha komunalne naknade, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok i način plaćanja, nekretnine važne za Općinu Stubičke Toplice koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je Odlukom o vrijednosti boda iz studenoga 2018. u iznosu od 1,80 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općinsko vijeće je u srpnju 2019. donijelo Odluku o komunalnom redu, kojom je propisano uređenje naselja, koje obuhvaća uređenje pročelja, okućnica i dvorišta zgrada i drugih građevina u vlasništvu fizičkih ili pravnih osoba, u dijelu koji je vidljiv s javnih površina i površina javne namjene, kao i određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča i druge komunalne opreme te klimatizacijskih uređaja, dimovodnih instalacija, zajedničkih antenskih sustava i drugih uređaja koji se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta; način uređenja i korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Stubičke Toplice za gospodarske i druge svrhe; uvjete korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina, prikupljanje, odvoz i postupanje s prikupljenim komunalnim otpadom i mjere za provođenje Odluke uključujući prekršajne odredbe. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost, osim što je propisano da se javne telefonske govornice, poštanski sandučići i bankomati, postavljaju na mjestima koja posebnom odlukom odredi Jedinostveni upravni odjel, na način da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Stubičke Toplice u 2019. i 2020. obavljalo se sedam komunalnih djelatnosti, od čega jedna uslužna. Održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje javne rasvjete, preventivna deratizacija, dezinfekcija i dezinsekcija te higijeničarska služba i sklonište za životinje obavljalo se na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a uslužna djelatnost dimnjačarski poslovi na temelju ugovora o koncesiji. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Komunalne djelatnosti održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, upravljanje i usluge tržnica na malo (upravljanje i održavanje), prijevoz putnika u javnom prometu te crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama, iako su utvrđene Odlukom o komunalnim djelatnostima koje se obavljaju na temelju koncesije, nisu se u 2019. i 2020. obavljale.

Državni ured za reviziju preporučuje organizirati obavljanje komunalnih djelatnosti, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima koje se obavljaju na temelju koncesije ili donijeti izmjenu Odluke.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika, odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj dimnjačarskih usluga donio je cjenik na koji je načelnik dao suglasnost, a opći uvjeti su u fazi usvajanja na Općinskom vijeću. Prema obrazloženju Općine, nakon usvajanja, cjenik i opći uvjeti bit će objavljeni na propisani način. Usluga ukopa pokojnika, nije utvrđena Odlukom o komunalnim djelatnostima i ne obavlja se, jer na području Općine nema groblja. Ukop pokojnika obavlja se prema ustaljenoj praksi na području susjednih jedinica lokalne samouprave, o čemu nije zaključen sporazum.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Stubičke Toplice je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području utrošila 8.333.251,00 kn, od čega se 4.058.221,00 kn odnosi na objekte koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture iznose 4.275.030,00 kn. Izvori financiranja za održavanje komunalne infrastrukture su komunalna naknada, komunalni doprinos, sredstva iz proračuna, naknada za koncesiju, vlastiti prihodi, pomoći od izvanproračunskog korisnika državnog proračuna i ostali prihodi za posebne namjene. Izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži podatak o ostvarenim izvorima financiranja. Prema podacima iz financijskih izvještaja, komunalni i šumski doprinos i komunalna naknada, izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, u 2019. ostvareni su u iznosu od 653.828,00 kn, što čini 15,3 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 110 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Stubičke Toplice za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 110

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Stubičke Toplice za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	785.900,00	791.594,00	100,7
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	3.500,00	3.500,00	100,0
3.	Javna rasvjeta	2.036.317,00	2.036.314,00	100,0
4.	Otpad (reciklažno dvorište)	3.892.480,00	3.892.022,00	100,0
5.	Drugo - vodovod	23.300,00	23.287,00	99,9
	Ukupno	6.741.497,00	6.746.717,00	100,1

U tablici 111 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Stubičke Toplice za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 111

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Stubičke Toplice za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4 (3/2x100)
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	896.600,00	912.151,00	101,7
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	96.000,00	86.919,00	90,5
3.	Održavanje javnih zelenih površina	297.800,00	221.793,00	74,5
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	0,00	47.629,00	0,0
5.	Održavanje javne rasvjete	175.400,00	175.130,00	99,8
6.	Drugo - održavanje lokalnog vodovoda	142.800,00	142.912,00	100,1
	Ukupno	1.608.600,00	1.586.534,00	98,6

Za komunalnu djelatnost održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, koja se prema podacima Općine Stubičke Toplice u 2019. i 2020. nije obavljala, u 2019. su ostvareni rashodi u iznosu od 47.629,00 kn.

Znatno ispod plana ostvareni su rashodi za održavanje javnih zelenih površina (za 76.007,00 kn ili 25,5 %), a rashodi za održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene ostvareni su u iznosu od 47.629,00 kn, iako nisu planirani. Izvješće o izvršenju programa održavanja ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje, kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Stubičke Toplice ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Stubičke Toplice organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavješćavanje građana.

Prema pregledanom uzorku, obavljan je nadzor nad održavanjem komunalne infrastrukture. Računi za izvedene radove su ovjereni te sadrže priloge poput radnih naloga. Nadzor je obavljan i prema Odluci o komunalnom redu. Poslove nadzora nad provođenjem navedene Odluke provode zaposlenici jedinstvenog upravnog odjela, jer Općina nema komunalnog redara. Izdavana su pisana upozorenja. Prema obrazloženju Općine, razmatra se mogućnost zapošljavanja zajedničkog komunalnog redara s drugim jedinicama lokalne samouprave.

Također, Općina odluke iz područja komunalnog gospodarstva, objavljuje na svojim mrežnim stranicama i u službenom glasilu. S lokalnom radio postajom ima zaključen ugovor o informiranju te se prenose sjednice Općinskog vijeća i druge važne informacije. Prijave kvarova, davanje pritužbi i prijedloga, omogućeno je telefonom, elektronskom poštom i osobno.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja.. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice.

Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Stubičke Toplice

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Stubičke Toplice ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u polovnim knjigama je evidentirala i popisom imovine i obveza obuhvatila objekte i uređaje komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinom području na temelju ugovora, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture i izvješća o njihovom izvršenju te ih javno objavila, da je donijela odluku o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine donijela je cjenik te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na to da Općina u evidenciju komunalne infrastrukture nije unijela sve objekte i uređaje komunalne infrastrukture, nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i za izgrađenu infrastrukturu pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja, dio komunalnih djelatnosti nije organizirala na način utvrđen odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima te nije provodila sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju je na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Stubičke Toplice **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Općini dani nalozi i preporuke, čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Stubičke Toplice

Općina Stubičke Toplice očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju navodi da nema primjedbi na Nacrt izvješća.

Općina Sveti Križ Začretje

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Sveti Križ Začretje utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Općine je 42 km², a obuhvaća 19 naselja sa 6 150 stanovnika.

U tablici 112 daju se podaci o građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Sveti Križ Začretje, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 112

Broj građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Sveti Križ Začretje u kolovozu 2020., po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Sveti Križ Začretje	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	472	0	0	472
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	5	0	0	5
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	3	3	0	0
4.	Javne zelene površine	Dječja igrališta	5	4	0	1
		Drvoredi	2	1	1	0
		Skupine stabala	1	1	0	0
		Cvjetnjaci	1	0	1	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	5	5	0	0
6.	Javna rasvjeta	Rasvjetni stupovi	1 035	1 035	0	0
7.	Groblja i mrtvačnice	Groblja	2	2	0	0
Ukupno			1 531	1 051	2	478

Općina Sveti Križ Začretje je do kolovoza 2020. evidentirala 1 531 građevinu i uređaj komunalne infrastrukture, od čega je 1 051 ili 68,6 % u vlasništvu Općine, dva ili 0,1 % u javnom vlasništvu, jedan ili 0,1 % u drugim oblicima vlasništva, dok za 477 građevina ili 31,2 % (nerazvrstane ceste i trgovi) nema podataka o vlasništvu.

Od ukupnog broja objekata i uređaja komunalne infrastrukture 1 035 ili 67,6 % se odnosi na javnu rasvjetu, a 496 ili 32,4 % na sve druge objekte i uređaje komunalne infrastrukture.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Sveti Križ Začretje ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture za nerazvrstane ceste, groblja, parkirališta, javne zelene površine, građevine i uređaje javne namjene, javnu rasvjetu i građevine u vezi s prometom.

Evidencija komunalne infrastrukture sadrži propisane podatke, osim za nerazvrstane ceste za koje ne sadrži podatak o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, podatak o vlasništvu komunalne infrastrukture i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke. Evidencija komunalne infrastrukture za javnu rasvjetu, osim propisanih podataka, sadrži i dodatne podatke potrebne za upravljanje (oznaka, šifra, vlasništvo, redni broj stupa, vrsta površine na kojoj se rasvjeta nalazi, naziv površine, tip stupa, visina stupa, vlasništvo stupa, mreža na stupu, svjetiljka, broj svjetiljki na stupu, tip svjetiljke, starost svjetiljke i koordinate).

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti evidenciju komunalne infrastrukture da sadrži sve podatke propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Sveti Križ Začretje je u 2019. i 2020. donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i dostavljala ih nadležnom sudu radi upisa u zemljišne knjige. Pribavljala je geodetske elaborate izvedenog stanja.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

U glavnoj knjizi evidentirane su ceste, nogostupi, javna rasvjeta, trgovi i druge građevine. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija, koja sadrži podatke o nabavnoj vrijednosti i količini. Analitička knjigovodstvena evidencija ne sadrži većinu objekata i uređaja komunalne infrastrukture iz evidencije komunalne infrastrukture. Vodi se ručno i ne sadrži podatke o vrsti, otpisanoj vrijednosti i druge potrebne podatke. Popis imovine i obveza koncem 2019. je obavljen. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture, ali većinom nisu iskazane pojedinačno u naturalnim izrazima već su popisana ulaganja u objekte po godinama (primjerice asfaltiranje cesta u 2019. u iznosu od 891.363,00 kn).

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati, a popisom imovine i obveza, neovisno o vlasništvu, obuhvatiti svu komunalnu infrastrukturu, analitičku knjigovodstvenu evidenciju komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine voditi tako da sadrži nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost svake građevine ili uređaja, a popisom imovine i obveza komunalnu infrastrukturu popisati pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Usporedba podataka između poslovnih knjiga, popisa imovine i obveza i evidencije komunalne infrastrukture je otežana i/ili nije moguća. Evidencija komunalne infrastrukture, ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica s poslovnim knjigama (primjerice inventurni broj, račun iz Računskog plana i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje u evidenciju komunalne infrastrukture, za svaku građevinu i uređaj, unijeti prepoznatljivu oznaku, poput inventurnog broja, koja bi bila poveznica za usporedbu s poslovnim knjigama i popisom imovine i obveza, jer bi se povezivanjem svih navedenih evidencija dobila potpuna informacija o svakom objektu i uređaju komunalne infrastrukture.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– **Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom**

Općina Sveti Križ Začretje je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su propisane komunalne djelatnosti iz Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, usluge javnih tržnica na malo te komunalnog linijskog prijevoza putnika. Prema obrazloženju Općine navedene djelatnosti nisu organizirane, jer za njihovim obavljanjem ne postoji potreba ili nisu osigurani prostorni i drugi uvjeti. Odlukom nisu određene druge komunalne djelatnosti od interesa za Općinu. Određeni su organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici 113 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Sveti Križ Začretje, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica 113

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Sveti Križ Začretje, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja i krematorija unutar groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Usluge ukopa i kremiranje pokojnika u krematoriju unutar groblja	
10.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Odlukom o komunalnim djelatnostima propisano je da se postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o koncesiji provodi prema propisima kojima se uređuju koncesije, a postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o obavljanju komunalne djelatnosti prema propisima kojima se uređuje javna nabava.

Općina Sveti Križ Začretje je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu.

Programi građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. sadrže građevine koje će se graditi te procjenu troškova odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno po izvorima financiranja. Programima nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja, što nije u skladu s odredbama članaka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture.

Programi održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, po djelatnostima i područjima te detaljan opis i opseg poslova. Programom za 2019. je planirana sanacija klizišta, za koju nije navedeno na kojim objektima se obavlja.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja te planiranje rashoda za održavanje komunalne infrastrukture po propisanim djelatnostima.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Sveti Križ Začretje nije donijela izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja i održavanja po vrstama i građevinama komunalne infrastrukture te po komunalnim djelatnostima i vrstama radova, ali ne sadrže podatke o rashodima planiranim programima i izmjenama programa i postotke ostvarenja programa te o ostvarenim izvorima financiranja. U 2019. donesene su dvije izmjene programa, a planirani rashodi nisu se vrijednosno značajnije mijenjali. Izvješća ne sadrže obrazloženja za donošenje izmjena programa.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazati usporedbu planiranih i ostvarenih rashoda, ostvarene izvore financiranja te razloge donošenja izmjena programa.

Općina Sveti Križ Začretje je u studenome 2018. donijela Odluku o vrijednosti boda, a u siječnju 2019. Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je pet zona za plaćanje komunalnog doprinosa, visina komunalnog doprinosa, područja zona, jedinična vrijednost, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 6,00 kn/m³, za drugu 5,00 kn/m³, za treću 4,00 kn/m³, za četvrtu 3,00 kn/m³ i za petu 2,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja pet zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, svrha komunalne naknade, koeficijent zone, koeficijent namjene, rok plaćanja, nekretnine važne za Općinu Sveti Križ Začretje koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobođenje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz studenoga 2018. u iznosu od 2,76 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općinsko vijeće je u srpnju 2019. donijelo Odluku o komunalnom redu. Navedenom Odlukom je propisano uređenje naselja, koje obuhvaća uređenje pročelja, okućnica i dvorišta zgrada u vlasništvu fizičkih ili pravnih osoba u dijelu koji je vidljiv površini javne namjene, određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen - ploča i druge urbane opreme te klimatizacijskih uređaja, dimovodnih, zajedničkih antenskih sustava i drugih uređaja na zgradama koji se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Sveti Križ Začretje za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, sakupljanje, odvoz i postupanje sa sakupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, sanitarno - komunalne mjere, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i kazne za učinjene prekršaje. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Sveti Križ Začretje u 2019. i 2020. obavljalo se sedam komunalnih djelatnosti, od čega dvije uslužne. Održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih zelenih površina, održavanje groblja i mrtvačnica, održavanje čistoće javnih površina i održavanje javne rasvjete obavljalo se na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Komunalne djelatnosti održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda i održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, iako utvrđene Odlukom o komunalnim djelatnostima nisu se obavljale.

Državni ured za reviziju preporučuje organizirati obavljanje komunalnih djelatnosti, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima ili donijeti izmjenu navedene Odluke.

Uslužnu komunalnu djelatnost ukop pokojnika obavljala je fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a dimnjačarske poslove pravna osoba na temelju ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika, odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji usluga donijeli su cjenike na koje je načelnik dao suglasnost. Cjenici su objavljeni na mrežnim stranicama Općine Sveti Križ Začretje. Cjenik za ukop pokojnika objavljen je na mrežnim stranicama isporučitelja usluge, a za dimnjačarske usluge nije, jer isporučitelj nema mrežne stranice. Isporučitelji su za obje uslužne komunalne djelatnosti donijeli opće uvjete isporuke usluga, na koje je Općinsko vijeće dalo suglasnost. Opći uvjeti isporuke objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Sveti Križ Začretje je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području utrošila 3.887.008,00 kn, od čega se 11.000,00 kn odnosi na objekte koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture iznose 3.876.008,00 kn. Izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture ne sadrže podatak o izvorima financiranja, a prema programima financiranje je predviđeno iz komunalnog doprinosa, naknada za koncesije, šumskog doprinosa, komunalne naknade, grobne naknade i drugih izvora utvrđenih posebnim zakonima (županijski proračun, državni proračun, prodaja nekretnina, sufinanciranje građana).

Prema podacima iz financijskih izvještaja, komunalni doprinos i komunalna naknada, izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, u 2019. ostvareni su u iznosu od 2.040.714,00 kn, što čini 52,6 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 114 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Sveti Križ Začretje za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 114

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Sveti Križ Začretje za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	1.000.000,00	891.364,00	89,1
2.	Javne zelene površine	227.000,00	143.637,00	63,3
3.	Javna rasvjeta	116.500,00	86.798,00	74,5
4.	Odvodnja	330.000,00	278.118,00	84,3
	Ukupno	1.673.500,00	1.399.917,00	83,7

Znatno ispod plana ostvareni su rashodi za građenje javnih zelenih površina i javne rasvjete (za 113.065,00 kn ili 33,1 %). Izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži obrazloženje odstupanja od plana.

U tablici 115 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Sveti Križ Začretje za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 115

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Sveti Križ Začretje za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	810.000,00	629.736,00	77,7
2.	Održavanje javnih zelenih površina	462.000,00	438.839,00	95,0
3.	Održavanje groblja	497.700,00	492.102,00	98,9
4.	Održavanje javne rasvjete	450.000,00	440.852,00	98,0
5.	Drugo - sanacija klizišta	500.000,00	485.562,00	97,1
	Ukupno	2.719.700,00	2.487.091,00	91,4

Znatno ispod plana ostvareni su rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta (za 180.264,00 kn ili 22,3 %). Rashodi za sanaciju klizišta, vezani su za komunalnu infrastrukturu, osim 11.000,00 kn koje se odnose na naknadu štete građanima. Izvješće o izvršenju programa održavanja ne sadrži razloge za odstupanja od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje, kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Sveti Križ Začretje ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Sveti Križ Začretje organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavješćavanje građana.

Prema pregledanom uzorku, Općina Sveti Križ Začretje obavljala je nadzor nad radovima na održavanju komunalne infrastrukture. O provedenom nadzoru, sastavljaju se zapisnici, a zaposlenik Općine ovjerava radne naloge, otpremnice i drugu dokumentaciju koja je priložena uz račun kao dokaz o izvođenju radova i dostavi materijala. Nadzor se obavlja i prema Odluci o komunalnom redu. Tijekom 2019. i 2020. komunalni redar je izdavao usmene i pisane opomene, rješenja te provjeravao postupanje po izrečenim mjerama.

Također, Općina Sveti Križ Začretje odluke iz područja komunalnog gospodarstva objavljuje na svojim mrežnim stranicama i u službenom glasilu. Građanima je omogućeno davanje prijedloga i pritužbi te prijava kvarova osobno, telefonom ili elektroničkom poštom, o čemu je na mrežnim stranicama Općine istaknuta obavijest.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice.

Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Sveti Križ Začretje

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Sveti Križ Začretje ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi, a za izgrađenu infrastrukturu pribavljala elaborate izvedenog stanja, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i načine obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture i izvješća o njihovom izvršenju podnijela predstavničkom tijelu te ih objavila u službenom glasilu, da je donijela odluku o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu, o vrijednosti boda komunalne naknade i komunalnom redu prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine donijela je cjenike i opće uvjete isporuke i javno ih objavila te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na to da Općina dio komunalne infrastrukture nije evidentirala u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji i obuhvatila popisom imovine i obveza i podatke nije uskladila s evidencijom komunalne infrastrukture, dio komunalnih djelatnosti nije organiziran na način propisan odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima te nije provodila sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju je na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Sveti Križ Začretje **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Općini dani nalozi i preporuke, čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Sveti Križ Začretje

Općina Sveti Križ Začretje očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju navodi da će evidenciju komunalne infrastrukture dopuniti podacima koji nisu uneseni te da će komunalnu infrastrukturu evidentirati u skladu s danim nalogima i preporukama. Navodi da je programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2021. donijela u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, a izvješća o njihovom izvršenju izrađivat će u skladu s danim preporukama. Pri gradnji komunalne infrastrukture Općina osigurava mogućnost kretanja osoba s posebnim potrebama te je suglasna s nalogom da se navedeno utvrdi i odredbama Odluke o komunalnom redu. Osim toga, navodi da će se u skladu s raspoloživim financijskim sredstvima i kapacitetom stručne službe pridržavati danih naloga i preporuka.

Općina Tuhelj

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Tuhelj utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Općine je 24,3 km², a obuhvaća jedanaest naselja s 2 099 stanovnika.

U tablici 116 daju se podaci o građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Tuhelj, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 116

Broj građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Tuhelj u kolovozu 2020., po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Tuhelj	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	178	1	60	117
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	1	0	0
		Kružni tok	1	1	0	0
3.	Javne zelene površine	Zelene površine	5	5	0	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	5	2	2	1
		Drugo	2	2	0	0
5.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta	72	72	0	0
6.	Groblja i mrtvačnice	Groblja	6	2	0	4
Ukupno			270	86	62	122

Općina Tuhelj je do kolovoza 2020. evidentirala 270 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 86 ili 31,9 % u vlasništvu Općine, 62 ili 23,0 % u javnom vlasništvu te 122 ili 45,1 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Javna rasvjeta se u evidenciji komunalne infrastrukture vodi prema naseljima, cestama uz koje se nalazi te sadrži podatak o rasvjetnim tijelima (445 komada). U tablici je iskazan podatak prema cestama uz koje prolazi.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Tuhelj ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture za nerazvrstane ceste, javne prometne površine, javne zelene površine, građevine i uređaje javne namjene, javnu rasvjetu i groblja.

Evidencija komunalne infrastrukture sadrži sve propisane podatke (oznaku, naziv komunalne infrastrukture, vrstu komunalne infrastrukture, naselje, katastarsku česticu, katastarsku općinu i vlasništvo, odnosno upravljanje infrastrukturom te akti i dozvole). Za dio cesta iskazanih u evidenciji komunalne infrastrukture nema podatka o vlasništvu (pod vlasništvo navedeno je javno dobro, ali ne i u čijem je vlasništvu). U evidenciji komunalne infrastrukture nije iskazan dio objekata i uređaja komunalne infrastrukture iz popisa imovine i obveza.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi, podacima o vlasništvu i drugim propisanim podacima.

Općina Tuhelj donosi odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javni dobrom u općoj uporabi te ih dostavlja nadležnom sudu radi provedbe upisa u zemljišne knjige. Također, pribavlja geodetske elaborate izvedenog stanja radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru. Prema obrazloženju Općine navedeni poslovi postupno se provode i to prema planiranoj modernizaciji, odnosno planiranom uređenju i asfaltiranju nerazvrstanih cesta.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

U glavnoj knjizi evidentirana su zemljišta, javna rasvjeta (energetski vodovi), groblje i mrtvačnice, ceste, nogostup, autobusne stanice i drugi objekti. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički, analitička knjigovodstvena evidencija nije ustrojena. Popis imovine i obveza koncem 2019. je proveden. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina evidentirana u glavnoj knjizi te su sastavljene popisne liste, ali u popisnim listama nije sva imovina iskazana pojedinačno (primjerice popisane su ceste ukupno, a ne pojedinačno kao u evidenciji komunalne infrastrukture). Također, popisom nije obuhvaćen dio objekata i uređaja komunalne infrastrukture iz evidencije komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju te ju voditi tako da sadrži nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost svake građevine ili uređaja, a popisom imovine i obveza obuhvati svu komunalnu infrastrukturu te ju popisati pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Usporedba podataka između poslovnih knjiga, popisa imovine i obveza i evidencije komunalne infrastrukture je otežana i/ili nije moguća. Evidencija komunalne infrastrukture, ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica s poslovnim knjigama (primjerice inventurni broj, račun iz Računskog plana i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje u evidenciju komunalne infrastrukture, za svaku građevinu i uređaj, unijeti prepoznatljivu oznaku, poput inventurnog broja, koja bi bila poveznica za usporedbu s poslovnim knjigama i popisom imovine i obveza, jer bi se povezivanjem svih navedenih evidencija dobila potpuna informacija o svakom objektu i uređaju komunalne infrastrukture.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– **Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom**

Općina Tuhelj je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima te u travnju 2019. njezine izmjene. Odlukom su propisane komunalne djelatnosti iz Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, usluge javnih tržnica na malo te komunalnog linijskog prijevoza putnika. Odlukom nisu određene druge djelatnosti od interesa za Općinu. Određeni su organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici 117 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Tuhelj, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica 117

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Tuhelj,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta (dio poslova)	Vlastiti komunalni pogon
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Usluga ukopa pokojnika	
9.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
10.	Održavanje nerazvrstanih cesta (dio poslova)	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
11.	Održavanje javne rasvjete	

Odlukom o komunalnim djelatnostima propisano je da se postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o koncesiji provodi prema propisima kojima se uređuju koncesije, a postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o obavljanju komunalne djelatnosti prema propisima kojima se uređuje javna nabava.

Općina Tuhelj je u siječnju 2019. donijela Odluku o osnivanju vlastitog pogona za obavljanje komunalnih djelatnosti te u travnju 2019. njezine izmjene, koja obuhvaća odredbe propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, a upravitelj Vlastitog pogona dužan je podnijeti izvješće o radu s financijskim pokazateljima općinskom načelniku kada on to zatraži, a najmanje dva puta godišnje.

Općina Tuhelj je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu.

Programi građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. sadrže građevine koje će se graditi te procjenu troškova, odvojeno za svaku građevinu i ukupno te prema izvorima financiranja. Programima nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja, što nije u skladu s odredbama članaka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture. Programom za 2019. planirana je sanacija klizišta, za koju nije navedeno na kojim objektima ili zemljištu se obavlja.

Programi održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja te opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture. Programom za 2019. planirani su rashodi za deratizaciju, iako Odlukom o komunalnim djelatnostima nije utvrđena kao komunalna djelatnost od interesa za Općinu. Za komunalne djelatnosti koje obavljaju zaposlenici Vlastitog komunalnog pogona, programom nisu planirani rashodi za zaposlene.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja te sve rashode za održavanje komunalne infrastrukture, odnosno ukupan iskaz financijskih sredstava, uključujući rashode za zaposlene u Vlastitom komunalnom pogonu.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Tuhelj nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže detaljan prikaz troškova po građevinama i vrstama, po izvorima financiranja, te usporedbu planiranih troškova u odnosu na programe i izmjene programa.

U 2019. donesene su jedne izmjene programa održavanja i dvije izmjene programa građenja komunalne infrastrukture. Planirani rashodi za građenje smanjeni su za 471.724,00 kn ili 33,1 %, a rashodi za održavanje nisu značajnije izmijenjeni.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja navesti razloge donošenja izmjena.

Općina Tuhelj je u studenome 2018. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, Odluku o vrijednosti boda i Odluku o komunalnoj naknadi te izmjene Odluke o komunalnoj naknadi u prosincu 2019. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, visina komunalnog doprinosa, područja zona, jedinična vrijednost, način i rokovi plaćanja, uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi od 3,00 do 6,00 kn/m³, za drugu od 2,25 do 4,50 kn/m³, a za treću od 1,50 do 3,00 kn/m³, ovisno o namjeni građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, svrha komunalne naknade, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rok i način plaćanja, obračun, nekretnine važne za Općinu Tuhelj koje se oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima odobrava privremeno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade, donošenje rješenja te druga pitanja važna za komunalnu naknadu. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz siječnja 2019. u iznosu od 3,60 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općinsko vijeće je u srpnju 2019. donijelo Odluku o komunalnom redu kojem je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Tuhelj, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uklanjanje snijega i leda, mjere za održavanje komunalnog reda i prekršajne odredbe. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Tuhelj u 2019. i 2020. obavljalo se deset komunalnih djelatnosti, od čega dvije uslužne. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Vlastiti komunalni pogon obavljao je održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja i krematorija unutar groblja te održavanje čistoće javnih površina. Na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti obavljalo se održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete.

Uslužnu komunalnu djelatnost ukop pokojnika obavljao je Vlastiti komunalni pogon, a dimnjačarske poslove fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika, odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji usluga donijeli su cjenike. Na cjenik za dimnjačarske poslove načelnik je dao suglasnost i cjenik je objavljen na mrežnim stranicama Općine, ali nije objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja usluge. Za usluge ukopa pokojnika cjenik je donijelo Općinsko vijeće, a objavljen je na mrežnim stranicama Općine i u službenom glasilu. Opći uvjeti isporuke nisu doneseni.

Državni ured za reviziju preporučuje osigurati donošenje općih uvjeta isporuke za uslužne komunalne djelatnosti uz suglasnost Općinskog vijeća te javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Tuhelj je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području utrošila 1.485.490,00 kn, od čega se 13.780,00 kn odnosi na obavljanje djelatnosti koja prema općinskim odlukama i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije komunalna djelatnost te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture iznose 1.471.710,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, komunalni doprinos i komunalna naknada, izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, u 2019. ostvareni su u iznosu od 569.208,00 kn, što čini 38,7 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 118 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Tuhelj za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 118

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Tuhelj za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	652.890,00	652.890,00	100,0
2.	Javna rasvjeta	167.000,00	140.936,00	84,4
3.	Groblja	9.300,00	11.329,00	121,8
4.	Sanacija klizišta na cestama	124.086,00	124.086,00	100,0
	Ukupno	953.276,00	929.241,00	97,5

U tablici 119 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Tuhelj za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 119

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Tuhelj za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	285.000,00	193.567,00	67,9
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	70.000,00	80.225,00	114,6
3.	Održavanje javnih zelenih površina	20.000,00	7.100,00	35,5
4.	Održavanje groblja	45.000,00	30.149,00	67,0
5.	Održavanje čistoće javnih površina	2.000,00	2.000,00	100,0
6.	Održavanje javne rasvjete	230.000,00	229.428,00	99,8
7.	Drugo - deratizacija	28.875,00	13.780,00	47,7
	Ukupno	680.875,00	556.249,00	81,7

Znatno ispod plana izvršeni su rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta, javnih zelenih površina, održavanje groblja i deratizaciju (za 134.279,00 kn ili 35,4 %). Izvješće ne sadrži razloge odstupanja od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje, kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Tuhelj ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Tuhelj organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavještanje građana.

Prema pregledanom uzorku, nadzor nad radovima održavanja komunalne infrastrukture se obavlja. Radovi koje obavlja Vlastiti komunalni pogon nadziru se izravnim uvidom, te putem izvješća o radu. Navedeno izvješće za 2019. sadrži podatke o rashodima i izvedenim radovima. Za djelatnosti koje se obavljaju na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovori sadrže odredbe o provođenju nadzora. Za izvođenje radova izdaje se radni nalog, a po završetku se obavlja pregled i sastavlja zapisnik. Nadzor se obavlja i prema Odluci o komunalnom redu. Komunalni radar izdaje pisana upozorenja i prati njihovo izvršavanje te izdaje prekršajne naloge. Poslovi su organizirani s drugim jedinicama lokalne samouprave (jedan grad i tri općine) na temelju sporazuma iz 1999.

Također, Općina obavještava građane o odlukama iz područja komunalnog gospodarstva na svojim mrežnim stranicama, o čemu ima posebno izdvojeni izbornik, objavama u službenom glasilu te savjetovanjima. Prijave kvarova i potrebe za održavanjem javne rasvjete i nerazvrstanih cesta, dostavljaju se osobno ili putem telefona. Za kameni materijal i udarne rupe ispunjavaju se obrasci, na temelju kojih zaposlenici obavljaju provjeru na terenu te ako je opravdana izdaju nalog izvoditelju radova.

Prema navedenom, Općina djelomično provodi analizu korištenja komunalne infrastrukture radi unapređenja upravljanja. Sustavna analiza i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unapređenja upravljanja komunalnom infrastrukturom se ne provodi. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice.

Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa, mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Tuhelj

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Tuhelj ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi, a za izgrađenu infrastrukturu pribavljala elaborate izvedenog stanja, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinom području i načine obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture i izvješća o njihovu izvršenju podnijela predstavničkom tijelu te ih objavila u službenom glasilu, da je donijela odluku o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu, o vrijednosti boda komunalne naknade i komunalnom redu prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, obavljanje komunalnih djelatnosti organizirano je na način propisan općinskim odlukama, za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području donijela je cjenike i javno ih objavila te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na to da Općina u evidenciju komunalne infrastrukture nije unijela sve objekte i uređaje komunalne infrastrukture, analitičku knjigovodstvenu evidencija nije ustrojila, popisom imovine i obveza nije obuhvatila svu komunalnu infrastrukturu i pojedinačno ju popisala, programi održavanja ne sadrže iskaz svih potrebnih financijskih sredstava za obavljanje komunalnih djelatnosti, za uslužne komunalne djelatnosti nije osigurala donošenje općih uvjeta isporuke te nije provodila sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju je na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Tuhelj **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Općini dani nalozi i preporuke, čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Tuhelj

Općina Tuhelj očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju navodi da je suglasna s činjenicama navedenim u Nacrtu izvješća te da će postupiti prema danim nalogima i preporukama kako bi povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Općina Veliko Trgovišće

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Veliko Trgovišće utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Općine je 49 km², a obuhvaća 15 naselja s 4 867 stanovnika.

U tablici 120 daju se podaci o građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Veliko Trgovišće, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 120

Broj građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Veliko Trgovišće u kolovozu 2020., po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Veliko Trgovišće	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	133	20	79	34
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	2	0	2	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	1	1	0	0
4.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	2	1	0	1
		Javni sportski i rekreacijski prostori	2	2	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Oznake sadržaja turističke namjene	1	0	1	0
		Spomenici i skulpture	3	2	0	1
6.	Javna rasvjeta	Rasvjetni stupovi	1 087	1 087	0	0
7.	Groblja i mrtvačnice	Groblja	5	3	0	2
		Mrtvačnice	4	3	0	1
Ukupno			1 240	1 119	82	39

Općina Veliko Trgovišće je do kolovoza 2020. evidentirala 1 240 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega 1 119 ili 90,2 % u vlasništvu Općine, 82 ili 6,6 % u javnom vlasništvu te 39 ili 3,2 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Javna rasvjeta se u evidenciji komunalne infrastrukture vodi prema naseljima (14 naselja), ali sadrži i podatak o rasvjetnim stupovima, odnosno rasvjetnim tijelima. Od ukupnog broja objekata i uređaja komunalne infrastrukture na javnu rasvjetu odnosi se 1 087 ili 87,7 %, a 153 ili 12,3 % na druge objekte i uređaje.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Veliko Trgovišće ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture za nerazvrstane ceste, groblja i mrtvačnice, trgove, parkove, parkirališta, nogostupe i javnu rasvjetu.

Evidencija komunalne infrastrukture sadrži propisane podatke (opis, odnosno naziv infrastrukture, katastarsku općinu, katastarsku česticu, vlasništvo, upravljanje, dozvole i imovinskopravne odnose). U evidenciju komunalne infrastrukture za većinu objekata i uređaja komunalne infrastrukture nije upisan podatak o vlasništvu.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o vlasništvu i drugim propisanim podacima.

Općina Veliko Trgovišće je donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi te je pribavlja geodetske elaborate, uglavnom za nerazvrstane ceste (prema Zakonu o cestama). Prema obrazloženju Općine u 2021. predvidjet će se sredstva za provođenje postupaka, a provodit će se prema kadrovskim i financijskim mogućnostima.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti plan provođenja aktivnosti vezanih za komunalnu infrastrukturu, kojim bi se, između ostalog, utvrdila nadležnost, odnosno osobe za provođenje, sredstava i izvori sredstava, uređaji i građevine koje imaju prioritet i rokovi za provođenje.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

U glavnoj knjizi evidentirana su zemljišta, ceste, energetski i komunikacijski vodovi, spomenici te ostali građevinski objekti. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički, ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija u kojoj nije evidentirana sva komunalna infrastruktura, a dio infrastrukture nije evidentiran po vrsti, količini i vrijednosti. Popis imovine i obveza koncem 2019. je proveden. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture evidentirane u poslovnim knjigama, odnosno popisom nisu obuhvaćeni svi objekti i uređaji komunalne infrastrukture, a dio je skupno iskazan (primjerice javna rasvjeta je inventurom popisana kao jedan objekt).

Državni ured za reviziju nalaže analitičku knjigovodstvenu evidenciju voditi tako da sadrži nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost svake građevine ili uređaja, a popisom imovine i obveza obuhvati svu komunalnu infrastrukturu te ju popisati pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Usporedba podataka između poslovnih knjiga, popisa imovine i obveza i evidencije komunalne infrastrukture je otežana i/ili nije moguća. Evidencija komunalne infrastrukture, ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica s poslovnim knjigama (primjerice inventurni broj, račun iz Računskog plana i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje u evidenciju komunalne infrastrukture, za svaku građevinu i uređaj, unijeti prepoznatljivu oznaku, poput inventurnog broja, koja bi bila poveznica za usporedbu s poslovnim knjigama i popisom imovine i obveza, jer bi se povezivanjem svih navedenih evidencija dobila potpuna informacija o svakom objektu i uređaju komunalne infrastrukture.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– **Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom**

Općina Veliko Trgovišće je u studenome 2018. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su propisane komunalne djelatnosti iz Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim usluga parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, usluga javnih tržnica na malo i komunalnog linijskog prijevoza putnika. Prema obrazloženju Općine za pružanjem navedenih uslužnih komunalnih djelatnosti na području Općine ne postoji potreba. Odlukom je kao djelatnost od interesa za Općinu određena nabava kamenog agregata. Određeni su organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici 121 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Veliko Trgovišće, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica 121

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Veliko Trgovišće, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Veliko Trgovišće
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Usluge ukopa pokojnika	
9.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
10.	Nabava kamenog agregata	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
11.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	

Odlukom o komunalnim djelatnostima propisano je da se s trgovačkim društvom čiji je osnivač Općina, međusobna prava i obveze u obavljanju komunalnih djelatnosti uređuju posebnim ugovorom, a obavljanje komunalnih djelatnosti povjerava se na deset godina. Postupak davanja koncesije provodi se, u skladu s odredbama Zakona o koncesijama, Zakona o komunalnom gospodarstvu, Zakona o javnoj nabavi i Odluke o komunalnim djelatnostima, a postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o obavljanju komunalne djelatnosti te zaključivanje, provedba i izmjene ugovora prema propisima o javnoj nabavi. Prema odluci, opseg obavljanja poslova određene komunalne djelatnosti određuje se na temelju Programa održavanja komunalne infrastrukture.

Općina Veliko Trgovišće je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu.

Programima građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. utvrđene su građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi i/ili na kojima će se radovi obavljati. Sadrže procjenu troškova odvojeno za svaku građevinu i ukupno te prema izvorima financiranja. Programima nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije. Navedeno nije, u skladu s odredbama članka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture.

Programi održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa po djelatnostima, s naznakom izvora financiranja te opis i opseg poslova. Za dio komunalnih djelatnosti, koje su prema podacima Općine, obavljane u 2019. i 2020., programi ne sadrže iskaz financijskih sredstava.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te iskaz financijskih sredstava za sve komunalne djelatnosti.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Veliko Trgovišće nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja i održavanja po vrstama i građevinama komunalne infrastrukture te po komunalnim djelatnostima i vrstama radova. Izvješća sadrže planirane rashode zadnjim izmjenama programa i izvore financiranja, ali ne sadrže postotke ostvarenja. U 2019. donesene su izmjene programa, planirani rashodi za građenje smanjeni su za 1.965.000,00 kn ili 34,3 %, a rashodi za održavanje nisu značajnije izmijenjeni. Izvješća ne sadrže planirane rashode programom i razloge donošenja izmjena.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja navesti razloge donošenja izmjena programa.

Općina Veliko Trgovišće je u studenome 2018. donijela Odluku o komunalnoj naknadi i Odluku o vrijednosti boda, a u prosincu 2018. te u travnju 2019. Odluku i izmjenu odluke o komunalnom doprinosu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi radi kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 30,00 kn/m³, za drugu 25,00 kn/m³, a za treću 20,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 2,2 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, svrha komunalne naknade, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rok plaćanja, nekretnine važne za Općinu Veliko Trgovišće koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, obveznici i obveza plaćanja, obračun, uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobođenje od obveze plaćanja komunalne naknade te donošenje rješenja. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je odlukom iz siječnja 2019. u iznosu od 7,20 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općinsko vijeće je u travnju 2019. donijelo Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda. Odlukom o komunalnom redu propisano je da se sve radnje koje se poduzimaju i provode temeljem i u smislu navedene Odluke trebaju provesti na način da se osigura mogućnost korištenja površina javne namjene i kretanje istima osobama s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Veliko Trgovišće u 2019. i 2020. obavljalo se jedanaest komunalnih djelatnosti, od čega dvije uslužne. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina obavljalo je održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja i mrtvačnica te održavanje čistoće javnih površina. Na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, obavljalo se održavanje javne rasvjete i nabava kamenog agregata.

Uslužnu komunalnu djelatnost ukop pokojnika obavljalo je trgovačko društvo čiji je osnivač Općina, a dimnjačarske poslove pravna osoba na temelju ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika, odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj komunalne usluge dimnjačarski poslovi donio je cjenik na koji je načelnik dao suglasnost. Cjenik je objavljen na mrežnim stranicama Općine. Doneseni su opći uvjeti isporuke na koje je Općinsko vijeće dalo suglasnost. Objavljeni su na mrežnim stranicama Općine i u službenom glasilu.

Poslove ukopa pokojnika obavlja trgovačko društvo čiji je osnivač Općina, a upravljanje grobljima Općina, koja je donijela cjenik ukopa pokojnika. Cjenik je objavljen u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine. Opći uvjeti isporuke u vrijeme obavljanja revizije su u postupku donošenja (studeni 2020.).

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke za sve uslužne komunalne djelatnosti uz suglasnost Općinskog vijeća te javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Veliko Trgovišće je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području u 2019. utrošila 5.658.244,00 kn, a izvori financiranja su komunalni doprinos, komunalna naknada, pomoći iz Europskih fondova te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, komunalni i šumski doprinos i komunalna naknada, izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, u 2019. ostvareni su u iznosu od 1.943.097,00 kn, što čini 32,5 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 122 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Veliko Trgovišće za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 122

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Veliko Trgovišće za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	2.764.000,00	2.595.574,00	93,9
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	130.000,00	43.989,00	33,8
3.	Groblja i infrastruktura na groblju	676.000,00	662.092,00	97,9
4.	Javna rasvjeta	175.000,00	144.819,00	82,8
5.	Prilaz poduzetnička zona	40.000,00	40.000,00	100,0
	Ukupno	3.785.000,00	3.486.474,00	92,1

Znatno ispod plana ostvareni su rashodi za javne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima (za 86.011,00 kn ili 66,2 %), a izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži obrazloženja odstupanja.

Državni ured za reviziju preporučuje, kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici 123 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Veliko Trgovišće za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 123

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Veliko Trgovišće za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4 (3/2x100)
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.260.000,00	1.102.591,00	87,5
2.	Održavanje groblja	556.000,00	522.966,00	94,1
3.	Održavanje javne rasvjete	580.000,00	546.213,00	94,2
	Ukupno	2.396.000,00	2.171.770,00	90,6

Za djelatnosti održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje čistoće javnih površina i nabavu kamenog agregata u 2019. programom održavanja komunalne infrastrukture rashodi nisu planirani, a prema očitovanju Općine Veliko Trgovišće, navedene djelatnosti su se obavljale.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Veliko Trgovišće ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Veliko Trgovišće organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavještanje građana. Prema pregledanom uzorku, ugovori o obavljanju komunalnih djelatnosti sadrže odredbe o provođenju nadzora. Ugovorom s trgovačkim društvom čiji je osnivač Općina, način provođenja nadzora nije utvrđen, ali je ipak obavljan. Obavljan je i putem izvješća o radu navedenog trgovačkog društva. Također, obavljan je i prema Odluci o komunalnom redu. Komunalni redar je u 2019. i 2020. obavio približno 330 očevida po kojima je izdao upozorenja. Rješenja o prekršajnim mjerama nisu izdavana.

Općina Veliko Trgovišće odluke vezane za komunalno gospodarstvo objavljuje u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama. Dva puta godišnje izdaje informativnu brošuru u kojoj se objavljuju svi značajniji događaji iz svih područja rada Općine. Građanima je omogućeno davanje prijedloga, pritužbi i prijava putem telefona, elektroničkom poštom, osobno u sandučić na ulazu u zgradu ili zaposlenicima Općine. Za navedeno Općina je na mrežnim stranicama objavila obrazac.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Veliko Trgovišće

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Veliko Trgovišće ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i za izgrađenu infrastrukturu pribavljala geodetske elaborate, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinom području i načine obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture i izvješća o njihovom izvršenju podnijela predstavničkom tijelu te ih objavila u službenom glasilu, da je donijela odluku o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu, o vrijednosti boda komunalne naknade i komunalnom redu prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, da je obavljanje komunalnih djelatnosti organizirala na način propisan općinskim odlukama, da je za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na njezinu području donijela cjenike i javno ih objavila te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na to da Općina u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji nije evidentirala i popisom imovine i obveza obuhvatila sve objekte i uređaje komunalne infrastrukture, programi održavanja komunalne infrastrukture z dio komunalnih djelatnosti ne sadrži iskaz financijskih sredstava, za jednu uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja njezinu području nije osigurala donošenje općih uvjeta isporuke te nije provodila sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju je na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Veliko Trgovišće **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te su Općini dani nalozi i preporuke, čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Veliko Trgovišće

Općina Veliko Trgovišće očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju vezano za evidentiranje komunalne infrastrukture navodi da će donijeti plan provođenja aktivnosti vezanih za uređenje statusa komunalne infrastrukture te će evidenciju komunalne infrastrukture i dalje nadopunjavati svim relevantnim i dostupnim podacima. Kod godišnjeg popisa imovine i obveza koristit će se podaci iz navedene evidencije te će se procjenjivati i u poslovnim knjigama evidentirati komunalna infrastruktura, u skladu s donesenim planom.

Vežano za normativno uređenje, navodi da je program građenja komunalne infrastrukture za 2021. donesen u skladu s danim preporukama te da će tijekom 2022. izraditi izvješće o stanju u prostoru. U izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navest će razloge donošenja izmjena. Navodi da je za usluge ukopa pokojnika Odluka o davanju prethodne suglasnosti na Opće uvjete isporuke donesena u veljači 2021. te je objavljena u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine i isporučitelja usluge.

Nadalje navodi da smatra kako je provođenje analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture korisno radi učinkovitog upravljanja i rješavanja problema u upravljanju, da pridonosi lakšem pronalaženju rješenja i otklanjanju problema te će u skladu s mogućnostima i kadrovskim resursima utvrditi i primijeniti kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja i o tome izvještavati javnost na uobičajeni način.

Općina Zagorska Sela

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Zagorska Sela utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Općine je 24,66 km², a obuhvaća 13 naselja s 999 stanovnika.

U tablici 124 daju se podaci o građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Zagorska Sela, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 124

Broj građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Zagorska Sela u kolovozu 2020., po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Zagorska Sela	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	95	10	70	15
2.	Javne zelene površine	Javni športski i rekreacijski prostori	2	1	1	0
3.	Građevine i uređaji javne namjene	Drugo građevine, uređaji i predmeti javne namjene lokalnog značaja	4	4	0	0
4.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i upravljanje javnom rasvjetom	9	9	0	0
		Rasvjetni stupovi	126	0	126	0
5.	Groblja i mrtvačnice	Groblja	2	2	0	0
Ukupno			238	26	197	15

Općina Zagorska Sela je do kolovoza 2020. evidentirala 238 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 26 ili 10,9 % u vlasništvu Općine, 197 ili 82,8 % u javnom vlasništvu, a 15 ili 6,3 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili ima neriješen vlasnički status.

Od ukupnog broja objekata i uređaja komunalne infrastrukture 135 ili 56,7 % se odnosi na javnu rasvjetu, a 103 ili 43,3 % na sve druge objekte i uređaje komunalne infrastrukture. Skreće se pozornost na izmjene Zakona o komunalnom gospodarstvu iz srpnja 1997., prema kojima je u funkcionalnom stanju u vlasništvu jedinica lokalne samouprave trebalo prenijeti objekte i uređaje koje koriste za javnu rasvjetu, a za one koje za obavljanje djelatnosti koristi "Hrvatska elektroprivreda" d.d. osnovati ugovorom pravo služnosti - pravo uporabe bez naknade za potrebe javne rasvjete u korist jedinice lokalne samouprave i uprave.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Zagorska Sela ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture za nerazvrstane ceste, javne zelene površine, javnu rasvjetu, groblja i mrtvačnice te građevine i uređaje komunalne infrastrukture.

Evidencija komunalne infrastrukture sadrži propisane podatke (vrsta komunalne infrastrukture, naziv, broj zemljišnoknjižne čestice, broj katastarske čestice, katastarska općina, podaci o vlasniku i upravitelju, zatražene i izdane dozvole za uređenje, gradnju i uporabu, imovinskopravni odnosi i status komunalne infrastrukture).

Općina Zagorska Sela je donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja te ih dostavila nadležnom sudu i katastru radi upisa u zemljišne knjige. Prema očitovanju Općine, imovinskopravni odnosi uređuju se, u skladu s raspoloživim financijskim sredstvima, a prioritet su ceste.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

U glavnoj knjizi evidentirane su ceste, javna rasvjeta, nogostup, trg i drugi objekti. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koje su u glavnoj knjizi iskazani sintetički ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija, koja sadrži naziv, nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost. Dio evidentirane imovine, ne vodi se po vrsti, količini i vrijednosti (primjerice ceste i nogostupi nisu evidentirani pojedinačno po objektu), a dio nije evidentiran (grobља, mrtvačnice). Popis imovine i obveza za 2019. je proveden. Popisne liste sadrže iste objekte i građevine komunalne infrastrukture kao i poslovne knjige. U popisnim listama nisu navedene količine objekata već površina ili duljina (primjerice za ceste je navedeno da imaju dužinu 78,21 kilometar i nisu popisane pojedinačno).

Državni ured za reviziju nalaže u analitičku knjigovodstvenu evidenciju unijeti svu komunalnu infrastrukturu te ju voditi tako da sadrži nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost svake građevine ili uređaja, a popisom imovine i obveza obuhvatiti sve objekte i uređaje te ih popisat pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Usporedba podataka između poslovnih knjiga, popisa imovine i obveza i evidencije komunalne infrastrukture je otežana i/ili nije moguća. Evidencija komunalne infrastrukture, ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica s poslovnim knjigama (primjerice inventurni broj, račun iz Računskog plana i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje u evidenciju komunalne infrastrukture, za svaku građevinu i uređaj, unijeti prepoznatljivu oznaku, poput inventurnog broja, koja bi bila poveznica za usporedbu s poslovnim knjigama i popisom imovine i obveza, jer bi se povezivanjem svih navedenih evidencija dobila potpuna informacija o svakom objektu i uređaju komunalne infrastrukture.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Zagorska Sela je Odluku o komunalnim djelatnostima donijela 2006. Odluka nije usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, a posebice u dijelu koji se odnosi na određivanje vrste komunalnih djelatnosti te na uvjete i kriterije dodjele poslova na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti i ugovora o koncesiji.

Odlukom su propisane komunalne djelatnosti iz Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, usluge ukopa pokojnika i komunalni linijski prijevoz putnika. Odlukom su određene i dodatne djelatnosti od interesa za Općinu: dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija, veterinarsko-higijeničarska služba, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda (crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija) i auto taksi. Određeni su organizacijski oblici obavljanja, osim za tržnicu na malo. Za dio poslova održavanja javnih površina, održavanje groblja i održavanje čistoće javnih površina propisano je da se povjeravaju zaposlenicima Općine. Za obavljanje navedenih poslova nije osnovan vlastiti komunalni pogon. Odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da komunalne djelatnosti, mogu obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba-vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Također, Odlukom su određene i djelatnosti koje prema Odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu više nisu komunalne djelatnosti (opskrba pitkom vodom, odlaganje komunalnog otpada i prijevoz pokojnika).

Skreće se pozornost da je odredbama Zakona o vodnim uslugama, propisano da su jedinice lokalne samouprave dužne osigurati pružanje vodnih usluga na uslužnom području osnivanjem javnih isporučitelja vodnih usluga, ostvarivanjem članskih odnosno dioničarskih prava i obveza u javnim isporučiteljima vodnih usluga i na drugi način, u skladu s navedenim Zakonom i posebnim zakonima. Prema odredbama Zakona o vodama, vodne komunalne građevine su građevine za javnu vodoopskrbu: akumulacije, vodozahvati (zdenci, kaptaže i druge zahvatne građevine na vodnim tijelima), uređaji za kondicioniranje vode, vodospreme, crpne stanice, glavni dovodni cjevovodi i vodoopskrbna mreža cjevovoda i građevine za javnu odvodnju: kanali za prikupljanje i odvodnju komunalnih otpadnih voda, kolektori, crpne stanice, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, građevine i oprema za gospodarenje otpadnim muljem nastalim u postupku pročišćavanja otpadnih voda, lagune, ispusti u prijamnik i druge građevine pripadajuće ovim građevinama, uključujući sekundarnu mrežu kanala. Odredbama Zakona o vodnim uslugama, vodne komunalne građevine su javna dobra u javnoj uporabi i u vlasništvu su javnoga isporučitelja vodnih usluga na uslužnom području.

Državni ured za reviziju preporučuje Odluku o komunalnim djelatnostima uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi te za sve djelatnosti utvrditi propisani organizacijski oblik obavljanja.

U tablici 125 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Zagorska Sela, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica 125

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Zagorska Sela,
prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Održavanje javnih površina (dio poslova)	Zaposlenici Općine Zagorska Sela
2.	Održavanje groblja	
3.	Održavanje čistoće javnih površina	
4.	Auto taksi	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
5.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
6.	Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda (crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija)	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
7.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
8.	Održavanje javnih površina (dio poslova)	
9.	Održavanje javne rasvjete	
10.	Dezinfekcija, dezinskcija i deratizacija	
11.	Veterinarsko-higijeničarska služba	Nije propisano odlukom
12.	Tržnica na malo	
13.	Opskrba pitkom vodom	
14.	Odlaganje komunalnog otpada	
15.	Prijevoz pokojnika	Druge djelatnosti*

*prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalne djelatnosti

Općina Zagorska Sela je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. Programi su objavljeni u službenom glasilu.

Programima građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. utvrđeni su troškovi građenja komunalne infrastrukture odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno po izvoru financiranja. Programima nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije. Navedeno nije, u skladu s odredbama članka 68. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture. Programom građenja za 2019. planirani su rashodi za objekte i uređaje koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje komunalne infrastrukture i građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Programi održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. za dio djelatnosti sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa po djelatnostima, s naznakom izvora financiranja te opis poslova. Potrebna financijska sredstva nisu planirana za deratizaciju, dezinskciju i dezinfekciju te veterinarsko-higijeničarsku službu, a za djelatnosti koje su obavljali zaposlenici Općine, ne sadrže rashode za zaposlene.

Djelatnosti nisu u potpunosti jednake djelatnostima propisanim, a program ne sadrži opseg poslova, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te iskaz potrebnih financijskih sredstava i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture prema djelatnostima utvrđenim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donos, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Zagorska Sela nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnica je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnijela predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. Izvješća su objavljena u službenom glasilu. U izvješću o izvršenju programa održavanja navedeno je da je financiranje obavljeno iz komunalne naknade i proračunskih prihoda, ali nije navedeno u kojim su iznosima ostvareni. Izvješće o izvršenju programa građenja sadrži ostvarene troškove i izvore financiranja po objektima, odnosno sastavljen je na način kao i program. Izvješća sadrže podatke o planiranim i ostvarenim rashodima, ali ne sadrže postotak ostvarenja. U 2019. donesene su dvije izmjene programa, planirani rashodi nisu značajnije mijenjani, a izvješća ne sadrže obrazloženja za donošenje izmjena.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja navesti razloge donošenja izmjena programa.

Općina Zagorska Sela je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, područja zona ovisno o pogodnosti položaja područja, jedinična vrijednost, način i rokovi plaćanja, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi od 1,00 do 10,00 kn/m³, a za drugu od 1,00 do 5,00 kn/m³ građevine za koje se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,7 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, svrha, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rok plaćanja, nekretnine važne za Općinu Zagorska Sela koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, obračun, uvjeti zbog koji se u pojedinačnim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobođenje od obveze plaćanja komunalne naknade i donošenje rješenja. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je Odlukom o vrijednosti boda iz siječnja 2019. u iznosu od 2,64 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Zagorska Sela je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu, kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine, uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uklanjanje snijega i leda, mjere za održavanje komunalnog reda i prekršajne odredbe. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Zagorska Sela u 2019. i 2020. obavljalo se deset komunalnih djelatnosti, od čega dvije uslužne. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Održavanje nerazvrstanih cesta, deratizaciju, dezinfekciju i dezinfekciju te veterinarsko-higijeničarsku službu obavljale su pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Održavanje groblja te odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda (crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija) obavljalo je trgovačko društvo u suvlasništvu Općine, a održavanje javnih površina i održavanje čistoće javnih površina zaposlenik Općine. Održavanje javne rasvjete obavljano je na temelju narudžbenice (u vrijeme obavljanja revizije u tijeku je postupak za zaključivanje ugovora).

Uslužnu komunalnu djelatnost dimnjačarski poslovi obavljala je fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji, a ukop pokojnika trgovačko društvo u suvlasništvu Općine.

Održavanje groblja nije obavljano na način propisan Odlukom o komunalnim djelatnostima. Ukop pokojnika je obavljan, iako navedenom Odlukom nije utvrđen kao komunalna djelatnost. Usluge tržnica na malo i auto taksi, iako utvrđene Odlukom nisu se obavljale.

Državni ured za reviziju preporučuje kod usklađivanja Odluke o komunalnim djelatnostima s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, utvrditi djelatnosti od interesa za Općinu, čije će obavljanje biti organizirano.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika, odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji dimnjačarskih poslova i usluge ukopa pokojnika donijeli su cjenike. Na cjenik za dimnjačarske poslove načelnik je dao suglasnost, a na cjenik za ukop pokojnika suglasnost nije dana. Cjenici su objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja usluge. Cjenik za dimnjačarske poslove objavljen je, a cjenik za ukop pokojnika nije objavljen na mrežnim stranicama Općine. Opći uvjeti isporuke nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke za uslužne komunalne djelatnosti, uz suglasnost Općinskog vijeća te njihovo javno objavljivanje kao i objavljivanje svih cjenika, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Zagorska Sela je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području utrošila 2.640.536,00 kn, od čega se 1.918.798,00 kn odnosi na objekte koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture iznose 721.738,00 kn. Izvori financiranja su komunalni doprinos i komunalna naknada te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, komunalni i šumski doprinos i komunalna naknada, izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, u 2019. ostvareni su u iznosu od 97.602,00 kn, što čini 13,5 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 126 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Zagorska Sela za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 126

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Zagorska Sela za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	320.000,00	258.169,00	80,7
2.	Javna rasvjeta	80.000,00	75.511,00	94,4
3.	Javne zelene površine (sportsko igralište)	240.000,00	230.610,00	96,1
4.	Drugo-društveni dom	1.730.000,00	1.649.899,00	95,4
5.	Drugo-stara škola	140.000,00	94.644,00	67,6
6.	Drugo-vodovod	175.000,00	174.255,00	99,6
	Ukupno	2.685.000,00	2.483.088,00	92,5

Znatno ispod plana ostvareni su rashodi za radove na staroj školi (za 45.356,00 kn ili 32,4 %), a izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži obrazloženja odstupanja.

U tablici 127 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Zagorska Sela za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 127

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Zagorska Sela za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	137.000,00	118.656,00	86,6
2.	Održavanje javnih zelenih površina	5.000,00	9.902,00	198,0
3.	Održavanje groblja	45.000,00	18.500,00	41,1
4.	Održavanje javne rasvjete	15.000,00	10.390,00	69,3
	Ukupno	202.000,00	157.448,00	77,9

Za komunalne djelatnosti deratizacija, dezinfekcija i dezinfekcija, veterinarsko-higijeničarska služba, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda (crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija) te održavanje čistoće javnih površina, koje su prema podacima Općine Zagorska Sela u 2019. i 2020. obavljane, u programu i izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture nisu iskazani planirani i ostvareni rashodi.

Znatno ispod plana ostvareni su rashodi za održavanje komunalne infrastrukture ukupno (za 44.552,00 kn ili 22,1 %) te rashodi za održavanje groblja i održavanje javne rasvjete (za 31.110,00 kn ili 51,8 %), dok su rashodi za održavanje javnih zelenih površina ostvareni znatno iznad plana (za 4.902,00 kn ili 98,0 %). Izvješće o izvršenju programa ne sadrži razloge odstupanja od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje, kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– **Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom**

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Zagorska Sela ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Zagorska Sela organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavještanje građana. Prema pregledanom uzorku, obavljan je nadzor nad izvođenjem radova. Na računima je ovjereno da su radovi izvedeni. Nadzor je obavljan i prema Odluci o komunalnom redu, komunalni redar je izdavao pisane opomene. Poslovi komunalnog redara organizirani su s jednim gradom i tri općine o čemu je 1999. zaključen sporazum.

Također, Općina obavještava građane o odlukama vezanim za komunalnu infrastrukturu putem službenog glasila, svoje mrežne stranice i lokalnih medija. Objavljuje proračun prilagođenog oblika za građane, na koji mogu davati primjedbe. Kvarove i druge primjedbe vezane za komunalnu infrastrukturu građani mogu davati putem elektroničke pošte, a u izradi je računalna aplikacija za prijavu kvarova.

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Zagorska Sela

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Zagorska Sela ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i za izgrađenu komunalnu infrastrukturu pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture i izvješća o njihovu izvršenju podnijela predstavničkom tijelu te ih objavila u službenom glasilu, da je donijela odluku o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu, o vrijednosti boda komunalne naknade i komunalnom redu prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, da je za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na njezinu području donijela cjenike te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na to da Općina ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju, a popis imovine i obveza nije provela u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i podatke uskladila s evidencijom komunalne infrastrukture, odluku o komunalnim djelatnostima nije uskladila s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, a postojećom odlukom za dio djelatnosti nije utvrdila organizacijske oblike obavljanja, programom održavanja nije utvrdila opseg obavljanja djelatnosti, a za pojedine djelatnosti ni iskaz potrebnih financijskih sredstava, dio komunalnih djelatnosti nije obavljan na način utvrđen općinskim odlukama, za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na njezinu području nije osigurala donošenje općih uvjeta isporuke i objavu cjenika na sve propisane načine te nije provodila sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju je na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Zagorska Sela **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke, čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općina Zagorska Sela

Općina Zagorska Sela očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju vezano za evidentiranje komunalne infrastrukture navodi da će unijeti prepoznatljivu oznaku koja će biti poveznica s poslovnim knjigama te da će obavljati procjenu vrijednosti komunalne infrastrukture i evidentirati ju u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji.

Također, navodi da će Odluku o komunalnim djelatnostima i Odluku o komunalnom redu uskladiti, a programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donijeti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja navesti razloge donošenja izmjena programa i obrazloženja odstupanja ostvarenih rashoda u odnosu na planirane. Osigurat će donošenje općih uvjeta isporuke za uslužne komunalne djelatnosti i njihovo javno objavljivanje zajedno s cjenicima. U skladu sa stručnim i kadrovskim mogućnostima analizirat će i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i o navedenom informirati javnost.

Osim toga navodi, kako se nada da će uspjeti implementirati naloge i preporuke i tako poboljšati učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Općina Zlatar Bistrica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Zlatar Bistrica utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Površina Općine je 25,2 km², a obuhvaća šest naselja s 2 581 stanovnikom.

U tablici 128 daju se podaci o građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Zlatar Bistrica, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 128

Broj građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Zlatar Bistrica u kolovozu 2020., po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Zlatar Bistrica	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	72	10	40	22
2.	Javna parkirališta	Parkirališta	5	4	1	0
3.	Javne zelene površine	Parkovi	4	3	1	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	1	1	0	0
		Javni športski i rekreacijski prostori	2	2	0	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	2	0	2	0
		Spomenici i skulpture	1	1	0	0
		Druge građevine	5*	4	0	1
5.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i upravljanje javnom rasvjetom	17	17	0	0
		Rasvjetni stupovi	693	170	523	0
6.	Groblja i mrtvačnice	Groblja	1	1	0	0
Ukupno			803	213	567	23

*Napomena: druge građevine odnose se na tri društvena doma, nadstrešnicu na tržnici i reciklažno dvorište

Općina Zlatar Bistrica je do kolovoza 2020. evidentirala 803 građevine i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 213 ili 26,5 % u vlasništvu Općine, 567 ili 70,6 % u javnom vlasništvu, a 23 ili 2,9 % na zemljištu u privatnom i mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili ima neriješen vlasnički status.

Od ukupnog broja objekata i uređaja komunalne infrastrukture 710 ili 88,4 % se odnosi na javnu rasvjetu, a 93 ili 11,6 % na sve druge objekte i uređaje komunalne infrastrukture. Skreće se pozornost na izmjene Zakona o komunalnom gospodarstvu iz srpnja 1997., prema kojima je u funkcionalnom stanju u vlasništvo jedinica lokalne samouprave trebalo prenijeti objekte i uređaje koje koriste za javnu rasvjetu, a za one koje za obavljanje djelatnosti koristi "Hrvatska elektroprivreda" d.d. osnovati ugovorom pravo služnosti - pravo uporabe bez naknade za potrebe javne rasvjete u korist jedinice lokalne samouprave i uprave.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Zlatar Bistrica ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture za nerazvrstane ceste, javna parkirališta, javne zelene površine, građevine i uređaje javne namjene, javnu rasvjetu i groblja.

Evidencija komunalne infrastrukture sadrži sve podatke propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (opis, odnosno naziv infrastrukture, katastarsku općinu, katastarsku česticu, vlasništvo, upravljanje, dozvole i imovinskopravne odnose). U evidenciji komunalne infrastrukture za dio komunalne infrastrukture nije upisan podatak o vlasništvu.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o vlasništvu i drugim propisanim podacima.

Općina Zlatar Bistrica nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi što nije u skladu s odredbama članaka 61. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Pribavljala je geodetske elaborate izvedenog stanja. Prema obrazloženju Općine, prioritet za provođenje navedenih poslova su nerazvrstane ceste, jer su za ulaganja potrebni uređeni imovinskopravni odnosi.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Zlatar Bistrica u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

U glavnoj knjizi evidentirane su ceste, javna rasvjeta, zemljište i drugi građevinski objekti. Dio građevina i uređaja komunalne infrastrukture iz evidencije komunalne infrastrukture nije evidentiran u glavnoj knjizi. Za građevine i uređaje komunalne infrastrukture koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički ustrojena je analitička knjigovodstvena evidencija koja sadrži nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost te inventurni broj svake pojedinačne građevine i uređaja. Popis imovine i obveza koncem 2019. je proveden. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture evidentirane u poslovnim knjigama, odnosno popisom nije obuhvaćen dio objekata i uređaja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati, a popisom imovine i obveza, neovisno o vlasništvu, obuhvatiti svu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Usporedba podataka između poslovnih knjiga, popisa imovine i obveza i evidencije komunalne infrastrukture je otežana i/ili nije moguća. Evidencija komunalne infrastrukture, ne sadrži prepoznatljivu oznaku koja bi bila poveznica s poslovnim knjigama (primjerice inventurni broj, račun iz Računskog plana i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje u evidenciju komunalne infrastrukture, za svaku građevinu i uređaj, unijeti prepoznatljivu oznaku, poput inventurnog broja, koja bi bila poveznica za usporedbu s poslovnim knjigama i popisom imovine i obveza, jer bi se povezivanjem svih navedenih evidencija dobila potpuna informacija o svakom objektu i uređaju komunalne infrastrukture.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Zlatar Bistrica je u studenome 2018. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora, a u prosincu 2018. Odluku o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju koncesije. Odluka o komunalnim djelatnostima, kojom se propisuju komunalne djelatnosti od interesa za Općinu nije donesena. Navedenim odlukama propisane su djelatnosti iz Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja i mrtvačnica unutar groblja, usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, usluge javnih tržnica na malo, usluge ukopa pokojnika i komunalni linijski prijevoz putnika.

U tablici 129 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Zlatar Bistrica, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica 129

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Zlatar Bistrici,
prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje javne rasvjete	
5.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Odlukom o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora, propisano je da se postupak odabira, zaključivanje, provedba i izmjene ugovora provode prema propisima o javnoj nabavi. Odlukom o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju koncesije, propisano je da se postupak odabira, zaključivanje, provedba i izmjene ugovora provode prema odredbama Zakona o koncesijama.

Općina Zlatar Bistrica je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela program građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih je objavila u službenom glasilu.

Programima građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. utvrđene su građevine koje će se graditi i/ili na kojima će se radovi obavljati. Sadrži procjenu troškova po vrstama (građenje, projektiranje i drugo) za svaku građevinu i ukupno. Izvori financiranja iskazani su skupno, umjesto po objektima i uređajima komunalne infrastrukture. Također, programima nije određeno koje će se građevine komunalne infrastrukture graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, koje u uređenim dijelovima građevinskog područja, a koje izvan građevinskog područja te koje će se postojeće građevine komunalne infrastrukture rekonstruirati i način rekonstrukcije. Navedeno nije, u skladu s odredbama članaka 68. i 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture.

Programi održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, osim za djelatnosti koje su obavljali zaposlenici Općine, uključujući rashode za zaposlene. Sadrže ukupne izvore financiranja te opis i opseg poslova.

Državni ured za reviziju nalaže program građenja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrži sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu izvora financiranja za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, odredbe o građevinama komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja, odredbe o postojećim građevinama komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i načinu rekonstrukcije i građevinama komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te iskaz financijska sredstva potrebnih za ostvarenje programa za sve komunalne djelatnosti.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Zlatar Bistrica nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže iskaz planiranih troškova programom i izmjenama programa te ostvarenih troškova građenja, odnosno održavanja po vrstama i građevinama komunalne infrastrukture te po komunalnim djelatnostima i vrstama radova, osim za dio komunalnih djelatnosti koje su obavljali zaposlenici Općine.

U 2019. donesene su jedne izmjene programa, planirani rashodi za građenje tijekom godine smanjeni su za 390.000,00 kn ili 16,6 %, a za održavanje povećani za 141.000,00 kn ili 13,9 %. Izvješća ne sadrže razloge donošenja izmjena.

Državni ured za reviziju preporučuje u izvješćima o izvršenju programa građenja navesti razloge za donošenje izmjena programa.

Općina Zlatar Bistrica je u studenome 2018. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi. Odluke su objavljene u službenom glasilu. Odluka o vrijednosti boda donesena je 2002., te se prema obrazloženju Općine primjenjivala i u 2019. Odredbom članka 129. Zakona, propisano je da odluke o vrijednosti boda komunalne naknade donesene do stupanja na snagu Zakona iz srpanja 2018. važe do isteka godine za koju su doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o vrijednosti boda, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su četiri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, uvjeti i način plaćanja, područje zona, jedinična vrijednost, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi od 12 kn/m³ do 18,00 kn/m³, za drugu od 10,00 kn/m³ do 15,00 kn/m³, za treću od 8,00 kn/m³ do 12,00 kn/m³ i za četvrtu od 6,00 kn/m³ do 9,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,3 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja četiri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, naselja u kojima se naplaćuje, koeficijent zone, koeficijent namjene, rok plaćanja, nekretnine važne za Općinu Zlatar Bistrica koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade, te nadležnost Jedininstvenog upravnog odjela za donošenje pojedinačnih rješenja o komunalnoj naknadi i privremenom, potpunom ili djelomičnom oslobađanju od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 3,24 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općinsko vijeće je u studenome 2018. donijelo Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Zlatar Bistrica za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta i održavanje komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama.

Odluka o komunalnom redu Općine ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Zlatar Bistrica u 2019. i 2020. obavljalo se deset komunalnih djelatnosti, od čega dvije uslužne. Općina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete obavljale su pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja i mrtvačnica unutar groblja i održavanje čistoće javnih površina obavljali su zaposlenici Općine.

Za poslove održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina i održavanje čistoće javnih površina, Odlukom o povjeravanju komunalnih poslova na temelju ugovora propisano je da će se povjeriti pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora. Prema obrazloženju Općine, poslove su obavljali zaposlenici, jer je navedenom odlukom, zaključivanje ugovora, utvrđeno kao jedna od mogućnosti. Zaposlenici su poslove obavljali na temelju Pravilnika o unutarnjem redu Jedinstvenog upravnog odjela Općine Zlatar Bistrica, kojim su sistematizirana radna mjesta komunalno - prometni radar, komunalno tehnički djelatnik, komunalni djelatnik, koji prema opisu poslova, između ostalog obavljaju poslove održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture i uslužne komunalne djelatnosti (ukop pokojnika). Za obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti nije osnovan Vlastiti komunalni pogon. Odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisani su načini obavljanja komunalnih djelatnosti, a koji obuhvaćaju trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba-vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Više jedinica lokalne samouprave može zajednički organizirati obavljanje komunalne djelatnosti na jedan od navedenih načina.

Za djelatnosti, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene i održavanje groblja i mrtvačnica unutar groblja, koje se prema podacima Općine obavljaju, nije propisano da su djelatnosti od interesa za Općinu. Odluka o komunalnim djelatnostima, kojom bi se utvrdile djelatnosti od interesa za Općinu nije donesena.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnim djelatnostima utvrditi sve djelatnosti od interesa za Općinu Zlatar Bistrica i način njihovog obavljanja u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Uslužnu komunalnu djelatnost ukop pokojnika obavljali su zaposlenici Općine, a dimnjačarske poslove pravna osoba na temelju ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika, odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelji usluga donijeli su cjenike na koje je načelnik dao suglasnost. Cjenici su objavljeni na mrežnim stranicama Općine i mrežnim stranicama isporučitelja usluge (dimnjačarski poslovi). Opći uvjeti za navedene uslužne komunalne djelatnosti nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke za komunalne usluge, uz suglasnost Općine Zlatar Bistrica te njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., Općina Zlatar Bistrica je za građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području utrošila 2.045.172,00 kn. Izvori financiranja su komunalni doprinos, komunalna naknada, prihodi od prodaje nefinancijske imovine, sredstva Evropskih fondova, kratkoročni kredit, prihodi od iznajmljivanja imovine te prihodi od naknade za uređenje groblja. Prema podacima iz financijskih izvještaja, komunalni i šumski doprinos i komunalna naknada, izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, u 2019. ostvareni su u iznosu od 909.759,00 kn, što čini 44,5 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 130 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Zlatar Bistrica za 2019., prema podacima iz izvješću o izvršenju navedenog programa.

Tablica 130

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture
Općine Zlatar Bistrica za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	1.670.000,00	1.437.770,00	86,1
2.	Javne zelene površine	250.000,00	50.000,00	20,0
3.	Javna rasvjeta	40.000,00	0,00	0,0
	Ukupno	1.960.000,00	1.487.770,00	75,9

Znatno ispod plana ostvareni su ukupni rashodi za građenje komunalne infrastrukture (za 472.230,00 kn ili 24,1 %) te rashodi za javne zelene površine (za 200.000,00 kn ili 80,0 %), a za javnu rasvjetu planirani su u iznosu od 40.000,00 kn, a nisu ostvareni. Izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici 131 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Zlatar Bistrica za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 131

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture
Općine Zlatar Bistrica za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	275.000,00	104.008,00	37,8
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	221.000,00	135.000,00	61,1
3.	Održavanje javnih zelenih površina	366.000,00	79.849,00	21,8
4.	Održavanje groblja	46.000,00	27.184,00	59,1
5.	Održavanje javne rasvjete	250.000,00	211.361,00	84,5
	Ukupno	1.158.000,00	557.402,00	48,1

Znatno ispod plana ostvareni su ukupni rashodi za održavanje komunalne infrastrukture (za 600.598,00 kn ili 51,9 %) te svi rashodi, osim za javnu rasvjetu. Izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje, kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

– **Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom**

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Zlatar Bistrica ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Općina Zlatar Bistrica organizira, financira i nadzire održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području prema proračunskim i kadrovskim mogućnostima, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta te o navedenom provodi obavješćavanje građana.

Prema pregledanom uzorku, nadzor nad poslovima održavanja komunalne infrastrukture se obavlja. O provedenom nadzoru sastavljaju se zapisnici, a računima su priloženi ovjereni radni nalozi. Nadzor je obavljan i prema Odluci o komunalnom redu. Komunalni redar je izdavao opomene, kontrolirao održavanje dvorišta urednim, odbacivanje i spaljivanje otpada, gradnju ograda uz javne površine, zagađivanje javnih površina, uklanjanje snijega i leda i drugo. Također, izdavao je odobrenja za radove na javnim površinama i obavljao nadzor nad njim.

Također, Općina odluke iz područja komunalnog gospodarstva objavljuje u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama. Za prijave kvarova, prijedloga i pritužbi, na mrežnim stranicama Općine osigurana je poveznica. Prema istraživanju Instituta za javne financije, Općina ima visoku razinu transparentnosti vezanu za javne financije (od 0 do 5, u skupini je jedinica lokalne samouprave koje imaju razinu 5).

Međutim, na temelju navedenih i drugih podataka Općina ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedenih analiza i vrednovanja. Ocjenjivanje postignutog napretka u ostvarivanju postavljenih ciljeva obavlja se mjerenjem rezultata i učinaka pojedinih projekata ili programa kroz količinu i kvalitetu pruženih javnih usluga, a koje zadovoljavaju potrebe lokalne zajednice. Mjerenje rezultata i učinaka obavlja se ocjenjivanjem učinkovitosti pojedinog projekta i programa mjerenjem utrošenih ulaznih parametara, obavljenih aktivnosti za ostvarenje cilja, količinom ostvarenih javnih usluga u odnosu na planirane te postignutim učincima za lokalnu zajednicu.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Zlatar Bisrica

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Zlatar Bistrica ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je za izgrađenu infrastrukturu pribavljala elaborate izvedenog stanja, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinom području i načine obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture i izvješća o njihovu izvršenju podnijela predstavničkom tijelu te ih objavila u službenom glasilu, da je donijela odluku o komunalnoj naknadi, o komunalnom doprinosu i komunalnom redu prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, da je za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na njezinu području donijela cjenike i javno ih objavila te da provodi nadzor nad izvođenjem radova na održavanju komunalne infrastrukture i komunalnim redom. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na to da Općina nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj upotrebi, u poslovnim knjigama nije evidentirala, a popisom imovine i obveza obuhvatila sve objekte i uređaje komunalne infrastrukture, programom građenja komunalne infrastrukture nisu planirani izvori financiranja prema objektima i uređajima, a programom održavanja za dio komunalnih djelatnosti iskaz potrebnih financijskih sredstava, Odluka o vrijednosti boda nije usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, dio komunalnih djelatnosti nije obavljan u skladu s odlukom o komunalnim djelatnostima koje se povjeravaju na temelju ugovora, za uslužene komunalne djelatnosti nije osigurala donošenje općih uvjeta isporuke te nije provodila sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu. Osim navedenog, utvrđene su i druge nepravilnosti i propusti.

Državni ured za reviziju je na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Zlatar Bistrica **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke, čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Zlatar Bistrica

Općina Zlatar Bistrica očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti Upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. U očitovanju navodi da nema primjedbi na Nacrt izvješća te prihvaća dane naloge i preporuke.

Navodi da će pristupiti otklanjanju utvrđenih nepravilnosti i propusta uz izradu terminskog plana realizacije u cilju povećanja učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom.

OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je većina jedinica lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture te poduzima aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture u zemljišnim knjigama i katastru, da su donijele odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na njihovu području i organizacijski oblici obavljanja, da su donijele godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture te da je većina gradonačelnika i općinskih načelnika podnijela predstavničkim tijelima izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da su donijele odluke o komunalnom doprinosu, komunalnoj naknadi, vrijednosti boda komunalne naknade i komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organiziraju na propisani način, da se cjenici komunalnih usluga donose uz njihovu suglasnost te da nadziru održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda na svom području.

Međutim, utvrđeno je da postoje nepravilnosti i propusti koji se odnose na to da neke jedinice lokalne samouprave nisu ustrojile evidenciju komunalne infrastrukture, a ustrojene evidencije komunalne infrastrukture ne sadrže sve propisane podatke i/ili nisu uneseni svi objekti i uređaji komunalne infrastrukture i/ili podaci o vlasništvu i drugi propisani podaci, nisu poduzimale aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture u zemljišnim knjigama i katastru, nisu ustrojile analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine, u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama nisu evidentirale sve objekte i uređaje komunalne infrastrukture i/ili ih nisu evidentirale pojedinačno te ne sadrže sve propisane podatke, popisom imovine i obveza nisu popisani svi objekti i uređaji komunalne infrastrukture i/ili nisu popisani pojedinačno u novčanim i naturalnim izrazima, odluke o komunalnom redu, odluke o vrijednosti boda i odluke o komunalnim djelatnostima nisu uskladile s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi te odlukama nisu utvrđeni načini obavljanja za pojedine komunalne djelatnosti, programi građenja i održavanja komunalne infrastrukture nisu doneseni na propisani način, a izvješća o izvršenju navedenih programa nisu objavljena u službenom glasilu, obavljanje komunalnih djelatnosti nisu organizirale u skladu s odlukama gradsko/općinskog vijeća, opći uvjeti isporuke komunalnih usluga nisu doneseni te zajedno s cjenicima objavljeni na propisani način te nisu provodile sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju je na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u jednom gradu **učinkovito** (Grad Pregrada), u dva grada i devet općina **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** (Grad Krapina, Grad Zabok, Općina Hrašćina, Općina Hum na Sutli, Općina Krapinske Toplice, Općina Marija Bistrica, Općina Radoboj, Općina Stubičke Toplice, Općina Sveti Križ Začretje, Općina Tuhelj i Općina Veliko Trgovišće), u tri grada i 15 općina **djelomično učinkovito** (Grad Donja Stubica, Grad Klanjec, Grad Zlatar, Općina Bedekovčina, Općina Budinščina, Općina Desinič, Općina Đurmanec, Općina Gornja Stubica, Općina Jesenje, Općina Konjščina, Općina Kraljevec na Sutli, Općina Kumrovec, Općina Lobor, Općina Mače, Općina Mihovljan, Općina Novi Golubovec, Općina Zagorska Sela, Općina Zlatar Bistrica), dok je u jednom gradu i jednoj općini **neučinkovito** (Grad Oroslavje i Općina Petrovsko) te su jedinicama lokalne samouprave dani sljedeći nalozi i preporuke, prema područjima revizije:

1. Evidentiranje komunalne infrastrukture

- 1.1. Ustrojiti evidenciju komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave, kontinuirano je nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja, podacima o vlasništvu i drugim propisanim podacima te ju voditi tako da sadrži sve podatke propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- 1.2. Poduzimati aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave u zemljišnim knjigama i katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Za navedene aktivnosti donijeti plan, kojim bi se, između ostalog, utvrdila nadležnost, odnosno osobe i rokovi za provođenje, sredstava i izvori sredstava te uređaji i građevine koje imaju prioritet.
- 1.3. U evidenciju komunalne infrastrukture, za svaku pojedinu građevinu i uređaj, unijeti prepoznatljivu oznaku, poput inventurnog broja, koja bi bila poveznica za usporedbu s poslovnim knjigama i popisom imovine i obveza, jer bi se povezivanjem svih navedenih evidencija dobila potpuna informacija o svakom objektu i uređaju komunalne infrastrukture.
- 1.4. Ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine, koja će sadržavati građevine i uređaje komunalne infrastrukture te ju voditi na način da sadrži nabavnu, otpisanu i sadašnju vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.
- 1.5. Procjenjivati vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine te ju evidentirati u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji, uključujući građevine i uređaje komunalne infrastrukture

1.6. Popisom imovine i obveza obuhvatiti sve objekte i uređaje komunalne infrastrukture, a u popisnim listama komunalnu infrastrukturu iskazati pojedinačno u naturalnim i financijskim izrazima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu

2. Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

2.1. Odluku o komunalnim djelatnostima uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

2.2. Odlukom Općinskog vijeća odrediti organizacijske oblike obavljanja komunalnih djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

2.3. Programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

2.4. U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

2.5. Podnositi izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

2.6. U izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazati planirana sredstva programima i svim izmjenama te postotke ostvarenja, ostvarene izvore financiranja i razloge donošenja izmjena programa.

2.7. Odluke o vrijednosti boda uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

2.8. Odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

3. Upravljanje komunalnom infrastrukturom

3.1. Obavljanje svih komunalnih djelatnosti na području jedinice lokalne samouprave organizirati, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluka gradskog/općinskog vijeća.

3.2. Osigurati donošenje općih uvjeta isporuke komunalnih usluga te zajedno s cjenicima javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

3.3. Kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

4. Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

4.1. Analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti.

4.2. Uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Državni ured za reviziju mišljenja je da bi se provedbom navedenih naloga i preporuka postigla poboljšanja u vezi s evidentiranjem i upravljanjem komunalnom infrastrukturom te funkcioniranjem sustava nadzora nad učinkovitošću u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije.

Prilog 1

Broj komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije u 2019. i 2020., prema organizacijskim oblicima obavljanja

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave	Broj komunalnih djelatnosti prema organizacijskim oblicima obavljanja propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu						Broj komunalnih djelatnosti prema drugim oblicima obavljanja				Broj komunalnih djelatnosti koje jedinica lokalne samouprave obavlja zajednički s drugim jedinicama
			Trgovačko društvo čiji je osnivač jedna ili više jedinica lokalne samouprave	Javna ustanova čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave	Vlastiti pogon	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti	Ukupno	Zaposlenici bez osnivanja vlastitog pogona	Javni radovi	Drugi način (razni izvoditelji bez zaključivanja ugovora)	Ukupno	
	1	2	3	4	5	6	7	8 (3+4+5+6+7)	9	10	11	12 (9+10+11)	13
1.	Grad Donja Stubica	10	0	0	6	1	4	11	0	0	0	0	0
2.	Grad Klanjec	10	2	0	0	1	2	5	5	0	0	5	0
3.	Grad Krapina	14	11	0	0	1	2	14	0	0	0	0	0
4.	Grad Oroslavje	9	0	0	6	1	2	9	0	0	0	0	0
5.	Grad Pregrada	10	8	0	0	0	2	10	0	0	0	0	0
6.	Grad Zabok	13	6	0	0	3	5	14	0	0	0	0	0
7.	Grad Zlatar	8	0	0	0	1	7	8	0	0	0	0	0
8.	Općina Bedekovčina	11	8	0	0	1	2	11	0	0	1	1	0
9.	Općina Budinščina	8	0	0	0	1	6	7	0	0	1	1	0
10.	Općina Desinić	8	0	0	0	1	2	3	2	0	3	5	1
11.	Općina Đurmanec	11	4	0	0	0	3	7	0	0	4	4	0
12.	Općina Gornja Stubica	10	0	0	0	1	2	3	7	0	0	7	0
13.	Općina Hrašćina	7	0	0	0	1	6	7	0	0	0	0	0
14.	Općina Hum na Sutli	10	7	0	0	0	3	10	0	0	0	0	0
15.	Općina Jesenje	5	0	0	0	1	2	3	0	0	2	2	0
16.	Općina Konjščina	8	2	0	0	1	4	7	1	0	0	1	0
17.	Općina Kraljevec na Sutli	9	0	0	0	1	3	4	5	0	0	5	0
18.	Općina Krapinske Toplice	13	9	0	0	1	3	13	1	0	0	1	0
19.	Općina Kumrovec	7	0	0	0	1	2	3	4	0	0	4	0
20.	Općina Lohor	9	0	0	0	1	5	6	2	0	1	3	0
21.	Općina Mače	11	0	0	0	1	4	5	7	0	0	7	0

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave	Broj komunalnih djelatnosti prema organizacijskim oblicima obavljanja propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu						Broj komunalnih djelatnosti prema drugim oblicima obavljanja				Broj komunalnih djelatnosti koje jedinica lokalne samouprave obavlja zajednički s drugim jedinicama
			Trgovačko društvo čiji je osnivač jedna ili više jedinica lokalne samouprave	Javna ustanova čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave	Vlastiti pogon	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti	Ukupno	Zaposlenici bez osnivanja vlastitog pogona	Javni radovi	Drugi način (razni izvođači bez zaključivanja ugovora)	Ukupno	
	1	2	3	4	5	6	7	8 (3+4+5+6+7)	9	10	11	12 (9+10+11)	13
22.	Općina Marija Bistrica	11	5	0	0	1	4	10	1	0	0	1	0
23.	Općina Mihovljan	10	0	0	0	1	7	8	0	0	2	2	0
24.	Općina Novi Golubovec	7	0	0	0	1	2	3	0	3	1	4	0
25.	Općina Petrovsko	8	0	0	0	1	3	4	0	0	4	4	0
26.	Općina Radoboj	12	0	0	8	1	3	12	0	0	0	0	0
27.	Općina Stubičke Toplice	7	0	0	0	1	6	7	0	0	0	0	0
28.	Općina Sveti Križ Začretje	7	0	0	0	1	6	7	0	0	0	0	0
29.	Općina Tuhelj	10	0	0	7	1	2	10	0	0	0	0	0
30.	Općina Veliko Trgovišće	11	8	0	0	1	2	11	0	0	0	0	0
31.	Općina Zagorska Sela	10	3	0	0	1	3	7	2	0	1	3	0
32.	Općina Zlatar Bistrica	10	0	0	0	1	2	3	7	0	0	7	0

Prilog 2

Podaci o obavljanju uslužnih komunalnih djelatnosti u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije u 2019. i 2020.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Ukupan broj uslužnih komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave	Broj uslužnih komunalnih djelatnosti za koje su opći uvjeti isporuke i/ili cjenik doneseni uz suglasnost jedinice lokalne samouprave	Broj uslužnih komunalnih djelatnosti za koje su opći uvjeti isporuke objavljeni u službenom glasilu/na mrežnim stranicama JLS i/ili na mrežnim stranicama isporučitelja	Broj uslužnih komunalnih djelatnosti za koje su cjenici objavljeni u službenom glasilu/na mrežnim stranicama JLS i/ili na mrežnim stranicama isporučitelja	Jedinica lokalne samouprave je o primjeni nove cijene obavještavala nadležno središnje tijelo državne uprave i/ili upravno tijelo županije (da/ne)
	1	2	3	4	5	6
1.	Grad Donja Stubica	2	2	1	2	ne
2.	Grad Klanjec	2	2	1	2	ne
3.	Grad Krapina	5	5	5	5	da
4.	Grad Oroslavje	3	3	0	1	ne
5.	Grad Pregrada	2	2	2	2	ne
6.	Grad Zabok	5	5	2	5	ne
7.	Grad Zlatar	2	2	2	2	da
8.	Općina Bedekovčina	2	2	0	2	ne
9.	Općina Budinščina	2	2	1	0	ne
10.	Općina Desinić	2	2	0	2	ne
11.	Općina Đurmanec	2	2	0	2	ne
12.	Općina Gornja Stubica	2	2	1	2	ne
13.	Općina Hrašćina	2	2	0	2	ne
14.	Općina Hum na Sutli	2	2	0	2	ne
15.	Općina Jesenje	1	1	0	1	ne
16.	Općina Konjščina	3	3	2	3	ne
17.	Općina Kraljevec na Sutli	2	2	0	2	ne
18.	Općina Krapinske Toplice	4	4	2	4	ne
19.	Općina Kumrovec	2	2	2	2	ne
20.	Općina Lohor	2	2	0	2	ne
21.	Općina Mače	3	3	0	3	ne
22.	Općina Marija Bistrica	3	3	0	0	ne
23.	Općina Mihovljan	2	2	0	2	ne
24.	Općina Novi Golubovec	1	1	0	1	ne
25.	Općina Petrovsko	2	2	0	2	ne
26.	Općina Radoboj	3	3	1	2	ne
27.	Općina Stubičke Toplice	1	1	1	1	ne
28.	Općina Sveti Križ Začretje	2	2	2	2	ne
29.	Općina Tuhelj	2	2	0	2	ne
30.	Općina Veliko Trgovišće	2	2	1	2	ne
31.	Općina Zagorska Sela	2	1	0	2	ne
32.	Općina Zlatar Bistrica	2	2	0	2	ne

Prilog 3

Podaci o donošenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i izvještavanju o njihovu izvršenju u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Donošenje programa (da/ne)	Objava programa u službenom glasilu (da/ne)	Podneseno izvješće o izvršenju programa predstavničkom tijelu (da/ne)	Objava izvješća u službenom glasilu (da/ne)	Izrađeno izvješće o stanju u prostoru (da/ne)
	1	2	3	4	5	6
1.	Grad Donja Stubica	da	da	da	da	ne
2.	Grad Klanjec	da	da	da	da	ne
3.	Grad Krapina	da	da	da	da	da
4.	Grad Oroslavje	da	da	da	ne	ne
5.	Grad Pregrada	da	da	da	da	ne
6.	Grad Zabok	da	da	da	da	da
7.	Grad Zlatar	da	da	da	da	da
8.	Općina Bedekovčina	da	da	da	ne	ne
9.	Općina Budinščina	da	da	da	ne	ne
10.	Općina Desinić	da	da	da	da	da
11.	Općina Đurmanec	da	da	da	da	ne
12.	Općina Gornja Stubica	da	da	da	ne	ne
13.	Općina Hrašćina	da	da	da	da	ne
14.	Općina Hum na Sutli	da	da	da	da	ne
15.	Općina Jesenje	da	da	da	da	ne
16.	Općina Konjščina	da	da	da	da	da
17.	Općina Kraljevec na Sutli	da	ne	ne	ne	ne
18.	Općina Krapinske Toplice	da	da	da	da	da
19.	Općina Kumrovec	da	da	da	da	ne
20.	Općina Lohor	da	da	da	da	ne
21.	Općina Mače	da	da	da	da	ne
22.	Općina Marija Bistrica	da	da	da	da	ne
23.	Općina Mihovljan	da	da	da	da	ne
24.	Općina Novi Golubovec	da	da	da	ne	ne
25.	Općina Petrovsko	da	da	da	da	ne
26.	Općina Radoboj	da	da	da	da	ne
27.	Općina Stubičke Toplice	da	da	da	da	ne
28.	Općina Sveti Križ Začretje	da	da	da	da	ne
29.	Općina Tuhelj	da	da	da	da	ne
30.	Općina Veliko Trgovišće	da	da	da	da	ne
31.	Općina Zagorska Sela	da	da	da	da	ne
32.	Općina Zlatar Bistrica	da	da	da	da	ne

Prilog 4

Prihodi od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije u 2019.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj stanovnika prema popisu iz 2011.	Prihodi od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa za 2019. u kn				Rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture za 2019. u kn			Udjel prihoda od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u %
			Komunalni doprinos	Komunalna naknada	Šumski doprinos	Ukupno	Građenje komunalne infrastrukture	Održavanje komunalne infrastrukture	Ukupno	
	1	2	3	4	5	6 (3+4+5)	7	8	9 (7+8)	10
1.	Grad Donja Stubica	5 727	243.196,00	1.053.145,00	267,00	1.296.608,00	3.759.454,00	1.898.159,00	5.657.613,00	23,0
2.	Grad Klanjec	2 915	36.910,00	545.509,00	0	582.419,00	1.695.702,00	806.146,00	2.501.848,00	23,3
3.	Grad Krapina	12 479	101.797,00	4.250.983,00	15.996,00	4.368.776,00	8.331.914,00	5.506.465,00	13.838.379,00	31,6
4.	Grad Oroslavje	6 124	727.941,00	1.757.270,00	0	2.485.211,00	1.508.335,00	2.042.669,00	3.551.004,00	70,0
5.	Grad Pregrada	6 594	56.943,00	812.320,00	11.421,00	880.684,00	4.784.166,00	4.947.612,00	9.731.778,00	9,0
6.	Grad Zabok	8 994	619.729,00	8.303.239,00	0	8.922.968,00	7.641.519,00	3.761.306,00	11.402.825,00	78,3
7.	Grad Zlatar	6 096	112.109,00	1.120.530,00	1.924,00	1.234.563,00	7.793.578,00	3.887.723,00	11.681.301,00	10,6
8.	Općina Bedekovčina	8 041	140.345,00	1.677.424,00	1.353,00	1.819.122,00	3.140.623,00	2.592.626,00	5.733.249,00	31,7
9.	Općina Budinščina	2 503	0	415.430,00	59.909,00	475.339,00	4.413.629,00	1.136.125,00	5.549.754,00	8,6
10.	Općina Desinić	2 933	5.733,00	159.521,00	0	165.254,00	1.951.484,00	2.218.606,00	4.170.090,00	4,0
11.	Općina Đurmanec	4 235	35.831,00	604.845,00	233.170,00	873.846,00	4.052.896,00	2.835.779,00	6.888.675,00	12,7
12.	Općina Gornja Stubica	5 237	252.953,00	858.475,00	2,00	1.111.430,00	6.679.757,00	2.064.854,00	8.744.611,00	12,7
13.	Općina Hrašćina	1 603	13.719,00	87.349	424,00	101.492,00	400.677,00	590.515,00	991.192,00	10,2
14.	Općina Hum na Sutli	5 034	129.876,00	2.594.763	0	2.724.639,00	7.045.835,00	2.197.920,00	9.243.755,00	29,5
15.	Općina Jesenje	1 551	1.177,00	59.247,00	43.489,00	103.913,00	153.402,00	529.422,00	682.824,00	15,2
16.	Općina Konjščina	3 987	15.139,00	658.582,00	0	673.721,00	1.646.362,00	1.678.835,00	3.325.197,00	20,3
17.	Općina Kraljevec na Sutli	1 723	17.894,00	111.646,00	134,00	129.674,00	689.965,00	546.116,00	1.236.081,00	10,5

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj stanovnika prema popisu iz 2011.	Prihodi od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa za 2019. u kn				Rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture za 2019. u kn			Udjel prihoda od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u %
			Komunalni doprinos	Komunalna naknada	Šumski doprinos	Ukupno	Građenje komunalne infrastrukture	Održavanje komunalne infrastrukture	Ukupno	
	1	2	3	4	5	6 (3+4+5)	7	8	9 (7+8)	10
18.	Općina Krapinske Toplice	5 358	127.810,00	1.254.107,00	0	1.381.917,00	2.875.972,00	2.554.308,00	5.430.280,00	25,4
19.	Općina Kumrovec	1 593	17.210,00	450.029,00	0	467.239,00	5.550.582,00	1.086.755,00	6.637.337,00	7,0
20.	Općina Lobor	3 217	7.226,00	327.038	64.489,00	398.753,00	3.067.584,00	1.358.582,00	4.426.166,00	9,0
21.	Općina Mače	2 542	22.826,00	440.272,00	32,00	463.130,00	2.255.741,00	856.848,00	3.112.589,00	14,9
22.	Općina Marija Bistrica	5 954	206.088,00	841.340,00	15.895,00	1.063.323,00	854.692,00	2.004.061,00	2.858.753,00	37,2
23.	Općina Mihovljan	1 949	11.587,00	215.909,00	97,00	227.593,00	1.799.542,00	370.571,00	2.170.113,00	10,5
24.	Općina Novi Golubovec	1 004	2.944,00	464.138,00	4.495,00	471.577,00	1.007.663,00	270.456,00	1.278.119,00	36,9
25.	Općina Petrovsko	2 659	10.088,00	131.986,00	130,00	142.204,00	6.809.857,00	3.109.245,00	9.919.102,00	1,4
26.	Općina Radoboj	3 400	7.456,00	517.151,00	9.753,00	534.360,00	6.376.675,00	1.241.916,00	7.618.591,00	7,0
27.	Općina Stubičke Toplice	2 814	155.999,00	494.022,00	3.807,00	653.828,00	2.831.408,00	1.443.622,00	4.275.030,00	15,3
28.	Općina Sveti Križ Začretje	6 150	30.826,00	2.009.888,00	0	2.040.714,00	1.399.917,00	2.476.091,00	3.876.008,00	52,6
29.	Općina Tuhelj	2 099	48.839,00	520.369,00	0	569.208,00	929.241,00	542.469,00	1.471.710,00	38,7
30.	Općina Veliko Trgovišće	4 867	152.535,00	1.790.235,00	327,00	1.943.097,00	3.486.474,00	2.171.770,00	5.658.244,00	32,5
31.	Općina Zagorska Sela	999	16.060,00	68.134,00	13.408,00	97.602,00	564.290,00	157.448,00	721.738,00	13,5
32.	Općina Zlatar Bistrica	2 581	24.321,00	870.233,00	15.205,00	909.759,00	1.487.770,00	557.402,00	2.045.172,00	44,5
	Ukupno	100 160	3.353.107,00	35.465.129,00	495.727,00	39.313.963,00	106.986.706,00	59.757.743,00	166.744.449,00	23,6

*Na temelju Zakona o cestama i Pravilnika o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, Grad Krapina je u 2019. ostvario i sredstva naknade za uporabu javnih cesta u iznosu od 1.562.899,00 kn, koja se koriste za financiranje građenja i održavanja nerazvrstanih cesta. Tako je Grad Krapina sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, šumskog doprinosa i naknade za uporabu javnih cesta ostvario u iznosu od 5.931.665,00 kn, što je 7.906.714,00 kn ili 57,1 % manje od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Prilog 5

Podaci o jediničnoj vrijednosti komunalnog doprinosa i vrijednosti boda komunalne naknade u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije koncem 2020.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za 1. zonu u kn/m ³		Postotak najviše jedinične vrijednosti komunalnog doprinosa za 1. zonu u odnosu na prosječne troškove građenja m ³ građevine u RH	Godišnja vrijednost boda komunalne naknade u kn/m ²
		Najniža	Najviša		
	1	2	3	4	5
1.	Grad Donja Stubica	10,00	10,00	0,7	3,00
2.	Grad Klanjec	6,60	6,60	0,5	2,10
3.	Grad Krapina	10,00	10,00	0,7	1,80
4.	Grad Oroslavje	20,00	20,00	1,4	3,12
5.	Grad Pregrada	10,00	10,00	0,7	2,52
6.	Grad Zabok	15,00	20,00	1,4	9,60
7.	Grad Zlatar	8,30	8,30	0,6	3,60
8.	Općina Bedekovčina	3,60	6,00	0,4	2,64
9.	Općina Budinščina	5,53	5,53	0,4	2,70
10.	Općina Desinić	5,00	5,00	0,4	3,00
11.	Općina Đurmanec	4,00	4,00	0,3	3,00
12.	Općina Gornja Stubica	8,00	8,00	0,6	0,25
13.	Općina Hrašćina	6,00	6,00	0,4	2,00
14.	Općina Hum na Sutli	9,00	9,00	0,7	3,00
15.	Općina Jesenje	1,00	1,00	0,1	1,00
16.	Općina Konjščina	18,00	18,00	1,3	4,80
17.	Općina Kraljevec na Sutli	1,00	10,00	0,7	2,64
18.	Općina Krapinske Toplice	10,00	10,00	0,7	2,76
19.	Općina Kumrovec	10,00	15,00	1,1	5,00
20.	Općina Lobor	1,00	1,00	0,1	1,125
21.	Općina Mače	5,00	5,00	0,4	3,15
22.	Općina Marija Bistrica	13,00	15,00	1,1	2,40
23.	Općina Mihovljan	1,00	1,00	0,1	3,00
24.	Općina Novi Golubovec	2,00	2,00	0,1	3,60
25.	Općina Petrovsko	0,90	0,90	0,1	1,20
26.	Općina Radoboj	1,50	1,50	0,1	4,44
27.	Općina Stubičke Toplice	15,00	15,00	1,1	1,80
28.	Općina Sveti Križ Začretje	6,00	6,00	0,4	2,76
29.	Općina Tuhelj	3,00	6,00	0,4	3,60
30.	Općina Veliko Trgovišće	20,00	30,00	2,2	7,20
31.	Općina Zagorska Sela	1,00	10,00	0,7	2,64
32.	Općina Zlatar Bistrica	12,00	18,00	1,3	3,24